การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ปริญญานิพนธ์
ของ
นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
กันยายน 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

บทคัดย่อ

ของ

นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
กันยายน 2555

นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์. (2555). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์, รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์, รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง.

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยการสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมครบ 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ในการสนทนากลุ่ม ชุดฝึกอบรม แบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล แบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล แบบวัดจิตสาธารณะ และแบบสอบถาม ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบค่าที (Dependent t-test) และวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผลการศึกษา พบว่า ในการทดลองครั้งที่ 1 โดยใช้ฝึกอบรมอาสายุวกาชาดทดลองแบบรายบุคคล จำนวน 6 คน พบว่ามีคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 80.19 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละ 80.76 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในการทดลองครั้งที่ 2 ใช้อบรมในกลุ่มเล็ก จำนวน 12 คน พบว่า มีคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละ 81.67 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละ 81.84 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในการทดลองครั้งที่ 3 ใช้ชุดอบรมในกลุ่มใหญ่ จำนวน 30 คน พบว่า มีคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 81.48 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละ 83.48 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทั้งสามครั้งพบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

ผลการประเมินผลการเรียนรู้จากชุดฝึกอบรมในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน พบว่า ภายหลังการฝึกอบรมอาสายุวกาชาดมีคะแนนความรู้ ทักษะด้านปฐมพยาบาล จิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Nantawat Pattaragoranan. (2012). *The Development of using Training Package Experiential Learning Process to Enhance the Public Consciousness of Red Cross Youth Volunteers.* Dissertation, Ed.D. (Adult Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Wutanee Rojsumrith, Assoc. Prof. Nipa Sripairot, Assoc. Prof. Dr. Ungsinun Intarakamhang.

The purposes of this study were to develop, evaluate and follow the result of using the training package to Enhance the Public Consciousness of 60 Red Cross Youth Volunteers in Bangkok. For 20 hours

Instruments used in this study include the focus group interview form,a first aid knowledge test, skills Assessment with first aid, a measure of public consciousness for Red Cross Youth Volunteer And the appropriateness of the training. Analyze data by Dependent t-test and data of performance measurement of public consciousness to compare results before and after the training. Analyze the effectiveness of the training process to learn from experience, to strengthen the public mind for the Red Cross Youth volunteer. The performance indices the Effectiveness Standard 80/80.

The results revealed that the first trial in one to one tryout by training with 6 people found the rate of percent in the process and from achievement test after training were 80.19 and 80.76, higher than criterion 80/80.The second trial in small group by training with 12 people found the rate of percent in the process and from achievement test after training were 81.67 and 81.84, higher than criterion 80/80. The third trial in field group by training with 30 people found the rate of percent in the process and from achievement test after training was 81.48 and 83.46, the efficiency of the package training was higher than criterion 80/80

The evaluation of learning in study group showed that the first aid knowledge scores, first aid skill and the public consciousness of the Red Cross Youth Volunteer after training were higher than before training significantly different at .05

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์
เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด
ของ
นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์	คณะกรรมการสอบปากเปล่า
..... ประธาน	..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ตันสุวรรณนนท์)
..... กรรมการ	..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)	(อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์)
..... กรรมการ	..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง)	(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวัลย์)
	..... กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)
	..... กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้ ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยถือเป็นเกียรติอย่างสูงและขอขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านที่พิจารณาให้ได้รับทุน

การดำเนินงานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ พร้อมด้วย รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าที่ให้ข้อเสนอแนะอย่างดีทำให้งานปริญญานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ตันสุวรรณนนท์ ประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่า อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวัลย์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง กรรมการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่มีเมตตาและกรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม ตอบแบบสอบถาม ตรวจเครื่องมือวิจัย รวมทั้งอาสายุวกาชาดที่เข้ารับการอบรมทำให้ได้ผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ปริญญานิพนธ์เรื่องนี้คงไม่เป็นที่ปรากฏ หากผู้วิจัยไม่ได้รับแรงเกื้อหนุนที่คอยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งเมตตา ให้กำลังใจ และเป็นผู้มีพระคุณยิ่ง คือ รองศาสตราจารย์ นพ.พินิจ กุลละวณิชย์ ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย และ ผอ.สุนันทา ศรอนุสิน ผู้อำนวยการสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ทุกท่าน ที่มีส่วนสำคัญให้ปริญญานิพนธ์สำเร็จด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปขยายผลให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติอย่างเต็มความรู้ความสามารถ

ขอขอบพระคุณแรงบันดาลใจและคติสอนใจที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ คุณตามล และคุณยายสำเนียง แสงอรุณ คุณพ่อสำราญ และคุณแม่สุนันท์ ภัทรกรนันท์ บิดา มารดาผู้ให้กำเนิด รวมทั้งคุณปริญญา ภัทรกรนันท์ พี่ชายของผู้วิจัย คุณประโยชน์อันใดที่จะเกิดจากปริญญานิพนธ์เรื่องนี้ผู้วิจัยขอมอบให้กับผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยให้กำลังใจตลอดมา

นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
สมมติฐานการวิจัย	10
กรอบแนวคิดการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ตอนที่ 1 : หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม	13
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม	13
ความหมายและความสำคัญของชุดฝึกอบรม	17
ลักษณะและองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม	18
การพัฒนาชุดฝึกอบรม	20
การหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์ E1/E2= 80/80	21
การใช้เทคนิคสนทนากลุ่มประกอบการพัฒนาชุดฝึกอบรม	22
ตอนที่ 2 : แนวคิดการพัฒนาอาสายุวกาชาดและหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย	25
แนวทางการพัฒนาอาสายุวกาชาด	25
หลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย	29
ตอนที่ 3 : แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์	30
ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ของ มัลคัม โนลส์ (Andragogy Theory of Malcolm Knowles)	30
ลักษณะการเรียนรู้ของวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น	32
เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่	33
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์	37
ตอนที่ 4 : หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาจิตสาธารณะ	49
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

2 (ต่อ)

ความหมายและคุณลักษณะของจิตสาธารณะ..... 55
ความสำคัญของจิตสาธารณะ..... 57
องค์ประกอบของจิตสาธารณะ..... 59
แนวทางการวัดจิตสาธารณะ..... 61
ตอนที่ 5 : งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 66
งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์..... 66
งานวิจัยเกี่ยวกับจิตสาธารณะ..... 71
งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม..... 76

3 วิธีดำเนินการ..... 80
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 81
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 81
การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 101
การวิเคราะห์ข้อมูล..... 102

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 104
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จาก
ประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด..... 104
ตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จาก
ประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด..... 116
ตอนที่ 3 การศึกษาผลการเสริมสร้างจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด..... 118

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 119
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย'..... 119
สรุปผลการวิจัย..... 122
อภิปรายผลการวิจัย..... 124
ข้อเสนอแนะ..... 128

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก	143
ภาคผนวก ข	158
ภาคผนวก ค	170
ภาคผนวก ง	226
ภาคผนวก จ	282
ภาคผนวก ฉ	336
ภาคผนวก ช	373
ภาคผนวก ซ	398
ภาคผนวก ฌ	405
ภาคผนวก ญ	414
ประวัติย่อผู้วิจัย	424

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 11
2 ความสัมพันธ์ระหว่างความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม…….. 14
3 การจัดสถานที่ในการสนทนากลุ่ม..... 24
4 องค์ประกอบของการฝึกอบรม..... 33
5 กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (Dewey's Model of Experiential Learning)..... 39
6 กระบวนการเรียนรู้จากประสบการตามแนวคิดของเลวิน (The Lewinian Experiential Learning Model)..... 40
7 วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์..... 41
8 รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของโคล์บ..... 43
9 รูปแบบของกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์..... 69
10 รูปแบบบริบทของการเรียนรู้จากประสบการณ์..... 70
11 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม..... 100

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม 82

2 ผลการวิเคราะห์ความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r)ของข้อทดสอบจำนวน 50 ข้อ..... 88

3 ประเด็นการประเมินและอัตราส่วนคะแนนของประเด็นประเมินทักษะในชุดฝึกอบรม..... 90

4 ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องและการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจิตสาธารณะ 92

5 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 35 ข้อ และการนำไปใช้..... 93

6 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of the Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม…… 96

7 หน่วยการเรียนรู้และคะแนนประจำหน่วย..... 103

8 แสดงขอบข่ายเนื้อหาและกรอบเวลาในการจัดกิจกรรมที่อาสายุวกาชาดนำเสนอในการสนทนากลุ่ม..... 105

9 แสดงผลการเสนอของอาสายุวกาชาดเกี่ยวกับเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ควรนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมปฐมพยาบาลโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์…… 106

10 ขอบข่ายเนื้อหาและกรอบเวลาในการจัดกิจกรรมในชุดฝึกอบรม เรื่องการปฐมพยาบาล…….. 108

11 แสดงผลการเสนอของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ควรนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมปฐมพยาบาลโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์……. 109

12 แสดงวัตถุประสงค์การเรียนรู้และแนวทางวัดและประเมินผลที่สรุปได้จากการสนทนากลุ่ม..... 111

13 แสดงระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ในชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาด(n = 9) 113

บัญชีตาราง

ตาราง (ต่อ) **หน้า**

14 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ในการทดลองแบบรายบุคคล (One to One Tryout) จากอาสายุวกาชาดกลุ่มตัวอย่าง (n = 6) 114

15 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ในการทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) จากอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n = 12)..... 115

16 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ในการทดลองแบบรายบุคคล (One to One Tryout) จากอาสายุวกาชาดกลุ่มตัวอย่าง (n = 30..... 116

17 แสดงผลการวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม..... 117

18 แสดงผลการประเมินทักษะก่อนและหลังการฝึกอบรม (n = 5)..... 117

19 แสดงการเปรียบเทียบผลการวัดจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรม ก่อนและหลังการฝึกอบรม (ระยะเวลา 1 เดือน) 118

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์ ถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งของการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ระบบเศรษฐกิจของโลกยุคโลกาภิวัตน์นั้น มีภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในประชาคมโลก ทำให้เกิดปัญหาใหม่ ๆ จึงมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาสอดประสานในการทำงานและการพัฒนาเพื่อยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข (บรรยงค์ โตจินดา. 2546 : 186 -187) ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติของระบบทุนนิยมเข้าสู่ประเทศไทยทั้งทางสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้ค่านิยมความเป็นไทยลดลง เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนามีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมลดน้อยลง นำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น ค่านิยมที่ดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกละเลย และมีการถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่น้อย ทั้งระบบคุณค่าของสังคมไทยในเรื่องจิตสาธารณะ ความเอื้ออาทร และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเริ่ม เสื่อมถอย (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554: ออนไลน์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว หน่วยงานในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ต่างมีความตื่นตัวที่จะพัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นทุนทางสังคมในการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายการพัฒนาการศึกษา ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 1 บททั่วไป (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 5) ใจความว่า “ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้นั้นต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และ

ความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา" ด้วยหลักการและความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ดังกล่าวมาข้างต้น จิตสาธารณะนับเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นเป้าหมายสำคัญอันหนึ่งของการจัดการศึกษา ที่ต้องการเสริมสร้างให้มีในมวลหมู่ประชาชนชาวไทยอย่างยั่งยืน

จิตสาธารณะ เป็นจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม นับเป็นรากฐานสำคัญด้านจิตใจที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนให้ประชาชนชาวไทยมีการแสดงออกถึงสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนที่มีต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคมส่วนรวม อันจะสร้างประโยชน์ ก่อให้เกิดการพัฒนาแก่สังคม ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การพัฒนาจิตสาธารณะสามารถกระทำได้โดยการปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบและเกิดความเสียหายต่อส่วนรวมและส่งเสริมให้มีบทบาทต่อสังคมในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม เพื่อแก้ปัญหาสร้างสรรค์สังคม นับว่าเป็นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การเสริมสร้างจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากภายใน เกิดจากความรู้สึกนึกคิด และจิตใต้สำนึก จะเป็นสิ่งที่ส่งผลมาสู่การกระทำภายนอก ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะไม่ใช่เพียงแต่ให้เข้าใจความหมาย และความสำคัญเท่านั้น แต่ต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับ และตระหนักในความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ หรือทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการมีจิตสาธารณะ แนวทางการสร้างจิตสาธารณะสามารถปฏิบัติได้หลายประการ ได้แก่ การเสริมสร้างวินัยในตนเอง ส่งเสริมให้เข้าใจความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ให้ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่สังคม และ ให้ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต (จันทิรา ธนสงวนวงศ์. 2554: ออนไลน์) การเสริมสร้างจิตสาธารณะโดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบนั้น นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ อย่างไรก็ตามการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะอย่างยั่งยืนนั้น ต้องอาศัยการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ด้วยการจัดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบตามแนวทางของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การจัดแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัย กิจกรรมสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมและการฝึกอบรม เป็นต้น

ประเวศ วะสี (อ้างอิงจากอลิสา พิสิฐเตชานนท์ .2550: 73) กล่าวว่า "ทุกคนมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดีในใจ ถ้าหากรดน้ำ พรวนดินให้เหมาะสมก็จะงอกงามเติบโตต่อไปได้ เป็นพลังแห่งความกรุณาปราณีที่หลั่งไหลออกมา...การเป็นอาสาสมัครเพื่อเพื่อนมนุษย์ คือ รูปธรรมของความเมตตาเป็นการเชื่อมต่อความเป็นมนุษย์เข้าด้วยกัน และทำให้เกิดสิ่งดีงามมากมาย" การส่งเสริมงานอาสาสมัครจึงเป็นการส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสที่จะแสดงความเมตตา ความเอาใจใส่ต่อบุคคลรอบข้าง และขยายไปสู่สังคมรอบตัว และในยุคโลกาภิวัตน์ที่บุคคลสามารถรับรู้ข่าวสารความเป็นไปจากทั่วทุกมุมโลกในระยะเวลาไม่ถึงชั่วข้ามวัน นับเป็นโอกาสที่เปิดให้อาสาสมัครได้แสดงออกถึงความ

เอาใจใส่ต่อเพื่อนมนุษย์อย่างกว้างขวางแผ่ขยายไปทั่วโลก นโยบายด้านการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ จึงพยายามส่งเสริมการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความเอาใจใส่ต่อเพื่อนมนุษย์และสังคมส่วนรวม ซึ่งนั่นคือการมีจิตสาธารณะ กิจกรรมอาสาสมัครนับเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยที่เปิดโอกาสให้องค์กรอาสาสมัคร ซึ่งเป็นสถาบันทางสังคม มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรม การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อดำเนินโครงการสาธารณะประโยชน์ รวมถึงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัคร องค์กรอาสาสมัครนับเป็นกลุ่มองค์กรส่วนหนึ่งที่มุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมไทย โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มุ่งพัฒนาอาสาสมัครให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อการเป็นพลเมืองและพลโลก องค์กรอาสาสมัครเหล่านี้ดำเนินงานทั้งในรูปของการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต จนกลายเป็นกลุ่มองค์กรสำคัญที่มีบทบาทต่อการจรรโลงสังคมไทย ทำให้คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2544 เห็นชอบปฏิญญาอาสาสมัครไทยและนโยบายการพัฒนางานอาสาสมัครโดยความร่วมมือจากพลังภาคีของส่วนราชการ ประชาชน องค์กรธุรกิจและองค์กรเอกชน โดยคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมดำเนินการกำหนด เรื่อง การให้และการอาสาช่วยเหลือสังคมเป็นวาระแห่งชาติในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา ในปี 2550 โดยการรณรงค์และขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ให้เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านอาสาสมัคร ทั้งมาตรการด้านการเงินการคลัง มาตรการในการเอื้อประโยชน์ให้ประชาชน เอกชน และข้าราชการเข้ามามีส่วนร่วมและมาตรการด้านการศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการให้คนไทยมีสำนึกการเป็นผู้ให้ และปฏิบัติงานอาสาช่วยเหลือสังคม (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2550: ออนไลน์)

สภากาชาดไทยนับเป็นองค์กรการกุศลสาธารณะที่ดำเนินการโดยบุคลากร 2 ส่วน คือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดสภากาชาดไทย และอาสาสมัครสภากาชาดไทย บุคลากรทั้ง 2 ส่วนนี้ มีส่วนร่วมรับผิดชอบภารกิจที่เป็นแก่นหลัก 4 ด้าน คือ ด้านการบริการทางการแพทย์และสุขภาพอนามัย ด้านการบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการบริการโลหิต และด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตโดยยึดหลักการกาชาดสากล 7 ประการ คือ มนุษยธรรม ความไม่ลำเอียง ความเป็นกลาง ความเป็นอิสระ บริการอาสาสมัคร ความเป็นเอกภาพและความเป็นสากล จะเห็นได้ว่าบริการอาสาสมัครนับเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการดำเนินงานของสภากาชาดไทย ดังนั้น ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัคร จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสภากาชาดไทยให้สามารถประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายการดำเนินงานอาสาสมัคร ซึ่งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของสภากาชาดไทยให้มีความแข็งแกร่งมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการนี้สำนักงานยุวกาชาด ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินการพัฒนาเยาวชนอาสาสมัครของสภากาชาดไทย อายุระหว่าง 15-25 ปี เรียกว่า อาสายุวกาชาด (สภากาชาดไทย . 2551: 1-3) มีการขยายการดำเนินงานกิจกรรมอาสายุวกาชาดและดำเนินการในเชิงรุกมาตั้งแต่ปี

2543 จนถึงปัจจุบัน ทำให้ในปี 2554 มีชมรมอาสายุวกาชาดกระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ 621 ชมรม มีจำนวนอาสายุวกาชาดทั่วประเทศ รวม 24,230 คน โดยชมรมอาสายุวกาชาดได้จัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือจากหน่วยงานพัฒนาเยาวชน ได้แก่ สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หน่วยงานราชทัณฑ์ และหน่วยงานของกระทรวงยุติธรรม เป็นต้น การฝึกอบรมอาสายุวกาชาด นับเป็นภารกิจที่สำคัญต่อการเติบโตของเครือข่ายชมรมอาสายุวกาชาด และเป็นสิ่งผลักดันให้อาสายุวกาชาดดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มศักยภาพเพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย กำหนดให้เยาวชนที่สมัครเข้าเป็นอาสายุวกาชาดจะต้องผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรพื้นฐานยุวกาชาดทุกคน เพื่อเป็นการปฐมนิเทศและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักการและแนวปฏิบัติเบื้องต้นของการเป็นอาสาสมัครในกิจการของสภากาชาดไทย อย่างไรก็ตามอาสายุวกาชาดยังมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานเพิ่มเติมจากที่ได้รับในหลักสูตรพื้นฐาน สำนักงานยุวกาชาดจึงกำหนดให้มีการฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางระยะเวลา 2 วัน เพื่อพัฒนาทักษะแก่อาสายุวกาชาด ให้สอดรับกับนโยบายการพัฒนาอาสายุวกาชาดที่กำหนดขึ้นตามแผนปฏิบัติงานในแต่ละปีงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการปฐมพยาบาล ซึ่งนับเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของอาสายุวกาชาด

การฝึกอบรมทักษะปฐมพยาบาลแก่อาสายุวกาชาดในปัจจุบัน อาศัยหลักสูตรการปฐมพยาบาล ตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย ที่จัดการฝึกอบรมโดยศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย สภากาชาดไทย เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติ ระยะเวลา 5 วัน ให้แก่อาสาสมัครของสภากาชาดไทยและผู้สนใจ การนำหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทยมาจัดอบรมให้แก่อาสายุวกาชาด มีข้อจำกัดหลายประการ กล่าวคือ การอบรมในหลักสูตรนี้กำหนดให้ต้องดำเนินการโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญของศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย การฝึกปฏิบัติในเนื้อหาบางส่วน เช่น การฝึกปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องใช้หุ่นจำลองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ร่วมสาธิตและเกิดประสิทธิภาพในการฝึกปฏิบัติ ประกอบกับการกำหนดการฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางของสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย กำหนดให้เป็นหลักสูตรระยะเวลาเพียง 2 วัน ทำให้การจัดการอบรมการปฐมพยาบาลที่นำเอาหลักสูตรมาตรฐานของสภากาชาดไทยมาจัดการอบรมแก่อาสายุวกาชาดเป็นไปได้ยาก และไม่สามารถดำเนินการให้แพร่หลายไปในท้องถิ่นที่มีชมรมอาสายุวกาชาดกระจายอยู่ได้อย่างทั่วถึง จากการขยายตัวของงานอาสายุวกาชาดตั้งแต่ปี 2543 ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันส่งผลให้มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการฝึกอบรมอาสายุวกาชาดในชมรมอาสายุวกาชาดทั่วประเทศให้มีความรู้และทักษะด้านการปฐมพยาบาลอย่างทั่วถึง

แนวทางหนึ่งที่สำนักงานยุวกาชาดได้ดำเนินการ คือ จัดให้มีการพัฒนาที่ปรึกษาชมรมอาสายุวกาชาดให้สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และทักษะด้านการปฐมพยาบาลแก่อาสายุวกาชาดในท้องถิ่นของตน อย่างไรก็ตามการดำเนินการของที่ปรึกษาชมรมอาสายุวกาชาดก็ทำได้เพียงนำความรู้และทักษะการปฐมพยาบาลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมอาสายุวกาชาดใน

หลักสูตรพื้นฐานมากกว่าจะจัดการอบรมเรื่องการปฐมพยาบาลโดยเฉพาะ แม้ว่าสำนักงานยุวกาชาดจะสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดการฝึกอบรมปฐมพยาบาลแก่วิทยากรยุวกาชาดในแต่ละภูมิภาค ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการฝึกอบรม จากข้อจำกัดในการจัดอบรมหลักสูตรปฐมพยาบาลแก่อาสายุวกาชาด การพัฒนาชุดฝึก อบรมปฐมพยาบาลเพื่อให้วิทยากรยุวกาชาดสามารถนำไปใช้จัดการฝึกอบรมแก่อาสายุวกาชาดทั่วประเทศได้สะดวกและมีประสิทธิภาพเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน ก็เป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของอาสายุวกาชาดได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการพัฒนาชุดฝึกอบรม ได้แก่ ลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทั้งในด้านพัฒนาการตามวัยและรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อาสายุวกาชาดซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลในช่วงอายุ 17-25 ปี นับเป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น การจัดการฝึกอบรมอาสายุวกาชาดจึงต้องคำนึงถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ที่เป็นการเรียนรู้โดย ดึงเอาประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมาเป็นองค์ประกอบที่จะพัฒนาไปสู่การสรุปองค์ความรู้ใหม่

บิวดิน (Beaudin.1995: 4) กล่าวถึงการเรียนรู้ว่า เกิดขึ้นจากการตอบสนองต่อการปฏิบัติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในทุก ๆ กิจกรรมของมนุษย์ ซึ่งทำให้บุคคลแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตน เพื่อซึมซับความหมายของกิจกรรมเหล่านั้น การตอบสนองเป็นกระบวนการเชิงซ้อนที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างความรู้สึกกับความเข้าใจอันเกิดขึ้นจากการที่ผู้เรียนเชื่อมโยงการรับรู้และการมองเห็น รวมถึงการย้อนกลับมาประเมินประสบการณ์ของตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ แล้วนำประสบการณ์ที่ปรับเปลี่ยนนั้นไปสู่การเรียนรู้ต่อ ๆ ไป การปฏิบัติและการตอบสนองจึงนับว่าเป็นคุณสมบัติหลักของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ หรือที่เรียกว่ากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งโคล์บ (Kolb. 1984: 31) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญของประสบการณ์และการสะท้อนผลในการเรียนรู้ รวมถึงการเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่นับว่าเป็นการทบทวนและการค้นพบ ซึ่งเป็นการสรุปแนวคิดที่เป็นสาระสังเขปและนำไปสู่การฝึกฝนปฏิบัติ โดยโคล์บและฟราย (Kolb & Fry: 1975: 33-34) ได้อธิบายรูปแบบการใช้ประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ สิ่งใหม่ตามกระบวนการเรียนรู้ที่โคล์บนำเสนอไว้ว่า ประสบการณ์จะนำไปสู่การสะสมข้อมูลและการสังเกตที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ ข้อมูลนั้นจะได้รับการวิเคราะห์ สรุปและสะท้อนกลับในรูปแบบของการกระทำที่จะถูกนำไปปรับปรุงพฤติกรรมและสร้างทางเลือกในประสบการณ์ใหม่ ในกระบวน การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่โคล์บนำเสนอไว้นั้น ยังได้นำแสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคลเข้าด้วยกันในทุก ๆ ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ จึงนับได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการฝึกอบรมผู้ใหญ่ เพราะผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน ย่อมต้องมีความถนัดในรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นเสมือนการเรียบเรียงเทคนิคการฝึกอบรม ได้แก่ การบรรยาย การสาธิต การอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง การฝึกปฏิบัติ การใช้กิจกรรมนันทนาการ ให้เป็นระบบตามกระบวน การเรียนรู้จากประสบการณ์ และนำเทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การใช้บทบาทสมมติ การใช้กรณีศึกษา และสื่อประกอบการเรียนรู้ เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการเรียนรู้ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ทำให้ผู้เรียนเล็งเห็นความสำคัญของประสบการณ์ และเป็นการเปิดโลกทัศน์ในการแก้ปัญหาด้วยข้อสรุปที่เกิดจากความคิดเห็นและประสบการณ์ร่วมกัน องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ย่อมคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้การนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามแนวคิดของโคล์บมาใช้ในการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด จะช่วยส่งเสริมให้อาสายุวกาชาดมีความมั่นใจในการเรียนรู้ เพราะการหยิบยกประสบการณ์เดิมขึ้นมาอภิปรายกันนั้นจะเป็นการสร้างความตระหนักว่า ประสบการณ์ที่ตนมีจากการทำงาน หรือการดำเนินชีวิตในช่วงที่ผ่านมา จะส่งผลให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เกิดความกระตือรือร้นที่จะประสบความสำเร็จ และทำให้เชื่อมั่นว่า องค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมีความสำคัญและสามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทั้งของตนเองและส่วนรวมได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่ปราศจากการขู่บังคับ ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องใช้กลวิธีเพื่อโน้มนำความสนใจของผู้เรียนมาสู่ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน การระดมสมองโดยไม่มีการตัดสินว่าใครถูกใครผิด เป็นการเสริมสร้างความมั่นใจในการแสดงออกให้แก่ผู้เรียน จากนั้นเมื่อนำผลจากการระดมสมองมาอภิปรายกลุ่ม การอภิปรายนั้นก็เป็นไปในแนวทางสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่แนวทางที่ดีในอนาคต เหล่านี้นอกจากจะทำให้ปราศจากบรรยากาศของการขู่บังคับแล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และลดปัญหาการขาดความมั่นใจอันเกิดจากการเรียนรู้ตามลำพัง และทำให้เกิดการปรับตัว ปรับแนวคิด และการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นแก่อาสายุวกาชาดควบคู่กับการเสริมสร้างความมีจิตสาธารณะอันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายส่งเสริมอาสายุวกาชาด สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาศักยภาพของอาสายุวกาชาดโดยตรง ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย ควรพัฒนาชุดฝึกอบรมการปฐมพยาบาล สำหรับการอบรมอาสายุวกาชาดในระยะเวลา 2 วัน โดยการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มที่ปรึกษาชมรมอาสายุวกาชาดที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรปฐมพยาบาลเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและทักษะปฐมพยาบาลที่จำเป็นและสามารถฝึกให้แก่อาสายุวกาชาดได้อย่างแพร่หลายเพื่อลดข้อจำกัดในด้านวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและสื่อประกอบการฝึกทักษะที่มีราคาแพง ตลอดจนนำเอากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรมเพื่อให้อาสา

ยุวกาชาดได้ฝึกทักษะการปฐมพยาบาลควบคู่ไปกับการพัฒนาแนวคิดด้านจิตสาธารณะของตน ตามเป้าหมายสำคัญของสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทยที่มุ่งหวังจะพัฒนาอาสายุวกาชาดให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานบรรเทาทุกข์ตามภารกิจของสภากาชาด ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาดอย่างยั่งยืน จากสภาพปัจจุบันและแนวคิดดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด
2. เพื่อประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดในด้านความรู้และทักษะด้านการปฐมพยาบาล
3. เพื่อติดตามผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ในด้านจิตสาธารณะ

ความสำคัญของการวิจัย

1. อาสายุวกาชาดได้รับการเสริมสร้างจิตสาธารณะจากกระบวนการฝึกอบรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อสภากาชาดไทยที่จะเป็นแนวทางในการใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อถ่ายทอดความรู้และเสริมสร้างจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด
3. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับหัวข้ออื่น ๆ ในการอบรมของสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. พื้นที่

ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาดโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร สังกัดชมรมอาสายุวกาชาด สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย

2. เนื้อหา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาที่กำหนดขึ้นจากการสำรวจความคิดเห็นด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด โดยนำหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานมาวิเคราะห์

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ประกอบด้วย

3.1 ประชากร คือ อาสายุวกาชาดจากชมรมอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,428 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2554 จากฐานข้อมูลสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยการสมัครใจเข้ารับการฝึกอบรม

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 การพัฒนาชุดฝึกอบรม ตัวแปรที่ศึกษา คือ ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาดโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

4.2 การศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรม

ตัวแปรอิสระ 1) ชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาดโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ตัวแปรตาม 1) ความรู้ด้านการปฐมพยาบาล
2) ทักษะด้านการปฐมพยาบาล
3) จิตสาธารณะ
4) ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาด หมายถึง ชุดฝึกอบรมการปฐมพยาบาล ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยนำข้อมูลพื้นฐานจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมอาสายุวกาชาดและกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มาประกอบการฝึกอบรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด ควบคู่กับการพัฒนาความรู้และทักษะตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยมีส่วนประกอบ ดังนี้

1.1 คู่มือการฝึกอบรม ประกอบด้วย

ก. ส่วนนำ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม แนวปฏิบัติในการใช้ชุดฝึกอบรมและตารางกำหนดการฝึกอบรม

ข. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ค. ส่วนประเมินผล ได้แก่ คำชี้แจงและเครื่องมือประเมินผลพร้อมเฉลย

1.2 สื่อประกอบการฝึกอบรม

1.3 เครื่องมือประเมินผลการฝึกอบรม ประกอบด้วย

ก. แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ข. แบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล

ค. แบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล

ง. แบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

2. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยการดึงเอาประสบการณ์จากตัวผู้เรียน แล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้นออกมาเพื่อพัฒนาความคิดใหม่ เจตคติใหม่และทักษะใหม่ กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่จะนำมาใช้เพื่อศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยประยุกต์ตามแนวคิดของโคล์บ (Kolb) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้น คือ

1) ขั้นสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience)
2) ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง (Reflective Observation)
3) ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization)
4) ขั้นทดลอง (Active Experimentation)

3. ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง ชุดฝึกอบรมเรื่องการปฐมพยาบาลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามแนวคิดของโคล์บ (Kolb) มาใช้ประกอบการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด ควบคู่กับการพัฒนาความรู้และทักษะตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

4. จิตสาธารณะ หมายถึง การแสดงความรู้สึกและการปฏิบัติที่บ่งถึงการตระหนักรู้ ที่แสดงออกในรูปแบบของการเอาใจใส่ เป็นธุระต่อสิ่งที่เอื้อประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม และหลีกเลี่ยงการกระทำที่สร้างความเดือดร้อนเสียหายให้แก่บุคคลอื่นและสังคมส่วนรวม โดยไม่ยึดถือประโยชน์ของผู้ใดผู้หนึ่งเป็นที่ตั้ง ประกอบด้วย องค์ประกอบ 2 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีตัวชี้วัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 องค์ประกอบด้านความคิด ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

ก. การตระหนักรู้ถึงปัญหาและผลกระทบจากปัญหา ตลอดจนความจำเป็นในการแก้ปัญหาของสังคมส่วนรวม

ข. รับรู้และเชื่อมั่นในตนเองต่อการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

ค. ความเอาใจใส่ต่อกลุ่ม ชุมชน สังคม ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นคุณค่าของความสมานฉันท์

4.2 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

ก. การหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม

ข. การมีส่วนร่วมทำประโยชน์ต่อสังคมโดยเกิดจากความเต็มใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทนตามวิสัยที่จะกระทำได้

ค. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และสื่อสารเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม

ง. การเคารพสิทธิ์และการปฏิบัติในสิ่งอันเป็นสาธารณะของบุคคลอื่น

5. อาสายุวกาชาด หมายถึง ผู้เข้าอบรมอายุระหว่าง 15 - 25 ปี ที่สังกัดชมรมอาสายุวกาชาดและเข้ารับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

3. อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีทักษะด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

5. ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปและนำมาแสดงเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

ตอนที่ 1: หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ความหมายและความสำคัญของชุดฝึกอบรม

ลักษณะและองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม

การพัฒนาชุดฝึกอบรม

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์E1/E2 = 80/80

การใช้เทคนิคสนทนากลุ่มประกอบการพัฒนาชุดฝึกอบรม

ตอนที่ 2: แนวทางการพัฒนาอาสายุวกาชาดและหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย

แนวทางการพัฒนาอาสายุวกาชาด

หลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย

ตอนที่ 3: แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ของ มัลคัม โนลส์

ลักษณะการเรียนรู้ของวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์

ตอนที่ 4: หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ความหมายและคุณลักษณะของจิตสาธารณะ

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

แนวทางการวัดจิตสาธารณะ

ตอนที่ 5 : งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

งานวิจัยเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม

ตอนที่ 1 : หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

1. ความสำคัญและความจำเป็นของการฝึกอบรม

สมเกียรติ ศรีจักรวาพ (2548: 1) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการ หรือหมายถึงกระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทันสมัยและทันเหตุการณ์ อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของบุคคล หรือ การพัฒนาองค์กร ข้อสรุปดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ ประยุทธ เกิดนวล (2540: 8) ที่ได้สรุปความหมายของการฝึกอบรมไว้ ดังนี้

1) เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กรจึงนับว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาองค์กร

2) การฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

- เพิ่มพูนความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ
- เพิ่มพูนทักษะ หรือความชำนาญในการปฏิบัติงาน
- เปลี่ยนแปลงเจตคติ และพัฒนานิสัยการทำงานให้ถูกต้องเหมาะสม

3) เป็นกระบวนการ ที่มุ่งพัฒนาความสามารถและประสิทธิภาพของบุคคล เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบ ให้เกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงาน หรือความสัมฤทธิผลขององค์กร

การฝึกอบรมเป็นการพัฒนาบุคคลในองค์กรให้มีความรู้ เกิดแนวคิดใหม่และเพิ่มทักษะในการทำงาน ทำให้บุคลากรในองค์กรเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้กับองค์กรมากขึ้น การฝึกอบรม จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์กรจะต้องจัดให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและโดยทั่วถึงทุกคน การฝึกอบรมนับว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง เป็นการสิ้นเปลืองเวลาและกำลังคนตลอดจนงบประมาณ แต่ถ้าหากได้พิจารณาแล้ว การฝึกอบรมที่ได้ผลตามวัตถุประสงค์นั้นถือว่าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เพราะเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความชำนาญงาน มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานแล้ว ผลงานที่เกิด ขึ้นย่อมมีประสิทธิภาพต่อหน่วยงานนั้น พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 (ราชกิจจานุเบกษา. 2551: 2) กล่าวถึงความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัยว่า หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งซึ่งมีขอบข่ายการจัดการศึกษาแก่บุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายให้บุคคลแต่ละวัยเลือกเข้าถึงตามความต้องการ ความสนใจตลอดจนความจำเป็นในแต่ละช่วงวัยของชีวิต และได้กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ การจัดให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนทุก

กลุ่มเป้าหมาย จัดแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่วนที่เป็นเทคโนโลยี ตลอดจนจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้ร่วมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ภาคีเครือข่าย ซึ่งหมายถึง บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่น ๆ การฝึกอบรมจึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคลากรตามที่หน่วยงานต้องการ นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมบุคคลเพื่อรับมือกับวิทยาการ หรือการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่ท้าทายต่อการอยู่รอดและการเจริญเติบโตขององค์กร ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กันดังภาพประกอบ 2

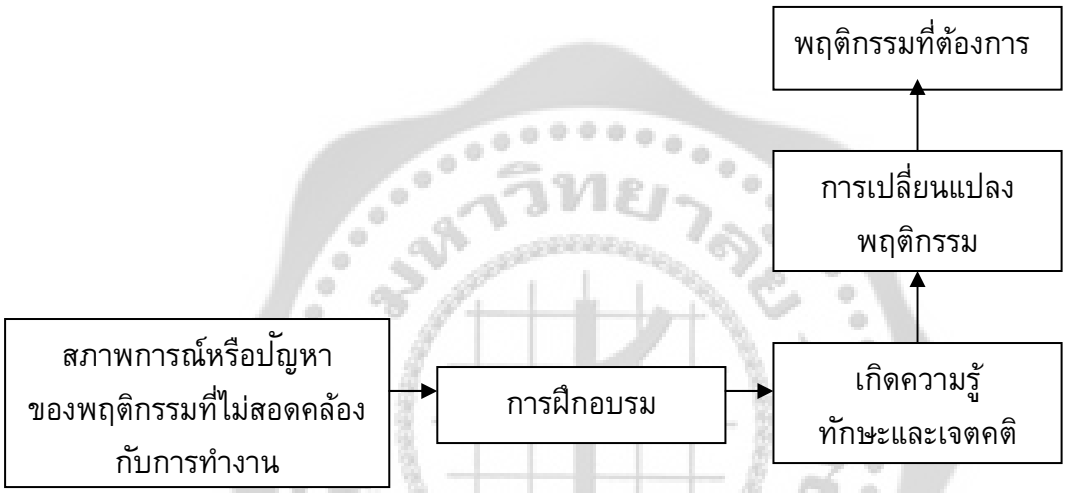

ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
ที่มา: สุภาพร พิศาลบุตร; และยงยุทธ เกษสาคร. (2549). **การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม.** หน้า 16.

จากภาพประกอบ 2 สามารถจำแนกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. การพัฒนาเกี่ยวกับงาน ได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้ สติปัญญา และความรอบรู้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มพูนความเข้าใจและขีดความสามารถในการประยุกต์องค์ความรู้เพื่อประกอบการปฏิบัติงาน

2. การพัฒนาทักษะหรือประสบการณ์ เป็นวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมมาช้านาน เป็นการเพิ่มสมรรถภาพในการจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า การเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและคล่องตัว จนเชื่อมั่นได้ว่าสามารถปฏิบัติงานได้เองในสถานการณ์จริงของท้องถิ่นและความพร้อมของตนอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เวลาน้อยลง

3. การพัฒนาเจตคติ เป็นการสร้างเจตคติที่เหมาะสมแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้เกิดความยินดี พอใจในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสบายใจ และก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะนำความรู้และทักษะที่ได้รับการฝึกอบรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นการพัฒนาบุคคลในองค์กรให้มีความรู้ แนวคิดใหม่และทักษะต่าง ๆ ในการทำงาน

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2546: 25) กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

1. ทำให้วิธีปฏิบัติงานดีขึ้น

2. ช่วยลดค่าใช้จ่าย แรงงาน และเวลาในการปฏิบัติงานให้น้อยลง

3. ช่วยลดเวลาเรียนวิธีปฏิบัติงานให้น้อยลง

4. ช่วยแบ่งเบาภาระการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาได้มากขึ้นเพราะผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมแล้วย่อมจะรู้และเข้าใจวิธีการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดีและถูกต้อง

5. ทำให้สายการบังคับบัญชา การควบคุม การบริหาร การติดต่อและการประสานงานตลอดจนความร่วมมือดีขึ้นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

6. ช่วยส่งเสริมจิตใจ และศีลธรรมของผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

7. ช่วยทำให้ระบบและวิธีการทำงานมีสมรรถภาพสูงขึ้น

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารงานบุคคลขององค์กรที่มีความสำคัญและยังประโยชน์อย่างมากทั้งต่อองค์กรและตัวบุคลากร การฝึกอบรมเป็นการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สัมฤทธิผลจากการปฏิบัติงานย่อมก่อให้เกิดความสำเร็จแก่องค์กรเป็นส่วนรวม

สมพงศ์ เกษมสิน (2542: 201) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรมช่วยทำให้ระบบมีการปฏิบัติงานที่มีสมรรถภาพสูงขึ้น ทำให้เกิดการประหยัด ลดความสิ้นเปลืองของวัสดุที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานตระหนักถึงการแสวงหาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ยิ่งกว่านี้ยังได้ชี้ให้เห็นประโยชน์จากการฝึกอบรมเพิ่มเติมอีก 2 ประการ คือ

1. ช่วยลดเวลาในการเรียนงานให้น้อยลง เพราะผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้วจะสามารถปฏิบัติงานได้ดี ทุ่นเวลาในการเรียนงานควบคู่ไปในขณะปฏิบัติงาน

2. เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะไม่ต้องเสียเวลามาชี้แจงสั่งสอนงานที่สั่ง อีกทั้งยังช่วยลดการปฏิบัติงานล่วงเวลาให้น้อยลง ในกรณีที่การปฏิบัติงานล่วงเวลาเกิดจากความล่าช้าและไม่เข้าใจในงาน

สมคิด บางโม (2551: 14) กล่าวถึงการฝึกอบรมว่า เป็นการฝึกให้แก่บุคคลเพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพิ่มพูนความรู้ (Knowledge, K) ให้มีความรู้ หลักการ ทฤษฎีอันเกี่ยวเนื่องกับงานที่มุ่งฝึกอบรม

2. เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจ (Understand, U) เป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจากความรู้ กล่าวคือ เมื่อรู้ในหลักการ และทฤษฎีแล้ว สามารถตีความ แปลความ ขยายความ และอธิบายให้คนอื่นทราบได้รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3. เพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude, A) เจตคติหรือทัศนคติ คือ ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ การฝึกอบรมมุ่งให้เกิดหรือเพิ่มความรู้สึกที่ดีต่อผู้ร่วมงาน และต่องานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

ผลที่ได้รับจากการฝึกอบรมอาจกล่าวโดยย่อเป็นข้อ ๆ ดังนี้ (สมพงศ์ เกษมสิน. 2542: 284-285)

1. ช่วยให้ระบบวิธีการปฏิบัติมีสมรรถภาพสูงขึ้น มีการติดต่อประสานงานดีขึ้น เพราะการฝึกอบรมจะช่วยกระตุ้นความสนใจในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้มีจิตใจรักงานและทำงานได้ผลมากขึ้น ทั้งเมื่อได้รับความรู้จากการฝึกอบรมมากขึ้นแล้วก็จะสามารถนำเทคนิคและวิธีใหม่ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงให้งานมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

2. เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เกิดการประหยัด ลดความสิ้นเปลืองของวัสดุที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะมีผลต่อเนื่องไปถึงงบประมาณค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้ลดน้อยลงไปด้วย เพราะเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับการพัฒนาเป็นอย่างดีแล้ว ความผิดพลาดที่ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองเสียหายย่อมลดน้อยลงไป

3. ช่วยลดเวลาในการเรียนงานให้น้อยลง ปกติในการปฏิบัติงานนั้นเมื่อเริ่มปฏิบัติงานควรจะได้รับการฝึกอบรมแนะนำเสียก่อน เพราะเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้วจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดีและทุ่นเวลามากกว่าการปฏิบัติงานและเรียนงานควบคู่กันไป ในเวลาเดียวกันเพราะการปฏิบัติงานตามวิธีหลังนี้เป็นการกระทำแบบเดาผิดเดาถูกซึ่งไม่อาจทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในงานเท่าใดนัก

4. เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่การงานของผู้บังคับบัญชามาทำได้มากขึ้น ทั้งผู้บังคับบัญชาก็จะไม่ต้องเสียเวลามาชี้แจงสั่งสอนในงานที่สั่ง นอกจากนี้การฝึกอบรมยังช่วยลดการปฏิบัติงานให้น้อยลง เพราะการปฏิบัติงานล่วงเวลามิใช่เกิดจากปริมาณงานที่มากอย่างเดียว อันที่จริงส่วนใหญ่มักเกิดจากความล่าช้าและความไม่เข้าใจในงานเสียเป็นส่วนมาก

5. เป็นทางหนึ่งที่จะกระตุ้นเตือนผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าในการงานของตน ตามปกติการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งและการโยกย้าย พนักงานบุคคลภายในองค์กรมักจะได้รับการพิจารณาคัดเลือกก่อน เพราะเป็นผู้ได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วเป็นอย่างดี ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรมเป็นแนวทางในความก้าวหน้าของบุคคลอย่างหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป การฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของบุคคลทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่พึงประสงค์ตามความต้องการขององค์กร การฝึกอบรมจึงนับเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและพัฒนาประเทศ การเรียนรู้ที่บุคคลได้รับจากการฝึกอบรม จะเป็นองค์ความรู้ และทักษะ ตลอดจนเป็นการปรับเปลี่ยนเจตคติให้เหมาะสม

ตามยุคสมัย ในระยะเวลาอันสั้น และนับได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาตามอัธยาศัย ที่หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ จัดขึ้น โดยพิจารณาถึงความสำคัญจำเป็นเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่ต้องจัดการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรของตน และในการพัฒนาอาสายุวกาชาด ซึ่งเป็นบุคลากรที่เป็นพลังอันสำคัญต่อการขับเคลื่อนภารกิจของสภากาชาดไทยก็ใช้การฝึกอบรมในการพัฒนาศักยภาพของอาสายุวกาชาด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการฝึกอบรมแก่อาสายุวกาชาดทั่วประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานเดียวกัน

ความหมายและความสำคัญของชุดฝึกอบรม

การพัฒนาชุดฝึกอบรม นับเป็นการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของชุดฝึกอบรม ที่นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุเทพ หุ่นสวัสดิ์ (2540:14) ให้ความหมายของชุดฝึกอบรมว่า หมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นับว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วยขจัดปัญหาการเรียน การสอนในการฝึกอบรมบางประการ คือ

1. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมการศึกษารายบุคคล ชุดฝึกอบรมสามารถทำให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าอบรมซึ่งแตกต่างกัน

2. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนวิทยากร เปลี่ยนบทบาทวิทยากรเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เข้าอบรมซึ่งเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3. ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดฝึกอบรม เพราะชุดฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ได้ทุกเวลา

บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542: 91) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรมเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม (Multi Media) ซึ่งหมายถึง การใช้สื่อการสอนตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันนี้จะช่วยเสริมประสบการณ์ซึ่งกันและกันตามลำดับขั้นที่จัดเอาไว้สำหรับหน่วยการเรียนตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ

จิรนันท์ ป้อมพิมพ์ (2550: 7) ได้สรุปความหมายของชุดฝึกอบรมว่า เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมอย่างหนึ่งโดยใช้เทคนิคการฝึกอบรมในรูปการสอนสำเร็จรูป ที่ให้อิสระแก่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อประสมที่ใช้ประกอบบทเรียน และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยชุดฝึกอบรมจะมีส่วนประกอบ คือ วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เนื้อหาของการฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม

อัคครัตน์ พูลกระจ่าง (2550: 53) และอรวรรณ ดวงลาพิมพ์ (2551: 10) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรมเป็นการรวบรวมทรัพยากรที่ใช้ในการฝึกอบรมทั้งหลักสูตร อุปกรณ์ วิธีการ เนื้อหา

สื่อ และการประเมินเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการใช้สำหรับการฝึกอบรม เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ ทั้งใช้ฝึกอบรมด้วยตนเองและใช้ฝึกอบรมทั่วไป

ศุภรัตน์ แตงน้อย (2550: 10) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรม หมายถึง ชุดของสื่อประสมที่ได้จากระบบการผลิตและการนำสื่อหลายอย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย โดยจัดเอาไว้เป็นชุด เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของชุดฝึกอบรมดังที่นำเสนอข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดฝึกอบรม (Training Package) หมายถึง ชุดของสื่อประกอบการฝึกอบรม ที่ได้รับการจัดระบบการรวบรวมทรัพยากรที่ใช้ในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร ประกอบด้วย เนื้อหา วิธีการ และสื่ออุปกรณ์ ตลอดจนการประเมินผล เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ศิริพรรณ สายหงส์ และสมประสงค์ วิทยเกียรติ (2534: 705) และนิพนธ์ ศุขปรีดี (2537: 152-153) ได้นำเสนอความสำคัญของชุดฝึกอบรมมีความสำคัญ และเกิดประโยชน์แก่ทั้งผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลายประการ ได้แก่ ลดเวลาการเตรียมการฝึกอบรมโดยเฉพาะการฝึกอบรมที่ต้องมีการดำเนินการหลายรุ่น ผู้ให้การฝึกอบรมจะสามารถปรับปรุงชุดฝึกอบรมได้ โดยไม่ต้องผลิตขึ้นใหม่ ชุดฝึกอบรมจะช่วยให้การฝึกอบรมในแต่ละรุ่นในเรื่องเดียวกัน มีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งมาตรฐานในเรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลเพราะผู้ให้การอบรมต่างก็ใช้ชุดฝึกอบรมชุดเดียวกัน การจัดทำชุดฝึกอบรมเป็นการส่งเสริมให้เกิดเครื่องช่วยในการฝึกอบรม ส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับประสบการณ์ตรง หรือประสบการณ์ที่ใกล้เคียงจากชุดฝึกอบรมที่เป็นสื่อประสม ซึ่งไม่จำกัดเวลาและสถานที่ฝึกอบรม เป็นการประหยัดทรัพยากร เพราะสื่อต่าง ๆ ส่วนมากจะนำมาใช้ได้หลายครั้ง ชุดฝึกอบรมเอื้อให้วิทยากรเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้บรรยาย ไปสู่การเป็นผู้แนะนำ เสนอแนะการแก้ปัญหาในการฝึกอบรมและส่งเสริมให้การจัดการฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีระบบ

ลักษณะและองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมที่มีระบบ และสมบูรณ์ในตัวเอง มีลักษณะสำคัญ (ระพินทร์ โพธิ์ศรี. 2549: 2-4) ดังนี้

1. มีวัตถุประสงค์ปลายทางที่ชัดเจน ที่ระบุเนื้อหาความรู้ และระดับทักษะการเรียนรู้ที่ชัดเจน นั่นคือจะต้องมีวัตถุประสงค์ประจำชุดฝึกอบรมที่ระบุชัดเจนว่าเมื่อผ่านการฝึกอบรมแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรทำอะไรได้ ในระดับใด
2. ระบุกลุ่มเป้าหมายชัดเจนว่า ชุดฝึกอบรมดังกล่าวสร้างขึ้นเพื่อใคร
3. มีองค์ประกอบของวัตถุประสงค์ที่เป็นระบบ เป็นเหตุ และผลเชื่อมโยงกันระหว่างวัตถุประสงค์ประจำชุด วัตถุประสงค์สำหรับหน่วย และวัตถุประสงค์ย่อย

4. มีคำชี้แจง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์แต่ละระดับ

5. มีคู่มืออธิบายวิธีการ เงื่อนไขการใช้ชุด การเฉลย ข้อคำถามทั้งหมดในกิจกรรมการประเมินผล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช(2537: 154) กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย

1. คู่มือการฝึกอบรม เป็นคู่มือแนะนำการปฏิบัติแก่ผู้ให้การฝึกอบรม เพื่อให้สามารถศึกษาขั้นตอนการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม การเตรียมการทั้งด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการฝึกอบรม

2. สื่อในการฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชุดฝึกอบรม เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประสบการณ์ใกล้เคียงกัน และทำให้การฝึกอบรมมีความเป็นรูปธรรมสูง

3. กิจกรรมในชุดฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมที่ได้จัดเตรียมสื่อและวิธีการจัดฝึกอบรมไว้อย่างพร้อมมูล เพื่อให้ผู้ให้การฝึกอบรมดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมนั้น

4. การประเมินผลการฝึกอบรม องค์ประกอบในชุดฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมี 2 ลักษณะ คือ การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม และการประเมินชุดฝึกอบรม เพื่อหาประสิทธิผลของชุดฝึกอบรม ไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และการประเมินประสิทธิภาพ ชุดฝึกอบรม

ซึ่งสอดคล้องกับ สุเทพ หุ่นสวัสดิ์ (2540: 14-15) กล่าวว่า ชุดฝึกอบรมโดยทั่วไปประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์การฝึกอบรม ซึ่งเป็นส่วนของรายละเอียดที่ระบุว่า เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการฝึกอบรมแล้ว ควรมีพฤติกรรมเช่นใด ซึ่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์นี้ เป็นผลจากการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมควรระบุในลักษณะของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ สามารถวัดได้ สังเกตได้

2. เนื้อหาของการฝึกอบรม เป็นเรื่องราวหรือกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องกระทำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

3. วิธีการฝึกอบรม หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

4. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม หมายถึง สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกอบรม เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ คู่มือ ใบงาน แบบฝึก เอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

5. การประเมินผลการฝึกอบรม หมายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งสามารถวัดได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ

ดังนั้นในการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ประกอบด้วย

1. คู่มือการฝึกอบรม ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือแนะนำการปฏิบัติแก่ผู้ให้การฝึกอบรม เพื่อให้สามารถศึกษาขั้นตอนการฝึกอบรม ภายในคู่มือการฝึกอบรมจะประกอบด้วย

1.1 ส่วนนำ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม แนวปฏิบัติในการใช้ชุดฝึกอบรมและตารางกำหนดการฝึกอบรม

1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อตลอดการฝึกอบรม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

1.3 ส่วนประเมินผล ประกอบด้วยคำชี้แจงวิธีการประเมินผลการฝึกอบรมและการประเมิน ชุดฝึกอบรม และตัวอย่างเครื่องมือการประเมินผลการฝึกอบรมพร้อมการเฉลย

2. สื่อประกอบการอบรม

3. เครื่องมือประเมินผลการฝึกอบรม ประกอบด้วย แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินทักษะ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกอบรม

การพัฒนาชุดฝึกอบรม

การพัฒนาชุดฝึกอบรมจะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดฝึกอบรมทั้งหมดอย่างเป็นระบบ (สุเทพ หุ่นสวัสดิ์. 2540:15) โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตชุดฝึกอบรม การจัดลำดับสาระการนำเสนอ การผลิตชุดฝึกอบรม การเลือกสื่อประกอบชุดฝึกอบรม และการประเมินชุดฝึกอบรม (สายยนต์ จ้อยนุแสง. 2552: 16) การผลิตชุดฝึกอบรมนั้น หากจะพิจารณาแล้วจะมีขั้นตอนที่สำคัญ ที่จะต้องดำเนินการ 4 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ ขั้นการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นการผลิตสื่อประกอบกิจกรรม และขั้นการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการฝึกอบรม (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2551: ออนไลน์) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การจำแนกเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยแยกย่อยลงไปจนถึงหน่วยระดับบทเรียน ดังนี้

1. การกำหนดหน่วย คือ การนำหน่วยเนื้อหาบทเรียนมากำหนดให้เป็นหน่วยระดับบทเรียน และกำหนดระยะเวลาของการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วย

2. การกำหนดหัวเรื่อง เป็นการนำแต่ละหน่วยมากำหนดเป็นหัวเรื่องย่อย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่การจัดกิจกรรมต่างๆได้

3. การกำหนดความคิดรวบยอด เป็นการเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละหัวเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า กิจกรรมที่ใช้ในชุดฝึกอบรมจะต้องทำอะไรบ้างตามลำดับ

ก่อนหลัง

ขั้นตอนที่ 3 การผลิตสื่อประกอบกิจกรรม เป็นการผลิตสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการฝึกอบรม ตามที่กำหนดในการวางแผนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม เป็นการประเมินคุณภาพชุดฝึกอบรมด้วยการนำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้แล้วปรับปรุงให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม (Efficiency) คือ ระดับคุณภาพของชุดฝึกอบรมที่วัดจากผลสัมฤทธิ์ระหว่างการฝึกอบรม (E_1) และผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรม (E_2) โดยการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนในแต่ละชุด และคะแนนจากการทดสอบหลังเรียน มาคำนวณหา E_1 และ E_2 แล้วนำมาแสดงความมีนัยสำคัญทางสถิติของประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ด้วยวิธีการทางสถิติ ได้แก่ การทดสอบสมมติฐาน ค่าประสิทธิภาพโดยทั่วไปไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 60/60

การหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม โดยใช้เกณฑ์ E1/E2= 80/80

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 295-297) ได้อธิบายเกณฑ์และการกำหนดเกณฑ์ในการหาค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ดังนี้

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้ฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตชุดการสอนจะพึงพอใจว่า หากชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว ชุดการสอนนั้นมีคุณค่าที่จะนำไปใช้ฝึกอบรม และคุ้มกับการลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก สำหรับการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ กระทำได้โดยประเมินผลพฤติกรรมของผู้ฝึกอบรม 2 ประการ คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E2 คือ ประสิทธิภาพของผลผลิต และอธิบายวิธีคำนวณหาค่า E1/E2 อย่างง่ายไว้ว่า

สำหรับค่า E1 คือ ค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกหัด กระทำได้โดยเอาคะแนนงานทุกชิ้นของผู้ฝึกอบรมแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนร้อยละ สำหรับ E2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแต่ละชุดฝึกอบรม ทำได้โดยนำคะแนนของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดมารวมกันหาค่าเฉลี่ย และเทียบส่วนร้อยละเพื่อหาค่าร้อยละ

การกำหนดเกณฑ์ E1/E2 ให้ค่าเท่าใดนั้นควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักตั้งไว้ 80/80, 85/85 และ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่า เช่น 75/75 เมื่อทดลองในภาคสนามแล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อเทียบค่าระหว่างผลประสิทธิภาพจากการทดลองที่ได้รับ กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อดูว่าสมควรที่จะยอมรับประสิทธิภาพหรือไม้ โดยให้ถือค่าความแปรปรวนระหว่างร้อยละ 2.5 – 5.0 นั่นคือ ประสิทธิภาพไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เกิน 5% แต่โดยปกติจะกำหนดไว้ไม่เกิน 2.5% ฉะนั้น การยอมรับประสิทธิภาพจึงมี 3 ระดับ คือประสิทธิภาพที่ได้สูงกว่าเกณฑ์ เท่ากับเกณฑ์ และต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ระหว่าง 2.5-5.0%

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 294-296) ได้กล่าวถึงสูตรที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพชุดการสอน ซึ่งนำมาใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดการฝึกอบรมด้วย ดังนี้คือ E_1/E_2

$$E_1 = \frac{\frac{(\sum x)}{N}}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\frac{(\sum F)}{N}}{B} \times 100$$

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอนคิดเป็นร้อยละ

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละ จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกทักษะ

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

การใช้เทคนิคสนทนากลุ่มประกอบการพัฒนาชุดฝึกอบรม

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2554: ออนไลน์) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการนำวิธีการสนทนากลุ่มมาใช้ในการวิจัย ดังนี้

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็น ผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่มประมาณ 6-10 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ การสนทนากลุ่มมีประโยชน์ ดังนี้

1. ศึกษาความคิดเห็น ทัศนคติ ความรู้สึก การรับรู้ ความเชื่อ และพฤติกรรม
2. กำหนดสมมติฐานใหม่ๆ
3. กำหนดคำถามต่างๆที่ใช้ในแบบสอบถาม
4. ค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือหรือยังไม่แน่ชัดของการวิจัยแบบสำรวจ เพื่อช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. ประเมินผลทางด้านธุรกิจ

อย่างไรก็ตามวิธีการสนทนากลุ่มนี้ก็มีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ข้อดีของการสนทนากลุ่ม คือผู้เก็บข้อมูล เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี การสนทนากลุ่มเป็นการเผชิญหน้ากันในลักษณะกลุ่มมากกว่าการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว และให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบกันได้ บรรยากาศของการคุยกันเป็นกลุ่มจะช่วยลดความกลัวที่จะแสดงความเห็นส่วนตัว ส่วนข้อจำกัด คือ ถ้าในการสนทนากลุ่ม

มีผู้ร่วมสนทนาเพียงไม่กี่คนที่แสดงความคิดเห็นอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ข้อมูลที่ได้เป็นเพียงความคิดเห็นของคนส่วนน้อยเหล่านั้น ดังนั้นจึงต้องระวังไม่ให้มีการผูกขาดการสนทนาขึ้น นอกจากนี้พฤติกรรมบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ยอมรับในชุมชนอาจไม่ได้รับการเปิดเผยในกลุ่มสนทนา ในกรณีนี้ใช้การสัมภาษณ์ตัวต่อตัวจะดีกว่า และถ้าหากผู้ดำเนินการสนทนาไม่สามารถควบคุมขอบเขตการสนทนาได้ การสนทนานั้นก็จะไม่ราบรื่น

การจัดสนทนากลุ่มมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล
3. ตัดสินใจว่าจะทำกี่กลุ่ม
4. วางแผนเรื่องระยะเวลาและตารางเวลา
5. ออกแบบแนวคำถาม ควรเรียงคำถามจากคำถามที่เป็นเรื่องทั่วไป ง่ายต่อการเข้าใจและสร้างบรรยากาศให้คุ้นเคยกันระหว่างนักวิจัยกับผู้เข้าร่วมสนทนาแล้วจึงวกเข้าสู่คำถามหลักหรือคำถามหลักของประเด็นที่ทำการศึกษาแล้วจึงจบลงด้วยคำถามเบาๆ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อผ่อนคลายบรรยากาศในวงสนทนาและสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในช่วงท้ายอาจเติมคำถามเสริมเข้าไปแต่ต้องเป็นคำถามสั้นๆ อาจเป็นคำถามที่ไม่ได้เตรียมมาก่อน แต่เป็นคำถามที่ปรากฏขึ้นมาระหว่างการสนทนา
6. ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น
7. ทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) และผู้จดบันทึก (Note taker) โดยผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ต้องสร้างบรรยากาศในการสนทนา และควบคุมเกมส์ได้เป็นอย่างดีให้เกิดความเป็นกันเองมากที่สุด Moderator จะต้องไม่แสดงความคิดเห็นของตนเองควรจะปล่อยให้ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ อิสระเสรีและเป็นธรรมชาติมากที่สุด Moderator ที่ดีจะต้องสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ผู้จดบันทึก (Note taker) จะต้องอยู่ร่วมตลอดเวลาและควรทำหน้าที่ในการจดบันทึกเพียงอย่างเดียวไม่ควรร่วมสนทนาด้วย เพราะจะทำให้การจดบันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วน และจะต้องเป็นผู้ถอดเทปด้วยตนเอง เพื่อความเข้าใจในสิ่งที่ได้บันทึกและเนื้อหาสาระในเทปที่ตรงกัน และผู้ช่วยทั่วไป (Assistant) มีหน้าที่คอยควบคุมเครื่องบันทึกเสียงและเปลี่ยนเทปขณะที่กำลังดำเนินการสนทนา และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้จดบันทึก เพื่อให้แต่ละคนทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่
8. คัดเลือกผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา
9. การจัดการเพื่อเตรียมการทำสนทนากลุ่ม เป็นการเตรียมสถานที่ กำหนดวัน เวลา และจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็น เช่น เครื่องบันทึกเทป ม้วนเทป ถ่าน สมุด ดินสอ เครื่องดื่ม อาหารว่าง เป็นต้น

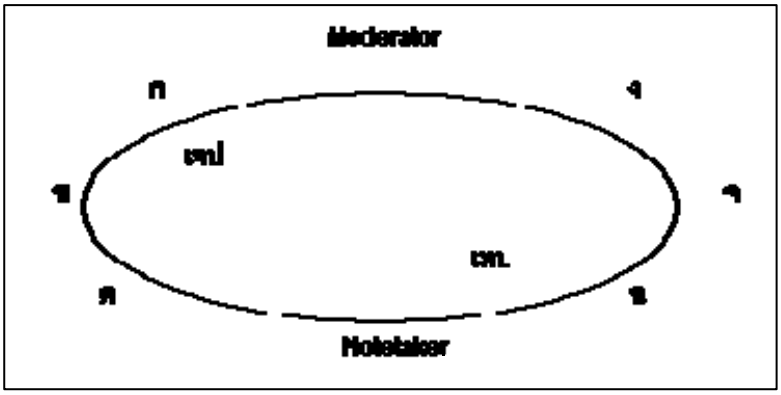

ภาพประกอบ 3 การจัดสถานที่ในการสนทนากลุ่ม

ที่มา: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). (2554). **การสนทนากลุ่ม**(ออนไลน์)

10. จัดกลุ่มสนทนา

11. ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยถอดเทปออกมาเป็นบทสนทนา ควรถอดเทปออกมาอย่างละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและต้องไม่ใส่ความคิดของตนเองที่ถือเป็นข้อสรุปลงไปด้วย และวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เนื้อหา ถ้าจะให้ดีควรทำการวิเคราะห์ร่วมกันหลายๆคนเพื่อเป็นการอภิปรายร่วมกัน ถ้ามีความเห็นไม่ตรงกันควรกลับไป

12. การเขียนรายงานการวิจัยควรเริ่มต้นโดยการเขียนเค้าโครงเรื่องก่อน แล้วเขียนผลการศึกษาแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและหัวข้อของแนวคำถามโดยพรรณนาในเชิงอธิบาย

ดังนั้นผู้วิจัยได้นำการสนทนากลุ่มมาใช้เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานยุวกาชาด ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฝึกอบรมปฐมพยาบาล และยังมีความเข้าใจถึงข้อจำกัดของการนำหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทยมาใช้ฝึกอบรมอาสายุวกาชาด รวมถึงอาสายุวกาชาดที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการฝึกอบรมเพื่อสะท้อนความคิดเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะในกระบวนการฝึกอบรม การสนทนากลุ่มจะทำให้สามารถให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาที่จะนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยนำหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทยมาเป็นแนวทาง ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับขั้นตอนในกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมถึงการกำหนดรูปแบบของสื่อประกอบการเรียนรู้ที่ควรนำมาใช้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อลดข้อจำกัดของการฝึกอบรมปฐมพยาบาลแก่อาสายุวกาชาด และสามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ไปพร้อม ๆ กัน

ตอนที่ 2: แนวคิดการพัฒนาอาสายุวกาชาดและหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย

แนวทางการพัฒนาอาสายุวกาชาด

สภากาชาดไทย เป็นองค์กรการกุศลสาธารณะที่ดำเนินงานภายใต้ภารกิจแก่นหลัก 4 ประการ คือ ภารกิจด้านการแพทย์และสาธารณสุข ภารกิจด้านการบรรเทาทุกข์ ภารกิจด้านการบริการโลหิต ดวงตาและอวัยวะ ตลอดจนภารกิจด้านการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต สภากาชาดไทยประกอบด้วยหน่วยงานที่ร่วมกันดำเนินการตามภารกิจแก่นหลักดังกล่าวข้างต้น จำนวน 13 หน่วยงานหลัก ศูนย์ชำนัญพิเศษจำนวน 6 ศูนย์ และหน่วยงานพิเศษ จำนวน 4 หน่วยงาน การดำเนินงานของหน่วยงานเหล่านี้ ประกอบด้วยทรัพยากรบุคคล 2 ส่วน คือ เจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร อาสาสมัครสมัครของสภากาชาดไทยนั้น แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ อาสาสมัครซึ่งเป็นบุคคลทั่วไป อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานอาสากาชาด และอาสาสมัครวัยหนุ่มสาวอายุระหว่าง 15-25 ปี อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทยมีหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาสาสมัครของสภากาชาดไทยอย่างหลากหลาย เพื่อให้อาสาสมัครเหล่านี้ มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานร่วมกับสภากาชาดไทย สำนักงานยุวกาชาด ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของ สภากาชาดไทย ได้กำหนดภารกิจของสำนักงาน คือ “การเสริมสร้างและฝึกอบรมให้อาสายุวกาชาดมีจิตอาสาช่วยเหลือประชาชนตามภารกิจสภากาชาดไทย.”

การพัฒนาอาสายุวกาชาดให้มีความสามารถ มีพฤติกรรมการทำงานที่เกิดจากแรงจูงใจภายในภายใต้หลักปรัชญาที่ว่า “ยุวกาชาดดี เก่ง รอบรู้ สุขภาพดี” (นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์. 2548: 14) ด้วยหลักปรัชญานี้ นำไปสู่หลักการที่ต้องการพัฒนาอาสายุวกาชาดให้เป็นผู้มีอุดมคติในศานติสุข มีความรู้ ความชำนาญในการรักษาอนามัยของตนเองและส่งเสริมอนามัยของผู้อื่น รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และรู้จักการสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อผู้อื่น เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกาชาด คือ มนุษยธรรม (Humanity) ความไม่ลำเอียง (Impartiality) ความเป็นกลาง (Neutrality)ความเป็นอิสระ (Independence) บริการอาสาสมัคร (Voluntary Service) ความเป็นเอกภาพ (Unity) และความเป็นสากล (Universality) (พินิจ กุลละวนิชย์. 2547: 4) การดำเนินการตามหลักการนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคคลในวัยหนุ่มสาวให้เป็นทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าของประเทศต่อไปในอนาคตการพัฒนาอาสายุวกาชาดดำเนินการสืบเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนานโดยมีความเป็นมา ความสำคัญและหลักการ แนวคิดที่เป็นแนวทางในการพัฒนาอาสายุวกาชาด ในปี 2522 มีการจัดแบ่งประเภทของยุวกาชาดออกเป็นยุวกาชาดในโรงเรียน และยุวกาชาดนอกโรงเรียน อย่างไรก็ตามความพยายามเพื่อขยายช่วงอายุของยุวกาชาดจาก 7-18 ปี เป็น 7-25 ปี และกำหนดประเภทของยุวกาชาดออกเป็น 2 ประเภท ดังกล่าวข้างต้นนั้น ยังมีกลุ่มเป้าหมายอยู่ที่นักเรียนในระดับประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ระบบโรงเรียน และเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ ที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน การดำเนินกิจกรรม

ยุวกาชาดยังไม่ได้ครอบคลุมถึงเยาวชนอายุตั้งแต่ 15-25 ปี ทั้งที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และกลุ่มบุคคลที่ด้อยโอกาสนอกระบบการศึกษา ปัจจุบันยุวกาชาดจึงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สมาชิกยุวกาชาด ได้แก่เยาวชนอายุ 7-18 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา หรือเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และเลือกเรียนยุวกาชาดตามหลักสูตรการเรียนการสอนยุวกาชาดของกระทรวงศึกษาธิการ และอาสายุวกาชาด ได้แก่ กลุ่มบุคคลอายุระหว่าง 15-25 ปี หรือบุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสนใจสมัครเป็นอาสายุวกาชาด ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรพื้นฐานของยุวกาชาด และสังกัดชมรมอาสายุวกาชาด (สำนักงานยุวกาชาด. 2550: 14) กิจกรรมอาสายุวกาชาด เป็นกิจกรรมที่สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลในสถานศึกษาทุกสังกัดในหน่วยงานพัฒนาเยาวชนได้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตใจเสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมตามอุดมการณ์ของกาชาดและยุวกาชาด ตลอดทั้งได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและช่วยเหลือผู้อื่นได้ตามกำลังความสามารถ สำนักงานยุวกาชาด ได้ดำเนินงานให้มีการจัดตั้งชมรมอาสายุวกาชาด สร้างและขยายเครือข่ายมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานด้านอาสายุวกาชาด ได้ดำเนินการภายใต้ภารกิจการพัฒนาเยาวชนที่ถือปฏิบัติเหมือนกันทั่วโลก คือ การเผยแพร่หลักการกาชาดและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ (Education for Peace) , การฝึกฝนทักษะการป้องกันชีวิตและสุขภาพ (Good Health)การบริการชุมชนและการบำเพ็ญประโยชน์ (Good Service) และ การสร้างสัมพันธภาพในหมู่เยาวชนและประชาชน (International Friendship) โดยดำเนินโครงการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการพัฒนาศักยภาพอาสายุวกาชาด และการส่งเสริมบทบาทของอาสายุวกาชาดในชุมชนด้วยการสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการปฏิบัติงานในเชิงรุกเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านอาสายุวกาชาด อันได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และที่ปรึกษาชมรมอาสายุวกาชาดให้สามารถพัฒนาและบริหารงานชมรมอาสายุวกาชาดในภูมิภาคของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยโครงการอบรมวิทยากรยุวกาชาด และโครงการสนับสนุนการอบรมหลักสูตรพื้นฐานของยุวกาชาด จนทำให้ปัจจุบันมีชมรมอาสายุวกาชาดทั่วประเทศ (สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย. 2552: 40) ปัจจุบันมีชมรมอาสายุวกาชาดกระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ 621 ชมรม มีจำนวนอาสายุวกาชาดทั่วประเทศในปี 2554 จำนวน 24,230 คน

การดำเนินกิจกรรมอาสายุวกาชาด ของชมรมอาสายุวกาชาดในสถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบทั่วประเทศที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล สนับสนุน ช่วยเหลือของสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามข้อบังคับสภากาชาดไทย โดยการฝึกอบรมให้แก่อาสายุวกาชาด (สภากาชาดไทย. 2551: 194) ดังนี้

1. มีอุดมคติในศานติสุข มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. มีความรู้ ความชำนาญในการรักษาอนามัยของตนเอง และของผู้อื่น ตลอดจนการพัฒนาตนเองทางร่างกาย จิตใจ คุณธรรมและธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ

3. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์กาชาด มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

4. บำเพ็ญตนให้ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6. มีสัมพันธภาพและมิตรภาพที่ดีต่อบุคคลทั่วไป

การพัฒนาอาสายุวกาชาดตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวมา สอดคล้องกับเป้าหมายประการหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่มีกระบวนทัศน์ในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน โดยพัฒนาคนไทยทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียบพร้อมทั้งด้านคุณธรรมและความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรม และคุณธรรม ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลักความพอประมาณในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทนขยันหมั่นเพียร อันจะเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ให้คนไทยพร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยน แปลงที่จะเกิดขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นและสังคมที่สงบสันติสุข ขณะเดียวกันก็เป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554:ออนไลน์) อีกทั้งยังสอดรับกับนโยบายทางการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 5) ดังต่อไปนี้

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 (6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถานบันทางสังคมอื่น ๆ

ด้วยความสอดคล้องดังกล่าวนี้ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของอาสายุวกาชาดจึงเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานที่ 1 ซึ่งกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่ง คนดี และ มีความสุขโดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้ (มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. 2547: ออนไลน์)

1. กำลังกายและกำลังใจที่สมบูรณ์
2. ความรู้และทักษะที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม
3. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว
4. ทักษะทางสังคม
5. คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและพลโลก

ด้วยความสอดคล้องที่ปรากฏข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาบุคคลในวัยหนุ่มสาวด้วยกิจกรรมอาสายุวกาชาด นับเป็นการพัฒนาเพื่อพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ (2548: 14) กล่าวว่า การปฏิบัติงานของอาสายุวกาชาดขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ แรงจูงใจและความสามารถ ความสามารถพื้นฐานของอาสายุวกาชาด ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภากาชาดไทยในภาพรวม บทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด และทักษะ ความสามารถพื้นฐานด้านการปฐมพยาบาล เหล่านี้เป็นความสามารถพื้นฐานที่อาสายุวกาชาดทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาในการอบรมอาสายุวกาชาด หลักสูตรพื้นฐานยุวกาชาด ซึ่งผลจากการพัฒนาจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถดังกล่าวข้างต้น พร้อมกับเกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานอาสายุวกาชาด อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการปฏิบัติ งานของอาสายุวกาชาด คือ แรงจูงใจ ที่จะเป็นสิ่งผลักดันให้อาสายุวกาชาดปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจอย่างเต็มความสามารถ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545: 145) นำเสนอว่า แรงจูงใจสามารถผลักดันให้เราเปลี่ยนแปลงเจตคติ หรือความคิดเห็นเมื่อบุคคลมีความเครียดซึ่งเกิดจากสภาพขาดสมดุลในองค์ความคิด นั่นหมาย ความว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงองค์ความคิดบางอย่างเพื่อให้องค์ความคิดทั้งหมดในตัวบุคคลสามารถหลอมรวมกันได้ หรือเกิดสมดุล ด้วยเหตุนี้จะสามารถทำให้เจตคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นภายใต้ความมุ่งหวังที่จะเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อกิจการกาชาดและการเป็นอาสายุวกาชาด เมื่อพิจารณาให้ชัด คือ การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบำเพ็ญประโยชน์และการสร้างสรรค์อุดมการณ์แห่งศานติสุขให้เกิดขึ้นในมวลหมู่อาสายุวกาชาด ซึ่งก็คือ ความพยายามที่จะเสริมสร้างจิตสาธารณะ หรือจิตสำนึกพลเมืองให้เกิดขึ้นแก่คนรุ่นใหม่ จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและหลอมรวม องค์ความคิดของอาสายุวกาชาด โดยการเปลี่ยนแปลงหรือหลอมรวมองค์ความคิดจากประสบการณ์เดิมของอาสายุวกาชาด เข้ากับองค์ความคิดและประสบการณ์ใหม่ ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานในฐานะเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของสภากาชาดไทย ในการเสริมสร้าง จิตสาธารณะให้เกิดขึ้นแก่อาสายุวกาชาดนั้น จำเป็นที่ผู้รับผิดชอบการพัฒนาอาสายุวกาชาด จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้วัดได้ว่าอาสา ยุวกาชาดที่ผ่าน

การพัฒนาด้วยกระบวนการของยุวกาชาดนั้นมีจิตสาธารณะเพิ่มพูนขึ้น ตลอดจนต้องศึกษาถึงแนวทางที่จะวัดจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด กระบวนการที่จะนำมาใช้ในการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้เพิ่มพูน และคงอยู่อย่างยั่งยืนภายในจิตสำนึกของอาสายุวกาชาดนั้น จะต้องเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสำนักงานยุวกาชาดก็ได้จัดดำเนินการในหลายรูปแบบ ทั้งในด้านการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านให้แก่อาสายุวกาชาด การให้งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในภูมิภาคที่ชมรมอาสายุวกาชาดตั้งอยู่ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะตามวาระโอกาส เช่น กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญของกิจการกาชาดและยุวกาชาด การเชิญชวนอาสายุวกาชาดเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ของสภากาชาดทั้งในภาวะปกติ และในภาวะที่ต้องดำเนินภารกิจบรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภาวะภัยพิบัติในภูมิภาคต่าง ๆ

หลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย

หลักสูตรปฐมพยาบาลครบตามมาตรฐานสภากาชาดไทย (ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย สภากาชาดไทย. 2546: 1-3) เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมที่จัดให้แก่อาสาสมัครสภากาชาดไทย ทั้งที่เป็นอาสากาชาด อาสายุวกาชาด และบุคคลที่สนใจ โดยเป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานของสหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies: IFRC) ที่มุ่งหวังให้การฝึกอบรมปฐมพยาบาลเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก โดยกำหนดให้มีการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลตามหัวข้อและระยะเวลาตามเกณฑ์มาตรฐานดังนี้

1. ระยะเวลาการฝึกอบรม 5 วัน (30 ชั่วโมง)
2. ขอบข่ายเนื้อหา เนื้อหาการฝึกอบรมแบ่งออกเป็น 10 หน่วยกิจกรรม ดังนี้

2.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1: หลักการกาชาด ระบบร่างกาย หลักการปฐมพยาบาล และการประเมินอาการผู้บาดเจ็บ

2.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2: บาดแผล การห้ามเลือด การใช้ผ้าพันแผล

2.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3: ภาวะบาดเจ็บฉุกเฉิน

2.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4: การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

2.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5: การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานในผู้ใหญ่ การสำลักในผู้ใหญ่

2.6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6: การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานในเด็กและทารก การสำลักในเด็กและทารก

2.7 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7: แผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ การปฐมพยาบาลจิตใจ

2.8 หน่วยการเรียนรู้ที่ 8: ทบทวนและฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาล

2.9 หน่วยการเรียนรู้ที่ 9: ทดสอบปฏิบัติรายบุคคล

2.10 หน่วยการเรียนรู้ที่ 10: สถานการณ์จำลอง

3. วิธีการฝึกอบรม ได้แก่ การบรรยาย สาธิตและฝึกปฏิบัติ

4. การวัดและประเมินผล

4.1 ประเมินผลด้านความรู้ โดยการทดสอบก่อนและหลังเรียน

4.2 ประเมินผลด้านทักษะโดยการทดสอบปฏิบัติ

ตอนที่ 3: แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ของ มัลคัม โนลส์ (Andragogy Theory of Malcolm Knowles) กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้ใหญ่แตกต่างจากการเรียนรู้ของเด็ก เพราะผู้ใหญ่มีประสบการณ์มากกว่าเด็ก ดังนั้นการเรียนการสอนต้องยึดหลักให้ตอบสนองต่อธรรมชาติของผู้ใหญ่ นั่นคือต้องรู้หลักการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งโนลส์ (Knowles, 1980) เรียกวิชาการศึกษาผู้ใหญ่นี้ว่า แอนดราโกจี (Andragogy) (อรทัย ศักดิ์สูง, 2552 : ออนไลน์) ประกอบด้วย

1. มโนทัศน์ของผู้เรียน (Self–concept) ผู้ใหญ่จะมีลักษณะที่เติบโต ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีวุฒิภาวะสูง มโนทัศน์ต่อตนเองจะพัฒนาจากการพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นการชี้นำตนเอง (Self directedness) เพิ่มขึ้น เป็นตัวของตัวเอง วิธีจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ตามหลักการข้อนี้ ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ การวางแผนร่วมกัน การนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

2. ประสบการณ์ของผู้เรียน(Experience) ผู้ใหญ่มีวุฒิภาวะมากขึ้น มีประสบการณ์อย่างกว้างขวางที่จะเป็นแหล่งทรัพยากรอันมีค่าของการเรียนรู้ ผู้ใหญ่สะสมประสบการณ์เพิ่มขึ้นเป็นการขยายฐานที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ ประสบการณ์ของผู้เรียน (Experience) ประกอบด้วย ความสำคัญของการนำประสบการณ์มาเป็นเทคนิคในการเรียนการสอนความสำคัญของการนำประสบการณ์ไปปฏิบัติ และการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่ จึงควรเป็นแนวที่ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์เดิม

3. ความพร้อมที่จะเรียน (Readiness) ผู้ใหญ่มีความพร้อมที่จะเรียน เมื่อรู้สึกว่าสิ่งนั้น “จำเป็น” ต่อบทบาทและสถานภาพทางสังคมของตน ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงเกี่ยวกับการเสริมสร้างความพร้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ ประกอบด้วย เวลาในการเรียนรู้ และการจัดกลุ่มผู้เรียน

4. ความมุ่งหมาย หรือแนวทางการเรียนรู้ (Orientation to learning) ผู้ใหญ่จะยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ มุ่งนำความรู้ไปใช้ทันที

ทฤษฎี แอนดราโกจี(Andragogy) ของ มัลคัล โนลส์ เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้ใหญ่.กล่าวคือ ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่และได้รับการจูงใจให้อยากเรียน มองเห็นความสำคัญของเรื่องที่จะเรียน ซึ่งสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์ที่เขามี การจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับปัญหาที่ผู้เรียนพบจริงในชีวิตประจำวัน โดยที่ผู้เรียนจะรู้วิธีแก้ปัญหาด้วยวิธีการ ต่าง ๆ ได้ดี (ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ. 2550: 66) โนลส์ได้เสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ประกอบด้วยกระบวนการเป็นลำดับขั้น ดังนี้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2544: 95)

1. การสร้างบรรยากาศเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ได้แก่ การจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์อำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์แก่ผู้สนใจ และสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง

2. การจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยควรจัดให้ผู้เรียนได้ร่วมคิด ร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตั้งแต่จุดเริ่มต้น ใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม การเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

3. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน โดยการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ซึ่งมีความสำคัญจำเป็น และยังขาดอยู่ในระยะนั้น จะเป็นการทำให้ผู้เรียนยอมรับและตระหนักถึงความต้องการนั้นได้

4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนกำหนดและตัดสินทิศทางของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนมีหน้าที่เพียงแค่อำนวยความสะดวก เสนอแนะ และร่วมวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์เป็นวิธีการทางจิตวิทยาที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและจะต้องระบุประเภทของพฤติกรรม รวมถึงเนื้อหาและขอบข่ายพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย

5. การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการนำหลักการสอนผู้ใหญ่มาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง การจัดระเบียบของเนื้อหา หน่วยการเรียน การเสนอแนะกระบวนการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน

6. การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นอย่างไร เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียน ในกระบวนการนี้ผู้สอนจึงมีบทบาทเป็นทั้งนักเทคนิค และผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะแนะนำเนื้อหา และสื่อประกอบการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนมีความต้องการ และเป็นผู้ที่คอยเชื่อมโยงความรู้ระหว่างหน่วยการเรียนอีกด้วย

7. การประเมินผลผู้เรียน มีความมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้หรือไม่ มีอะไรเป็นปัญหา อุปสรรค การประเมินผลผู้เรียน ที่ทำการเปรียบเทียบระดับความสามารถก่อนและหลังกิจกรรมทำให้ทราบความก้าวหน้าที่ผู้เรียนได้รับ และสามารถบอกถึงประสิทธิภาพของผู้สอนด้วย

ลักษณะการเรียนรู้ของวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

พัฒนาการของบุคคลในแต่ละวัยมีผลเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายอยู่ในกลุ่มเยาวชนช่วงอายุตั้งแต่ 15-25 ปี โลเวลล์ (Lovall, 1980:14-16 อ้างอิงจากสุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2538: 18-19) กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ของบุคคลในช่วงวัย 15-25 ปี ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้ในช่วงอายุ 15-20 ปี

ระยะนี้นับว่าเป็นช่วงต่อเนื่องระหว่างวัยรุ่น ที่กำลังพัฒนาเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ยังคงอยู่ในระบบโรงเรียน (Formal Learning) และยังได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในรูปแบบการฝึกอบรม (Training) เพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ ในขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาททางสังคมจากการพึ่งพาบุพการีไปสู่ลักษณะของการเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ในขณะที่สภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคมก่อให้เกิดความกดดัน เนื่องจากบุคคลในวัยนี้กำลังพยายามแสวงหาความเหมาะสมจนทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant Behavior) กลุ่มเยาวชนบางกลุ่มอาจจับกลุ่มกันในลักษณะต่อต้านสังคม (Anti-social) โดยความเป็นจริงแล้วบุคคลในวัยนี้ ส่วนมากจะมีลักษณะรักการผจญภัย มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบเข้าสังคม และมักจะยึดถืออุดมการณ์ (Idealistic)

2. การเรียนรู้ในช่วงอายุ 20-25 ปี

หลังจากที่ผ่านวัยรุ่นมาแล้ว บุคคลจะมีพัฒนาการด้านร่างกายและสรีรวิทยา รวมทั้งพัฒนาการทางด้านสังคม ด้านจิตใจและอารมณ์ผสมผสานกันมากขึ้น พัฒนาการด้านการเจริญเติบโตของร่างกายเริ่มลดลง ในวัยนี้นับได้ว่าเป็นช่วงของวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (Early Adulthood) บุคคลจะได้รับการยอมรับว่ามีความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวมากขึ้น เริ่มมีการงานอาชีพที่มั่นคงขึ้น มีภาระทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจตลอดจนภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรม สำหรับในชนชั้นกลาง ส่วนมากบุคคลในวัยนี้จะกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา (Higher Education) หรือการฝึกอบรมในงานอาชีพ สำหรับพัฒนาการทางด้านร่างกายจะเป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการถึงจุดสูงสุด ในช่วงวัยนี้จึงมีความสามารถด้านพลศึกษา และการกีฬา ส่วนด้านสมองนั้น คนในวัยนี้ก็จะมีส่วนช่วยเหลือแก่สังคมได้บ้างแล้ว อาจจะเป็นความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม และวรรณคดี

จากลักษณะของการเรียนรู้ของบุคคลในช่วงอายุ 15-25 ปี ดังนี้กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบุคคลในช่วงวัยดังกล่าวนี้มีการปรับตัวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่อย่างเต็มที่ ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของบุคคลในวัยนี้ จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งสุดาวดี ดีอินทร์ (2546: 11-12) สรุปลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ไว้ดังนี้

1. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากเขามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง การจัดให้มีส่วนร่วมมีความรับผิดชอบจะช่วยให้ก้าวหน้าในการเรียนมากยิ่งขึ้น

2. จัดอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ จะทำให้เรียนได้ดีกว่าการใช้อุปกรณ์ที่ไม่มีสัมพันธ์กับชีวิตจริง

3. จะรับความรู้ใหม่ ๆ ได้เร็วกว่า ถ้าความคิดนั้นสอดคล้องกับความเชื่อเก่า ๆ ที่เขามีอยู่

4. การจัดการเรียนรู้ต้องศึกษาพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ เพราะจะช่วยสร้างความอบอุ่นและความมั่นใจให้ก่อนที่จะเริ่มต้นเรียน

5. จะต้องสร้างความสำเร็จในบทเรียนขั้นต้นให้แก่ผู้เรียนที่มีพื้นฐานการศึกษาน้อยก่อนที่จะเริ่มเรียนบทเรียนใหม่ต่อไป

6. การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความเคารพ ยึดมั่น ศรัทธาในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้าใจตนเอง ชุมชน มีกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต พัฒนาอาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ควรมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ และแนะแนวทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ คิดเป็น มีเหตุผล สามารถแก้ปัญหา

เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่

ในการดำเนินงานขององค์กรที่แม้ว่าจะมีจำนวนบุคลากรเพียงพอ แต่หากบุคลากรเหล่านี้ขาดความรู้ ความชำนาญและเจตคติที่สอดคล้องกับงานที่รับผิดชอบแล้ว ก็คงไม่อาจปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมจึงเป็นการพัฒนาพฤติกรรมเดิมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยการหล่อหลอมความรู้ ความเข้าใจและเจตคติเพื่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ที่สอดคล้องกับงานที่รับผิดชอบ (สุภาพร พิศาลบุตร;และยงยุทธ เกษสาคร. 2549: 31-32) ดังแสดงให้เห็นในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 องค์ประกอบของการฝึกอบรม

ที่มา: สุภาพร พิศาลบุตร; และยงยุทธ เกษสาคร. (2549)
การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม. หน้า 32

โดยทั่วไปแล้วการฝึกอบรมดึงดูดความสนใจได้น้อย ดังนั้นการจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้นั้นจำเป็นต้องใช้เทคนิค วิธีการและการจูงใจที่หลากหลาย การศึกษาเทคนิค

การฝึกอบรม จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เทคนิคการฝึกอบรมมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การใช้วิทยากรเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดความรู้ และการใช้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ แต่ที่นิยมใช้กันมาก ได้ผลดี และทำให้การฝึกอบรมไม่น่าเบื่อหน่าย คือ การใช้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนด สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการฝึกอบรมที่ใช้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มาสอดประสานกันในกระบวนการของการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้นั้นสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการระดมสมอง (Brainstorming Method) หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้เรียนทุกคน ได้แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาให้มากที่สุดโดยเสนอได้อย่างเสรี ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นที่เสนอมา มีการบันทึกความคิดเห็นทั้งหมดไว้ หลังจากนั้นอาจจัดให้มีการอภิปราย ทบทวนความคิดทั้งหมด จัดเป็นหมวดหมู่หรือประเภทและตัดสินเลือกวิธีการที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ การจัดการเรียนรู้โดยการระดมสมองมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี มีแนวคิดใหม่ แนวคิดที่กว้างขวาง และสามารถนำแนวคิดเหล่านั้นไปสู่การตัดสินใจ หรือการแก้ปัญหา องค์ประกอบที่สำคัญของการระดมสมอง ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี การจดบันทึกข้อคิดเห็นทั้งหมด การจัดหมวดหมู่หรือประเภทของความคิดและการตัดสินใจเลือกวิธีการที่ดีไปใช้แก้ปัญหา(สุวิทย์ มูลคำ;และอรทัย มูลคำ. 2547ข: 108-109)

2. การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 4-8 คน ให้ผู้เรียนในกลุ่มมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ประสบการณ์ในประเด็นหรือปัญหาที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2547ก: 33-36) การอภิปรายกลุ่มย่อย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงคิดเห็นหรือระดมความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง
2. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
3. เพื่อฝึกการค้นคว้าหาความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริงมาเพื่ออภิปรายให้ผู้อื่นรับทราบ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ประเด็นที่จะอภิปราย มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนมีการนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายกลุ่มย่อย บทบาทหน้าที่ของผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับรูปแบบของการอภิปรายกลุ่ม คือ การวางแผน การจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ ตั้งแต่พิจารณาประเด็นการอภิปราย วัตถุประสงค์ของบทเรียน กำหนดรูปแบบการอภิปรายและแบ่งกลุ่มผู้เรียน ช่วยให้การอภิปรายดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม คอยชี้แนะให้คำปรึกษา นอกจากนี้ ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังสามารถมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตีความ สรุปความคิดเห็นของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสรุปสาระสำคัญได้อย่างชัดเจน ตลอดจนดำเนินการประเมินผลเกี่ยวกับข้อดี ที่ความส่งเสริมและข้อจำกัดที่ควรแก้ไข ประเด็นที่ใช้ในการอภิปรายต้องกำหนดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ ลักษณะหัวข้อที่จะนำมาอภิปราย ได้แก่ ประเด็นหรือหัวข้อที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ในหลากหลายมิติ ประเด็นที่เป็นเหตุผล เพื่อให้ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลแสดงเหตุผลสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดในเชิงประจักษ์ ประเด็นปัญหาที่เป็นค่านิยม วัฒนธรรม หรือคุณค่าทางสังคม เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นตามทัศนะของตน

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นเรื่องจริงหรือสมมุติขึ้นจากความเป็นจริง โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูล การจัดการเรียนรู้แบบนี้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่หรือเสริมสร้างความรู้ให้กว้างขวางขึ้น การจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเผชิญหรือแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการหาความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองกว้างขึ้น องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ เรื่องหรือกรณีที่จะศึกษา ประเด็นคำถาม คำตอบที่หลากหลาย การอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหา มุมมองและวิธีแก้ปัญหา (สุวิทย์ มูลคำ ;และอรทัย มูลคำ. 2547: 33-36)

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง กระบวนการที่ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กำหนดหัวข้อเรื่องปัญหา หรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังการแสดงบทบาทสมมุติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้ และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติมีวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น ฝึกให้ผู้เรียนใช้ความรู้ และทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในการเผชิญปัญหา ตลอดจนให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนเจตคติ พฤติกรรมและการปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีโอกาสแสดงออกและเรียนรู้อย่างสนุกสนาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติให้มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงการเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้อย่างอิสระ ให้อิสระทางความ คิดโดยผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้คอยให้คำแนะนำสนับสนุน ให้มีการร่วมมือกันทำงาน ให้มีบรรยากาศสนุกสนานมีชีวิตชีวา ใช้ความ

สมัครใจในการเลือกผู้แสดง มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เช่น ผู้แสดง ผู้สังเกตการณ์ ผู้ทำหน้าที่สรุป เป็นต้น ขณะเดียวกันผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็ควรสร้างข้อตกลงเบื้องต้นหรือสร้างพันธะสัญญา (Commitment) ก่อน เช่น ชี้แจงวัตถุประสงค์การแสดงบทบาทสมมติ กำหนดกติกาต่าง ๆ เช่น ขอบเขตการวิพากษ์วิจารณ์ ความสมจริงในการแสดง และกำหนดระยะเวลาการทำงานให้เหมาะสม

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการ

สมคิด บางโม (2551: 93) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการ (Recreational Activity) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง โดยเน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เช่น การร้องเพลง การปรบมือเป็นจังหวะพร้อมกัน การร้องเพลงประกอบท่าทาง การเล่นเกมสั้น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อมุ่งเปลี่ยนทัศนคติและสร้างสัมพันธภาพ และความสนุกสนานในระหว่างการฝึกอบรม

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ฐานกิจกรรม

เทคนิคการใช้ฐานกิจกรรมประยุกต์มาจากกิจกรรมวอล์คแรลลี่ (Walk rally) แต่ไม่ต้องมีการเล่นแข่งขันกันจริง ๆ เพียงแต่ใช้สถานที่ ที่กว้างพอที่จะจัดฐานกิจกรรมได้หลาย ๆ ฐานครบตามที่ต้องการ วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ฐานกิจกรรมมีวิธีการ คือ ต้องแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-8 คน สำหรับในการฝึกอบรมอาสายุวกาชาดใช้วิธีการให้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายหน่วยสี หน่วยละ 6-10 คน จัดฐานกิจกรรมตามจำนวนกลุ่มที่แบ่ง แต่ละฐานจัดกิจกรรมให้ปฏิบัติโดยมีคำสั่งหรือลายแทงไว้ทุกฐาน กำหนดเวลาการทำกิจกรรมแต่ละฐาน จัดวิทยากรประจำฐานเพื่อแจ้งกติกา หรือช่วยเหลือและสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม กิจกรรมในฐานต้องมุ่งให้เกิดความรู้และทักษะตามความมุ่งหมายของการฝึกอบรมนั้น ให้เริ่มเข้าฐานกิจกรรมพร้อมกันทุกกลุ่มแล้วหมุนเวียนกันจนครบทุกฐาน หรืออีกแบบหนึ่งให้ทุกกลุ่มเริ่มจากฐานที่ 1-2-3 เรื่อยไปจนครบ เมื่อเสร็จสิ้นการทำกิจกรรมทุกฐานแล้วให้มีการประชุมใหญ่ รายงาน และสรุปผลการทำกิจกรรมทุกกลุ่ม จากนั้นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงสรุปอีกครั้ง

ชูชัย สมิทธิไกร (2554: 183-188)ได้นำเสนอวิธีฝึกอบรมที่มุ่งทักษะและความสามารถเป็นกลุ่มเพิ่มเติมจากเทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ที่ได้นำเสนอไปแล้ว ดังนี้

การสาธิต (Demonstration) คือ การแสดงให้ผู้เรียนเห็นถึงการปฏิบัติจริง และเปิดโอกาสให้ผู้รับการอบรมได้ทดลองปฏิบัติตามและซักถามปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นการปฏิบัติจริงในการสาธิต ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่สาธิต และผู้เรียนต้องมีจำนวนไม่มากเกินไป

กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา (Task Force Exercise) คือ การมอบหมายให้สมาชิกตั้งแต่ 3-8 คน ร่วมกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่ง และเสนอหนทางการแก้ไขปัญหาการแก้ไขปัญหาให้แก่ที่ประชุม เพื่อส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มผู้เรียน ภายใต้สถานการณ์ที่จำเป็นต้อง มีการ

แก้ไขปัญหา สามารถดำเนินการเพื่อทดสอบความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ความรู้ของผู้เรียน และเป็นการร่างแผนการเพื่อนำไปใช้ในงาน

การจำลองสถานการณ์ (Simulation) คือ แบบฝึกหัดซึ่งจำลองสถานการณ์ในการทำงานและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะและประยุกต์ความรู้ภายในระยะเวลาอันจำกัดและภายใต้สภาพการณ์ที่ไม่มีความเสี่ยง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์ที่คล้ายจริงโดยสถานการณ์ซึ่งจำลองขึ้นจะต้องมีความสมจริงและง่ายต่อการเข้าใจแต่ไม่ง่ายเกินไปจนน่าเบื่อ สถานการณ์ที่ใช้ควรส่งเสริมการใช้ความรู้ ทักษะที่ได้เรียนมา และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นควรจะมีประโยชน์และนำมาอภิปรายเพื่อหาข้อคิดได้

การแสดงแบบพฤติกรรม (Behavior Modeling) คือ การแสดงแบบพฤติกรรม ซึ่งใช้ในการจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอนทีละขั้น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนที่แสดง พร้อมทั้งมีการให้ความคิดเห็นหรือวิจารณ์การเลียนแบบนั้นด้วย

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์

1. ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์

ราณี รัชนพงษ์ (2547: 42) กล่าวว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) คือกระบวนการสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติด้วยการนำเอาประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาบูรณาการเพื่อสร้างการเรียนรู้ใหม่ ๆ ขึ้น

กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ (2549: 70) กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ว่า หมายถึง การเรียนรู้จากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ (Learning by Doing) โดยการดึงเอาประสบการณ์ จากตัวผู้เรียน แล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้นออกมาเพื่อพัฒนาความคิดใหม่ เจตคติใหม่และทักษะใหม่ ไปสู่ความรู้ใหม่

เครจ (Craig.1987 : 498) ให้ความหมายการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง ความรู้ ทักษะ หรือความสามารถที่ได้รับจากการสังเกตการได้รับการกระตุ้นหรือการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเข้าไปร่วมด้วยความสมัครใจ ร่วมปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ใช้ ดังนั้น การเรียนรู้จากประสบการณ์จึงหมายถึง การเรียนรู้เพื่อให้ได้ประโยชน์ด้านความรู้ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการเข้ามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการ โดยแสวงหาคำตอบและตอบคำถามได้ด้วยตนเอง

อีแวน (Evan. 1994: 112) ให้ความหมายการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง ความรู้และทักษะที่ได้รับประสบการณ์ จากการทำงาน จากการปฏิบัติ และจากการศึกษาที่ไม่เป็นทางการโดย จะผ่านจากการศึกษาทุกประเภท หรือจากด้านสายอาชีพ การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นวิธีการเรียนรู้จากหนังสือ จากการบรรยาย การทดลอง การเรียนรู้จากประสบการณ์จึงเป็นวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ดิวอี้ (Dewey: 1939 : 159-160) ให้ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง การที่ผู้เรียนเป็นผู้คิดและลงมือกระทำ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่ โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหา คิดหาแนวทางแก้ไข ปรับเปลี่ยนตนเองตามกระบวนการเรียนรู้ให้สามารถปฏิบัติตนในสถานการณ์ใหม่ได้

โคล์บ (Kolb.1984: 21) ให้ความหมายการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้โดยการปรับเปลี่ยนประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง จากการสังเกต การสะท้อนความคิด และการสรุปความคิดรวบยอดเป็นความรู้สู่การนำไปใช้ประโยชน์

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยการดึงเอาประสบการณ์จากตัวผู้เรียน แล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้นออกมาเพื่อพัฒนาความคิดใหม่ เจตคติใหม่และทักษะใหม่

2. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการและองค์ประกอบของการเรียนรู้จากประสบการณ์

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีนักการศึกษาหลายท่านที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการและองค์ประกอบของการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Kolb. 1984: 21-25) ได้แก่

แนวคิดของดิวอี้ (Dewey) ที่กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจาระไนเหตุผลและการบูรณาการระหว่างประสบการณ์กับความคิดรวบยอด การสังเกตและการปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดความคิด และความคิดนั้นก่อให้เกิดแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ต่อไป ความเชื่อของดิวอี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้จากประสบการณ์เกิดขึ้นเมื่อคนได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง แล้วสามารถมองย้อนกลับไปเพื่อประเมินผลและตัดสินว่าอะไรที่มีประโยชน์หรือมีความสำคัญที่จะเป็นบทเรียน รวมถึงการใช้ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป กระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดของดิวอี้ประกอบด้วยกระบวนการที่เป็นวงจรหมุนวนเป็นวงจรลูกโซ่ไปอย่างต่อเนื่อง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นร่วมปฏิบัติจริง (Impulse) ซึ่งเป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดหรือแรงบันดาลใจ ขั้นใคร่ครวญไตร่ตรอง (Observation)ที่ส่งผลให้เกิดการสรุปเป็นความรู้ (knowledge) และขั้นนำไปประยุกต์ใช้ (Judgment) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำหลักการ หรือความรู้ที่สรุปได้มาใช้วินิจฉัยสถานการณ์ใหม่ ซึ่งผลของการประยุกต์ใช้เป็นประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นที่นำไปสู่การเริ่มต้นวงจรของการเรียนรู้ในสถานการณ์ใหม่ต่อไป ดังแสดงในภาพประกอบ 5

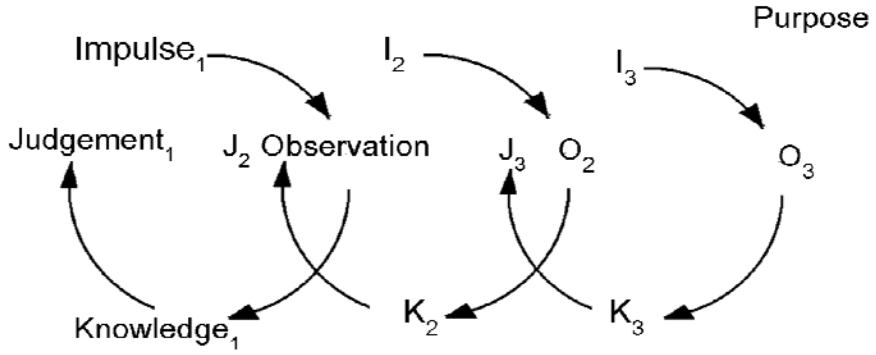

ภาพประกอบ 5 กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (Dewey's Model of Experiential Learning)

ที่มา Kolb. (1984). **Experiential Learning.** หน้า 23

แนวคิดของเลวิน (Levin) ได้ใช้มุมมองของดิวอี้มาพัฒนารูปแบบการเข้าถึงการเรียนรู้ เลวินมีความคิดคล้ายกับดิวอี้ คือ มีความเชื่อว่าประสบการณ์จะนำไปสู่การเรียนรู้จากประสบการณ์มากขึ้น เมื่อเราเข้าใจความหมายของประสบการณ์นั้น และสามารถนำออกไปใช้พัฒนาตนเองหรือกลุ่ม เลวินมีมุมมองเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกได้แก่ การเรียนรู้เป็นบททดสอบที่เป็นรูปธรรมของการนำประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมมาใช้ในสถานการณ์เฉพาะหน้า อย่างไรก็ตามประสบการณ์ของบุคคลนับเป็นจุดเน้นของการเรียนรู้อย่างมีความหมายให้แก่ชีวิต แก่นสาร และความเป็นอัตนัยแก่ปัจเจกบุคคล เพื่อนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม ในขณะที่สิ่งที่เป็นรูปธรรมก็คือ การแบ่งปันรูปธรรมเชิงประจักษ์เพื่อการทดสอบความหมาย และความถูกต้องของความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ ประการที่สอง คือ การเรียนรู้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการทดลองฝึกอบรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกระบวนการสะท้อนกลับ ผลการวิจัยของเลวิน ส่วนใหญ่สนับสนุนประสบการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสัมพันธ์ เน้นถึงความสำคัญของการกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกลุ่มเพื่อเรียนรู้ทักษะและทัศนคติใหม่ ๆ ซึ่งจะทำให้รูปแบบพฤติกรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การเรียนรู้จะสัมฤทธิผลมากที่สุดในกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์กัน และสะท้อนออกมาเป็นประสบการณ์ร่วมกัน กระบวนการเรียนรู้ของเลวินประกอบด้วยกระบวนการที่ดำเนินเป็นวงจร 4 ขั้นตอน คือ ขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Concrete on Experience) ขั้นการสังเกตและสะท้อนผลการสังเกต (Observation) ขั้นการก่อตัวของแนวคิดเชิงนามธรรมและหลักการทั่วไป(Forming abstract) และขั้นการทดสอบความหมายของแนวคิดในสถานการณ์ใหม่ (Testing in new situation) ดังแสดงในภาพประกอบ 6

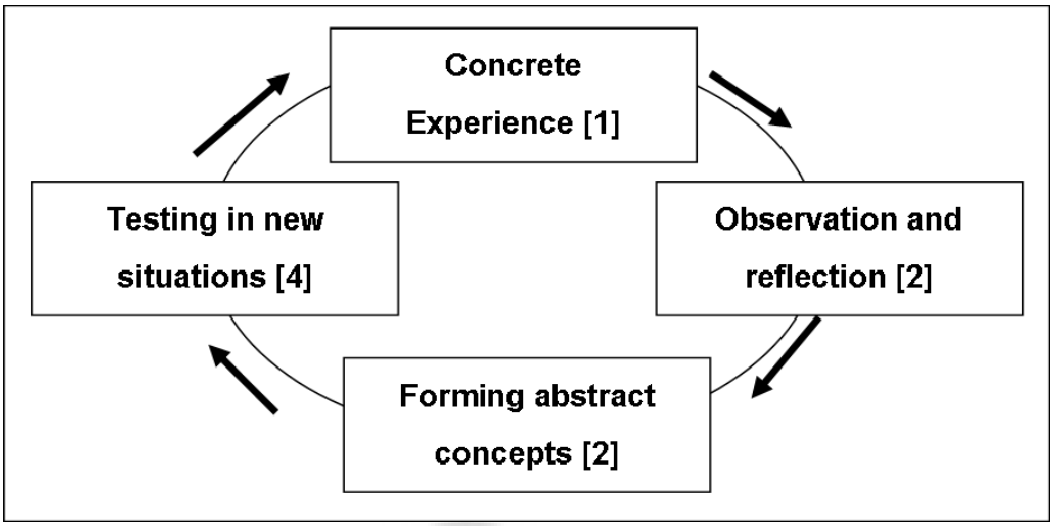

ภาพประกอบ 6 : กระบวนการเรียนรู้จากประสบการตามแนวคิดของเลวิน
(The Lewinian Experiential Learning Model)
ที่มา Kolb. (1984). **Experiential Learning**. หน้า 23.

แนวคิดของโคล์บ (Kolb,1984: 21) ได้เสนอกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience) เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

2. ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง (Reflective Observation) เป็นขั้นการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นความแตกต่าง มุมมองอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับสภาวการณ์ขณะนั้น แล้วสะท้อนแนวคิดของตนเองออกมาด้วยมุมมองที่หลากหลาย

3. ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปความรู้จากการสังเกตและการสะท้อนความคิด บูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับรู้เข้าเป็นทฤษฎีอย่างเป็นเหตุเป็นผล

4. ขั้นทดลอง (Active Experimentation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำหลักการที่สรุปได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่

กระบวนการทั้ง 4 ขั้นตอนนี้สามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังภาพประกอบ 7

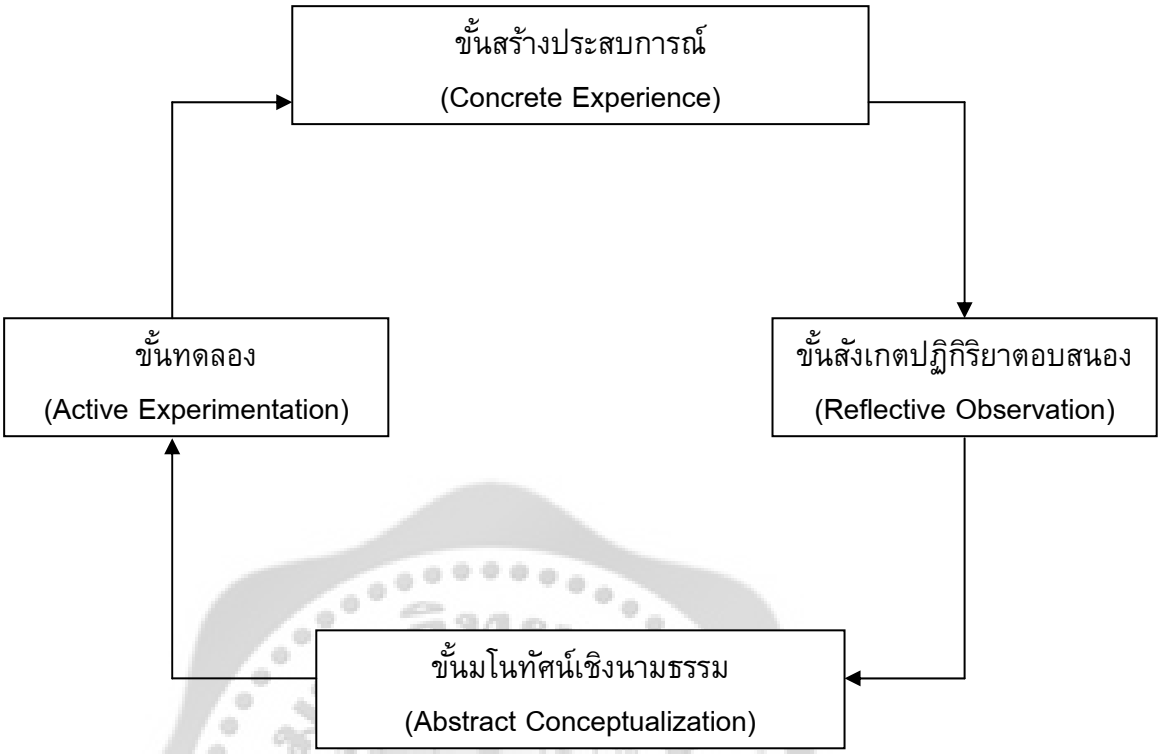

ภาพประกอบ 7 : วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์

ที่มา: พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2549). **รูปแบบการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์**. หน้า 70.

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยใช้วิธีสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by Doing) ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีความเชื่อว่าการเรียนรู้จากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหา คิดหาแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์จากการปฏิบัติ ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ของตนเอง เกิดการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ทำให้ผู้ เรียนมีประสบการณ์ในการคิด และการกระทำจนก่อให้เกิดการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีความคิดที่เป็นหลักสำคัญ คือ เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้เรียน ที่เกิดจากการกระทำจน ทำให้เกิดความรู้ใหม่ ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนทำให้เกิดการขยายของเครือข่ายความรู้อย่างกว้างขวาง และ มีการสื่อสารด้วยการพูดหรือเขียนเพื่อสังเคราะห์ความรู้

องค์ประกอบของการเรียนรู้จากประสบการณ์ มี 4 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ (Experience) โดยผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นผู้ช่วยให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมของตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้

2. การสะท้อนความคิดและอภิปราย (Reflection and Discussion) โดยผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเกิดกเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง

3. ความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (Understanding and Conceptualization) ผู้เรียนเกิดความเข้าใจนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด อาจเกิดขึ้นโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายริเริ่มแล้วผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยเติมให้สมบูรณ์ หรือแนะแนวทาง และผู้เรียนเป็นผู้สานต่อจนเกิดความคิดรวบยอด

4. การทดลองหรือประยุกต์แนวคิด (Experiment or Application) ผู้เรียนได้นำเอาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์อื่น ๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของผู้เรียนเอง

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่จะนำมาใช้เพื่อศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ผู้วิจัยประยุกต์ตามแนวคิดของโคล์บ (Kolb) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้น คือ

1. ขั้นสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience)
2. ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง (Reflective Observation)
3. ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization)
4. ขั้นทดลอง (Active Experimentation)

3. แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างและรูปแบบการเรียนรู้ของบุคคล

กระบวนการเรียนรู้ที่อธิบายได้จากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นที่โคล์บนำเสนอไว้ ได้แก่ ขั้นการประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ขั้นสังเกตการณ์ตอบสนอง ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม และขั้นทดลองที่เป็นการนำความคิดรวบยอดจากมโนทัศที่เป็นนามธรรมไปทดลองใช้ในสถานการณ์ใหม่นี้ เป็นสองมิติที่แตกต่างกันที่เป็นตัวแทนของ 2 ลักษณะวิธีที่ตรงข้ามกันนั่นคือ ความเข้าใจและการปรับเปลี่ยน(Transformation) ซึ่งเกิดจากมุมมองของการรับรู้ (Perception) กับการเลียนแบบ (Imitation) ที่ได้จากกระบวนการทำความเข้าใจ (Apprehension Process) กับจินตภาพที่สอดคล้องกัน (Mental Imagery Corresponds) กระบวนการนี้ทำให้เกิดความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติและกระบวนการขยายความเข้าใจ และระหว่างปฏิบัติการทางปัญญากับกระบวนการที่นำไปสู่เป้าหมาย ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในภาพรวมนั้น การเรียนรู้เป็นกระบวนการโดยความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของกระบวนการถูกสร้างขึ้นผ่านการปรับเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้เป็นผลจากการรวมและปรับเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกิดจากความเข้าใจ (Kolb. 1984: 41) ดังภาพประกอบ 8

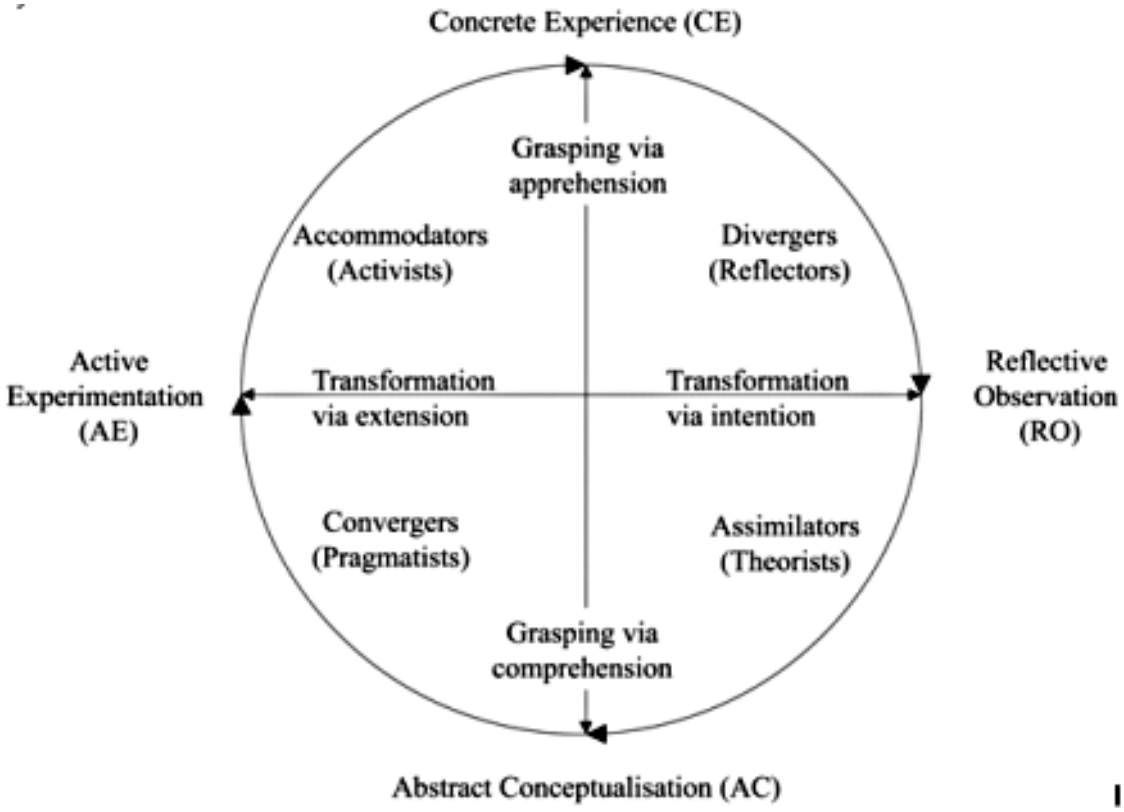

ภาพประกอบ 8 รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของโคล์บ

ที่มา: Kolb. (1984). **Experiential Learning**. หน้า 42.

จากภาพประกอบ 8 แสดงให้เห็นว่าขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์แต่ละขั้นมีกระบวนการที่รวมตัวกันระหว่างการสัมผัสรับรู้กับการสร้างความเข้าใจและการปรับเปลี่ยนกับการขยายความรู้หรือเจตนารมณ์ของการเรียนรู้นั้น กล่าวคือ

1. ขั้นประสบการณ์เชิงนามธรรม เป็นขั้นตอนที่เกิดจากการสร้างความรู้สึก (Feeling) จากการสัมผัสประสบการณ์

2. ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง เป็นการตอบสนองจากการมอง (Watching) เพื่อสังเกตและปรับเปลี่ยนประสบการณ์ไปตามเป้าหมายหรือเจตนารมณ์ของการเรียนรู้

3. ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม เกิดจากการคิด(Thinking) ทำความเข้าใจแนวทางการนำประสบการณ์เชิงรูปธรรมที่ผ่านมาเพื่อสรุปเป็นหลักการ หรือแนวทางไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของการเรียนรู้นั้น

4. ขั้นทดลอง เป็นขั้นที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ (Doing) เพื่อปรับเปลี่ยนและ ขยายองค์ความรู้ในสถานการณ์ใหม่

จากภาพประกอบที่ 8 จะเห็นได้ว่ากระบวนการเรียนรู้แต่ละขั้นเป็นตัวแทนของวิธีการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย การสร้างความรู้สึก การสังเกต การคิดและการลงมือปฏิบัติ ขณะที่

กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไป จะเกิดการเชื่อมโยงระหว่างวิธีการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันสามารถมีบทบาทร่วมกันในการเรียนรู้ และแต่ละขั้นตอนของการเรียนรู้ก็จะได้ผลผลิตเป็นองค์ความรู้ที่แตกต่างกันตามรูปแบบการเรียนรู้ที่จะนำผู้เรียนให้เรียนรู้ไปตามกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์นี้ รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของบุคคล (Kolb.1984: 77-78) ได้แก่

1. แบบอเนกนัย (Divergent) เกิดจากการเชื่อมโยงวิธีการระหว่างการสร้างความรู้สึกและการมองดู (Feeling and Watching) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการสัมผัสประสบการณ์ด้วยความรู้สึกจากสิ่งที่เห็น แล้วทำความเข้าใจต่อความรู้สึกที่ได้รับจากประสบการณ์นั้น สร้างจินตนาการต่าง ๆ ขึ้น และทำการไตร่ตรองจนมองเห็นภาพรวม ทำให้ได้ผลผลิต คือ องค์ความรู้ที่เกิดการไตร่ตรอง หรือทำความเข้าใจหรือความรู้สึกตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ (Divergent Knowledge) ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบอเนกนัย (Diverger) จะมีความสามารถในการรับรู้และสร้างจินตนาการต่าง ๆ สามารถทำงานดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลายและการไตร่ตรอง จะให้ความสนใจต่อบุคคล และวัฒนธรรมต่าง ๆ

2. แบบซึมซับ (Assimilation) เกิดจากการเชื่อมโยงวิธีการระหว่างการสังเกตและการคิด (Watching and Thinking) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการไตร่ตรองจากสิ่งที่สังเกตเห็น ทำความเข้าใจในประสบการณ์ที่ตนได้รับ และการใช้เหตุผลความคิด องค์ความรู้ที่จากการเรียนรู้ในรูปแบบนี้เป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการสรุปเหตุและผล หลักการจากประสบการณ์ที่เป็นสิ่งเร้าให้เกิดการเรียนรู้ (Assimilative Knowledge) ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบซึมซับ (Assimilator) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสรุปหลักการ สนใจในทฤษฎีต่าง ๆ สนใจในหลักการเชิงนามธรรมมากกว่าการลงมือปฏิบัติ ไม่คำนึงถึงการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้

3. แบบคิดเอกนัย (Convergent) เกิดจากการเชื่อมโยงวิธีการระหว่างการคิดกับการลงมือปฏิบัติ (Thinking and Doing) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เหตุผล ความคิด และนำความคิดไปทดลองปฏิบัติ องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการเรียนรู้แบบเอกนัย (Convergent Knowledge) ได้แก่ วิธีการ หรือแนวปฏิบัติ ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดเอกนัย (Converger) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปสู่การปฏิบัติ สามารถหาวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อการแก้ปัญหา เป็นผู้ที่ใช้เหตุผล ชอบการทำงานกับวัตถุมากกว่าบุคคล มักมีความสนใจเฉพาะเจาะจงในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. แบบปรับปรุง (Accommodation) เกิดจากการเชื่อมโยงวิธีการระหว่างการลงมือปฏิบัติกับการสร้างความรู้สึก (Doing and Feeling) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการนำความคิดไปทดลองปฏิบัติและแสวงหาประสบการณ์ องค์ความรู้ที่ได้จากรูปแบบการเรียนรู้แบบปรับปรุง (Accommodative Knowledge) เป็นประสบการณ์ หรือทักษะที่เกิดขึ้นจากการลงมือปฏิบัติและปรับเปลี่ยน พลิกแพลงหลักการให้เหมาะสมกับการปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ ๆ และเกิดความรู้สึกในเชิงสร้างสรรค์ต่อการปฏิบัตินั้น ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบปรับปรุง (Accommodator) เป็นผู้ที่ชอบการปฏิบัติทดลอง มักทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว มีแนวโน้ม

ที่จะแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ตนคิดขึ้นเอง ชอบลองผิดลองถูก ชอบทำงานกับผู้อื่น

จากสาระสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของโคล์บ เมื่อนำเอากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มาใช้ประกอบในกิจกรรมการเรียนรู้ในการฝึกอบรมซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้หนึ่งที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งต่างก็มีประสบการณ์และความถนัดต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันสามารถเรียนรู้ และมีบทบาทร่วมกันในการสร้างองค์ความรู้ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ขณะเดียวกันในผู้เรียนแต่ละคนยังได้เรียนรู้ และได้รับโอกาสให้ทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนถนัดซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถปรับ เปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ไปตามสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ประกอบด้วย ความตระหนักถึงความจำเป็นของการเรียนรู้ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ที่สร้างขึ้นและพร้อมที่จะนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ และปรับเปลี่ยนขยายองค์ความรู้ออกไปอย่างต่อเนื่อง

4. บทบาทของผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์

บทบาทของผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่า การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่างจากการสอนแบบเก่า ที่ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นผู้บอกเล่าความรู้ไปสู่การจัดกิจกรรมที่ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำหน้าที่อำนวยการจัดประสบการณ์ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม การจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้ผู้สอนจำเป็นต้องมีความเข้าใจเรื่องกลุ่มสัมพันธ์และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น ด้วยกิจกรรมและเทคนิคที่หลากหลายสอดคล้องกับขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ การวางแผนการจัดกิจกรรมจึงนับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้นำผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ได้การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความรับผิดชอบเรื่องการเรียนรู้จึงเป็นของผู้เรียน (ราณี รัชนพงษ์. 2547: 48) การที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้นั้น ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) จะทำหน้าที่ดังนี้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2553: 84)

1. ผู้จัดการ (Manager) คือ เป็นผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม โดยการแบ่งกลุ่มหรือจับคู่ เป็นผู้มอบหมายความรับผิดชอบแก่ผู้เรียนทุกคน รวมถึงจัดการให้ผู้เรียนทุกคนได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของตน

2. ผู้ร่วมทำกิจกรรม (An active participant) คือ เข้าร่วมกิจกรรมและให้ความคิดเห็นหรือเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

3. ผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยาการ (Helper and Resource) โดยคอยให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ หรือให้ข้อมูล ความรู้ในขณะที่ผู้เรียนต้องการซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and Encourager) ช่วยสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์หรือให้คำแนะนำที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง

5. เป็นผู้ติดตาม ตรวจสอบ (Monitor) คอยตรวจสอบผลงานของผู้เรียนที่จะส่งต่อไปให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ

5. บทบาทของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ในการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติ ต้องกระตือรือร้นที่จะตัดสินใจร่วมกันว่าจะทำอะไร และทำอย่างไร ผู้เรียนจะต้องแสดงบทบาทของการเป็นผู้อธิบาย ชี้แจงและมีส่วนร่วม จะต้องตระหนักว่าจะเรียนรู้ตามลำพังไม่ได้ การเรียนรู้ต้องเกิดจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์กัน เราจะต้องเรียนรู้จากผู้อื่น และในขณะเดียวกันผู้อื่นก็ต้องเรียนรู้จากเรา การแลกเปลี่ยนความรู้เกิดขึ้นในรูปของการนำเสนอข้อคิดเห็น การเล่าประสบการณ์ การแสดงปฏิกิริยาตอบสนอง การให้ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ กิจกรรมเพื่อดึงประสบการณ์ของผู้เรียนจะถูกจัดเตรียมขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดสอบพฤติกรรมของตนเอง เป็นการทดลองปฏิบัติเพื่อให้ค้นพบสิ่งที่ได้ผล ก่อให้เกิดทักษะ และสร้างทฤษฎีปฏิบัติจากประสบการณ์ของตนเอง ทฤษฎีที่สมเหตุสมผลจะถูกนำเสนอเพื่อผู้เรียนจะได้สรุปการเรียนรู้ของตนเองและสร้างกรอบความรู้ซึ่งสามารถจัดระเบียบสิ่งที่ได้เรียนรู้มา และแม้ว่าการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จะอาศัยการกระตุ้นเร้า และกิจกรรมต่าง ๆ แต่การที่การเรียนรู้จะประสบความสำเร็จได้จะต้องเกิดจากการผสมผสานประสบการณ์และการรับรู้ รวมถึงการสรุปความคิดรวบยอดของผู้เรียนเองด้วย (ราณี รัชนพงษ์. 2547: 47-48)

6. ข้อควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์

ข้อควรคำนึงถึงเพื่อให้การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้ดำเนินกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ (ราณี รัชนพงษ์. 2547: 48-49

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์ก่อให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ แต่กิจกรรมอาจสับสนซับซ้อนก่อให้เกิดสภาพที่ผู้เรียนไม่สามารถดึงเอาความรู้ที่มีประสบการณ์จริง ๆ ออกมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้

2. การประเมินประสิทธิภาพของการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น ยังไม่มีขั้นตอนที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับ ผู้ดำเนินกิจกรรมควรต้องพิจารณาว่าวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น ดำเนินการไปอย่างไร วิธีการประเมินผลจะต้องหลากหลาย และจะต้องอยู่บนพื้นฐานของเกณฑ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ ไม่ได้จะเกิดอยู่แต่การหาคำตอบที่ถูกต้อง

3. ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรต้องพิจารณาก่อนว่าเราต้องการให้เขาเรียนรู้อะไร เพื่ออะไร และทำไมจึงต้องเรียนรู้สิ่งนั้น การหาความจำเป็นของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกำหนดความคาดหวังที่เป็นจริงสมเหตุสมผล จึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นการวางกรอบประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ทั้งผู้เรียนและผู้จัดกิจกรรม การเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่วัตถุประสงค์การเรียนรู้จึง

เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเมื่อสถานการณ์จำลองเหล่านั้นจะถูกใช้เพื่อดึงประเด็นต่าง ๆ ของการเรียนรู้ออกมาจากผู้เรียน

4. การที่จะให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดผลของการเรียนรู้ที่คาดว่าจะได้รับและให้เสนอแนะเพิ่มเติมได้ การออกแบบการเรียนรู้ควรมีการยืดหยุ่นพอสมควร เนื่องจากผลลัพธ์ของการเรียนรู้ทักษะขยายกว้างออกไปในระหว่างขั้นตอนการออกแบบและการนำออกไปปฏิบัติ ซึ่งจะมีผลทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เราสามารถป้องกันได้ด้วยแผนการทำงาน หรือสัญญาที่กำหนดความคาดหมาย ความรับผิดชอบ ช่วงเวลาที่เหมาะสม และผลลัพธ์ของโครงการ หรือพันธกิจของสมาชิกทุกคนที่จะสัมผัสกับประสบการณ์ ความรู้ ความรับผิดชอบ และกำหนดสัญญาและขั้นตอนที่จะนำมาใช้ในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นมา

จากการศึกษาแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์ สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลเนื่องมาจากการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติ เป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร กระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย ตัวผู้เรียน บทเรียน วิธีจัดการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียน และเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ บทเรียน กิจกรรมการเรียนรู้และสภาพ แวดล้อมต่าง ๆ รวมถึงการเรียบเรียงวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่สภาพของผู้เรียน สำหรับลักษณะการเรียนรู้ของวัยรุ่นนับว่าต้องมีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดียวกับผู้ใหญ่ เพื่อให้ได้รับการศึกษาเพิ่มเติมจากการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพึ่งพาตนเอง ตลอดจนถึงอุดมการณ์ด้านสังคมและจริยธรรม แนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ได้แก่ การจัดให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดบทเรียนและองค์ประกอบในการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และตรงตามความต้องการของผู้เรียน ขณะเดียวกันการเรียนรู้นั้นต้องสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้ใหญ่ ควรมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ และแนะแนวทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ คิดเป็นมีเหตุผล สามารถแก้ปัญหาให้ผู้เรียนสามารถนำความคิด ความเชื่อและประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เรียนรู้ที่จัดขึ้น เพื่อนำไปสู่ความรู้ใหม่ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้นั้น ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการ ดึงเอาประสบการณ์ออกมาเพื่อพัฒนาความคิดใหม่ เจตคติใหม่ ไปสู่ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้จากประสบการณ์เกิดขึ้นเมื่อคนได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง แล้วสามารถมองย้อนกลับไป เพื่อประเมินผลและตัดสินเลือกสิ่งที่มีประโยชน์หรือมีความสำคัญที่จะเป็นความรู้ใหม่ที่จะนำไปใช้ปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป ในการพัฒนาอาสายุวกาชาดนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะพัฒนาแนวคิดในเรื่องจิตสาธารณะ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้นเป็น

กระบวนการที่สามารถพัฒนาความคิด และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไปควบคู่กับการพัฒนาทักษะ และเสริมสร้างองค์ความรู้แก่อาสายุวกาชาด ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษารูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาดโดยนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์นี้มาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ในการฝึกอบรม ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยการวางแผนการฝึกอบรม และเรียงร้อยเอาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถดึงประสบการณ์ออกมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการทั้ง 4 ขั้นของโคล์บ ที่แสดงไว้ข้างต้น และสามารถพัฒนาความคิดที่เป็นเป้าประสงค์ ของการฝึกอบรม ตลอดจนวางแผนการประเมินผลการเรียนรู้นั้นด้วยเครื่องมือที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

การนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดนั้น ผู้วิจัยนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การปฐมพยาบาล ซึ่งต้องฝึกอบรมให้อาสายุวกาชาดมีความรู้ ทักษะและเจตคติที่เหมาะสมในประเด็นที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำเทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เข้ามาประกอบในแต่ละขั้นของกระบวนการเรียนรู้โดยมีความมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างจิตสาธารณะควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้และทักษะสำหรับอาสายุวกาชาด ดังนี้

ขั้นสร้างประสบการณ์(Concrete Experience) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้อาสายุวกาชาดเกิดความตระหนักต่อความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ นำเสนอสิ่งเร้าที่จะช่วยให้มีการนำประสบการณ์เดิมมาใช้เพื่อแสดงความคิดเห็นในมุมมองของตนต่อปัญหาที่ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ เทคนิคการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การระดมความคิดเห็นหรือการอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อสะท้อนความรู้สึกและมุมมองของอาสายุวกาชาดแต่ละคนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน สื่อที่เป็นสิ่งเร้าให้สะท้อนประสบการณ์ ได้แก่ กรณีศึกษา ภาพ วีดิทัศน์ หรือบทบาทสมมติ ข้อสรุปที่เกิดจากการใช้ประสบการณ์เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าในขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมนี้ จะนำไปสู่ความตระหนักและความต้องการที่จะเรียนรู้ในประเด็นที่กำหนด หรือเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง (Reflective Observation) อาสายุวกาชาดก็จะเรียนรู้ด้วยความตั้งใจเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้เพราะเกิดความตระหนักถึงผลกระทบจากปัญหาและเข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้สิ่งใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ที่ต้องการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง และจะมีความตั้งใจในการเรียนรู้สิ่งที่เห็นหรือตระหนักว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดำเนินไปในขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองนี้ จะเป็นการเชื่อมโยงข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนการสร้างประสบการณ์เพื่อนำไปสู่หลักการทฤษฎี หรือวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง

ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอาสายุวกาชาดจะได้สังเกตจากการสาธิต การแสดงแบบพฤติกรรม และการลงมือฝึกปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการ

ไตร่ตรอง พิจารณาเหตุและผลของการดำเนินการที่ถูกต้องนั้น กิจกรรมในขั้นตอนนี้จะมีการปรับเปลี่ยนความคิดจากประสบการณ์เดิมเข้ากับสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ร่วมกันสรุปเป็นแนวคิดหรือแนวปฏิบัติใหม่ด้วยการอภิปรายและสรุปร่วมกันของกลุ่ม หรือใช้กิจกรรมนันทนาการ เกมเป็นสื่อประกอบการสรุปหลักการและแนวปฏิบัติที่ได้เรียนรู้จากขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองหรือใช้กิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อเพื่อการทบทวนและสรุปเป็นแนวคิดที่ถูกต้องตามหลักการที่ได้เรียนรู้ รวมถึงการทดสอบความรู้ ความเข้าใจสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้นั้น

ขั้นทดลอง (Active Experimentation) อาสายุวกาชาดจะเชื่อมั่นในความสามารถของตนที่จะนำหลักการหรือแนวปฏิบัติที่สรุปร่วมกันไปใช้ได้นั้นจะเกิดจากการเปิดโอกาสให้อาสายุวกาชาดนำหลักการ หรือแนวปฏิบัตินั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ในขั้นการทดลอง ซึ่งเทคนิคการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การใช้ฐานกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา และการจำลองสถานการณ์ ผลของการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ นอกจากเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อการนำสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ไปใช้แล้ว ยังสามารถสร้างแรงจูงใจภายในให้อาสายุวกาชาดต้องการจะนำความรู้ และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของอาสายุวกาชาดในภูมิภาคของตน

ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามแนวคิดทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ จะได้ผลผลิตของแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วย ความตระหนักถึงปัญหาและความจำเป็น ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการและแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับการฝึกทักษะปฏิบัติ การปรับเปลี่ยนประสบการณ์ให้ถูกต้องตามหลักการและแนวปฏิบัติ รวมถึงได้ทำลองใช้ในสถานการณ์ที่คล้ายกับสภาพจริงทำให้เกิดความเชื่อมั่นในความรู้และทักษะของตน อันจะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจที่จะนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งการปฏิบัตินั้นย่อมทำให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลและสังคมส่วนรวม จึงนับได้ว่ากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ควบคู่กับการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4: หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาจิตสาธารณะ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1. ความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ทรัพยากรมนุษย์ เป็นทรัพยากรที่เป็นกำลังสำคัญต่อการขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางการดำเนินกิจกรรมขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน หรือแม้แต่ในองค์กรอาสาสมัคร ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพนับเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงมีความสำคัญจำเป็น บรรยงค์ โตจินดา (2546: 192) กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ว่า มีความหมายรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ

และประสบการณ์ เพื่อให้เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด การค้นหาวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะสร้างบรรยากาศในการทำงาน เพื่อกระตุ้นให้ทรัพยากรมนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น การสร้างนวัตกรรม (Innovation) สร้างภาวะผู้นำ (Leadership) สร้างความเต็มใจที่จะทำงานให้องค์กร (Willingness to work) การสร้างบรรยากาศขององค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเปลี่ยนค่านิยมให้ถูกต้องในเรื่องสร้างความรับผิดชอบ (Responsibility) สร้างจริยธรรมในการทำ งาน (Work Ethics) สร้างความซื่อสัตย์ (Honesty) สร้างความมีส่วนร่วมในงาน (Accountability) สร้างวินัยให้เกิดขึ้น (Disciplines) โดยเฉพาะวินัยในตนเอง

วุทธิศักดิ์ โภชนุกูล (2554: ออนไลน์) กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ใน 2 ความหมาย คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) ในความหมายที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะต่อเนื่องไปตลอดชีวิตของคนในองค์กร ซึ่งเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน และคำนึงถึงความสามารถในการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานโดยรวมของหน่วยงานประสบความสำเร็จและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) ในความหมายที่หมายถึง การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะการทำงานของบุคลากรในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในองค์กรให้สามารถทำงานบรรลุตามมาตรฐานผลงาน หรือความคาดหวังที่องค์กรมีต่อตำแหน่งงานนั้น ส่วน รุ่งฤดี กิจควร (2554: ออนไลน์) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) เป็นกระบวนการของการพัฒนามนุษย์ (Human Development) และการพัฒนาสังคม (Social Development) อย่างต่อเนื่องเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ การเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับบุคคล และบุคคลกับสิ่งรอบตัว เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และเป็นการตอบสนองสถานการณ์ใหม่ ๆ การมีส่วนร่วมของมนุษย์ในกิจกรรม เป็นการพัฒนาอย่างหลากหลายขึ้นอยู่กับโอกาส ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มนุษย์มีบทบาทในการพัฒนาองค์กรและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ยงยุทธ (กีรติ) ยศยิ่งยง (2551: ออนไลน์) ที่ได้ระบุถึงกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ว่า เป็นกระบวน การวางแผนล่วงหน้า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถและปรับปรุงพฤติกรรมของบุคลากรในการทำงานโดยองค์กรเป็นผู้จัดขึ้นให้แก่บุคลากร เช่น การฝึกอบรม การศึกษาและการพัฒนา โดยมีกระบวนการเป็นลำดับขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดความจำเป็น (Need Identification)
2. การวิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Challenge Analysis)
3. การวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ (Strategic HRD Planning)
4. การออกแบบกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD Activity Designing)
5. การนำแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไปสู่การปฏิบัติ (HRD Complementation)
6. การประเมินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD Evaluation)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ทำให้สรุปได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการที่เกิดจากการวิเคราะห์เป้าหมาย และการวางแผนล่วงหน้า เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญ

เสริมสร้าง เจตคติค่านิยม และจิตสำนึกที่จะทำให้ทรัพยากรบุคคล พยายามปรับปรุงพฤติกรรมของตนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของสังคมและองค์กร โดยกระบวนการนั้นดำเนินไปเป็นลำดับขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดความจำเป็น การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การออกแบบกิจกรรมการพัฒนา การนำแผนการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ และการประเมินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ย่อมเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ และแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ทรัพยากรมนุษย์อันเป็นพลังสำคัญของการขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชาติต่อไป

2. ลักษณะของทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในสภาพการณ์ปัจจุบัน

สภาพการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านข่าวสารและเทคโนโลยี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตในประชาคมโลก ส่งผลให้มนุษย์ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวเข้ากับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ บรรยงค์ โตจินดา (2546: 192-193) กล่าวถึง ลักษณะของทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในสภาพการณ์ปัจจุบัน ซึ่งการจะสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพต้องสร้างให้มีคุณลักษณะที่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สามารถดำเนินชีวิตในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในการทำงานได้อย่างราบรื่น และประสบความสำเร็จ สามารถรับรู้และเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีความกระตือรือร้น สนใจในวิทยาการสมัยใหม่ รู้จักนำมาใช้อย่างเหมาะสม เพื่อให้มีความพร้อมต่อการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจ และตลาดแรงงาน มีความคิดริเริ่ม และโลกทัศน์กว้างขวางขึ้น สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ดี รู้จักพลิกแพลงแก้ปัญหา สามารถในการคิดปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง วิเคราะห์วิจารณ์ และหาวิถีทางที่จะปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เพื่อก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้งมีความสามารถพิเศษและความรู้เฉพาะตัวโดยเฉพาะ ความสามารถด้านภาษา เทคโนโลยี มีบุคลิกภาพที่ดี เช่น ความรับผิดชอบ มนุษย์สัมพันธ์ ความสมบูรณ์ของร่างกายและความคล่องตัวในการทำงาน ตลอดจนมีทักษะด้านการวางแผน และลักษณะการเป็นผู้นำที่มีความคิดการณ์ไกล กล้าตัดสินใจในหน้าที่การงานและปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ลักษณะของทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน ยังได้สะท้อนอยู่ในแนวคิดในเรื่องทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539 อ้างอิงจาก วิทยพัฒนท สีหา 2551: 20-22) ซึ่งได้นำเสนอรายละเอียดไว้ในการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กล่าวคือ ต้นไม้จริยธรรม กล่าวถึงส่วนประกอบอันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมของบุคคล โดยเปรียบเทียบกับส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ แยกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ดอกและผลบนต้นไม้

แสดงถึงพฤติกรรมการทำความดี ละเว้นชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ประกอบด้วยพฤติกรรมแบบต่าง ๆ อันได้แก่ พฤติกรรมความเป็นพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ซึ่งเป็นดอกผลสืบเนื่องมาจากส่วนประกอบอีกสองส่วนของต้นไม้คือ ส่วนลำต้น และ ส่วนราก

ส่วนที่ 2 ลำต้นของต้นไม้

เป็นส่วนประกอบที่เป็นสาเหตุทางจิตใจต่อการแสดงพฤติกรรมในส่วนที่ 1 เปรียบเสมือนจิตลักษณะ 5 ประการ ที่ส่งเสริมให้บุคคลเป็นคนดี และคนเก่ง ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะมีพฤติกรรมของคนดี คนเก่งอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะใด ๆ ใน 5 ประการเหล่านี้มากเท่าใด บุคคลนั้นก็ไม่สามารถเป็น คนดี คนเก่งได้ จิตลักษณะ 5 ประการนี้ ได้แก่

1. เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนดีที่สังคมปรารถนา โดยการมองเห็นคุณค่า คุณประโยชน์ของพฤติกรรมแล้วเกิดความพอใจ พร้อมที่จะกระทำหรือยึดเอาคุณธรรมนั้นเป็นหลักหรือแนวปฏิบัติของตน

2. เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นการเลือกกระทำ หรือไม่กระทำสิ่งใด ด้วยเหตุผลของการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนรวม และหลักสากลมากกว่ากระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดด้วยเหตุผลเพื่อตนเอง หรือกลุ่มพวกของตน

3. ลักษณะการมุ่งอนาคต สามารถคาดการณ์ไกลถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำในอนาคต และสามารถควบคุมตนให้อดได้รอได้อย่างเหมาะสม

4. ความเชื่ออำนาจในตน คือ ความเชื่อว่าผลที่เกิดแก่ตนเป็นเพราะการกระทำของตนมากกว่าความบังเอิญ โชคเคราะห์ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อทำความดีย่อมได้ผลดีตอบแทน

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความมุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรค จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสม กับความสามารถของตน

ส่วนที่ 3 รากของต้นไม้

เป็นส่วนที่เปรียบเสมือนลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานของจิตใจ 3 ประการ ประกอบด้วย

1. สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดที่เหมาะสมกับอายุ ไม่หยุดชะงักในขั้นการคิดแบบรูปธรรม เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางความคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้

2. ประสบการณ์ทางสังคม คือ การเข้าใจมนุษย์และสังคม เอาใจเขามาใส่ใจเรา เข้าใจสภาพการดำเนินงาน ชีวิต อุปสรรค และการแก้ปัญหา ความอยาก ความต้องการของตนและความต้องการประเภทต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางสังคมของบุคคลในสังคม เพื่อให้ทราบว่าการกระทำของตนจะส่งผลกระทบทั้งทางที่ดีและไม่ดีแก่ผู้อื่นได้

3. สุขภาพจิต คือ การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ สุขภาพจิตของบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ลักษณะพื้นฐานทางจิตใจทั้งสามประการในส่วนรากนี้ เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการในส่วนลำต้นทั้งที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ และโดยความพยายามของสถาบันครอบครัวและสถาบันทางการศึกษา ผู้ที่มีพื้นฐานทางจิตใจ

ทั้งสามประการนี้ จึงมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะบางประการใน 5 ด้าน ด้วยวิธีการต่าง ๆ และพื้นฐานทางจิตใจทั้งสามประการ อาจเป็นสาเหตุร่วมกับจิตลักษณะทั้ง 5 ประการที่ลำต้นเพื่อใช้อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมของบุคคล

ลักษณะที่พึงประสงค์ของทรัพยากรมนุษย์ตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนี้ ได้สะท้อนถึงส่วนประกอบสำคัญของความเป็นมนุษย์ที่ต้องได้รับการพัฒนา นั่นคือ จิตใจและพฤติกรรม โดยจิตลักษณะของบุคคลจะได้รับการพัฒนาขึ้นจากพื้นฐานทางจิตใจ อันได้แก่ สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิตของบุคคล บุคคลที่มีลักษณะพื้นฐานทางจิตดีจะสามารถพัฒนาให้บุคคลมีจิตลักษณะของการเป็นคนดี กล่าวคือ มีเจตคติ ค่านิยม และจิตสำนึกในด้านการมองเห็นคุณค่าของพฤติกรรมอันพึงประสงค์ในสังคม มีเหตุผลเชิงจริยธรรมที่สามารถมองเห็นผลกระทบจากการกระทำที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสม รวมถึงเกิดความเชื่อมั่นในการประพฤติปฏิบัติโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงเกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจ เชื่อมั่นและไม่ท้อแท้ต่อการทำความดี จากลักษณะของทรัพยากรมนุษย์ดังที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ลักษณะของทรัพยากรบุคคลที่พึงประสงค์ในยุคปัจจุบันนั้น นอกจากความรู้ความสามารถ เพื่อให้พัฒนาเป็นคนเก่งแล้ว ยังต้องประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ที่ทำให้สามารถดำรงตนและสังคมได้อย่างเข้มแข็ง มีทักษะในการดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของประชาคมโลก ควบคู่กับคุณลักษณะด้านความคิดที่จะนำเอาความรู้ความสามารถมาพัฒนาตนเองโดยคำนึงถึงหรือสามารถเกื้อกูลส่วนรวมไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีจิตลักษณะและพฤติกรรมตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการ และองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลด้วย

โคลเบิร์ก (Kohlberg) ได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมโดยพิจารณาจากลักษณะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ออกเป็น 3 ระดับ (Levels) และแต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ขั้น (stages) ดังนั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์กจึงมี 6 ขั้น (สุรางค์ โควัตระกูล. 2553 : 75) ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre-conventional Level) เป็นพัฒนาการในระดับของการตัดสินเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตน โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อื่น เป็นพัฒนาการในช่วงของวัยเด็กต่ำกว่า 9 ปี ในระดับนี้กฎเกณฑ์และข้อกำหนดของพฤติกรรมที่ดี หรือไม่ดี จะได้รับจากผู้มีอำนาจเหนือตน และมักคาดเดาถึงผลที่ตามมาว่าจะเป็นรางวัลหรือการลงโทษ ในระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคมนี้ มีพัฒนาการเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1: การลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience Orientation) พัฒนาการในขั้นนี้การตัดสินใจเชิงจริยธรรมจะใช้ผลตามของพฤติกรรมเป็นเครื่องชี้ว่า พฤติกรรมใดของตนถูก หรือผิด ถ้าพฤติกรรมใดได้รับการลงโทษก็จะคิดว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิด และพฤติกรรมใดหากทำแล้วได้รางวัลก็จะคิดว่าเป็นพฤติกรรมที่ถูก และจะทำซ้ำอีกเพื่อหวังรางวัล

ขั้นที่ 2: กฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ของตน (Instrumental Relativist Orientation) พัฒนาการในขั้นนี้การตัดสินใจเชิงจริยธรรมจะเลือกแสดงพฤติกรรมตามกฎข้อบังคับ

เพื่อประโยชน์หรือความพึงพอใจของตน หรือทำดีเพราะอยากได้สิ่งตอบแทน ซึ่งอาจเป็นรางวัล หรือความชื่นชม ที่สามารถสนองต่อความต้องการของตนเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงความยุติธรรม และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level) พัฒนาการในขั้นนี้เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างช่วงอายุ 9-16 ปี ซึ่งเริ่มมีความเข้าใจและยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม การตัดสินใจเชิงจริยธรรมจะเลือกแสดงพฤติกรรมตามความคาดหวังและการยอมรับในสังคม กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ พัฒนาการในระดับนี้ มี 2 ขั้น ซึ่งเป็นขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 ในพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบิร์ก คือ

ขั้นที่ 3: ความคาดหวังและการยอมรับในสังคม สำหรับ “เด็กดี” (Interpersonal Concordance of “good boy, nice girl” Orientation) พัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นนี้เป็นพฤติกรรมของ “คนดี” ตามมาตรฐานหรือความคาดหวังของบิดามารดา หรือเพื่อนในวัยเดียวกัน พฤติกรรมที่ดี หมายถึง พฤติกรรมที่จะทำให้ผู้อื่นชอบและยอมรับ

ขั้นที่ 4: กฎและระเบียบ (“Law-and-order” Orientation) เหตุผลทางจริยธรรมในขั้นนี้ถือว่าสังคมจะอยู่ด้วยความมีระเบียบเรียบร้อยต้องมีกฎหมายและข้อบังคับ คนดีหรือคนที่มีพฤติกรรมถูกต้อง คือ คนที่ปฏิบัติตามระเบียบบังคับหรือกฎหมาย และระเบียบของสังคม

ระดับที่ 3 ระดับจริยธรรมตามหลักการด้วยวิจารณญาณ หรือระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม (Post-Conventional Level) พัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้ เป็นหลักจริยธรรมของผู้ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ผู้แสดงพฤติกรรมพยายามตีความหมายของหลักการ และมาตรฐานทางจริยธรรมด้วยวิจารณญาณ ก่อนที่จะยึดถือเป็นหลักของความประพฤติที่จะปฏิบัติตาม การตัดสิน ถูก” “ผิด” “ควร” “ไม่ควร” มาจากวิจารณญาณของตนเอง ปราศจากอิทธิพลของผู้ที่มีอำนาจหรือกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิก กฎเกณฑ์หรือกฎหมายควรตั้งอยู่บนความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในสังคม พัฒนาการทางจริยธรรมในระดับนี้ พัฒนาการในระดับนี้ มี 2 ขั้น ซึ่งเป็นขั้นที่ 5 และขั้นที่ 6 ในพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบิร์ก คือ

ขั้นที่ 5: สัญญาสังคม หรือหลักการทำตามคำมั่นสัญญา (Social Contract Orientation) ขั้นนี้เน้นถึงความสำคัญของมาตรฐานทางจริยธรรมที่ทุกคนหรือคนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูก สมควรปฏิบัติตาม โดยพิจารณาถึงประโยชน์และสิทธิของบุคคลก่อนที่จะใช้เป็นมาตรฐานทางจริยธรรม ได้ใช้ความคิดและเหตุผลเปรียบเทียบว่าสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด ในขั้นนี้การ “ถูก” หรือ “ผิด” ขึ้นอยู่กับค่านิยมและความคิดเห็นของบุคคลแต่ละคน แม้ว่าจะเห็นความสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างบุคคล แต่เปิดให้มีการแก้ไข โดยคำนึงถึงประโยชน์และสถานการณ์แวดล้อมในขณะนั้น

ขั้นที่ 6: หลักการคุณธรรมสากล (Universal Ethical Principle Orientation) ขั้นนี้เป็นหลักการมาตรฐานจริยธรรมสากล เป็นหลักการเพื่อมนุษยธรรม เพื่อความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชนและเพื่อความยุติธรรมของมนุษย์ทุกคน ในขั้นนี้สิ่งที่ “ถูก” “ผิด” เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับมโนธรรมของแต่ละบุคคลที่เลือกยึดถือ

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์กเน้นการใช้เหตุผลทางจริยธรรม (Moral seasonings) บุคคลในวัยต่าง ๆ จะเรียนรู้การใช้เหตุผลทางจริยธรรมอย่างถูกต้องสำหรับวัยของตน และบุคคลจะต้องผ่านพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นต้น ๆ ซึ่งเป็นรากฐานของพัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นต่อ ๆ ไป ดังนั้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นจึงควรจัดให้บุคคลได้เรียนรู้สถานการณ์ที่ต้องใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมร่วมกับการนำความรู้ ความเข้าใจในหลักการทฤษฎี หรือแนวปฏิบัติ เพื่อให้บุคคลเกิดความตระหนักที่จะนำความรู้ ความสามารถอันเกิดจากการเรียนรู้ไปใช้อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ นำไปใช้โดยคำนึงถึงประโยชน์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่สังคมส่วนรวม ซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะในตัวบุคคล

ความหมายและคุณลักษณะของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะ เป็นคำสำคัญที่ปรากฏเป็นเป้าหมายของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Public Mind หรือ Public Conscious มีผู้ใช้คำนี้แตกต่างกันออกไปในภาษาไทย เช่น จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกทางสังคม ความสำนึกทางสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นต้น คำเหล่านี้มีความหมายที่ใกล้เคียงกัน

จิตสำนึกสาธารณะ คือ จิตสำนึกของสังคม (Social Conscious) ที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาตราบเท่าที่ยังมีการดำรงอยู่ของสังคม (Social Being) ประกอบด้วยคำว่า “จิตสำนึก” และ “สาธารณะ” จิตสำนึก (Mind หรือ Spirit) เป็นผลจากกระบวนการทางจิตที่เกิดขึ้นก่อนที่เราจะกระทำสิ่งใดโดยจิตส่งผ่านการสั่นสะเทือนอารมณ์โดยผ่านไปยังสมองก่อนจะกระทำทางกาย นั่นคือจะต้องคิดก่อนกระทำ ส่วนคำว่า สาธารณะ (Public) เป็นเรื่องของส่วนรวมที่ทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน มีสิทธิในการใช้และมีหน้าที่บำรุงรักษาร่วมกัน สาธารณะ มี 3 ลักษณะ คือ พื้นที่สาธารณะ โครงสร้างสาธารณะ เช่น กฎหมาย ระบบคมนาคม สื่อมวลชน และกระบวนการสาธารณะ ได้แก่ การทำประชาพิจารณ์ เป็นต้น

การแสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะเป็นการแสดงออกโดยการกระทำของตนเอง สะท้อนให้เห็นความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบและเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ตลอดจนมีบทบาทช่วยสังคมในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม ร่วมแก้ปัญหา สร้างสรรค์สังคม เหล่านี้ถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การเสริมสร้างจิตสาธารณะให้แก่บุคคล ต้องสร้างให้บุคคลมีความคิดเห็นที่ไม่เห็นแก่ตัว ปรารถนาที่จะช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่น หรือสังคม ให้มีความพยายามที่จะหาโอกาสช่วยเหลืออย่างจริงจังและมองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความจริง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543 : 17) แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ ประกอบด้วย การสร้างวินัยในตนเอง ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ให้มีความตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม รวมทั้งปลูกฝังให้ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต (นวลลออ แสงสุข. 2552 : ออนไลน์ ;นวรินทร์ ตาก้อนทอง. 2553: ออนไลน์; และวันทนา จันทพันธ์ 2551: ออนไลน์)

บุคคลที่มีจิตสาธารณะ ควรมีจิตใจที่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม คำนึงถึงความสำคัญของสิ่งที่ต้องใช้ หรือมีผลกระทบร่วมกันในชุมชน (ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. 2541: 57) มีความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และเกิดความรู้สึกปรารถนาที่จะช่วยเหลือสังคม ต้องการเข้าไปแก้ไข โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนึกถึงพลังของตนว่าสามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการเรียนรู้ และแก้ไขปัญหาร่วมกับคนในสังคมนั้น (หฤทัย อาจปรุ. 2544 : 6 ; และ พิริยา นิลมาตร.2550 : 11) แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติ ด้วยการเอาใจใส่ดูแล เป็นธุระ และเข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยพิจารณาจากการที่บุคคลหลีกเลี่ยงการใช้หรือกระทำที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวม เช่น การทำตามหน้าที่ที่กำหนด การดูแลความสงบเรียบร้อยการรักษาสาธารณสมบัติ รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น มีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันแก้ไขและติดตามประเมินผล รวมไปถึงการรับอาสาทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม เคารพสิทธิของผู้อื่นในการใช้ของส่วนรวม ไม่ปิดกั้นในการใช้ของบุคคลอื่น มีการแบ่งปันหรือเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม ไม่ยึดครองเป็นของตนเอง(ชาย โพธิสิตา ; และคณะ. 2540:14 ; และโกศล มีความดี. 2547: 13) นอกจากการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการใช้และรักษาสาธารณะสมบัติแล้ว บุคคลที่มีจิตสาธารณะ จะแสดงความรู้สึกและการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการกระทำตามหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง แสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละทรัพย์สิน หรือแรงงานของตนต่อส่วนรวม และการเข้าร่วมในการทำงานที่เป็นส่วนรวมของหน่วยงาน องค์กร และสังคม โดยการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทนต่อตนเอง แต่กระทำเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม (วิทยพัฒนท สีหา. 2551: 9) รวมถึงมีความเอาใจใส่ ให้การช่วยเหลือทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อกิจการอันเป็นสาธารณะ ซึ่งแสดงออกได้หลายวิธี วิธีหนึ่งคือ การสมัครเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (ประทุมทิพย์ ทองเจริญ. 2552: ออนไลน์) ผู้ที่มีจิตสาธารณะ เป็นบุคคลที่มีความรู้สึก ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมจากกระบวนการรับรู้ ทำให้เกิดการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ มีความรัก ความเอื้ออาทรต่อบุคคลที่รู้จักและไม่รู้จักคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมควบคู่กับประโยชน์ส่วนตน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของส่วนรวม เกิดความปรารถนาที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านั้น เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองและพลังของการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม รวมทั้งการปฏิบัติร่วมกันกับผู้อื่น โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (เรียม นมรักษ์.2552: 18) มีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบร้อย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.2542: 14) นั่นคือ การมีจิตสาธารณะ หมายถึง การมีสำนึกในประโยชน์ สำนึกในผลกระทบที่พึงมีต่อชุมชน และสังคมโดยรวม โดยผู้ที่ต้องได้รับผลนั้นอาจไม่เห็นตัวตนชัดเจนว่าเป็นบุคคลใด ทราบแต่เพียงว่าสังคมโดยรวมต้องได้รับผลแน่นอน (ศิริ แคนสา. 2551: 16)

จากคุณลักษณะของจิตสาธารณะดังที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า จิตสาธารณะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ ซึ่งนำไปสู่การเกิดกระบวนการทางจิตใจ อันจะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจภายในให้บุคคลต้องการแสดงพฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะของจิตสาธารณะออกมา กระบวนการนี้สามารถ

นำไปเปรียบเทียบกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมที่กล่าวไว้ในเบื้องต้น กล่าวคือ การรับรู้ และกระบวนการทางจิตใจ เกิดจากการรับรู้ด้วยสติปัญญา และประสบการณ์ทางสังคมของบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทางจิตใจ จะนำไปสู่การเกิดเจตคติ ค่านิยมและจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและช่วยเหลือกันในสังคม ซึ่งจะพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมคิดก่อนทำ กล่าวคือ คิดและเลือกปฏิบัติในทางที่เหมาะสม คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวม

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

นวรินทร์ ตาก้อนทอง (2553: ออนไลน์) กล่าวถึงการที่คนมาอยู่รวมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน การที่คนในสังคมขาดจิตสาธารณะจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก ดังนี้

ผลกระทบต่อบุคคล ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง
2. สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น

ผลกระทบระดับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ความสามัคคีในครอบครัวลดน้อยลง
2. การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว

ผลกระทบระดับองค์กร ทำให้เกิดปัญหา

1. การแบ่งพรรคแบ่งพวกภายในองค์กร
2. ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น
3. การเบียดเบียนสมบัติขององค์กรเป็นสมบัติส่วนตน
4. องค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง

ในระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชน มีสภาพ เช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนา และยิ่งนานไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง
2. อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง
3. ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสานำพาการพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์กลัวเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น

ในระดับชาติถ้าบุคคลในชาติขาดจิตสาธารณะจะทำให้เกิด

1. วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาไม่ได้ เกิดการเบียดเบียนทำลายทรัพยากรและสมบัติที่เป็นของส่วนรวม
2. ประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ ก็จะไม่ได้ผลเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน

3. เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการแก่งแย่งแข่งขัน เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มของตนและพวกพ้อง เกิดการทุจริตคอรัปชั่น

จากผลกระทบที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เป็นคุณธรรมหนึ่งของพลเมืองและเป็นสิ่งสำคัญในเรื่องของประชาสังคม คุณค่าและจิตสำนึกเป็นจิตวิญญาณของสังคม บุคคล องค์กร หรือสังคม สังคมที่ไม่มีคุณค่าและจิตสำนึก ทำให้ขาดพลังในการสร้างสรรค์ แต่เมื่อเกิดจิตสาธารณะก็จะทำให้เกิดประชาสังคม ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของบุคคล องค์กร สังคมและประเทศชาติ (ประเวศ วะสี ; และคณะ. 2542: 20) นั่นเพราะจิตสาธารณะเป็นสิ่งที่สร้างความตระหนักในการอยู่ร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่อยู่ร่วมสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน ได้แก่ จิตสาธารณะที่มีต่อความเป็นไปของประชาสังคม เช่น จิตสาธารณะในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้อง กับสภาวะ หรือคุณสมบัติทางจิตใจ และสิ่งที่แสดงออกทางพฤติกรรมที่สะท้อนสภาวะที่เกิดขึ้นในจิตใจ (ศุภรัตน์ ทองอ่อน. 2550: 13)

สุวิทย์ หิรัณยกานต์ สิริวรรณ เมธีวิวัฒน์ และชนินทร์ชัย อินทิราภรณ์. (2540: 10) กล่าวถึงการเป็นพลเมืองดี (Good Citizenship) ว่า หมายถึง การที่บุคคลให้ความร่วมมือและมีความรับผิดชอบในกิจการต่าง ๆ ต่อหมู่คณะและสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เพื่อทำให้การเป็นอยู่ของหมู่คณะและสังคมนั้นเป็นไปอย่างสมบูรณ์และเรียบร้อย ส่วน เอ็นสลิน (Enslin. 2000 : 149 citing Arthur & Wright 2001 :8 อ้างอิงจาก สุนทรี จูงวงค์สุข 2548: 18) เสนอความคิดว่า ความเป็นพลเมืองดี ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ คือ

1. ความเป็นพลเมือง ให้สถานภาพแก่ปัจเจกบุคคลในการเป็นสมาชิกของดินแดน ที่หมายถึง หน่วยทางการเมืองการปกครอง ซึ่งมีสิทธิและความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติควบคู่กันไป

2. ความเป็นพลเมืองให้เอกลักษณ์ตลอดจนความตระหนักในตนเองถึงการเป็นสมาชิกในสังคมที่อยู่ร่วมกัน ระดับของการเข้ามามีส่วนร่วมในชีวิตทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจต่อการเมืองและหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย ตลอดจนชุดค่านิยมซึ่งเป็นหน้าที่ที่แสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะ

จากลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงนับได้ว่าจิตสาธารณะเป็น ก้าวแรกของเส้นทางสู่ “ความเป็นพลเมือง” ในความหมายที่แท้จริง นั่นคือ พลเมืองผู้ตื่นรู้และตระหนักในสิทธิและความรับผิดชอบที่จะสร้างสรรค์สังคมส่วนรวม(ลัลธริมา เกื้อสกุล. 2547: 67) จากความสำคัญของการมีจิตสาธารณะนี้การสามารถปลูกฝัง ส่งเสริม หรือพัฒนาให้เยาวชนมีจิตสาธารณะด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เยาวชนมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้อย่างสมบัติของส่วนรวม อย่างเห็นคุณค่า ใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอารัดเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่าง ๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น

องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นจิตสำนึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ สมพงษ์ สิงหะพล (2542: 15-16) ได้นำเสนอแนวทางการพิจารณาองค์ประกอบของจิตสาธารณะจากจิตสำนึก 3 ด้าน คือ

1. จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง (Self Consciousness) เป็นจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเอง ทำให้ตนเองเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นจิตสำนึกแบบคลาสสิกที่ทุกสังคมพยายามเหมือนกันที่จะสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้ เช่น ความขยัน ความรับผิดชอบ ความมานะอดทน เป็นต้น

2. จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น (Other Oriented Consciousness) เป็นจิตสำนึกของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของคนในกลุ่มชนหนึ่ง สังคมหนึ่ง เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

3. จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคม (Social Consciousness) เป็นจิตสำนึก

หฤทัย อาจปรุ (2544: 41-42) ได้นำเสนอองค์ประกอบจิตสำนึกของบุคคลว่า มีดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด (Cognition) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคิดที่เป็นส่วนของการรู้ หรือเกิดการรับรู้ของความสำนึกเป็นหลัก เช่น การรับรู้ (Perception) ความทรงจำ (Memory) ความมีเหตุผล(Reasoning) และการใช้ปัญญา (Intellect)

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affection) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นสิ่งกระตุ้นความคิดอีกต่อหนึ่ง เป็นส่วนของความรู้สึกทางใจของความสำนึกที่รวมเอาความรู้สึกของบุคคลในด้านบวกหรือด้านลบ

3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ หรือการกระทำ (Behavior) เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดแนวโน้มในทางปฏิบัติหรือปฏิกิริยาตอบสนองเมื่อมีสิ่งเร้าที่เหมาะสม ซึ่งส่วนนี้ต้องอาศัยความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Concept) เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นพื้นฐาน

อนุชาติ พวงสำลี และวีรบูรณ์ วิสารทสกุล (2540: 42-44) กล่าวถึงองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดประชาสังคม เป็นชุมชนแห่งสำนึกเพื่อส่วนรวมว่า มีองค์ประกอบดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมองอนาคร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกันโดยอาศัยการวิเคราะห์สังเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ

2. การสำนึกถึงพลังของตนเองว่าสามารถร่วมแก้ไขเปลี่ยนแปลงสังคมได้ รู้จักพึ่งตนเองและรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ปัญหา

3. ความรัก ความเอื้ออาทร ความสามัคคี การรวมกลุ่มของบุคคลในสังคม ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมแนวคิดและการกระทำที่ก่อให้เกิดความสมานฉันท์ และหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยก

1. การเรียนรู้ที่มีการปฏิบัติร่วมกันโดยความสมัครใจอย่างต่อเนื่อง

2. การมีเครือข่ายและการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้การสื่อสารและเครือข่ายเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้

โกวิทย์ พงษ์ภักดี(2553: 15) ได้กำหนดองค์ประกอบของจิตสาธารณะสำหรับการศึกษาการใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแบ่งองค์ประกอบหลักของจิตสาธารณะออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. จิตสาธารณะด้านความคิด

1.1 การตระหนักรู้ถึงปัญหา ได้แก่ การแสดงวิสัยทัศน์ การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ และรับรู้ความสามารถของตนในการผลักดัน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

1.2 ความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น ได้แก่ การมีความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทร และสามัคคี เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่น

2. จิตสาธารณะด้านพฤติกรรม

2.1 ความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ มีการทุ่มเทและอุทิศตน มุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวม และทำประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยไม่เอาผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง

2.2 ด้านการลงมือปฏิบัติในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม การเข้าเครือข่ายในการทำกิจกรรมทางสังคม

การกำหนดองค์ประกอบหลักของจิตสาธารณะของโกวิทย์ พงษ์ภักดี (2553) นี้สอดคล้องกับการจำแนกองค์ประกอบของจิตสำนึกตามความหมายในเชิงจิตวิทยาและเชิงสังคมศาสตร์ กล่าวคือ จิตสำนึกตามความหมายในเชิงจิตวิทยา เป็นสภาวะของจิตใจของมนุษย์ว่ามีองค์ประกอบสำคัญ ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านการรับรู้ ความรู้สึกทางจิตใจ และพฤติกรรม ส่วนจิตสำนึกตามความหมายในเชิงสังคมศาสตร์ เป็นสภาวะของจิตใจที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น ความรู้ เข้าใจเจตคติ และพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ (หฤทัย อาจปรุ. 2544: 36) ซึ่งในแง่ของจิตสาธารณะ สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวถึง ย่อมหมายถึง สาธารณะทั้ง 3 ประเภท คือ พื้นที่สาธารณะ โครงสร้างสาธารณะ และกระบวนการสาธารณะนั่นเอง องค์ประกอบของจิตสำนึกในทั้งสองความหมายนี้ ครอบคลุม ทั้งด้านความคิด อันได้แก่ การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความรู้เข้าใจเจตคติและด้านพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการอธิบายการเกิดคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคคลตามแนวคิดในทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วในเบื้องต้น จากองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่มีผู้นำเสนอไว้ในข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นหมวดหมู่ โดยยึดแนวทางการจำแนกองค์ประกอบของจิตสาธารณะตามแนวคิดของโกวิทย์ พงษ์ภักดี(2553) ให้องค์ประกอบของจิตสาธารณะในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความคิดและองค์ประกอบด้านพฤติกรรม และพิจารณาตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบจากคุณลักษณะอันเป็นองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่นำเสนอไว้ทั้งหมดในข้างต้น มาจำแนกเข้าไว้ในองค์ประกอบหลักทั้ง 2 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความคิด ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

1.1 การตระหนักรู้ถึงปัญหา และผลกระทบจากปัญหา ตลอดจนความจำเป็นในการแก้ปัญหาของสังคมส่วนรวม

1.2 รับรู้ และเชื่อมั่นในตนเองต่อการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

1.3 ความเอาใจใส่ต่อกลุ่ม ชุมชน สังคม ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นคุณค่าของความสมานฉันท์

2. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

2.1 การหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม

2.2 การมีส่วนร่วมทำประโยชน์ต่อสังคมโดยเกิดจากความเต็มใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทนตามวิสัยที่จะกระทำได้

2.3 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และสื่อสารเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม

2.4 การเคารพสิทธิ์และการปฏิบัติในสิ่งอันเป็นสาธารณะของบุคคลอื่น

แนวทางการวัดจิตสาธารณะ

จากการศึกษาแนวทางการวัดจิตสาธารณะ ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาไว้ พบว่ามีแนวทางการวัดจิตสาธารณะ ดังนี้

ศิริ แคนสา (2551: 68-104) ซึ่งศึกษาการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนคอนสวรรค์ ดำเนินการวัดจิตสำนึกสาธารณะก่อนและหลังการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบวัดจิตสาธารณะที่มีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ

1. แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ เป็นแบบทดสอบปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ สร้างแบบทดสอบขึ้น และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ด้านพฤติกรรม ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 9 คน และทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อด้วยค่าความยาก และอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยสูตร KR_{20} ตามวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน

2. แบบวัดระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ เป็นแบบวัดกระบวนการหรือลักษณะการคิดที่บุคคลใช้เป็นหลักในการตัดสินใจเกี่ยวกับจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบิร์ก แบ่งเป็น 6 ขั้น จากต่ำไปหาสูง ระดับต่ำสุด คือหลักการหลบหลีกการถูกลงโทษทางกาย ระดับที่สอง คือ หลักการแสวงหารางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของ ระดับที่สาม คือ การทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ ระดับที่สี่ คือ การทำตามกฎเกณฑ์ กฎหมาย และข้อบังคับทางศาสนา ระดับที่ห้า คือ การเคารพตนเอง และภาคภูมิใจในการกระทำที่ถูกต้องของตน ระดับที่หก คือ การยึดหลักอุดมคติสากล โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัย 20 ข้อ ให้นักเรียนเลือกตอบจาก 6 ตัวเลือกที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นตามระดับการใช้เหตุผล 6 ขั้นของโคลเบิร์ก ให้คะแนน 1- 6 คะแนน ตามระดับต่ำสุดไปหาระดับสูงสุด พิสัยของการวัดตัวแปรนี้อยู่ระหว่าง 20-120 คะแนน คะแนนสูงแสดงว่าผู้ตอบมีความคิดความเชื่อเชิงจิตสำนึกสาธารณะในขั้นสูงมีขั้นตอนของการพัฒนาเครื่องมือนี้ คือ สร้างแบบวัดระดับ

การใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะเป็นแบบปรนัย 6 ตัวเลือกตามระดับการใช้เหตุผลของโคลเบิร์ก จำนวน 20 ข้อ นำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ด้านพฤติกรรม ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 7 คน และทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อด้วยค่าความยาก และอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์ด้วย t-test และทำการคัดเลือกข้อความที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .82

3. แบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ เป็นแบบมาตรส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ที่เน้นลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ด้านพฤติกรรม ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 7 คน และทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น .80

วิทยพัฒนท สีหา (2551: 57-61) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบวัดจิตสาธารณะและแบบวัดปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม การสร้างแบบวัดจิตสาธารณะมีขั้นตอน คือ กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดจิตสาธารณะ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดจิตสาธารณะ สร้างแบบวัดจิตสาธารณะเป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งใช้ข้อคำถามเชิงนิมานและเชิงนิเสธ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 คน ทดลองใช้โดยนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน ดำเนินการวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวม และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค

พิริยา นิลมาตร(2550: 51-52) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ในการศึกษานี้ใช้แบบวัดจิตสาธารณะที่มีลักษณะมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ซึ่งใช้ข้อคำถามเชิงนิมานและเชิงนิเสธ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยและพัฒนา จำนวน 5 คน และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค

โกวิทย์ พงษ์ภักดี(2553: 37-38) ศึกษาการใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้แบบวัดจิตสาธารณะเก็บข้อมูลเพื่อ

เปรียบเทียบจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง แบบวัดจิตสาธารณะที่ใช้เป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการวัดของลิเคริ์ท (Likert) โดยใช้ข้อคำถามเชิงนิมานและเชิงนิเสธ จำนวน 25 ข้อ ครอบคลุมองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เป็น 4 ด้าน คือ ด้านตระหนักรู้ถึงปัญหา ด้านความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการลงมือปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา และกำหนดดัชนีชี้วัดระดับจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างตามหลักเกณฑ์การแจกแจงความถี่ คือ นักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะมากกว่า 135 คะแนน ขึ้นไป หมายถึงมีจิตสาธารณะในระดับสูง นักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะ 115-135 คะแนน หมายถึง มีจิตสาธารณะในระดับปกติ และผู้ที่มีคะแนนจิตสาธารณะต่ำกว่า 115 คะแนน หมายถึง มีจิตสาธารณะในระดับต่ำ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดจิตสาธารณะและด้านโปรแกรมฝึกคิดแบบโยนิโสมนสิการ จำนวน 3 คน และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค

เรียม นมรักษ์ (2552: 56) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 2 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและจิตลักษณะของจิตสาธารณะ โดยแบบสอบถามเป็นประโยคข้อความประกอบด้วยมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงมาก จริง ค่อนข้างจริง และไม่จริง ตามลำดับ จำนวน 126 ข้อ เพื่อใช้ในการจัดลำดับองค์ประกอบ ด้วยคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยองค์ประกอบจิตสาธารณะโดยใช้พิสัยคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการเป็นขั้นตอน โดยดำเนินการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและเป็นข้อมูลพื้นฐานของเนื้อหาในแบบสอบถาม รวบรวมจิตสาธารณะจากแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะมาพัฒนาสร้างข้อคำถามและปรับปรุงให้ครอบคลุมตามนิยามศัพท์ เรียบเรียงเป็นแบบสอบถามจำนวน 126 ข้อ ที่ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่สรุปไว้ทั้ง 7 ด้าน นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องในด้านความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามฉบับดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน แล้วนำมาคำนวณคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาค่าความตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ t-test จากการคำนวณหากลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ร้อยละ 27 และหาค่าความตรงด้วยวิธี Item Total Correlation และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency)ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient)

อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน

คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ตอนที่ 2 สอบถามจิตสาธารณะ และตอนที่ 3 สอบถามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยในส่วนของแบบสอบถามในตอนที่ 2 ซึ่งเป็นการสอบถามเกี่ยวกับจิตสาธารณะนั้น เป็นแบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert Scale) จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในลักษณะทั้งเชิงนิมานและเชิงนิเสธ การดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อคำถามในแบบสอบถามจิตสาธารณะ ดำเนินการโดยนำรายละเอียดของจิตสาธารณะจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยนิยามไว้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปเสนอที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอ แนะในเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของจิตสาธารณะ ตามวิธีของโรวิเนลลีและแฮมเบลิตัน (Rovinelli and Huambleton) จากนั้นนำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณามาคำนวณหาค่าความตรง (Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Item Objective Congruence) จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดสอบมาหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

จากการศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือวัดจิตสาธารณะจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าในการวัดจิตสาธารณะมีผู้วิจัยหลายท่านเลือกใช้แบบวัดจิตสาธารณะใน 3 ลักษณะ คือ

1. แบบวัดระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ โดยใช้แบบทดสอบปรนัย 6 ตัวเลือก ใช้คำถามเชิงนิมานและเชิงนิเสธ และตัวเลือกแต่ละตัวเป็นพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบิร์กแต่ละขั้น

2. แบบทดสอบวัดจิตสำนึกสาธารณะ เป็นแบบทดสอบปรนัย 3 ตัวเลือกที่ใช้ ซึ่งใช้ข้อคำถามเชิงนิมานและเชิงนิเสธ

3. แบบวัดด้วยมาตรประเมินค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ท โดยข้อความที่เป็นข้อคำถามจะเป็นข้อความที่ครอบคลุมองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่ผู้ศึกษาทำการนิยามเชิงปฏิบัติการขึ้น โดยอาจเป็นข้อความที่มีลักษณะเป็นความเชื่อของบุคคลต่อแนวคิดหรือพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ หรือสถานการณ์จำลองที่สะท้อนพฤติกรรมจิตสาธารณะทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อความ ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดจิตสาธารณะที่ได้ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นขั้นตอนโดยภาพรวมได้ดังนี้

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์การวัดจิตสาธารณะ

3.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการและองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่ต้องการวัด

3.3 ร่างข้อคำถาม นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบสอบถามหรือแบบวัดจิตสาธารณะไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3-9 ท่าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง (Index of congruence : IOC) และข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามหรือแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงแล้ว มาหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา และนำผลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของการวัดจิตสาธารณะ โดยหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) รายด้านและรายข้อ ซึ่งพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Corrected Item-total Analysis) จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายใน (Internal consistency) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามหรือแบบวัดเจตคติเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

จากตัวอย่างแนวทางการวัดจิตสาธารณะที่รวบรวมไว้เป็นแนวทางในการวัดจิตสาธารณะในการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบวัดระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะของศิริ แคนสา เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดจิตสาธารณะในการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด โดยใช้แบบวัดที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบวัดจิตสาธารณะที่มีข้อคำถามเป็นสถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้าให้ผู้ตอบใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเลือกตอบจากตัวเลือก 5 ตัวเลือก ซึ่งตัวเลือกแต่ละตัวเป็นพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนของพัฒนาการการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบิร์กแต่ละขั้น โดยรวมขั้นพัฒนาการขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ในระดับก่อนกฎเกณฑ์ไว้ด้วยกัน ทำให้ได้ตัวเลือก 5 ตัวเลือกที่เป็นพฤติกรรมตัวแทนของพัฒนาการ คือระดับก่อนกฎเกณฑ์ ขั้นความคาดหวังและการยอมรับในสังคม ขั้นกฎและระเบียบ ขั้นสัญญาสังคมหรือหลักการทำตามคำมั่นสัญญาและขั้นหลักการคุณธรรมสากล โดยยึดหลักคิดตามแนวคิดในทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก ที่ว่า บุคคลจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นต้นมาก่อนเพื่อเป็นรากฐานสำหรับพัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้น ดังนั้น อาสายุวกาชาดที่เข้ารับการอบรมก็คือบุคคลที่มีพัฒนาการทางจริยธรรมทำให้เป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะมาแล้วในระดับหนึ่งและได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นในกระบวนการฝึกอบรม แบบวัดจิตสาธารณะที่สร้างขึ้นจะได้นำมาใช้เพื่อวัดความเปลี่ยนแปลงในด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเพื่อเป็นหลักคิดและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมความมีจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด

ตอนที่ 5 : งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

1.1 งานวิจัยในประเทศ

ไชยยันต์ โตเทศ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ จำนวน 3 แผน เก็บข้อมูลด้วยแบบประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ และแบบวัดความเชื่อมั่นของตนเองก่อนและหลังการใช้กิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ ผลการ ศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษดีขึ้นจากระดับพอใช้เป็นระดับดี และมีระดับความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับสูง ภายหลังจากการใช้กิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ ซึ่งไชยยันต์ โตเทศ (2551: 62) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการนำการเรียนรู้จากประสบการณ์มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ว่า การเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์มีขั้นตอนหรือวงจรที่ค่อนข้างชัดเจน กล่าวคือ หลังจากในตอนเริ่มต้นที่ผู้เรียนจะได้ภาระงานที่ต้องปฏิบัติแบบเดี่ยว แบบคู่ หรือแบบกลุ่มในชั้นเรียน แล้วนั้น ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ และค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนจากประสบการณ์ โดยการสัมภาษณ์ การสอบถาม และเสาะหารวบรวมข้อมูล ทำให้ผู้เรียนทราบถึงปัญหา ข้อดี จุดเด่น จุดด้อยของเรื่องที่ตนกำลังทำการค้นคว้า ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสะท้อนวิเคราะห์แยกแยะจากสิ่งที่ตนเองได้รับรู้ มาใช้เป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้ในบทต่อ ๆ ไป ทำให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอน และความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนกับสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของความต่อเนื่องของเนื้อหาบทเรียนที่ต้องนำมาใช้และนำเสนอผลงานในชั้นเรียน ทำให้เห็นได้ว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการเชื่อมโยงเนื้อหาจากบทเรียนเข้ากับประสบการณ์ความรู้ทั่วไปที่นักเรียนมีอยู่ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยได้รับภาระงานที่ต้องฝึกประสบการณ์ทางภาษาในชีวิตประจำวัน และสะท้อนประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะและเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

นิตยา พลขำและมธุรินทร์ กุสุมาลย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่องการประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการศึกษาการใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ทศนิยม เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ก่อนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติของกลุ่มเป้าหมายต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เรื่อง ทศนิยม จำนวน 5 แผน แบบวัดเจตคติ และแบบทดสอบ ผลการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นรูปแบบการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้

คณิตศาสตร์ได้อย่างมีความสุข สามารถนำมาแก้ปัญหา ในการเรียนการสอน เรื่อง ทศนิยม สาระคณิตศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้เป็นอย่างดี

ลลิดา วิบูลวัชริยกุล (2547: 73-83) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษและความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น เปรียบเทียบความสามารถและเจตคติของผู้เรียน ก่อนและหลังการเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น แบบวัดความสามารถทางการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและแบบวัดความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการศึกษา พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถทางการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ และมีความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการศึกษานี้ทำให้ทราบว่าการเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ เนื่องจาก ลักษณะการเรียนแบบประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ รับรู้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียนอย่างเข้าใจถ่องแท้ โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของการเรียน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการนำเสนอความคิดเห็นและข้อมูล ขั้นตอนการเรียนรู้แบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษเป็นการเรียนรู้ที่จริงจัง ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเพียงเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาตามที่กำหนด แต่ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการค้นพบ การสร้างความรู้รวบยอด และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสิ่งที่การเรียนรู้ โดยใช้ตัวป้อนทางภาษาร่วมทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ที่กำลังเรียนรู้ร่วมกันด้วยการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับสิ่งที่ตนศึกษา และยังเป็นผู้จัดเรียงความรู้ที่ได้อย่างเป็นระบบและชัดเจน เพื่อใช้ในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ และอาจกล่าวได้ว่า การเรียนรู้แบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นลักษณะการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการใช้เนื้อหาที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดนำเสนอของผู้เรียน นับได้ว่าเป็นความรู้เดิมของผู้เรียนมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ ส่งผลให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูลทางภาษาและเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น

กาญจนา รอดแก้ว (2550: 208) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในเขตภาคกลาง โดยทำการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายการเรียนรู้ และองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ ในเขตภาคกลาง นำข้อมูลที่ค้นพบมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในภาคกลาง ตลอดจนวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไข ที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

จากกรณีศึกษา 3 ชุมชน ที่เป็นชุมชนที่ประสบผลสำเร็จจำนวน 2 ชุมชน และชุมชนที่ไม่เข้มแข็ง 1 ชุมชน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลของชุมชนโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ประสบความสำเร็จประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ การตระหนักในปัญหา การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา การลงมือปฏิบัติ และการสร้างและขยายความรู้ สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย การตระหนักในปัญหา การค้นหาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ การสรุปความคิดและการสร้างความรู้และการนำไปใช้

1.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กราดี (Grady 2006: 17-27) ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบปรัชญาของทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของนักการศึกษาด้านการเกษตร มีสาระสำคัญโดยสรุปว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่แพร่หลายในการศึกษาภาคเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาภาคเกษตรกรรมในมหาวิทยาลัย การฝึกหัดด้วยการเรียนรู้จากประสบการได้รับความสนใจมากในวรรณกรรมการศึกษาด้านเกษตรกรรม แต่ก็พบว่ายังขาดการตรวจสอบในด้านทฤษฎี จึงได้ดำเนินการตรวจสอบในวงกว้างภายใต้การดำเนินการจากนักการศึกษาในหลายสาขา การตรวจสอบนี้สรุปได้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์สามารถกำหนดเป็นกระบวนการ หรือการกำหนดบริบทของการเรียนรู้ ก็ได้ กล่าวคือ

1. ในแง่ของการเป็นกระบวนการ อธิบายได้ว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นวงจรตามธรรมชาติ และมุ่งเน้นให้มีการเริ่มต้นโดยตัวของผู้เรียน ติดตามด้วยปฏิกิริยาซึ่งเป็นปรากฏการณ์จากการเรียนรู้ ผลสะท้อนจากประสบการณ์ การพัฒนาไปสู่การเป็นแนวคิดพื้นฐานและแล้วจึงเป็นการทดสอบแนวคิดพื้นฐานที่สร้างขึ้น การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น ดิวอี้ (Dewey. 1938) โจฟิน (Joplin. 1981) และ โคล์บ (Kolb. 1984) นำมาเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาลักษณะการใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการฝึกหัดด้านการเกษตร สรุปรูปแบบการรูปแบบของกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่สามารถอธิบายได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการศึกษาด้านเกษตรกรรมของโรงเรียนมัธยมและระดับมหาวิทยาลัย จะมีจุดเริ่มต้นจากสิ่งที่เป็นจุดเน้นของการเรียนรู้ จากนั้นจึงเข้าสู่การให้ประสบการณ์การสะท้อนผลจากประสบการณ์ การพัฒนาไปสู่การเป็นแนวคิดพื้นฐาน และประสบการณ์และแนวคิดพื้นฐานอันเป็นผลจากการเรียนรู้ตามวงจรนี้ ก็จะถูกนำไปเป็นประสบการณ์อันเป็นจุดเน้นที่นำไปสู่วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ครั้งใหม่ต่อเนื่องไป ดังแสดงไว้ในภาพประกอบ 9

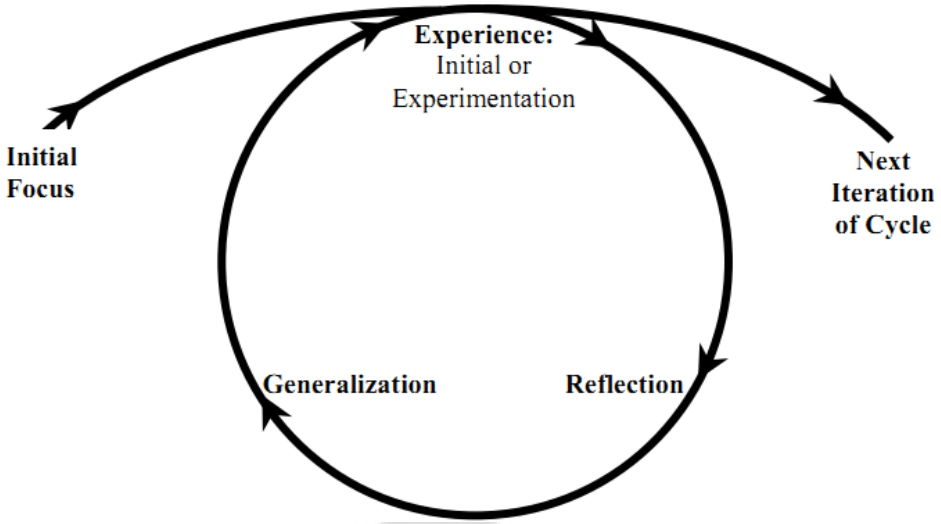

ภาพประกอบ 9 รูปแบบของกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์
ที่มา: Grady, Robert. (2006;22 November). A Philosophical Examination of Experiential Learning for Agriculture Education. ***Journal of Agriculture Education.*** P.47

2. ในแง่ของการกำหนดบริบทของการเรียนรู้จากประสบการณ์ อธิบายได้ว่าหมายถึง ความต้องการใน 4 มิติ คือ ระดับ ซึ่งหมายถึง ความต่อเนื่องกันของความเป็นรูปธรรมและนามธรรม ระยะเวลา หมายถึง ความต่อเนื่องกันของเวลาตั้งแต่เป็นวินาทีไปถึงปี ๆ เป้าหมายที่ถูกกำหนดขึ้น สามารถจำแนกได้เป็น การเปิดเผย การปฏิสัมพันธ์ การระบุและการเผยแพร่และรูปแบบของการเรียนรู้ ได้แก่ ความต่อเนื่องระหว่างการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ การเรียนรู้นอกระบบ และการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้พัฒนารูปแบบการนำเสนอบริบทของการเรียนรู้จากประสบการณ์ ดังแสดงในภาพประกอบ 10

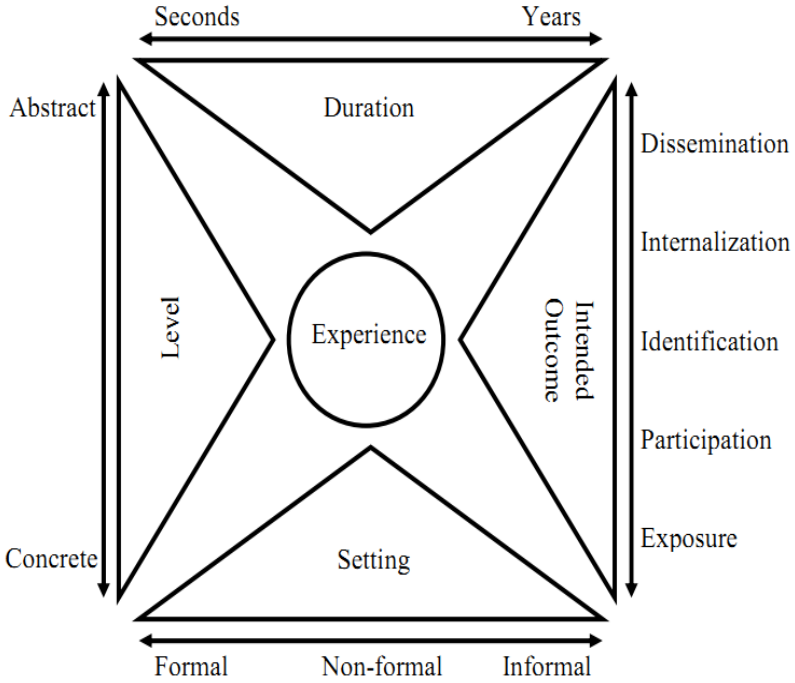

ภาพประกอบ 10 รูปแบบบริบทของการเรียนรู้จากประสบการณ์

ที่มา: Grady, Robert. (2006; 26 November). A Philosophical Examination of Experiential Learning for Agriculture Education. ***Journal of Agriculture Education.*** P.47

วอลฟ-ริสเนอร์ (Wulff-Risner. 1997: 43-50) ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ 2 รูปแบบที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการประเมินผลการเรียนรู้ และการวางโครงสร้างและเสริมสร้างประสิทธิภาพการขี่และควบคุมม้า และทำการตรวจสอบผลลัพธ์สำหรับกลุ่ม ผู้เข้ารับการอบรม 2 กลุ่มอายุ โดยใช้โปรแกรมอรรถประโยชน์ในการศึกษาแบบกึ่งทดลอง เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างระหว่างเทคนิคการสอนและอายุของผู้เข้ารับการอบรม ในการออกแบบเทคนิคการสอนที่แตกต่างกัน 2 รูปแบบ เป็นเทคนิคการสอนที่ใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ แต่มีความแตกต่างที่รูปแบบแรกเป็นการฝึกโดยใช้ม้า ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนรู้ ก่อนที่จะมีการทดสอบ การวัดผลมีการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ในการออกแบบเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองรูปแบบ ดำเนินการโดยการศึกษาแนวคิดการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตามแนวคิดของดิวอี้ (Dewey. 1938) โคล์บ (Kolb.1984) โจพลิน (Joplin.1981) และนักการศึกษาคนอื่น ๆ ที่มีแนวคิดที่เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการได้ลงมือกระทำ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะกลายเป็นประสบการณ์อันจะเป็นพื้นฐานต่อการเรียนรู้ในประสบการณ์ใหม่ ๆ ต่อไปอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาขึ้นได้ในสถานการณ์หรือสิ่งเร้าต่าง ๆ กระบวนการเรียนรู้จะประกอบด้วย การลงมือกระทำ การประยุกต์และการสะท้อนผล ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการตัดสินใจในสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น สะท้อน

ออกมาเป็นสารสนเทศที่หลากหลาย เกิดเป็นกระบวนการในการประมวลสารสนเทศต่าง ๆ จากผู้เรียนแต่ละคนเข้าเป็นแนวคิดพื้นฐานที่จะกลายเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ที่ได้รับ นำหลักการ กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มาออกแบบการเรียนรู้ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 เรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์ในชั้นเรียน รูปแบบที่สอง เรียนรู้จากม้าจริง ๆ โดยทั้งสองกลุ่มจะศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 2 กลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 8-11 ปี และกลุ่มอายุ 12-18 ปี ผลการศึกษาพบว่า ผลการเรียนรู้จากวีดิทัศน์และการใช้ ม้าจริง และความคงทนของประสบการณ์จากสิ่งที่เรียนรู้ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ผู้เรียนในกลุ่มอายุมากกว่าจะเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ได้ดีกว่ากลุ่มผู้เรียนที่อายุน้อย

ชารอน (Sharon. 1968; อ้างถึงในศุภรัตน์ ทองอ่อน. 2550: 69) ทำการศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคม และความเห็นใจผู้อื่นในกลุ่มอาสาสมัครที่อยู่ในวัยรุ่น โดยใช้ทฤษฎีจิตการเมือง พบว่า การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์กับสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม พฤติกรรมก่อนสังคม และการพัฒนาความเห็นใจผู้อื่น โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น จำนวน 45 คน เพื่อนของอาสาสมัคร จำนวน 39 คน และผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือจากอาสาสมัคร จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อการมีอำนาจในตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม การคำนึงถึงสังคม และสาเหตุที่ให้ความสำคัญต่อสังคมและการเมือง พบว่า การทำกิจกรรมของอาสาสมัครเกี่ยวข้องกับชุมชนของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคม เจตคติต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มอาสาสมัครสูงกว่ากลุ่มเพื่อน ความเกี่ยวข้องกับสังคมและสาเหตุของความสนใจด้านสังคมและการเมืองสามารถทำนายการเข้าร่วมอาสาสมัครได้ดีกว่าความเห็นใจ

2. งานวิจัยเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

2.1 งานวิจัยในประเทศ

หฤทัย อาจปรุ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล และศึกษาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การมีจิตสำนึกสาธารณะนักศึกษาพยาบาล จำนวน 510 คน ในการวัดจิตสาธารณะใช้แบบสอบถามการมีจิตสาธารณะที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจิตสาธารณะ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปอร์เซ็นไทล์ การศึกษามีข้อค้นพบเกี่ยวกับจิตสาธารณะว่า ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะในกลุ่มตัวอย่างต่ำ สถานการศึกษาพยาบาลจึงควรปรับปรุงหลักสูตร โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และกระบวนการในการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีจิตสาธารณะในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างพลังอำนาจแก่นักศึกษาพยาบาล โดยการพัฒนาภาวะผู้นำและจัดกิจกรรม

เสริมหลักสูตรให้แก่นักศึกษาพยาบาลได้ทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาในสาขาอื่นทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะของบุคคล เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เจตคติ สร้างความเชื่อมั่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสร้างเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และพบว่ารูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่ดำเนินชีวิตแบบเก็บตัว ไม่ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่สนใจรับรู้ข่าวสาร สื่อมวลชน จะมีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีจิตสำนึกสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิทยพัฒนท สีหา (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย สารคาม และสร้างสมการพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามภาคปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,068 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ผลการวิจัยโดยสรุป ตัวแปร ที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามและสามารถพยากรณ์ จิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม อัตมโนทัศน์ และค่านิยมบุคคลในครอบครัว ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ ควรมีการปลูกฝังคุณธรรม และส่งเสริมกิจกรรมกลุ่ม และการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมให้มากขึ้น

ศิริ แคนสา (2551: บทคัดย่อ) การศึกษาพัฒนาการเรียนรู้จิตสำนึกสาธารณะเพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นเรียนต่างกัน และใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ต่างกัน และเพื่อเปรียบเทียบความคงทนของจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนต่างกัน หลังการทดลองแล้ว 6 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคอนสวรรค์จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 180 คน ซึ่งมีคะแนนจิตสำนึกสาธารณะอยู่ในระดับต่ำ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จัดนักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 2 กลุ่มๆ ละ 30 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน 2 วิธี คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วีดิทัศน์พฤติกรรมแม่แบบประกอบการเรียนรู้ และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์จำลอง ทั้ง 2 วิธีแทรกกิจกรรมเพื่อ พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เน้นเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน และการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการพัฒนา 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ ด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ และด้านพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มี 4 ชุด ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2 วิธี คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิทัศน์พฤติกรรมแม่แบบ และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง อย่างละ 9 แผน ใช้เวลาสอน 9 สัปดาห์ (2) แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ (3) แบบวัดการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ และ (4) แบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะใช้รูปแบบการทดลองแบบ Pretest-Posttest Control-Group Design สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน คือ t-test (Dependent Samples) และ F-test (One-way ANCOVA และ

Two-way ANCOVA) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วีดิทัศน์พฤติกรรมแม่แบบประกอบการเรียนรู้ และใช้สถานการณ์จำลอง มีความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ การใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ และพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ มีผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวไม่เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิดีทัศน์พฤติกรรมแม่แบบประกอบการเรียนรู้ และใช้สถานการณ์จำลอง มีผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน หลังเรียนมากกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนปกติ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยวิธีต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิดีทัศน์พฤติกรรมแม่แบบประกอบการเรียนรู้ และใช้สถานการณ์จำลอง มีผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) หลังจากเรียนไปแล้ว 6 สัปดาห์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีความคงทนความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วีดิทัศน์พฤติกรรมแม่แบบประกอบการเรียนรู้ และวิธีสอนแบบปกติและนักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีความคงทนการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีความคงทนผล การเรียนรู้ทั้ง 2 ด้านดังกล่าว มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วีดิทัศน์พฤติกรรมแม่แบบประกอบการเรียนรู้ และวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุป รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้วีดิทัศน์พฤติกรรมแม่แบบประกอบการเรียนรู้ และการใช้สถานการณ์จำลอง สามารถพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้นำรูปแบบการเรียนดังกล่าวไปใช้สอนเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะต่อไป

ในงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับจิตสาธารณะ มีการกำหนดองค์ประกอบของจิตสาธารณะซึ่งมีผู้นำเสนอไว้ หลายแนวทาง ดังนี้

นันทวัฒน์ ชุนชี (2546: 8) ธรรมนันทิกา แจ้งสว่าง (2547 : 12-13) อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์ (2550 : 18-19) และนวรินทร์ ตาก้อนทอง (2553: ออนไลน์) กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการมี จิตสาธารณะ ได้แก่

1. การหลีกเลี่ยงการใช้ หรือการกระทำ ที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ที่วัดได้จากการดูแลรักษา เช่น เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษา ลักษณะของการใช้ เช่น มีการใช้อย่างประหยัด มีการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างทะนุถนอม

2. การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้วัดได้จากการทำตามหน้าที่ที่ถูกกำหนด การรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

3. การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มโดยไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นมาเป็นของส่วนตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้นวัดได้จาก การไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตน ไม่แบ่งปันหรือเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

หฤทัย อาจปรุ (2544: 23) และ เสาวณีย์ ฉัตรแก้ว (2551: -20) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ แสดงไว้ดังนี้

1. ด้านความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม บุคคลเกิดการรับรู้ว่าสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ว่าอยู่ในภาวะไม่ปกติ ซึ่งมีผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว ประเทศชาติ เป็นภาวะที่จำเป็นต้องแก้ปัญหาในห้อยู่ในภาวะปกติสุข

2. ด้านการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงการคิดจำแนกสาเหตุ และกระบวนการที่ทำให้เกิดปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ทำให้อยู่ในภาวะไม่ปกติ รวมถึงผลกระทบของปัญหาในด้านต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และร่วมกับการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิด เห็นกับบุคคลอื่น ถึงสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข

3. ด้านความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี การรวมกลุ่มของบุคคลในสังคม เศรษฐกิจ การเมือง มั่นใจในความสามารถของตนในการที่จะช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา สังคม การเมือง กระตือรือร้น ต้องการหาวิธี แนวทางและทรัพยากรในการแก้ปัญหา

4. ด้านการรับรู้ความสามารถของตน ในการผลักดัน เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง มั่นใจในความสามารถของตนในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กระตือรือร้น ต้องการหาวิธี แนวทางและทรัพยากรในการแก้ปัญหา

5. ด้านการลงมือปฏิบัติ หรือร่วมมือในการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยริเริ่มของตนเอง หรือเข้าร่วมในการแก้ปัญหา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยการริเริ่มของตนเอง หรือเข้าร่วมในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสังคม โดยการให้ทุนทรัพย์ การช่วยในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยเสนอความคิด แนวทางแก้ไขปัญหา หรือการกระทำอื่น ๆ ที่กระทำแล้วมีผลทำให้เกิดการผลักดัน และการเคลื่อนไหวในทางพัฒนาสังคม ตามความรู้ ความสามารถของตน

6. ด้านการมีเครือข่าย ในการทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม ต้องมีการประสานเพื่อดำเนินการตามแนวทางในการช่วยเหลือสังคม โดยการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม ช่วยเหลือสังคม และร่วมมือกับองค์กรของรัฐบาลและเอกชนในการกระทำเพื่อช่วยเหลือสังคม

เรียม นมรักษ์ (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยกำหนดสมมติฐานว่า “องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มากกว่า 1 องค์ประกอบ” ผลการวิเคราะห์ สรุปได้องค์ประกอบของจิตสาธารณะทั้งสิ้น 9 องค์ประกอบ ซึ่งจัดลำดับจิตสาธารณะตามที่นักศึกษาในองค์กรนักศึกษาให้ความสำคัญ ได้ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น.ในสังคม หมายถึง การมองอนาคตร่วมกันรับรู้และเข้าใจทิศทางเป้าหมายที่จะไปด้วยกัน ลดความขัดแย้ง รับรู้สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

2. การมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง หมายถึง การรับรู้ในการทำกิจกรรมสังคม การร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการทำกิจกรรมสังคม ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม แสดงสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม การกำหนดวัตถุประสงค์และปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมสังคม การให้ทุนทรัพย์เพื่อทำกิจกรรมสังคม การแสนอความคิดเห็นเพื่อผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวในการพัฒนาสังคม

3. มีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้ หมายถึง การรับรู้ความสามารถของตนในการผลักดันเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือทำกิจกรรมร่วมกัน การสร้างและสั่งสมความรู้ที่จะสามารถปรับใช้และเรียนรู้เพิ่มเติม การกระตือรือร้น และหาวิธีแนวทางในการแก้ปัญหา การวิเคราะห์ สังเคราะห์ถึงสถานการณ์ แนวโน้มความเปลี่ยนแปลง การสร้างเงื่อนไขในการทำกิจกรรมร่วมกัน การพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่อง

4. มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะในฐานะพลเมือง หมายถึง การรับรู้ว่าตนเองสามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้ มีความตื่นตัวที่จะเข้าร่วมกิจกรรมสังคม ให้ความสนใจต่อกิจกรรมสังคม มีความรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ

5. มีการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงความร่วมมือ หมายถึง การมีเครือข่ายในการทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม การเชื่อมโยงข่ายความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน การประสานงานในการทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม การจัดตั้งกลุ่ม ชมรม ช่วยเหลือสังคม การร่วมมือกับองค์กรของรัฐบาลและเอกชน ในการทำกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือสังคม การมีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

6. การวิเคราะห์ วิพากษ์ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง หมายถึง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการที่ทำให้เกิดปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัญหาในสังคม การให้ความสำคัญกับการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม การร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงสภาพปัญหา แนวทางป้องกันและแก้ไข

7. ความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี หมายถึง การแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในการช่วยเหลือสังคม การมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสังคม ความรับผิดชอบต่อสาธารณะในฐานะพลเมือง มีการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงข่ายความร่วมมือ การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี

2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

จากการวิจัยเชิงคุณภาพของพาดอน-โจฮันน์เส็น (Pardon-Johansen. 2004: 1184-A) เกี่ยวกับการใช้บทละครเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมุ่งประเด็นการศึกษาว่า รูปแบบต่าง ๆ ของละครช่วยพัฒนาความคิด ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการเคลื่อนไหวไปสู่ปฏิบัติการทางสังคมหรือไม่ โดยใช้การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ จากการศึกษา พบว่า การใช้ละครรูปแบบต่าง ๆ สามารถพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนในลักษณะความคิด ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และการเคลื่อนไหวไปสู่ปฏิบัติการทางสังคมได้จริง

ไรส์แมน (Riesman; อ้างถึงในนวลลออ แสงสุข. 2552: 90) กล่าวถึงจิตสำนึกของบุคคลว่า มีพื้นฐานมาจากอัตมโนทัศน์ (Self-concept) หมายถึง การมองเห็นคุณค่าของตนเอง ประกอบกับความเชื่อ(Belief) ค่านิยม (Values) และเจตคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคล หรือท่าทีที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เกิดเป็นปรากฏการณ์ที่บุคคลแสดงออกในลักษณะของอารมณ์ความรู้สึก (Affective) สติปัญญา (Cognitive) และพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสียต่อตนเองและสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ และจำแนกจิตสำนึกสาธารณะของบุคคลไว้ 3 แบบ ได้แก่

1. จิตสำนึกแบบประเพณีนำ หมายถึง จิตสำนึกที่ยึดเอาขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นเครือญาติ ความอาวุโสเป็นเครื่องชี้นำวิถีปฏิบัติ

2. จิตสำนึกแบบหลักการนำ หมายถึง จิตสำนึกที่ยึดถือหลักปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายปลายทาง โดยละทิ้งความอาวุโสและขนบประเพณีที่เห็นว่าเป็นเครื่องกีดขวาง การบรรลุเป้าหมายของชีวิต

3. จิตสำนึกแบบผู้อื่นนำ หมายถึง จิตสำนึกแบบพึ่งพิง โดยบุคคลจะต้องปฏิบัติตามกลุ่มหรือตามผู้นำของกลุ่ม ด้วยมุ่งหวังจะให้ตนเองได้รับการยอมรับจากกลุ่ม

3. งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม

สุเทพ หุ่นสวัสดิ์ (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค การดำเนินการวิจัยแบ่งขั้นตอนออกเป็น 2 ส่วน คือ ขั้นของการพัฒนาชุดฝึกอบรม และขั้นของการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม

1. ขั้นการพัฒนาชุดฝึกอบรม ดำเนินการโดย เขียนวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม กำหนดเนื้อหาการฝึกอบรมที่เน้นการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและผู้สังเกตการณ์ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาให้ความคิดเห็นว่าเหมาะสมมาก ออกแบบกระบวนการฝึกอบรมและสื่อประกอบการฝึกอบรม กิจกรรมในการฝึกอบรมและคู่มือต่าง ๆ รูปแบบกระบวนการฝึกอบรมที่ใช้ต้องการให้ผู้นำชุดฝึกอบรมไปใช้สามารถใช้ชุดฝึกอบรมให้เกิดประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน กิจกรรมส่วนมากจึงเน้นกิจกรรมกลุ่มย่อย ตรวจสอบคุณภาพและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมโดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและด้านความรู้เรื่องโรคเอดส์ พบว่าชุดฝึกอบรม

นี้มีความเหมาะสมมาก ส่วนประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมจากการทดลองกับนักศึกษากลุ่มเล็กจำนวน 7 คน และทดลองภาคสนาม กับนักศึกษาจำนวน 57 คน พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม 92.33/90.66

2. ขั้นการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม เป็นการนำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ภายหลังการฝึกอบรมพบว่าผลการฝึกอบรมและจิตสำนึกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้และจิตสำนึกของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่ามีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ชุดฝึกอบรมนี้สามารถส่งต่อความรู้และการสร้างจิตสำนึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

อภิภู สิทธิภูมิมงคล (2545: บทคัดย่อ)ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาและการทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการฝึกอบรม และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อชุดฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 10 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบบอกต่อ (Snowball Sampling) และกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 26 คนที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ระยะเวลาในการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม 6 ชั่วโมง แบบแผนการทดลอง คือ กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย การจัดกลุ่มสนทนา ชุดฝึกอบรม การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนา และทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเพื่อการทดสอบ T และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ทุกหน่วยการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นในระดับดีมากต่อชุดฝึกอบรม

พรพรรณ ผดุงเจริญ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมที่เน้นกลุ่มสัมพันธ์เรื่องการปฐมพยาบาลเพื่อเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรม เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรม ใช้กลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครจำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test ผลการวิจัยพบว่าชุดฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศุภรัตน์ แตงน้อย.(2550: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ชุดฝึกอบรมแบบวัดความพึงพอใจของชุดฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย 74.37/86.87 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 70/70 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในระดับมาก

สายยนต์ จ้อยนุแสง (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมครู เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา โดยใช้การวิจัยกึ่งทดลองแบบ One Group Pretest and Posttest Design โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมนี้ และศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรม ตลอดจนประเมินความสามารถของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา และแบบประเมินความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean or Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติแบบวิลคอกซัน (Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test) ผลการศึกษาพบว่า ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ 83.42/86.71 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา โดยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญาอยู่ในระดับดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ จิตสาธารณะ และการพัฒนาชุดฝึกอบรมพบว่า ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น

ผู้วิจัยสามารถนำรูปแบบของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มาประยุกต์เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะนั้น ผู้วิจัยพบว่า จิตสาธารณะเป็นสิ่งที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้และเป็นสิ่งที่วัดได้ แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับบุคคลจึงสามารถกระทำได้โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนการวัดจิตสาธารณะนั้น ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีแนวทางการดำเนินการโดยการกำหนดองค์ประกอบด้านความคิดและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถวัดได้ด้วยแบบวัดที่สร้างขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบ 6 ตัวเลือกที่กำหนดระดับพฤติกรรมตามขั้นพัฒนาการด้านจริยธรรมของโคลเบิร์ก แบบสอบถามด้วยมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคริ์ท เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของจิตสาธารณะเพื่อกำหนดองค์ประกอบของจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด และเลือกวิธีการวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดด้วยแบบวัดจิตสาธารณะที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย 5 ตัวเลือก ที่แต่ละตัวเลือกเป็นพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนของระดับและขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลตามหลักพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนของการพัฒนาชุดฝึกอบรม และเลือกใช้เครื่องมือประกอบการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ตลอดจนแนวทางการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ซึ่งจะได้กำหนดรายละเอียดไว้ในบทที่ 3 ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการดำเนินการโดยภาพรวม นำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.2 การสร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

3.3 การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล

3.4 การสร้างแบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล

3.5 การสร้างแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

3.6 การสร้างแบบสอบถามความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดฝึกอบรม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ อาสายุวกาชาดจากชมรมอาสายุวกาชาด ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,428 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาสายุวกาชาด จำนวน 60 คน โดยการสมัครใจเข้ารับการฝึกอบรม มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 รับสมัครอาสายุวกาชาด ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาด

1.2.2 พิจารณา คัดเลือกอาสายุวกาชาดที่มาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ประกอบด้วย

2.1 แบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

2.2 เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.3 ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

2.4 แบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล

2.5 แบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล

2.6 แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

2.7 แบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักการ แนวคิดและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรม เป้าหมายการพัฒนาอาสายุวกาชาด หลักสูตรการฝึกอบรมปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย ผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมอาสายุวกาชาดในรายงานประเมินโครงการฝึกอบรม และแนวคิดทฤษฎี หลักการเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3.1.2 ประมวลข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษา กำหนดประเด็น คำถามนำในแบบสัมภาษณ์นำในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำชุดฝึกอบรม ได้แก่ การเลือกหัวเรื่องและการกำหนดขอบข่ายการเรียนรู้ กรอบเวลาและกำหนดการฝึกอบรม แนวทางการใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะในกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบด้วย การทดสอบวัดความรู้ การประเมินทักษะ และการวัดจิตสาธารณะ

3.1.3 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา สร้างแบบประเมินลักษณะของคำถามนำกลุ่มสนทนา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ด้านเนื้อหาและด้านการวิจัย จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความชัดเจนและความเหมาะสม ของภาษาที่ใช้ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ คือ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าเหมาะสม ให้คะแนน +1 คะแนน

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าไม่เหมาะสม ให้คะแนน -1 คะแนน
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0 คะแนน

โดยพิจารณาความเหมาะสมของคำถามนำกลุ่มสนทนาที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่าคำถามนำในแบบสัมภาษณ์นั้นมีความตรงเชิงเนื้อหา(พิสณุ ฟองศรี. 2552: 155) ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ปรากฏผล ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

ที่	ข้อคำถาม	IOC	สรุป
1	หัวข้อวิชาใดบ้าง ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย ที่ท่านคิดว่านำไปจัดการอบรมแก่อาสายุวกาชาดได้ยาก	1.0	นำไปใช้ได้
2	สำนักงานยุวกาชาดต้องการจัดทำชุดฝึกอบรมเรื่องปฐมพยาบาลเพื่อเป็นหลักสูตรเฉพาะทาง ระยะเวลา 2 วันสำหรับอาสายุวกาชาด ท่านคิดว่าควรเลือกหัวข้อวิชาใดบ้างจากหลักสูตรตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย	0.8	นำไปใช้ได้
3	หัวข้อวิชาที่เลือก ควรจัดลำดับก่อนหลังในการฝึกอบรมอย่างไร	0.8	นำไปใช้ได้
4	หากกำหนดเวลา 1 ชั่วโมงแรกเป็นการประเมินก่อนการฝึกอบรม และตลอดช่วงบ่ายของวันที่ 2 เป็นการประเมินหลังการฝึกอบรม เราจะกำหนดกรอบระยะเวลาของแต่ละหัวข้อวิชาจากเวลาส่วนที่เหลืออย่างไร	0.8	นำไปใช้ได้
5	ลำดับหัวข้อวิชา และกำหนดการฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 2 วันควรเป็นอย่างไร	1.0	นำไปใช้ได้
6	วัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรเฉพาะทาง เรื่อง การปฐมพยาบาล ของสำนักงานยุวกาชาดไทย ควรเป็นอย่างไร	1.0	นำไปใช้ได้
7	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละหัวข้อวิชาควรเป็นอย่างไร	1.0	นำไปใช้ได้
8	วิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหัวข้อวิชาและในภาพรวมตลอดการฝึกอบรม ควรมีลักษณะอย่างไร	1.0	นำไปใช้ได้

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	IOC	สรุป
9	เทคนิคการฝึกอบรมใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ประกอบการฝึกอบรม โดยพิจารณาเป็นรายหัวข้อวิชา	0.8	นำไปใช้ได้
10	สื่อประกอบการเรียนรู้ใดบ้าง เหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยพิจารณาเป็นรายหัวข้อวิชา	1.0	นำไปใช้ได้
11	ท่านเห็นด้วยกับข้อความเหล่านี้หรือไม่ เพราะเหตุใด	1.0	นำไปใช้ได้
	- การเสริมสร้างจิตสาธารณะควรดำเนินการไปพร้อมกับการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด	1.0	นำไปใช้ได้
	- การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาสายุวกาชาดได้เรียนรู้ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะในตนเอง	1.0	นำไปใช้ได้
	- การพัฒนาศักยภาพด้วยหลักสูตรเฉพาะทาง จะทำให้อาสา ยุวกาชาดเกิดแรงจูงใจภายในที่จะไปปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม	1.0	นำไปใช้ได้
	- การสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของการฝึกทักษะปฐมพยาบาล จะช่วยให้อาสายุวกาชาดมุ่งมั่นในการฝึกฝนเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	1.0	นำไปใช้ได้
12	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรมเฉพาะทางสำหรับอาสายุวกาชาด เรื่อง การปฐมพยาบาลอีกหรือไม่	1.0	นำไปใช้ได้

3.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่ม (ภาคผนวก)

3.2 เทคนิคการสนทนากลุ่ม

จากการศึกษาแนวทางการสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรม จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ดังนี้

3.2.1 เชิญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการปฐมพยาบาล และอาสายุวกาชาด โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย สภากาชาดไทย จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย จำนวน 3

คน วิทยากรยุวกาชาดที่ผ่านการฝึกอบรมปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทยแล้ว จำนวน 3 คน และ อาสายุวกาชาด จำนวน 8 คน

3.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 2 ครั้งดังนี้ ครั้งที่ 1 จัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน ครั้งที่ 2 จัดสนทนากลุ่มอาสายุวกาชาดจำนวน 8 คน ตามประเด็นที่กำหนดในแบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ดำเนินการโดย

ประสานงานผู้เชี่ยวชาญและอาสายุวกาชาด เพื่อนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการจัดสนทนากลุ่ม จัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการดำเนินการ ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป ของที่ระลึก เครื่องเขียนและกระดาษเพื่อจดบันทเตรียมการในเรื่องอาหารว่างและเครื่องดื่ม เตรียมผู้ช่วยในการบันทึกเสียงและการจดบันทึกการสนทนากลุ่ม จัดทำสำเนาแบบสัมภาษณ์ตามจำนวนผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสื่อ power point สำหรับการนำเสนอเพื่อชี้แจงการดำเนินการ

2. ขั้นดำเนินการสนทนา ดำเนินการโดย

ผู้วิจัยแนะนำตนเอง แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม และแนะนำผู้เข้าร่วมการสนทนาแต่ละคน สร้างบรรยากาศของความคุ้นเคย เป็นกันเอง รวมทั้งเชิญรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม ตลอดจนขออนุญาตบันทึกเสียงและถ่ายภาพ ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม และสรุปผลการสนทนาตามประเด็นที่กำหนด จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกผลการจัดสนทนากลุ่มตามความเป็นจริงโดยทันที

3. ขั้นปิดการจัดการสนทนา ดำเนินการโดย หลังจากเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่มตามประเด็นที่กำหนด ผู้วิจัยสรุปผลการสนทนา กล่าวขอบคุณ และมอบของที่ระลึกแก่ผู้ร่วมการสนทนากลุ่ม

3.2.3 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการสนทนากลุ่มในแต่ละประเด็นคำถาม จากผลการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาโครงร่างของชุดฝึกอบรม

3.3 การสร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

สร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด มีขั้นตอนประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ศึกษาเนื้อหาด้านการปฐมพยาบาลในขอบข่ายที่สรุปได้จากการสนทนากลุ่ม กำหนดประสงค์ทั่วไป หน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาบทเรียน และระยะเวลาของการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วย กำหนดสาระสำคัญ หัวเรื่องย่อย และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย กำหนดความคิดรวบยอดที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ กำหนดโครงสร้าง ขอบเขตเนื้อหาของชุดฝึกอบรมโดยละเอียด นำโครงสร้าง ขอบเขตเนื้อหาของชุดฝึกอบรม ให้อาจารย์ที่

ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎีที่เป็นองค์ประกอบ นำข้อเสนอแนะที่ได้มาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการตามลำดับดังนี้

ศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตลอดจนแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เพื่อนำมาประกอบการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้แล้ว โดยศึกษาแนวทางการเลือกเทคนิคการเรียนรู้มาใช้ในแต่ละขั้นของการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามแนวคิดของโคล์บ (Kolb) จากข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการเรียนรู้ เพื่อกำหนดกระบวนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของโคล์บ โดยนำเทคนิคการเรียนรู้ที่เหมาะสมมาประกอบในขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดการเรียนรู้ จากประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience)
2. ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง (Reflective Observation)
3. ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization)
4. ขั้นทดลองหรือประยุกต์แนวคิด (Active Experimentation)

จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยโดยในแผนการจัดการเรียนรู้แสดงองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ สาระสำคัญ ขอบข่ายเนื้อหา วัตถุประสงค์การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 การผลิตสื่อประกอบกิจกรรม มีขั้นตอนประกอบด้วย

1. ศึกษาหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แนวทางการจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้
2. วิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อกำหนดรูปแบบสื่อประกอบการเรียนรู้
3. จัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียน
4. ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของรูปแบบการนำเสนอสื่อแต่ละประเภท

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำชุดฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นพร้อมกับแบบสอบถามความเหมาะสมไปดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมปฐมพยาบาล จำนวน 4 คน พิจารณาประเมินความเหมาะสมและของชุดฝึกอบรม โดยใช้แบบสอบถามความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดฝึกอบรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ปรับปรุงชุดฝึกอบรมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไข ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับอาสายุวกาชาดตัวแทนกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาลมาก่อนแบบรายบุคคล (One to One Tryout) ทดลองกับอาสายุวกาชาดที่ได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยดำเนินการทดสอบ และวัดจิตสาธารณะก่อนเรียน ดำเนินการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรม ดำเนินการประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาลก่อนและหลังการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการทดสอบและวัดจิตสาธารณะหลังการฝึกอบรม และสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกอบรม โดยสังเกตพฤติกรรมระหว่างการฝึกอบรมอย่างใกล้ชิด พิจารณาความเหมาะสมความชัดเจนเกี่ยวกับภาษา และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม

4. นำชุดฝึกอบรมไปปรับปรุง และทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มทดลองกลุ่มย่อย (Small Group Tryout) ซึ่งเป็นอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและไม่เคยผ่านการฝึกอบรมเรื่อง การปฐมพยาบาลก่อน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน ดำเนินการตามกระบวนการฝึกอบรมในชุดฝึกอบรมตั้งแต่การประเมินก่อนการฝึกอบรม การฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้น และการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 3) พิจารณาความเหมาะสมชัดเจนเกี่ยวกับภาษาอีกครั้ง และนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และปรับปรุงชุดฝึกอบรมให้มีความสมบูรณ์

5. นำชุดฝึกอบรมไปปรับปรุง และทดลองใช้ครั้งที่ 3 กับกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ซึ่งเป็นอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและไม่เคยผ่านการฝึกอบรม เรื่องการปฐมพยาบาลก่อน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน ดำเนินการตามกระบวนการฝึกอบรมในชุดฝึกอบรมตั้งแต่การประเมินก่อนการฝึกอบรมการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้น และการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 3) พิจารณาความเหมาะสมชัดเจนเกี่ยวกับภาษาอีกครั้ง และนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และปรับปรุงชุดฝึกอบรมให้มีความสมบูรณ์

6. นำชุดฝึกอบรมที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์เพื่อไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (Field Tryout) ดำเนินการใช้ชุดฝึกอบรมตั้งแต่ขั้นของการประเมินผลก่อนการฝึกอบรม ดำเนินการฝึกอบรม และประเมินผลภายหลังการฝึกอบรม และนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล จัดทำเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกที่เป็นแบบทดสอบสำหรับการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ประกอบด้วยข้อทดสอบ 30 ข้อ ใช้เวลาทดสอบ ฉบับละ 30 นาที มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

3.2.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบทดสอบ

3.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม จัดทำข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ โดยได้ข้อทดสอบมาจาก 2 ส่วน คือ การปรับปรุงข้อคำถามจากแบบทดสอบที่ใช้ในหลักสูตรการปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย และร่างข้อคำถามขึ้นใหม่อีกส่วนหนึ่ง และตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาและคำตอบด้วยตนเอง ปรับปรุงแก้ไข

3.3.3 สร้างแบบทดสอบ และนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไข เนื้อหา สำนวนภาษาขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแบบทดสอบ

3.3.4 สร้างแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ คือ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าเหมาะสม ให้คะแนน +1 คะแนน
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าไม่เหมาะสม ให้คะแนน -1 คะแนน
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0 คะแนน

พิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงจะถือว่าคำถามนำไปใช้ได้

3.3.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยมีข้อทดสอบทั้งหมด 50 ข้อ ไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) คัดเลือกข้อทดสอบที่มีความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จัดทำเป็นแบบทดสอบให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อทดสอบจำนวน 50 ข้อ ปรากฏผล ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r)ของข้อทดสอบจำนวน 50 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุป	การนำไปใช้	
				ฉบับ Pretest	ฉบับ Posttest
1	0.47	0.35	นำไปใช้	✓	✓
2	0.58	0.31	นำไปใช้	✓	✓
3	0.68	0.30	นำไปใช้	✓	
4	0.62	0.29	นำไปใช้		✓
5	0.65	0.50	นำไปใช้	✓	
6	0.43	0.31	นำไปใช้		✓
7	0.77	0.25	นำไปใช้	✓	✓
8	0.73	0.37	นำไปใช้	✓	
9	0.75	0.32	นำไปใช้		✓
10	0.58	0.39	นำไปใช้	✓	
11	0.77	0.27	นำไปใช้		✓
12	0.80	0.35	นำไปใช้	✓	
13	0.73	0.30	นำไปใช้	✓	
14	0.85	0.27	นำไปใช้		✓
15	0.63	0.45	นำไปใช้	✓	✓
16	0.73	0.26	นำไปใช้	✓	
17	0.82	0.31	นำไปใช้		✓
18	0.65	0.33	นำไปใช้	✓	✓
19	0.82	0.35	นำไปใช้	✓	
20	0.65	0.37	นำไปใช้		✓
21	0.68	0.36	นำไปใช้	✓	
22	0.65	0.34	นำไปใช้		✓
23	0.73	0.33	นำไปใช้	✓	
24	0.73	0.37	นำไปใช้		✓
25	0.75	0.43	นำไปใช้		✓
26	0.65	0.28	นำไปใช้	✓	✓
27	0.73	0.30	นำไปใช้	✓	✓
28	0.57	0.38	นำไปใช้	✓	✓

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุป	การนำไปใช้	
				ฉบับ Pretest	ฉบับ Posttest
29	0.80	0.04	ตัดทิ้ง	-	-
30	0.62	0.49	นำไปใช้	✓	✓
31	0.70	0.27	นำไปใช้	✓	
32	0.52	0.41	นำไปใช้	✓	
33	0.80	0.35	นำไปใช้		✓
34	0.77	0.23	นำไปใช้	✓	✓
35	0.62	0.11	ตัดทิ้ง	-	-
36	0.68	0.40	นำไปใช้		✓
37	0.62	0.44	นำไปใช้	✓	
38	0.65	0.45	นำไปใช้	✓	✓
39	0.72	0.37	นำไปใช้	✓	✓
40	0.82	0.25	ตัดทิ้ง	-	-
41	0.65	0.36	นำไปใช้	✓	
42	0.70	0.53	นำไปใช้		✓
43	0.82	0.36	นำไปใช้	✓-	-✓
44	0.63	0.30	นำไปใช้		✓
45	0.77	0.30	นำไปใช้	✓	
46	0.75	0.46	นำไปใช้		✓
47	0.77	0.30	นำไปใช้	✓	✓
48	0.75	0.50	นำไปใช้	✓	✓
49	0.72	0.36	นำไปใช้	✓	
50	0.50	0.27	นำไปใช้		✓

3.3.6 แบบทดสอบทั้งสองฉบับไปใช้ในการทดลองกับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 160 คน จัดลำดับคะแนน และคัดเลือกกลุ่มเก่ง และกลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% เพื่อนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ตามวิธีการของคูเดอร์ริชาร์ดสัน โดยใช้ สูตร KR-20 ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งสองฉบับ ปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล ฉบับก่อนฝึกอบรม มีค่าความเชื่อมั่น 0.86 และ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล ฉบับหลังฝึกอบรม มีค่าความเชื่อมั่น 0.83

3.3.7 นำแบบทดสอบมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อเก็บข้อมูลทำการวิเคราะห์ผลต่อไป

3.4 การสร้างแบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.4.1 **วิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหน่วยการเรียนรู้** เพื่อกำหนดพฤติกรรมชี้วัดในการประเมินการปฏิบัติการปฐมพยาบาล

3.4.2 ร่างแบบประเมินทักษะปฐมพยาบาล โดยกำหนดประเด็นการประเมินและอัตราส่วนคะแนนของประเด็นประเมินในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 – 7 ที่มีการฝึกปฏิบัติและกำหนด ให้ประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาลก่อนเรียนเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อจัดทำแบบประเมินทักษะสำหรับใช้ประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม ตามตาราง 3

ตาราง 3 ประเด็นการประเมินและอัตราส่วนคะแนนของประเด็นประเมินทักษะในชุดฝึกอบรม

ที่	เรื่อง	คะแนนเต็ม
1	การเป็นลม	20
2	บาดแผลและการห้ามเลือด	40
3	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	40
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	30
5	สารพิษ	50
7	การบูรณาการทักษะ	30
	คะแนนเต็ม	210

3.4.3 นำแบบประเมินทักษะปฐมพยาบาลที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงเบื้องต้น

3.4.4 นำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการปฐมพยาบาล จำนวน 2 คน เป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.4.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.4.6 นำแบบประเมินทักษะไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยให้มีผู้ประเมิน 2 คน แล้วนำผลการประเมินจากผู้สังเกตทั้งสองมาหาความเที่ยงของแบบ

ประเมินทักษะโดยใช้ค่าความเชื่อมั่นจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Rank Correlation) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

มากกว่า 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความเชื่อมั่นสูงมาก
ระหว่าง 0.81 – 0.90 หมายถึง มีความเชื่อมั่นสูง
ระหว่าง 0.71 – 0.80 หมายถึง มีความเชื่อมั่นเชื่อถือได้
ระหว่าง 0.65 – 0.70 หมายถึง มีความเชื่อมั่นยอมรับได้
น้อยกว่า 0.65 หมายถึง มีความเชื่อมั่นต่ำ

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบประเมินทักษะโดยใช้ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่าแบบประเมินทักษะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.967 แสดงว่าแบบประเมินทักษะมีความเชื่อมั่นในระดับมีความเชื่อมั่นสูงมาก

3.4.7 ปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

3.4.8 นำแบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาลไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อเก็บข้อมูลทำการวิเคราะห์ผลต่อไป

3.5 การสร้างแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ดำเนินการพัฒนาแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดโดยใช้แนวทางการวัดจิตสาธารณะของศิริ แคนสา (2551) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.5.1 กำหนดวัตถุประสงค์การวัดจิตสาธารณะ

3.5.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาสายุวกาชาด พัฒนาการด้านจริยธรรมของโคลเบิร์ก รวมถึงการวิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหา และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหน่วยการเรียนรู้ของชุดฝึกอบรม

3.5.3. ร่างข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ โดยร่างข้อคำถามจากตัวชี้วัดจิตสาธารณะทั้ง 7 ข้อ ข้อละ 5 ข้อคำถาม ที่มีตัวเลือกแต่ละข้อเป็นตัวแทนของจิตสาธารณะตามระดับพัฒนาการของโคลเบิร์ก นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.5.4 นำแบบวัดจิตสาธารณะไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 ท่าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องและการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องและการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจิตสาธารณะ

ข้อที่	IOC	สรุป	ข้อที่	IOC	สรุป
1	1.00	สอดคล้อง	19	1.00	สอดคล้อง
2	1.00	สอดคล้อง	20	1.00	สอดคล้อง
3	1.00	สอดคล้อง	21	1.00	สอดคล้อง
4	1.00	สอดคล้อง	22	1.00	สอดคล้อง
5	1.00	สอดคล้อง	23	1.00	สอดคล้อง
6	1.00	สอดคล้อง	24	1.00	สอดคล้อง
7	1.00	สอดคล้อง	25	1.00	สอดคล้อง
8	0.80	สอดคล้อง	26	0.80	สอดคล้อง
9	1.00	สอดคล้อง	27	1.00	สอดคล้อง
10	1.00	สอดคล้อง	28	1.00	สอดคล้อง
11	0.80	สอดคล้อง	29	1.00	สอดคล้อง
12	0.80	สอดคล้อง	30	0.80	สอดคล้อง
13	1.00	สอดคล้อง	31	1.00	สอดคล้อง
14	1.00	สอดคล้อง	32	1.00	สอดคล้อง
15	1.00	สอดคล้อง	33	0.80	สอดคล้อง
16	1.00	สอดคล้อง	34	0.80	สอดคล้อง
17	1.00	สอดคล้อง	35	0.80	สอดคล้อง
18	1.00	สอดคล้อง			

3.5.5 นำแบบวัดจิตสาธารณะที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน นำผลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และครอบคลุมทุกตัวชี้วัดด้านจิตสาธารณะ จัดทำเป็นแบบวัดจิตสาธารณะก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยพิจารณาคัดเลือกข้อทดสอบให้ครอบคลุมองค์ประกอบและพฤติกรรมชี้วัดของจิตสาธารณะทั้ง 7 ข้อ และให้มีค่าเฉลี่ยของอำนาจจำแนกของข้อทดสอบทั้งฉบับใกล้เคียงกันไว้ฉบับละ 21 ข้อ มีรายละเอียด ดังตาราง 5

ตาราง 5 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 35 ข้อ และการนำไปใช้

ข้อที่	อำนาจจำแนก (r)	สรุป	การนำไปใช้	
			ฉบับ Pretest	ฉบับ Posttest
1	0.53	นำไปใช้	✓	✓
2	0.44	นำไปใช้		✓
3	0.36	นำไปใช้	✓	
4	0.24	นำไปใช้		✓
5	0.44	นำไปใช้	✓	
6	0.53	นำไปใช้	✓	
7	0.23	นำไปใช้		✓
8	0.13	ตัดทิ้ง		
9	0.29	นำไปใช้	✓	✓
10	0.66	นำไปใช้	✓	✓
11	0.66	นำไปใช้	✓	✓
12	0.35	นำไปใช้		✓
13	0.36	นำไปใช้	✓	
14	0.20	ปรับปรุง	-	-
15	0.70	นำไปใช้	✓	✓
16	0.33	นำไปใช้		✓
17	0.48	นำไปใช้	✓	✓
18	0.47	นำไปใช้		✓
19	0.44	นำไปใช้	✓	
20	0.31	นำไปใช้	✓	
21	0.75	นำไปใช้	✓	✓
22	0.07	ตัดทิ้ง	-	-
23	0.36	นำไปใช้	✓	✓
24	0.40	นำไปใช้	✓	
25	0.32	นำไปใช้		✓
26	0.54	นำไปใช้	✓	
27	0.35	นำไปใช้	✓	✓

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	อำนาจจำแนก (r)	สรุป	การนำไปใช้	
			ฉบับ Pretest	ฉบับ Posttest
28	0.35	นำไปใช้	✓	
29	0.45	นำไปใช้		✓
30	0.34	นำไปใช้		✓
31	0.77	นำไปใช้	✓	✓
32	0.26	ปรับปรุง	-	-
33	0.57	นำไปใช้		✓
34	0.30	นำไปใช้	✓	✓
35	0.28	นำไปใช้	✓	

3.5.6 นำแบบวัดจิตสาธารณะไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

มากกว่า 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความเชื่อมั่นสูงมาก
ระหว่าง 0.81 – 0.90 หมายถึง มีความเชื่อมั่นสูง
ระหว่าง 0.71 – 0.80 หมายถึง มีความเชื่อมั่นเชื่อถือได้
ระหว่าง 0.65 – 0.70 หมายถึง มีความเชื่อมั่นยอมรับได้
น้อยกว่า 0.65 หมายถึง มีความเชื่อมั่นต่ำ

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสหสัมพันธ์ พบว่า แบบวัดจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.77 มีความเชื่อมั่นเชื่อถือได้ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ แบบวัดจิตสาธารณะหลังการฝึกอบรม มีค่า 0.77 มีความเชื่อมั่นเชื่อถือได้

3.5.7 จัดพิมพ์แบบวัดจิตสาธารณะก่อนและหลังการฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์ที่จะนำไปใช้ในการฝึกอบรม

3.5.8 นำแบบวัดจิตสาธารณะไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล ทำการวิเคราะห์ผล โดยการเปรียบเทียบผลการวัดจิตสาธารณะด้วยแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับ อาสายุวกาชาดก่อนดำเนินการฝึกอบรม และการวัดจิตสาธารณะด้วยแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดหลังการฝึกอบรม เก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ภายหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน

3.6 การสร้างแบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.6.1 ศึกษาข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับกำหนดขอบเขตการสร้างข้อคำถามให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดโดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และประสบการณ์ของผู้วิจัย

3.6.2 สร้างแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึก อบรม โดยพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หัวข้อและขอบข่ายเนื้อหา ระยะเวลาฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม และการประเมินผลหลักสูตรการฝึกอบรม โดยการประเมินความเหมาะสมเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของการตอบแบบสอบถามกำหนดช่วงระดับความคิดเห็น ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6.3 นำแบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขในเบื้องต้น

3.6.4 นำแบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of the Item-Objective Congruence) และตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of the Item-Objective Congruence) ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of the Item-Objective Congruence ของแบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

ที่	ข้อคำถาม	IOC	สรุป
1	คำชี้แจงในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	1.00	นำไปใช้
2	รูปแบบตัวอักษรในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม ชัดเจน อ่านง่าย	1.00	นำไปใช้
3	คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฝึกอบรมครบถ้วน	1.00	นำไปใช้
4	การจัดลำดับสาระสำคัญในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการกาชาด			
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการปฐมพยาบาล			
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	IOC	สรุป
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วย	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเป็นลม			
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 บาดแผลและการห้ามเลือด			
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	IOC	สรุป
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ			
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 สารพิษ			
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	IOC	สรุป
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 หน่วยบูรณาการ			
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้

3.6.5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษา เรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินการได้ ดังภาพประกอบ 11

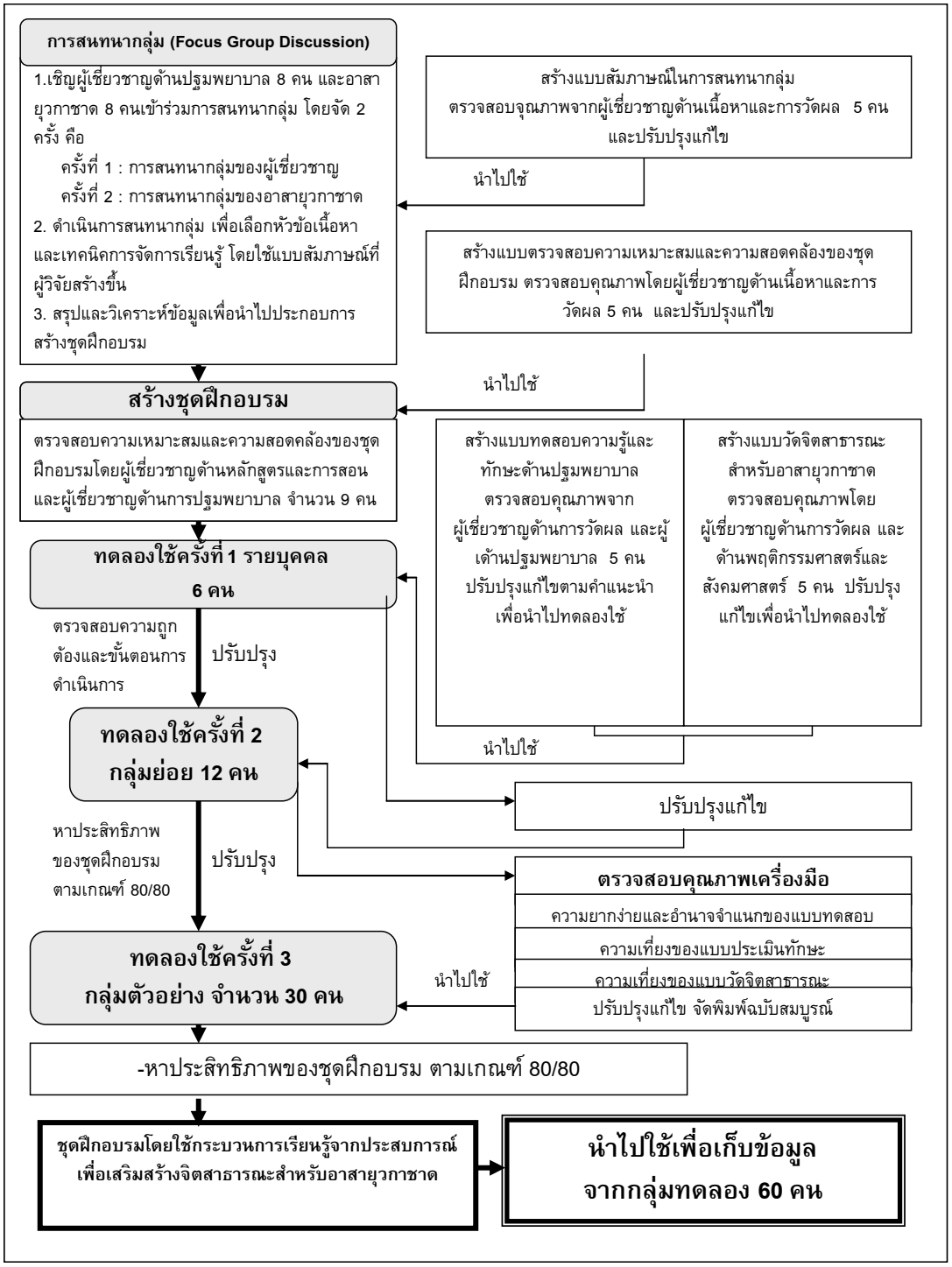

ภาพประกอบ 11 : ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ติดต่อประสานผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เบื้องต้นโดยใช้โทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และไปพบด้วยตนเองในเดือนมกราคม 2555

1.2 ดำเนินการขอหนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2555

1.3 จัดการประชุมเพื่อดำเนินการด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่ม เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการยกร่างหลักสูตร โดยจัดสนทนากลุ่มอาสายุวกาชาดในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2555 และจัดการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการปฐมพยาบาลในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2555

1.4 ส่งแบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบประสิทธิภาพเครื่องมือไปยังผู้เชี่ยวชาญผ่านทางไปรษณีย์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และนำส่งด้วยตนเอง ในเดือนมีนาคม 2555

1.5 รับแบบสอบถามคืนจากผู้เชี่ยวชาญ โดยการส่งกลับผ่านทางไปรษณีย์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และรับคืนด้วยตนเอง ในเดือนมีนาคม 2555

2. การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอาสายุวกาชาด ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 เก็บข้อมูลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาดโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาดที่พัฒนาขึ้น

ครั้งที่ 1 การทดลองใช้แบบรายบุคคล (One to One Tryout) โดยอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ในวันที่ 24 เมษายน 2555

ครั้งที่ 2 การทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) โดยอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2555

ครั้งที่ 3 การทดลองกลุ่มใหญ่ (Field Group Tryout) โดยอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในวันที่ 11-12 พฤษภาคม 2555

2.2 เก็บข้อมูลผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ในวันที่ 21-22 พฤษภาคม 2555

2.3 เก็บข้อมูลการวัดจิตสาธารณะภายหลังการฝึกอบรมระยะเวลา 1 เดือน โดยส่งแบบวัดจิตสาธารณะไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในเดือนมิถุนายน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ประคอง กรรณสูตร. 2543: 65-74) ประกอบด้วย

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือเก็บและรวบรวมข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้หาความตรงเชิงเนื้อหา ใช้วิธีการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Item-Objective Congruency Index: IOC) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามที่ใช้ได้ คือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 (พิสณุ ฟองศรี. 2550: 179)

2.2 การทดสอบค่าความยากง่าย **และอำนาจจำแนกของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล** โดยกลุ่มตัวอย่างอาสายุวกาชาดจำนวน 60 คน โดยแยกผู้ตอบเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มาคำนวณค่าความยากและอำนาจจำแนกของข้อทดสอบ

2.3 ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

2.3.1 ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล ด้วยวิธีการของคูเดอร์ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR-20

2.3.2 ตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาล โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Rank Correlation)

2.3.3 ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะที่วัดได้ควรมีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 (วิเชียร เกตุสิงห์. 2543: 94)

2.4 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด โดยการหาดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness.) ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ . 2545 : 295-297; เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 294-296) โดย E1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ค่าร้อยละของผลการประเมินการปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่มีคะแนนประจำหน่วย ดังที่แสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 หน่วยการเรียนรู้และคะแนนประจำหน่วย

ที่	หน่วยการเรียนรู้	คะแนนประจำหน่วย
1	หลักการกาชาด	20
2	การเป็นลม	40
3	บาดแผลและการห้ามเลือด	40
4	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	40
5	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	40
7	สารพิษ	40
8	หน่วยบูรณาการ	30
	คะแนนเต็ม	270

ส่วน E2 คือประสิทธิภาพของผลผลิต ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของผลรวมจากการวัดความรู้และประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาล

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด และผลการวัดจิตสาธารณะก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยใช้สูตรคำนวณ t-test แบบ Dependent

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ตอนที่ 2 การประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ตอนที่ 3 การติดตามผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของชุดข้อมูล
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่า t-dependent ของชุดข้อมูล
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่วัดได้จากการปฏิบัติงานตามใบกิจกรรมในชุดอบรมปฐมพยาบาล หน่วยการเรียนรู่ที่ 1 – 8 โดยคิดเป็นคะแนนร้อยละ
E2	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และประเมินทักษะหลังเรียนในชุดฝึกอบรมปฐมพยาบาลหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 8 โดยคิดเป็นคะแนนร้อยละ
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ผู้วิจัยนำเสนอผล ตามลำดับการดำเนินการ ดังนี้

1. ผลการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการพัฒนาโครงร่างของชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

การสนทนากลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของอาสายุวกาชาดและผู้เชี่ยวชาญมาประกอบการพิจารณากำหนดขอบข่ายเนื้อหา โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ของชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล และเทคนิคการเรียนรู้ที่เหมาะจะนำมาใช้ในชุดฝึกอบรมปฐมพยาบาล สำหรับนำไปใช้ฝึกอบรมอาสายุวกาชาด ระยะเวลา 2 วัน โดยใช้หลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทยเป็นแนวทาง เพื่อลดปัญหาในเรื่องสื่อประกอบการฝึกอบรม และระยะเวลาการฝึกอบรมที่นานเกินไป เพื่อให้ชมรมอาสายุวกาชาดจัดการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับอาสายุวกาชาด เรื่อง การปฐมพยาบาลได้อย่างแพร่หลาย ได้ข้อสรุปจากการสนทนากลุ่มดังนี้

1.1 ผลการสนทนากลุ่มอาสายุวกาชาด สรุปได้ดังนี้

1.1.1 ขอบข่ายเนื้อหาที่ควรนำมาใช้ในชุดฝึกอบรม ได้แก่ หลักการกาชาด หลักการปฐมพยาบาล และการประเมินอาการผู้บาดเจ็บ บาดแผล การห้ามเลือดการใช้ผ้าพันแผล การเป็นลม การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย แผลไหม้ สารพิษ การปฐมพยาบาลจิตใจจากหัวข้อเนื้อหาที่เลือกไว้ สามารถจัดลำดับและกำหนดกรอบเวลาได้ ตามตาราง 8

ตาราง 8 แสดงขอบข่ายเนื้อหาและกรอบเวลาในการจัดกิจกรรมที่อาสายุวกาชาดนำเสนอในการสนทนากลุ่ม

ที่	ขอบข่ายเนื้อหา	กรอบเวลาในการจัดกิจกรรม
1	หลักการกาชาด หลักการปฐมพยาบาล และการประเมินอาการผู้บาดเจ็บ	1.30 – 2.00 ชั่วโมง
2	บาดแผล การห้ามเลือด การใช้ผ้าพันแผล	1.30 – 1.20 ชั่วโมง
3	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	1.30 – 3.00 ชั่วโมง
4	แผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ การปฐมพยาบาลจิตใจ	1.30 – 2.00 ชั่วโมง
5	การเป็นลม	1.00 – 2.00 ชั่วโมง
6	การประเมินทักษะ	1.30 – 2.00 ชั่วโมง

1.1.2 เทคนิคที่เหมาะที่จะนำมาใช้ในการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้อาสายุวกาชาดได้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ ตามตาราง 9

ตาราง 9 ผลการเสนอของอาสายุวกาชาดเกี่ยวกับเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ควรนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมปฐมพยาบาลโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ที่	ขอบข่ายเนื้อหา	เทคนิคการจัดกิจกรรม
1	หลักการกาชาด ระบบร่างกาย หลักการปฐมพยาบาล และการประเมินอาการผู้บาดเจ็บ	กิจกรรมนันทนาการ การสาธิต การระดมสมอง การใช้กรณีศึกษา การอภิปรายกลุ่มย่อย ฐานกิจกรรม
2	ภาวะบาดเจ็บฉุกเฉิน	การสาธิต การใช้กรณีศึกษา กิจกรรมนันทนาการ การจำลองสถานการณ์ กลุ่มฝึกแก้ปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ
3	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	บทบาทสมมติ การสาธิต การจำลองสถานการณ์ กิจกรรมนันทนาการ การแสดงแบบพฤติกรรม
4	แผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ การปฐมพยาบาลจิตใจ	กรณีศึกษา ฐานกิจกรรม การสาธิต การจำลองสถานการณ์ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา
5	บาดแผล การห้ามเลือด การใช้ผ้าพันแผล	กรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ การสาธิต การแสดงแบบพฤติกรรม

1.1.3 อาสายุวกาชาด ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด โดยอาสายุวกาชาดเห็นด้วยว่าการเสริมสร้างจิตสาธารณะควรดำเนินการไปพร้อมกับการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด เพราะ การฝึกอบรมทำให้อาสาสมัครได้อยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน เป็นพื้นฐานของจิตสาธารณะ เป็นการพัฒนาในระดับมหภาค เกิดเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน อาสายุวกาชาดเห็นด้วยว่า การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาสายุวกาชาดได้เรียนรู้ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เพราะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ร่วมกับคนรอบข้าง มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันอยู่เสมอ และทำให้รู้สึกอยากทำงานอาสาสมัครมากขึ้น ทำให้ความคิดจากมุมมองของแต่ละครได้หลอมรวมและตกผลึกมากขึ้น และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดจากการเรียนรู้ ช่วยให้เกิดความสามัคคี ทำให้ได้เรียนรู้ที่จะเสียสละ อาสาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้แก่อาสายุวกาชาด อาสายุวกาชาดเห็นด้วยว่าการพัฒนาศักยภาพด้วยหลักสูตรเฉพาะทาง จะทำให้อาสายุวกาชาดเกิดแรงจูงใจภายในที่จะปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม เพราะการพัฒนาด้วยหลักสูตรเฉพาะทางเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ทำให้อาสายุวกาชาดเกิดความมั่นใจและต้องการนำความรู้และทักษะไปใช้และถ่ายทอดต่อไป อาสายุวกาชาดเห็นด้วยว่าการสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของการฝึกทักษะปฐมพยาบาล จะช่วยให้อาสายุวกาชาดมุ่งมั่นในการฝึกฝนเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพราะอาสายุวกาชาดจะเกิดความเชื่อมั่น

ในความรู้และทักษะของตนเอง ว่าสามารถใช้เป็นประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ จึงทำให้เกิดความมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรคที่ต้องเผชิญ และสามารถใช้ความรู้ ความสามารถที่ตนมีแก้ไขปัญหาอุปสรรคเหล่านั้น เป็นการปลุกจิตสำนึกและกำลังใจ และอาสายุวกาชาดเห็นด้วยว่าการประเมินทักษะปฐมพยาบาลโดยการจำลองสถานการณ์จะช่วยให้อาสายุวกาชาดเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และพร้อมที่จะนำความรู้และทักษะปฐมพยาบาลไปช่วยเหลือบุคคลทั่วไป เพราะ สถานการณ์จำลองจะช่วยให้เกิดความมั่นใจที่จะนำความรู้ไปใช้ และเรียนรู้การแก้ปัญหาในสถานการณ์คับขัน เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ทำให้เกิดความเชี่ยวชาญและซึมซับได้เร็วกว่าการเรียนรู้แต่ภาคทฤษฎีเพียงอย่างเดียว จะทำให้อาสายุวกาชาดมีกำลังใจที่จะนำความรู้ไปปฏิบัติ

1.2 การสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมอาสายุวกาชาดและการปฐมพยาบาล ได้ข้อสรุปจากการสนทนากลุ่มดังนี้

1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย เพื่อเป็นแนวทางการกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาด เรื่อง ปฐมพยาบาล ในระยะเวลา 2 วัน โดยสรุปขอบข่ายเนื้อหาที่ควรนำมาใช้ในชุดฝึกอบรมอาสายุวกาชาด ได้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง หลักการกาชาด

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการปฐมพยาบาล การประเมินอาการผู้ป่วย และการปฐมพยาบาลจิตใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง การเป็นลม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง บาดแผล การห้ามเลือด แผลไหม้ และการใช้ผ้าพันแผล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง สารพิษ

ควรเพิ่มการฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการสถานการณ์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทบทวนก่อนสอบ โดยการแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ที่กำหนด อีก 1 หน่วย เรียกว่า หน่วยบูรณาการ

1.2.2 จากหัวข้อเนื้อหาที่เลือกไว้ สามารถจัดลำดับและกำหนดกรอบเวลาได้ ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ขอบข่ายเนื้อหาและกรอบเวลาในการจัดกิจกรรมในชุดฝึกอบรม
เรื่อง การปฐมพยาบาล

ที่	ขอบข่ายเนื้อหา	กรอบเวลาในการจัดกิจกรรม
1	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 1** ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง หลักการกาชาด	0.30 ชั่วโมง
2	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 2** ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง หลักการปฐมพยาบาล การประเมินอาการผู้ป่วย และการปฐมพยาบาลจิตใจ	1.00 ชั่วโมง
3	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 3** ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง การเป็นลม	1.00 ชั่วโมง
4	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 4** ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง บาดแผล การห้ามเลือด แผลไหม้ และการใช้ผ้าพันแผล	1.30 ชั่วโมง
5	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 5** ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	1.00 ชั่วโมง
6	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 6** ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	1.00 ชั่วโมง
7	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 7** ประกอบด้วย สาระสำคัญ เรื่อง สารพิษ	1.30 ชั่วโมง
8	**หน่วยการเรียนรู้ที่ 8** ประกอบด้วย การนำเสนอบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่กำหนดโดยการบูรณการความรู้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ผ่านมา	2.00 ชั่วโมง

1.2.3 เทคนิคที่เหมาะที่จะนำมาใช้ในการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการเสนอของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ควรนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมปฐมพยาบาลโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ที่	ขอบข่ายเนื้อหา	เทคนิคการจัดกิจกรรม
1	หลักการกาชาด ระบบร่างกาย หลักการปฐมพยาบาล การประเมินอาการผู้ป่วย	กิจกรรมนันทนาการ การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง การใช้กรณีศึกษา การใช้ฐานกิจกรรม การสาธิต การจำลองสถานการณ์ การใช้บทบาทสมมติ
2	ภาวะบาดเจ็บฉุกเฉิน	การใช้ฐานกิจกรรม กิจกรรมนันทนาการ การสาธิต การอภิปรายกลุ่มย่อย การจำลองสถานการณ์ การระดมสมอง การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีศึกษา
3	บาดแผล การห้ามเลือด และการใช้ผ้าพันแผล	การใช้ฐานกิจกรรม การสาธิต กิจกรรมนันทนาการ การจำลองสถานการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มฝึกแก้ปัญหา การอภิปรายกลุ่มย่อย
4	เรื่อง แผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ และการปฐมพยาบาลจิตใจ	กลุ่มฝึกแก้ปัญหา การสาธิต การจำลองสถานการณ์ การใช้กรณีศึกษา กิจกรรมนันทนาการ การแสดงแบบพฤติกรรม การใช้ฐานกิจกรรม การจำลองสถานการณ์ การอภิปรายกลุ่มย่อย
5	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	กิจกรรมนันทนาการ การจำลองสถานการณ์ การสาธิต กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ การใช้ฐานกิจกรรม
6	การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานและการสำลัก ในเด็กและทารก	การสาธิต การใช้กรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ การใช้ฐานกิจกรรม กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ
7	การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานและการสำลักในผู้ใหญ่	การสาธิต การใช้กรณีศึกษา การจำลองสถานการณ์ การแสดงแบบพฤติกรรม กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา กิจกรรมนันทนาการ การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ

1.2.4 ผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นด้วยว่าการเสริมสร้างจิตสาธารณะควรดำเนินการไปพร้อมกับการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด เพราะ การมีจิตสาธารณะนับเป็นอัตลักษณ์ของอาสากาชาด การเสริมสร้าง

จิตสาธารณะสามารถเชื่อมโยงกับกระบวนการเรียนรู้ได้ การฝึกอบรมอาสายุวกาชาดเป็นกระบวนการเรียนรู้ จึงสามารถสอดแทรกการเสริมสร้างจิตสาธารณะได้ในทุกกิจกรรมได้เป็นอย่างดี โดยการเน้นให้อาสายุวกาชาดตระหนักถึงการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้เพื่อเกื้อหนุนกันในสังคม การทำประโยชน์แก่ส่วนรวม และความสำคัญของกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะยิ่งเน้นยิ่งย้ำยิ่งมั่นคง

ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นด้วยว่า การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาสายุวกาชาดได้เรียนรู้ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เพราะ การใช้กระบวนการกลุ่มจะเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือผู้อื่นโดยเริ่มจากเพื่อนช่วยเพื่อน เหล่านี้จะทำให้อาสายุวกาชาดเข้าใจถึงคุณค่าของความสามัคคีและเอื้ออาทรกันกระบวนกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน และเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การทำงานร่วมกับผู้อื่นย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะเสียสละ และยอมรับผู้อื่น เหล่านี้จะทำให้อาสายุวกาชาดได้ซึมซับจิตสาธารณะไปโดยไม่รู้ตัว

ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการพัฒนาศักยภาพด้วยหลักสูตรเฉพาะทาง จะทำให้อาสายุวกาชาดเกิดแรงจูงใจภายในที่จะปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม เพราะหากอาสายุวกาชาดได้รับการอบรมในเรื่องที่ตรงตามความต้องการ จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำผลการเรียนรู้นั้นไปใช้จริง การอบรมหลักสูตรเฉพาะทางนั้น เป็นการฝึกอบรมที่มีความเข้มข้นทำให้อาสายุวกาชาดเกิดความมั่นใจในความรู้ของตนเอง ทำให้อยากนำความรู้นั้นไปช่วยเหลือผู้อื่นและมีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ โดยนำเสนอความคิดเห็นว่าในการฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางนั้น หากอาสายุวกาชาดไม่ชอบ หรือไม่เกิดความพึงพอใจต่อวิธีการหรือกระบวนการฝึกอบรม ก็จะไม่เกิดแรงจูงใจ และความต้องการที่จะไปปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นด้วยว่าการสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของ การฝึกทักษะปฐมพยาบาล จะช่วยให้อาสายุวกาชาดมุ่งมั่นในการฝึกฝนเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพราะ การฝึกทักษะการปฐมพยาบาลทำให้อาสายุวกาชาดสามารถช่วยเหลือสังคมได้มากในยุคปัจจุบัน ดังนั้นถ้าอาสายุวกาชาดเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของความรู้ ที่จะได้นำไปใช้ช่วยเหลือผู้อื่นในชีวิตประจำวัน จะทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นด้วยว่าการประเมินทักษะปฐมพยาบาลโดยการจำลองสถานการณ์จะช่วยให้อาสายุวกาชาดเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และพร้อมที่จะนำความรู้และทักษะปฐมพยาบาลไปช่วยเหลือบุคคลทั่วไป เพราะได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง

1.2.5 ผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผล ดังปรากฏในตาราง 12

ตาราง 12 วัตถุประสงค์การเรียนรู้และแนวทางวัดและประเมินผลที่สรุปได้จากการสนทนากลุ่ม

ที่	ขอบข่ายเนื้อหา	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	แนวทางการวัดและประเมินผล
1	หลักการกาชาด หลักการปฐมพยาบาล การประเมินอาการผู้ป่วย	- เข้าใจความเป็นมา และความสำคัญของกิจการกาชาด และอธิบายความจำเป็นในการนำความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานอาสาสมัครของหน่วยงานกาชาดได้ - สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้อื่นได้ - สามารถประเมินอาการผู้ป่วย/ผู้บาดเจ็บได้	การทดสอบ การสัมภาษณ์
2	การเป็นลม	- เข้าใจแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลม - สามารถปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมด้วยสาเหตุต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม/รายบุคคล การทดสอบปฏิบัติ การทดสอบ
3	บาดแผล การห้ามเลือดและการใช้ผ้าพันแผล	- สามารถระบุชนิดของบาดแผลได้ - ปฏิบัติการห้ามเลือดได้ถูกต้อง - อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้ - ปฏิบัติการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง - สามารถใช้ผ้าพันแผลในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม/รายบุคคล การทดสอบปฏิบัติ การทดสอบ
4	แผลไหม้ สารพิษ และการปฐมพยาบาลจิตใจ	- อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลแผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ได้ - อธิบายความสำคัญของการปฐมพยาบาลจิตใจได้ - สามารถปฏิบัติการปฐมพยาบาลแผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ และการปฐมพยาบาลจิตใจได้ถูกต้อง	การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม/รายบุคคล การทดสอบปฏิบัติ การทดสอบ

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	ขอบข่ายเนื้อหา	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	แนวทางการวัดและประเมินผล
5	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	- อธิบายสาเหตุและลักษณะของอาการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้ - อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้ - ปฏิบัติการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้ - ระบุวิธีเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่เหมาะสมตามสถานการณ์ได้ - ปฏิบัติการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่เหมาะสมตามสถานการณ์ได้	การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม/รายบุคคล การทดสอบปฏิบัติ การทดสอบ

1.2.7 ผู้เชี่ยวชาญ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ควรศึกษาจากผลงานวิจัยหรือสถิติสาเหตุของการบาดเจ็บต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าควรมีหลักสูตรใดเพิ่มเติมหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สนองความจำเป็นในชีวิตจริง ชุดฝึกอบรมควรนำเรื่องการปฐมพยาบาลที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและใช้บ่อยครั้งมาใช้ในการฝึก ชุดฝึกอบรมควรมีรายละเอียดให้ครบถ้วนตั้งแต่เริ่มกิจกรรมจนจบกิจกรรมให้ชัดเจน ในชุดฝึกอบรมควรมีข้อแนะนำและรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการจัดอบรมตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงการประเมินผลการฝึกอบรม ควรมีรูปภาพประกอบตามเนื้อหาที่ชัดเจน ควรมีการประเมินผลจากการนำชุดฝึกอบรมที่จัดทำไปใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุง และควรมีคู่มือ/เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่อง การปฐมพยาบาล ให้แก่อาสายุวกาชาด เพื่อให้สามารถนำกลับไปทบทวนได้

1. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสร้างชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ที่ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ ใบงานและแบบบันทึกต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้นำชุดฝึกอบรม พร้อมแบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมให้ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน พิจารณาความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม เพื่อปรับปรุงแก้ไข ผู้เชี่ยวชาญที่ดำเนินการตรวจพิจารณาชุดฝึกอบรม

ผลการตรวจ พิจารณาความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยใช้แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม ปรากฏผลตามตาราง 13

ตาราง 13 แสดงระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ในชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิสาธารณะแก่อาสายุวกาชาด (n = 9)

ที่	รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	คำชี้แจงในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.78	0.44	มากที่สุด
2	รูปแบบตัวอักษรในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม ชัดเจน อ่านง่าย	4.89	0.33	มากที่สุด
3	คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฝึกอบรมครบถ้วน	4.89	0.33	มากที่สุด
4	การจัดลำดับสาระสำคัญในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.78	0.44	มากที่สุด
5	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการกาชาด	4.78	0.32	มากที่สุด
6	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการปฐมพยาบาล	4.81	0.39	มากที่สุด
7	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเป็นลม	4.76	0.40	มากที่สุด
8	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 บาดแผลและการห้ามเลือด	4.87	0.24	มากที่สุด
9	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	4.85	0.30	มากที่สุด
10	หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	4.78	0.41	มากที่สุด
11	หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 สารพิษ	4.76	0.41	มากที่สุด
12	หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 หน่วยบูรณาการ	4.79	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ส่วนประกอบต่าง ๆ ในชุดฝึกอบรม เรื่องการปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทุกส่วนประกอบ

การพัฒนาชุดฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2.1 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ครั้งที่ 1 ทดลองแบบรายบุคคล 1:1 (One to One Tryout) ประกอบด้วยอาสายุวกาชาดกลุ่มย่อยจำนวน 1 กลุ่ม จำนวน 6 คน ทดลองทำการฝึกอบรมและให้ปฏิบัติกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-8 ผลการสังเกตและการสัมภาษณ์อาสายุวกาชาด ผู้วิจัยพบว่า

1) ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องหลักการกาชาด ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจต่อสื่อวิดีทัศน์และสามารถนำเสนอความคิดเห็นจากประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนด โดยหยิบยกเนื้อหา ที่สะท้อนในภาพประกอบของสื่อวีดิทัศน์ได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันการใช้กิจกรรมนันทนาการช่วยในการจัดกลุ่มทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม วิทยากรจำเป็นต้องชี้แจงและกระชับเวลาในการนำเสนอ เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบถ้วนเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด

2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ได้รับความสนใจจากผู้เข้ารับการอบรมมากเพราะมีการนำเสนอบทบาทสมมติ และให้สมาชิกได้ฝึกปฏิบัติอย่างชัดเจนทีละขั้น จนเกิดความเข้าใจ แต่เนื่องจากมีเวลาจำกัด ไม่สามารถเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมซักถามเพิ่มเติมได้ จึงควรต้อง จัดให้มีเวลาสำหรับการทบทวน ในระหว่างการฝึกอบรม

3) การจัดให้ผู้เข้ารับการอบรมแสดงบทบาทสมมติในหน่วยการเรียนรู้ที่ 8 หน่วยบูรณาการ นอกจากมีสถานการณ์กำหนดให้แล้ว ควรมีใบงานที่มีรายละเอียดขั้นตอนการนำเสนอที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำเสนอกระบวนการแก้ปัญหาในสถานการณ์ ที่กำหนดได้อย่างชัดเจน แม่นยำ และเป็นไปตามเวลาที่กำหนด

4) ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม จากการทดลองแบบรายบุคคล ปรากฏผลตามตาราง 14

ตาราง 14 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ในการทดลองแบบรายบุคคล (One to One Tryout) จากอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n = 6)

การหาประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	ร้อยละ
ด้านกระบวนการ (E1)	270	216.50	80.19
ด้านผลผลิต (E2)	240	193.83	80.76

จากตาราง 14 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมในการทดลองแบบรายบุคคลจากอาสายุวกาชาดจำนวน 6 คน พบว่า มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ 80.19 และมีประสิทธิภาพด้านผลผลิต 80.76 เป็นไปตามเกณฑ์ E1/E2 = 80/80

ครั้งที่ 2 ทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) ประกอบด้วยอาสายุวกาชาด 12 คน จัดเป็นกลุ่มย่อยจำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ทดลองทำการฝึกอบรมและให้ปฏิบัติกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-8 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมปรากฏผล ดังปรากฏในตาราง 15

ตาราง 15 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ในการทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) จากอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n = 12)

การหาประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	คะแนน			ร้อยละ
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	$\overline{X}$	
ด้านกระบวนการ (E1)	270	211.50	215.50	213.50	81.67
ด้านผลผลิต (E2)	240		196.42		81.84

จากตาราง 15 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมในการทดลองกลุ่มเล็ก จากอาสายุวกาชาดจำนวน 12 คน พบว่า มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ 81.67 และมีประสิทธิภาพด้านผลผลิต 81.84 เป็นไปตามเกณฑ์ E1/E2 = 80/80

ครั้งที่ 3 ทดลองกลุ่มใหญ่ (Field Group) ประกอบด้วยอาสายุวกาชาด จำนวน 30 คน จัดเป็นกลุ่มย่อยจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ทดลองทำการฝึกอบรมและให้ปฏิบัติกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-8 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมปรากฏผล ดังปรากฏในตาราง 16

ตาราง 16 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ในการทดลองแบบรายบุคคล (One to One Tryout) จากอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n = 30)

การหาประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	คะแนน				ร้อยละ
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	$\overline{X}$	
ด้านกระบวนการ (E1)	270	229	212.5	218.5	220	81.48
ด้านผลผลิต (E2)	240	200.30				83.46

จากตาราง 16 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมในการทดลองกลุ่มเล็ก จากอาสายุวกาชาดจำนวน 12 คน พบว่า มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ 81.48 และมีประสิทธิภาพด้านผลผลิต 83.46 เป็นไปตามเกณฑ์ E1/E2 = 80/80

ตอนที่ 2 การประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ผลการใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จากกลุ่มทดลอง ที่เป็นอาสายุวกาชาดที่สมัครเข้ารับการอบรม จำนวน 60 คน โดยศึกษาผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมในประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลการวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล

ในการวิเคราะห์ทางสถิติครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาลของอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร ที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรม เรื่องการปฐมพยาบาลโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด โดยการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 แสดงผลการวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม

คะแนนกลุ่มทดลอง	n	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนการฝึกอบรม	60	18.17	2.61		
หลังการฝึกอบรม	60	24.17	2.14	23.44	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า ผลการวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาลของอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร ที่สมัครเข้ารับการอบรม เรื่อง ปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ก่อนและหลังการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 18.17 คะแนน และ 24.17 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า คะแนนหลังการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมนี้ สูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1. ผลการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล

ในการวิเคราะห์ทางสถิติครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล ของอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร ที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาลโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด โดยการประเมินทักษะก่อนและหลังการฝึกอบรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3-7 เป็นรายกลุ่ม จำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 แสดงผลการประเมินทักษะก่อนและหลังการฝึกอบรม (n = 60)

คะแนนกลุ่มทดลอง	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนการฝึกอบรม	71.90	3.15		
หลังการฝึกอบรม	149.10	5.83	129.21	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า ผลการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาลของอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร ที่สมัครเข้ารับการอบรม เรื่อง ปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ก่อนและหลังการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 71.90 คะแนน และ 149.10 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล พบว่า คะแนนการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล หลังการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมนี้ สูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การติดตามผลการเสริมสร้างจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด

ผลการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ที่ใช้ชุดฝึกอบรม เรื่องการปฐมพยาบาลโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ที่เก็บข้อมูลจากอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานครที่สมัครเข้ารับการอบรม ก่อนการฝึกอบรม และภายหลังการฝึกอบรม ในระยะติดตามผล 1 เดือน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 19

ตาราง 19 การเปรียบเทียบผลการวัดจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรม ก่อนและหลังการฝึกอบรม (เว้นระยะเวลา 1 เดือน)

คะแนนกลุ่มทดลอง	n	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนการฝึกอบรม	60	3.93	0.38		
หลังการฝึกอบรม	60	4.45	0.18	11.49	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า ผลการวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ที่เก็บข้อมูลจากอาสายุวกาชาดในกรุงเทพมหานคร ที่สมัครเข้ารับการอบรม เรื่อง ปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด มีคะแนนก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมระยะติดตามผล 1 เดือน เท่ากับ 3.93 คะแนน และ 4.45 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลการวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า หลังการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมนี้ อาสายุวกาชาดมีจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) ซึ่งสามารถสรุป อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดมีความมุ่งหมาย ดังนี้1. เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด 2. เพื่อประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด 3. เพื่อติดตามผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
3. อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
4. อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีทักษะด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
5. ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม
2. เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
3. ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

สำหรับอาสายุวกาชาด

4. แบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล
5. แบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล
6. แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด
7. แบบสอบถามความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดฝึกอบรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด มี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ 1 โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย ฐานข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต ทั้งในและต่างประเทศ มากำหนดเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ส่วนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการเชิญอาสายุวกาชาด และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด และการฝึกอบรมด้านปฐมพยาบาล เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดโครงสร้างรายวิชาและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม

ส่วนที่ 1 สร้างชุดฝึกตามโครงสร้าง และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นหลักในการดำเนินการ นำชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจดูความถูกต้องเป็นเบื้องต้น ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำชุดฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ตรวจความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ นำชุดฝึกอบรมที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้แบบรายบุคคลกับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการดำเนินกิจกรรม นำผลการทดลองมาปรับปรุงชุดฝึก จากนั้นนำไปทดลองกับอาสายุวกาชาด กลุ่มเล็กจำนวน 12 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และทดลองกับอาสายุวกาชาดกลุ่มใหญ่ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 อีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่ม โดยร่างข้อคำถามที่จะใช้ในการสนทนากลุ่ม ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่ม

2. แบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล พิจารณาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สร้างข้อคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกให้ครอบคลุมตามขอบข่ายเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 50 ข้อ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาความเหมาะสมและความถูกต้องทางภาษา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงข้อทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อทดสอบทั้ง 50 ข้อไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 60 คน เพื่อตรวจสอบความยากและอำนาจจำแรกของข้อทดสอบ คัดเลือกเพื่อจัดทำแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม จำนวนข้อทดสอบฉบับละ 30 ข้อ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้และขอบข่ายเนื้อหา นำแบบทดสอบที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้กลับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาลทั้ง 2 ฉบับ ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

3. แบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล โดยร่างแบบประเมินทักษะนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมเป็นเบื้องต้น ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำแบบประเมินทักษะไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบประเมินทักษะฉบับสมบรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมผลการประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม

4. แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด โดยศึกษาขั้นพัฒนาการด้านจริยธรรมของโคลเบิร์ก ทั้ง 6 ขั้น เพื่อนำมาใช้เป็นตัวเลือกในข้อทดสอบแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก กำหนดให้ตัวเลือกทั้ง 5 ตัวเลือกเป็นตัวแทนของพัฒนาการด้านจริยธรรมแต่ละขั้น ร่างข้อทดสอบให้ครอบคลุมตัวชี้วัดในองค์ประกอบของจิตสาธารณะ จำนวน 35 ข้อ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมและภาษาเป็นเบื้องต้น ปรับปรุงตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาด จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก คัดเลือกข้อทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปไว้ นำข้อทดสอบที่เลือกมาจัดทำเป็นแบบวัดจิตสาธารณะก่อนและหลังการฝึกอบรมจำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 21 ข้อ นำแบบวัดจิตสาธารณะไปทดลองใช้กับบอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะทั้งสองฉบับ จัดพิมพ์แบบวัดจิตสาธารณะฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยร่างแบบสอบถามให้มีข้อคำถามครอบคลุมการตรวจสอบและประเมินส่วนประกอบต่าง ๆ ของแบบสอบถามให้ครบถ้วน จัดพิมพ์แบบสอบถามด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับตามวิธีการของลิเคริท นำไปให้อาจารย์ตรวจสอบความเหมาะสมและภาษาที่ใช้เป็นเบื้องต้น ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการ

วัดและประเมินผลตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวมรวมผลการใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ส่วนที่ 1 การเก็บรวบรวมผลการทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ส่วนที่ 2 การเก็บรวบรวมผลการประเมินทักษะ ด้านปฐมพยาบาล เก็บข้อมูล โดยการประเมินก่อนการฝึกอบรมในกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยที่ 3-7 และดำเนินการประเมินหลังการฝึกอบรมโดยใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย

ส่วนที่ 3 การเก็บรวบรวมผลการวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ดำเนินการวัดจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรม และหลังจากผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด สรุปได้ว่า

1.ผลการสร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ที่สร้างขึ้นประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 8 หน่วย ประกอบด้วยสาระสำคัญในเรื่อง หลักการกาชาด หลักการปฐมพยาบาล การเป็นลม บาดแผลและการห้ามเลือด การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ สารพิษ และหน่วยบูรณาการ ผลการสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ส่วนประกอบต่าง ๆ ในชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกส่วนประกอบ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้

การนำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมมีสมมติฐานว่า ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ผลการศึกษาพบว่า

1. ในการทดลองใช้ในกลุ่มเล็ก โดยใช้ฝึกอบรมอาสายุวกาชาด จำนวน 6 คน พบว่า มีคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการที่วัดได้จากการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละ

หน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 80.19 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.76 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ในการทดลองใช้ในกลุ่มเล็ก โดยใช้ฝึกอบรมอาสายุวกาชาด จำนวน 12 คน พบว่า มีคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการที่วัดได้จากการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 81.67 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.82 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. ในการทดลองใช้ในกลุ่มใหญ่ โดยใช้ฝึกอบรมอาสายุวกาชาด จำนวน 30 คน พบว่า มีคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการที่วัดได้จากการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 81.48 และคะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.15 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอปรมอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ทั้งสองครั้งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการประเมินผลการเรียนรู้จากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

การใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล ซึ่งผลการเรียนรู้ต้องประเมินทั้งจากความรู้ และทักษะด้านการปฐมพยาบาล โดยมีสมมติฐาน คือ อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และอาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีทักษะด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ผลการเรียนรู้จากการใช้ชุดฝึกอบรมนี้ ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า ผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินทักษะก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า ผลการประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาล หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการติดตามผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ในการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ต้องการศึกษาระดับจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรม

เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ อาสายุวกาชาดที่ได้รับการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยใช้แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทำการวัดก่อนการฝึกอบรม และภายหลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน ผลการศึกษา ระดับจิตสาธารณะหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษา การสร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการสร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด เพราะได้ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มสนทนา 2 ครั้ง ครอบคลุมความคิดเห็นทั้งจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม และผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและนำไปสู่แนวทางการพัฒนาชุดฝึกอบรมที่ตรงตามความต้องการ และเหมาะสมตามสภาพจริงของการนำไปใช้เพื่อการฝึกอบรมอาสายุวกาชาดในภูมิภาคต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มนำมาพิจารณาจัดทำโครงสร้างรายวิชา และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเรียบเรียงกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม ประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience) ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง (Reflective Observation) ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) และขั้นทดลอง (Active Experimentation) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ได้รับการเสนอแนะไว้ในผลการสนทนากลุ่มมาเรียบเรียงให้เหมาะสมตามเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นของกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความเข้าใจและการปรับเปลี่ยนความเข้าใจและการปรับเปลี่ยน(Transformation) ซึ่งเกิดจากมุมมองของการรับรู้ (Perception) กับการเลียนแบบ (Imitation) ที่ได้จากกระบวนการทำความเข้าใจ (Apprehension Process) กับจินตภาพที่สอดคล้องกัน (Mental Imagery Corresponds) กระบวนการนี้ทำให้เกิดความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติและกระบวนการขยายความเข้าใจ ตามแนวคิดของโคล์บ (Kolb.1984: 42) และดำเนินการจัดทำสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดในแผนการ จัดกิจกรรม หลังจากนั้นจึงนำชุดฝึกอบรมไป

ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้พิจารณาความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม ซึ่งผลการประเมินพบว่า ชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ขณะที่ดำเนินการจัดทำชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยก็ได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้โดยชุดฝึกอบรมนี้ ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความรู้ และแบบประเมินทักษะ ซึ่งดำเนินการสร้างโดยพิจารณาให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของทุกหน่วยการเรียนรู้ และหาประสิทธิภาพของเครื่องมือทั้งสองชนิดตามขั้นตอนที่กำหนด จนมีคุณภาพสามารถนำมาใช้เก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อสร้างชุดฝึกอบรม และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแล้ว ผู้วิจัยได้นำชุดฝึกอบรมนี้มาทดลองใช้เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มจากการทดลองใช้แบบรายบุคคล (1:1 × 6) โดยทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับอาสายุวกาชาดที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group) จำนวน 30 คน และกลุ่มใหญ่ (Field Group) จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งสองครั้ง เชื่อถือได้ว่าเป็นชุดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุเทพ หุ่นสวัสดิ์(2540 : 15), สายยนต์ จ้อยนุแสง (2552 : 16) และชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551 : ออนไลน์) ที่กล่าวถึงการผลิตชุดฝึกอบรมว่าจะต้องดำเนินการ 4 ขั้นตอนใหญ่ คือ ขั้นการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นการผลิตสื่อประกอบกิจกรรม และขั้นการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นนี้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิภู สิทธิภูมิมงคล (2545) ที่ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการพัฒนาและการทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกอบรมในหน่วยที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.85/81.53 และหน่วยที่ 2 มีประสิทธิภาพ 88.46/81.15 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดทั้งสองหน่วย งานวิจัยของสายยนต์ จ้อยนุแสง (2552) ที่ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา โดยใช้การวิจัยกึ่งทดลองแบบ One Group Pretest and Posttest Design) ผลการศึกษาพบว่า ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ 83.42/86.71 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และงานวิจัยของพรพรรณ ผดุงเจริญ (2548) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมที่เน้นกลุ่มสัมพันธ์ เรื่อง การปฐมพยาบาลเพื่อเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ 84.45/85.13 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการประเมินความรู้และทักษะด้านปฐมพยาบาลจากการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ผลการประเมินความรู้และทักษะด้านปฐมพยาบาล จากการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลการศึกษา พบว่า อาสายุวกาชาดมีผลการทดสอบวัดความรู้ และการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นเพราะ

1. การใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นชุดฝึกอบรมที่มุ่งพัฒนาความรู้ และทักษะด้านการปฐมพยาบาล ซึ่งมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานบรรเทาทุกข์ของอาสายุวกาชาด ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะ อันเป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้คงอยู่ในตัวของอาสายุวกาชาดอย่างยั่งยืน โดยผู้วิจัยนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ที่โนลส์ (Knowles,1980) ได้นำเสนอไว้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2544: 95) คือ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้นั้นต้องมีการสร้างบรรยากาศเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยการจัดสถานที่ อุปกรณ์ การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ อาสายุวกาชาด และวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรม ด้านปฐมพยาบาลมีส่วนร่วมคิด วางแผนการสร้างชุดฝึกอบรมโดยการสนทนากลุ่ม จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการนำหลักการสอนผู้ใหญ่มาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เลือกใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ นำประสบการณ์เดิมของตนมาขยายฐานที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ ทำให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งที่กำลังเรียนรู้ และมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในภายหน้า ความตระหนักถึงคุณค่าในการเรียนรู้นี้ ทำให้เกิดความพร้อมที่จะเรียน เมื่อรู้สึกว่าสิ่งนั้น “จำเป็น” ต่อบทบาทและสถานภาพทางสังคมของตน

2. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้เป็นหลักในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นั้น สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งสุดาวดี ดีอินทร์ (2546: 11-12) สรุปลักษณะการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ได้แก่ ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากเขามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง การจัดให้มีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบจะช่วยให้ก้าวหน้าในการเรียนมากยิ่งขึ้น จัดอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ จะทำให้เรียนได้ดีกว่าการใช้อุปกรณ์ที่ไม่มีสัมพันธ์กับชีวิตจริง จะรับความรู้ใหม่ ๆ ได้เร็วกว่า ถ้าความคิดนั้นสอดคล้องกับความเชื่อเก่า ๆ ที่เขามีอยู่ การจัดการเรียนรู้ต้องศึกษาพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ เพราะจะช่วยสร้างความอบอุ่นและความมั่นใจให้ก่อนที่จะเริ่มต้นเรียน โดยผู้วิจัยกำหนดให้มีการนำประสบการณ์เดิมของตนมาใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นในขั้นสร้างประสบการณ์เพื่อให้ให้ผู้เรียนได้สังเกตและสะท้อนผลจากการปฏิบัติตามความเชื่อของตนในขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ทั้งสองขั้นนี้จะเป็นช่วงเวลาที่เปิดโอกาสให้มีการเสนอความคิดจากความเชื่อและประสบการณ์ของแต่ละคน เพื่อร่วมมือกันให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาร่วมกัน และสะท้อนข้อดี ข้อเสียจากการดำเนินการตามความคิดความเชื่อนั้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่กระบวนการในขั้นสร้างมโนทัศน์เชิงนามธรรม

ซึ่งจะได้เรียนรู้หลักการ วิธีการที่ถูกต้อง จะทำให้ผู้เรียนทราบว่าความคิดและความเชื่อเดิมของตนนั้นมีความถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ในขั้นนี้ก็จะเกิดการปรับเปลี่ยนความคิด ความเชื่อไปในทางที่ถูกต้องตามหลักการ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจที่จะนำความรู้ความสามารถจากการอบรมไปใช้ ในขั้นทดลอง จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำหลักการ วิธีการที่ถูกต้องมาปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ที่กำหนดขึ้น

ผลการเรียนรู้ที่วัดจากความรู้ และความสามารถที่เพิ่มขึ้น โดยเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ และประเมินทักษะก่อนและหลังการฝึกอบรม ที่ผลการศึกษาพบว่าความรู้และความสามารถหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของลลิดา วิบูลวัชริยกุล (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษและความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ความสามารถในการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง เนื่องจากลักษณะการเรียนแบบประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ รับรู้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียนอย่างเข้าใจถ่องแท้ โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของการเรียน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการนำเสนอความคิดเห็นและข้อมูล งานวิจัยของกาญจนา รอดแก้ว (2550) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในเขตภาคกลาง การศึกษานี้พบว่ากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ประสบความสำเร็จประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

3. ผลการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ผลการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ พบว่า ระดับจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาดภายหลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือนสูงกว่าระดับจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก การฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้นเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนเจตคติควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ กล่าวคือ ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่จะมีประสบการณ์ และทัศนคติที่เกิดจากการเรียนรู้ในสังคมและสิ่งแวดล้อม สั่งสมอยู่ในตัวบุคคล ประสบการณ์เหล่านั้นนับเป็นทรัพยากรความรู้ที่สำคัญที่จะเป็นสิ่งช่วยเสริมการเรียนรู้สิ่งใหม่ ดังนั้นในกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้ดำเนินการอบรมกำหนดสถานการณ์เพื่อเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนดึงเอาประสบการณ์เดิมของตนออกมาเพื่อแก้ปัญหา ในขั้นตอนนี้ผลผลิตจากกระบวนการเรียนรู้ อาจเป็น ความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลว หรือความรู้สึกถึง

ปัญหาอุปสรรค ที่เกิดจากการใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ ซึ่งจะเป็นกระบวนการที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาจิตสาธารณะในองค์ประกอบด้านความคิดการตระหนักรู้ถึงปัญหาและผลกระทบจากปัญหา ตลอดจนความจำเป็นในการแก้ปัญหาของสังคมส่วนรวม จากนั้นในขั้นที่ 2 ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนสิ่งที่ค้นพบจากการแก้ปัญหา เป็นการแลกเปลี่ยนแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน ในสภาวะของการเรียนรู้ทั้งสองขั้นตอนนี้ จะช่วยสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ปัญหา ความตระหนักที่เกิดขึ้นนี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการแก้ปัญหา และนำไปสู่ความตั้งใจในการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนรู้ขั้นต่อไป ขั้นที่ 3 ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม ซึ่งเป็นขั้นของการนำเสนอหลักการวิธีการที่ถูกต้องสำหรับการแก้ปัญหาในขั้นนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องและเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถที่ได้รับ ผู้เรียนจะได้รับโอกาสที่จะนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในสถานการณ์ใหม่ในขั้นที่ 4 ขั้นทดลอง กระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 3 และ 4 จะทำให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ และเชื่อมั่นในตนเองต่อการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม และความเอาใจใส่ต่อกลุ่ม ชุมชน สังคม ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นคุณค่าของความสมานฉันท์ และจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของจิตสาธารณะในด้านพฤติกรรม ได้แก่ การหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม การมีส่วนร่วมทำประโยชน์ต่อสังคมโดยเกิดจากความเต็มใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทนตามวิสัยที่จะกระทำได้ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และสื่อสารเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม และ การเคารพสิทธิ์และการปฏิบัติในสิ่งอันเป็นสาธารณะของบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเรียม นงรักษ์ (2552) ที่ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า กระบวนการที่ทำให้เกิดจิตสาธารณะ ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการตระหนักถึงปัญหา การมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง การมีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้ การมีความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะพลเมืองที่ดี มีการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงความร่วมมือ การวิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์สภาพปัญหา และความรักความเอื้ออาทร ความสามัคคี

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้าจากการวิจัย ในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1.ผลการสร้างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด พบว่า ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ผลการประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด พบว่า อาสายุวกาชาดที่ได้รับการอบรมจาก ชุด

ฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดมีความรู้และทักษะด้านการปฐมพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานข้อที่ 4

3. ผลการติดตามผลการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด พบว่า อาสายุวกาชาดที่ผ่านการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด มีจิตสาธารณะภายหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

4. ผลการประเมินชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน พบว่าชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย ได้ผลตามที่ได้นำเสนอ 3 ข้อดังกล่าว ดังนั้น การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ครูผู้สอน วิทยากรยุวกาชาดสามารถนำไปใช้ พัฒนาศักยภาพของอาสายุวกาชาดในภูมิภาคของตน โดยสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย ควรดำเนินการเผยแพร่ชุดฝึกอบรม และควรอบรมพัฒนาศักยภาพวิทยากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาจิตสาธารณะของอาสายุวกาชาด โดยกำหนดนโยบายเร่งด่วนและต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้ชมรมอาสายุวกาชาดดำเนินการอบรมอาสาสมัครโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ การพัฒนากิจกรรมให้สอดคล้องกันทั้งในระดับปฏิบัติและระดับบริหาร ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาจิตสาธารณะอย่างแท้จริง

2.ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ในการใช้ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด วิทยากรหรือผู้ดำเนินการอบรมควรศึกษาทำความเข้าใจทฤษฎีต่างๆที่นำมาใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะทั้งในเรื่องของกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตามแนวคิดของ Kolb ความรู้ด้านการปฐมพยาบาล. องค์ประกอบของจิตสาธารณะ. รวมทั้งความรู้พื้นฐานด้านการฝึกอบรม จิตวิทยา การจัดกิจกรรมกลุ่มซึ่งจะช่วยให้ผลของการฝึกอบรมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2 ชุดฝึกอบรม เรื่อง ปฐมพยาบาล ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ทุกขั้นตอนจะส่งผลต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรม ดังนั้น วิทยากร

ยุวกาชาด ผู้ให้การอบรมเรื่องการปฐมพยาบาล ควรศึกษาทำความเข้าใจชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ และสังเกตพฤติกรรมและแนวคิดของผู้เข้ารับการอบรมที่สะท้อนออกมาในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถชี้แนะและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.3 การดำเนินกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่ม และการนำเสนอผลงานควรรักษาเวลาตามที่กำหนด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อกิจกรรมในขั้นต่อไป

2.4 การประเมินทักษะหลังการฝึกอบรม มีทั้งที่ปฏิบัติงานเป็นรายหน่วย และการให้แบ่งกลุ่มย่อยในหน่วยเพื่อปฏิบัติงาน วิทยากรควรทำความเข้าใจคำชี้แจงในส่วนประเมินผลของคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมให้ชัดเจน

2.5 การใช้บทบาทสมมติเพื่อนำเสนอสภาพปัญหา ควรดำเนินไปด้วยความสมจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสัมผัสความรู้สึกหากต้องประสบกับเหตุการณ์จริงในชีวิตประจำวัน และเข้าใจถึงผลกระทบและความจำเป็นในการแก้ปัญหา

2.6 กิจกรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะควรเป็นกิจกรรมที่มาจากประสบการณ์ที่เน้นกระบวนการทางความรู้สึก/จิตใจให้เห็นถึงกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตามขั้นตอนของ Kolb

3.ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีความเหมาะสมต่อ การเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับเยาวชน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสาสมัครกลุ่มอื่น ๆ เพื่อให้สามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่เยาวชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง

3.2 จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มีความเหมาะสมต่อการเสริมสร้างความรู้และทักษะของอาสายุวกาชาด ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาชุดฝึกอบรม ในหัวเรื่องอื่น ๆ ของสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย เช่น หลักสูตรพื้นฐานยุวกาชาด หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น

3.3 ควรมีการนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านอื่น ๆ ของอาสาสมัคร

3.4 ชุดฝึกอบรมนี้สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนากลุ่มอาสาสมัครของกระทรวงสาธารณสุข หรือ อาสาสมัครป้องกันภัย ที่มีความจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องการปฐมพยาบาล ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะในตัวบุคคล

บรรณานุกรม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). **จอมปราชญ์นักการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ซัลเซสมีเดีย.

กองทุนสนับสนุนการวิจัย,สำนักงาน. (2554). **การสนทนากลุ่ม.** สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2554, จาก http://dpc5.ddc.moph.go.th/Data/data14.06.pdf

กาญจนา รอดแก้ว. (2550). **การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในเขตภาคกลาง.** วิทยานิพนธ์ ค.ด.(การศึกษานอกระบบโรงเรียน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2553, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย.

การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวง. (2550). **ปฏิญญาอาสาสมัครไทย**. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2553, จาก http://www.m-society.go.th/content_detail.php?pageid=190

กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ. (2549). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย: องค์ความรู้จากการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: เกรทเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.

โกศล มีความดี. (2547). **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ.** ปริญญานิพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2553, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

โกวิทย์ พงษ์ภักดี. (2553). **การใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนัสิการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(จิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพ : พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. (2554). **แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554).** สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2554, จาก http://www.ldd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/007.pdf

คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2542). **วาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤตเพื่อฟื้นฟูชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

จันทิรา ธนสงวนวงศ์. (2554). **จิตสาธารณะ.** สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2553, จาก http://mos.e-tech.ac.th/mdec/learning/s1301/unit08.html

จิรนันท์ ป้อมพิมพ์. (2550). **การพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับพยาบาล เรื่อง การซักประวัติสุขภาพ.** วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.(เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2554, จากฐานข้อมูล โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หน่วยที่ 1-5 .** กรุงเทพฯ: สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

----------. (2551). **ชุดการสอน.** สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2554, จาก http://inno-sawake.blogspot.com/2008/07/1.html

ชาย โพธิสิตาและคณะ. (2540). **รายงานการวิจัยพื้นฐานการศึกษา สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนการนำกิจกรรมควบคุมโรคติดต่อของชุมชน.** กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ชูชัย สมิทธิไกร. (2554). **การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไชยยันต์ โตเทศ. (2551). **การใช้กิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2553, จากฐานข้อมูล โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

ธรรมนันทิกา แจ้งสว่าง. (2547). **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. ปริญญานิพนธ์ วท.ม.

(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นวรินทร์ ตาก้อนทอง. (2553**). จิตสาธารณะ: คุณลักษณะของเด็กไทยที่พึงประสงค์** สืบค้นเมื่อ 30 พ.ค. 2553, จาก http://ireo.bu.ac.th/moral.doc

นวลลออ แสงสุข (2552). **จิตสาธารณะ.** สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2553, จาก http://nounlaor123.exteen.com/20090407/entry

นันทวัฒน์ ชุนชี. (2546). **การใช้ตัวแบบสัญลักษณะผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.** ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์. (2548, พฤษภาคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานอาสายุวกาชาด. **วารสารยุวกาชาด.** 55(322)

นิตยา พลขำ และมธุรินทร์ กุสุมาลย์. (2550). **รายงานการวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2553, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย.

นิพนธ์ ศุขปรีดี. (2537). **ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม หน่วยที่ 8-11.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บรรยงค์ โตจินดา. (2546). **การบริหารงานบุคคล.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.

บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). **นวัตกรรมการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประคอง กรรณสูต. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประทุมทิพย์ ทองเจริญ. (2552**). วัยรุ่นไทยกับความเอาใจใส่ในกิจการสาธารณะ.** สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2554, จาก http://www.volunteerspirit.org/node/1223

ประยุทธ เกิดนวล. (2540). **การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมพฤติกรรมกลุ่มกับการทำงานร่วมกัน**. สำนักวิจัย สถาบันราชภัฏนครสวรรค์. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2554, จากฐานข้อมูล โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

ประเวศ วะสี;และคณะ. (2542). **ยุทธศาสตร์แก้วิกฤตชาติ.** กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่น

ปิยะพงษ์ ไสยโสภณ. (2550). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หมวดวิชา พัฒนาทักษะชีวิต 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ด.(การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรพรรณ ผดุงเจริญ. (2548). **การพัฒนาชุดฝึกอบรมที่เน้นกลุ่มสัมพันธ์ เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เพื่อเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เทศบาลตำบลจอหอ จังหวัดนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.(เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2554,จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542,19 lสิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2554, จาก http://www.inspectbk.moe.go.th/ksn.pdf

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551, 3 มีนาคม). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 125 ตอนที่ 41 ก. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2554, จาก http://www.inspectbk.moe.go.th/ksn.pdf

พินิจ กุลละวนิชย์. (2547, พฤศจิกายน-ธันวาคม). พบผู้อำนวยการ. **วารสารยุวกาชาด.** ปีที่ 53 (ฉบับที่ 313) :หน้า 4-5.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2549). **รูปแบบการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์. ในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย: องค์ความรู้จากการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน.** นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.

พิริยา นิลมาตร. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

พิสณุ ฟองศรี. (2550). **วิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บริษัท พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์ จำกัด.

---------- . (2552). **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.** กรุงเทพ: ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.

มาตรฐานการศึกษาของชาติ. (2547**).** สืบค้น 13 มกราคม 2554 จาก www.kan2.go.th/sar/sar_14.doc

ยงยุทธ (กีรติ) ยศยิ่งยง. (2551). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** . สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2554, จาก http://www.gotoknow.org/blog/shrd/176809

ยุวกาชาด. (2550). **ข้อบังคับ สภากาชาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 68) พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 9 ว่าด้วยเรื่องยุวกาชาด.** สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2553, จาก www.thaircy.org

----------. (2552). **คู่มืออบรมอาสายุวกาชาด หลักสูตรพื้นฐานยุวกาชาด.** กรุงเทพฯ:ม.ป.พ.

ระพินทร์ โพธิ์ศรี. (2549). **การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้.** อุตรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ราณี รัชนพงษ์. **(2547). "**การเรียนรู้จากประสบการณ์" ใน **สารานุกรมศึกษาศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ.** หน้า 42-49.กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รุ่งฤดี กิจควร. (2554). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คืออะไร : พัฒนาทำไม ทำไมต้องพัฒนา.** สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2554, จาก http://www.km.ru.ac.th/hrd/index.php

เรียม นมรักษ์. (2552). **การวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.** วิทยานิพนธ์ วท.ม.(จิตวิทยาอุตสาหกรรม).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

ลลิดา วิบูลวัชริยกุล. (2547). **การเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญา ศษ.ม.(การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2553, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย.

ลัลธริมา เกื้อสกุล. (2547). **กลยุทธ์การสื่อสารขององกองทัพบกเพื่อสร้างจิตสำนึกเรื่องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อม.** วิทยานิพนธ์ นศ.ม.(การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

วันทนา จันทพันธ์. (2551). **จิตสาธารณะหรือจิตสำนึกสาธารณะ (public consciousness).** สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2553, จาก http://gotoknow.org/blog/articlerrpol/215483

วิเชียร เกตุสิงห์. (2543). **คู่มือการวิจัย การวิจัยเชิงปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

วิทยพัฒนท สีหา. (2551). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

วิน เชื้อโพธิ์หัก. (2546). **การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์ .

วุทธิศักดิ์ โภชนุกูล. (2554). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2554, จาก http://www.pochanukul.com/?p=36

ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2541). “บทบาทของงศึกษาเพื่อความเป็นประชาสังคม,” ASAHIL THAILAND JOUNAL. 1(1): 52-69; เมษายน.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). **จิตวิทยาสังคม ทฤษฎีและการปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศิริ แคนสา. (2551). **การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนคอนสวรรค์.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด.(การบริหารและพัฒนาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2553, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

ศิริพรรณ สายหงส์ ;และสมประสงค์ วิทยเกียรติ. (2534). **"การผลิตและการใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อการศึกษานอกระบบ."** *การพัฒนาและการใช้สื่อการศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 9-15:* 669-726. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศุภรัตน์ แตงน้อย. (2550). **ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพณิชยการ.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.(หลักสูตรและการสอน). อุตรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

ศุภรัตน์ ทองอ่อน. (2550). **การศึกษาเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในจังหวัดปราจีนบุรีที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2553, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย สภากาชาดไทย. (2546). **ปฐมพยาบาล.** กรุงเทพฯ: สมาคมเวชศาสตร์ฉุกเฉิน.

สภากาชาดไทย. (2551). **รายงานประจำปี 2550 สภากาชาดไทย.** กรุงเทพฯ : ตีรณสาร.

สมเกียรติ ศรีจักรวาฬ. (2548). **การวางแผนและการจัดการประชุมทางวิชาการ.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมพงศ์ เกษมสิน. (2542). **การบริหารงานบุคคลแผนใหม่.** กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สมพงษ์ สิงหะพล. (2542, มิถุนายน-ตุลาคม). ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่**, สีมาจารย์.** 13(27): 15-16.

สมคิด บางโม. (2551). **เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม.** กรุงเทพ: วิทยาพัฒน์.

สายยนต์ จ้อยนุแสง. (2552). **การพัฒนาชุดฝึกอบรมครู เสริมสร้างความสามารถด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2537). **ประมวลชุดวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการฝึกอบรม.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุดาวดี ดีอินทร์ . (2546). **กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่มอาชีพบ้านสูงใต้ ตำบลคูเมือง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2553 จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

สุนทรี จูงวงค์สุข. (2548). **การใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.** ปริญญานิพนธ์ ศษ.ม.(การสอนสังคมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2554 จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

สุเทพ หุ่นสวัสดิ์. (2540). **การพัฒนาชุดฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิค.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

สุภาพร พิศาลบุตร ;และยงยุทธ เกษสาคร. (2549). **การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: BK อินเตอร์พริ้นท์ จำกัด.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. **(**2538). **จิตวิทยาการศึกษาวัยผู้ใหญ่.** กรุงเทพฯ: ธีระป้อมวรรณกรรม.

----------. **(**2544). **จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

สุวิทย์ หิรัณยกานต์ ; สิริวรรณ เมธีวิวัฒน์; และชนินทร์ชัย อินทิราภรณ์. (2540). **พจนานุกรมศัพท์การศึกษา.** กรุงเทพฯ: ไอคิวบุ๊คเซนเตอร์ จำกัด

สุวิทย์ มูลคำ; และอรทัย มูลคำ. (2547ก). **19 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

---------- . (2547ข). **21 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

เสาวณีย์ ฉัตรแก้ว. (2551). **รายงานวิจัยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกสาธารณะของประชาชน ผ่านกลุ่มพันธมิตร องค์กรภาครัฐ องค์กรธุรกิจเอกชน และองค์กรไม่แสวงหากำไร.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). **เทคโนโลยีทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

หฤทัย อาจปรุ. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพฯมหานคร.** วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2554 จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

อนุชาติ พวงสำลี; และวีรบูรณ์ วิสารทสกุล. (2540). **ประชาสังคม: คำ ความคิด และความหมาย.** กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

อรทัย ศักดิ์สูง . (2552). **ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ของ มัลคัม โนลส์ (Andragogy Theory of Malcolm Knowles).** สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2554, จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php

อรวรรณ ดวงลาพิมพ์.(2551). **การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบสื่อประสมเกี่ยวกับโปรแกรมระบบสารสนเทศสถานศึกษาเอกชนและการบริหารจัดการเงินอุดหนุน สำหรับบุคลากรโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดร เขต 1.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

อลิสา พิสิฐเตชานน์. (2550: 73). **คู่มือจิตอาสา.** กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานเครือข่ายจิตอาสา.

อภิภู สิทธิภูมิมงคล. (2545). **การพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาและการทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.** ปัตตานี: สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2553 จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

อัคครัตน์ พูลกระจ่าง. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้างานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนงานปฏิบัติในสถานประกอบการ.** วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2554, จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์. (2550). **ผลการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2554 จากฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). **หลักการสอน .** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Beaudin, Bart P. (1995). **Experiential Learning: Theoretical Underpinnings.** Colorado: High Plain Intermountain Center for Agricultural Health and Safety.

Craig. (1987). **Training and Development Handbook.** New York: Mc Gray-Hill Book .

Dewey,J. (1939). **Experience and Education**. New York: Macmillan.

Evans,N. (1994). **Experiential Learning for All.** New York: Cassell.

Kolb, David A. (1984). **Experiential Learning**: **Experience as the source of Learning and Development**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

Kolb,D.; and Fry, R. (1975). Toward and Applied Theory of Experiential Learning. In C.Cooper (Ed.), **Theories of Group Process**. London: John Wiley.

Pardon-johannsen, Kirsten C. (2004 ,October). Social Issue Drama and Its Impact on the Social Consciousness of Preadolescent School Children,**Dissertations Abstract International.** 65(4): 1184-A

T.Grady, Robert . (2006 ,November). A philosophical Examination of experiential learning theory for agricultural education, **Journal of Agricaltural Education** Vol 47(1).

Wulff-Risher, Linda. (1997,November). Using Experiential Learning to teach evaluation skills, **Journal of Agricultural Education** Vol 38 (3)

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญ

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย / สนทนากลุ่ม /

ตอบแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

1.รองศาสตราจารย์ นพ.พินิจ กุลละวณิชย์	ผู้ช่วยเลขาธิการสภากาชาดไทย
2. นางสุนันทา ศรอนุสิน	ผู้อำนวยการสำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย
3. นายฉลวย อ่วมสุข	วิทยากรแกนนำยุวกาชาด ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย โรงเรียนหันคาพิทยาคม อ.หันคา จ.ชัยนาท
4.นางเบญจพร จั่นเจริญ	วิทยากรแกนนำยุวกาชาด ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย อ.เมือง จ.เพชรบุรี
5.นางสาวปิยฉัตร เทพรัตน์	ผู้ชำนาญการพิเศษ วิทยาจารย์ ระดับ 7 ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพ อนามัย
6.นางสาวศิริรัตน์ หล่อเกิดผล	ผู้ชำนาญการพิเศษ วิทยาจารย์ ระดับ 7 ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพ อนามัย
7. นายวุฒิชัย เพชรสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
8. นางทิพย์สุคนธ์ ภัทรกรนันท์	นักเทคนิคการแพทย์ วิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ และวชิรพยาบาลกรุงเทพมหานคร
9. นายสมจิตต์ ไหมดี	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมอาสายุวกาชาด สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.ดร.อัญชลี พิชญางกูร	ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย โอกิลวี่ แอนด์ เมเธอร์ ประเทศไทย
2. นางสาวปิยฉัตร เทพรัตน์	ผู้ชำนาญการพิเศษ วิทยาจารย์ ระดับ 7 ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพ อนามัย
3. นางเบญจพร จั่นเจริญ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อ.เมือง จ.เพชรบุรี
4. นายวุฒิชัย เพชรสุวรรณ	ศึกษานิเทศน์ชำนาญการ รักษาการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
5. นางสาวปริชาติ พัวพันธ์	ครู คศ.2 ชำนาญการ โรงเรียนเทศบาล 1 (ถนนนครนอก) อ.เมือง จ.สงขลา

ที่ ศธ 0519.12/ 0712

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/6 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.อัญชลี พิชยางกูร

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0713

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/6 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางสาวปริชาติ พัวพันธ์

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0715

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/6 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางเบญจพร จั่นเจริญ

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0716

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายฉลวย อ่วมสุข

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0717

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ นพ.พินิจ กุลละวณิชย์

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0718

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางสุนันทา ศรอนุสิน

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0719

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางสาวปิยฉัตร เทพรัตน์

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0720

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๔ กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางสาวศิริรัตน์ หล่อเกิดผล

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0721

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางทิพย์สุคนธ์ ภัทรกรนันท์

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0722

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายวุฒิชัย เพชรสุวรรณ

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ที่ ศธ 0519.12/ 0722

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๔ กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายสมจิตต์ ไหมดี

เนื่องด้วย นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด" โดยมี โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังศินันท์ อินทรกำแหง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ ชุดฝึกอบรม แบบประเมิน และแบบวัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2649-5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-687-3786

ภาคผนวก ข.

แบบสัมภาษณ์เพื่อสำรวจความคิดเห็นโดยใช้วิธีสนทนากลุ่ม/รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม/
การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์เพื่อสำรวจความคิดเห็นโดยใช้วิธีสนทนากลุ่ม

แบบสัมภาษณ์เพื่อสำรวจความคิดเห็นโดยใช้วิธีสนทนากลุ่ม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาของชุดฝึกอบรมปฐมพยาบาล
2. เพื่อกำหนดโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรมปฐมพยาบาล
3. เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
4. เพื่อเสนอแนะรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

กรอบแนวคิด

1. ข้อจำกัดของการจัดการฝึกอบรมปฐมพยาบาลแก่อาสายุวกาชาด
2. หลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย
3. ขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

คำถามประกอบการสัมภาษณ์

1. หัวข้อวิชาใดบ้าง ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย ที่ท่านคิดว่านำไปจัดการอบรมแก่อาสายุวกาชาดได้ยาก

2. สำนักงานยุวกาชาดต้องการจัดทำชุดฝึกอบรมเรื่องปฐมพยาบาลเพื่อเป็นหลักสูตรเฉพาะทาง ระยะเวลา 2 วันสำหรับอาสายุวกาชาด ท่านคิดว่าควรเลือกหัวข้อวิชาใดบ้างจากหลักสูตรตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย

3. หัวข้อวิชาที่เลือก ควรจัดลำดับก่อนหลังในการฝึกอบรมอย่างไร

4. หากกำหนดเวลา 1 ชั่วโมงแรกเป็นการประเมินก่อนการฝึกอบรม และตลอดช่วงบ่ายของวันที่ 2 เป็นการประเมินหลังการฝึกอบรม เราจะกำหนดกรอบระยะเวลาของแต่ละหัวข้อวิชาจากเวลาส่วนที่เหลืออย่างไร

5. ลำดับหัวข้อวิชา และกำหนดการฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 2 วันควรเป็นอย่างไร

6. วัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรเฉพาะทาง เรื่อง การปฐมพยาบาล ของสำนักงานยุวกาชาดไทย ควรเป็นอย่างไร

7. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละหัวข้อวิชาควรเป็นอย่างไร

8. วิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหัวข้อวิชาและในภาพรวมตลอดการฝึกอบรม ควรมีลักษณะอย่างไร

9. เทคนิคการฝึกอบรมใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ประกอบการฝึกอบรม โดยพิจารณาเป็นรายหัวข้อวิชา

10. สื่อประกอบการเรียนรู้ใดบ้าง เหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยพิจารณาเป็นรายหัวข้อวิชา

11. ท่านเห็นด้วยกับข้อความเหล่านี้หรือไม่ เพราะเหตุใด

- การเสริมสร้างจิตสาธารณะควรดำเนินการไปพร้อมกับการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด

- การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาสายุวกาชาดได้เรียนรู้ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะในตนเอง

- การพัฒนาศักยภาพด้วยหลักสูตรเฉพาะทาง จะทำให้อาสายุวกาชาดเกิดแรงจูงใจภายในที่จะไปปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม

- การสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของการฝึกทักษะปฐมพยาบาล จะช่วยให้อาสายุวกาชาดมุ่งมั่นในการฝึกฝนเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

- การประเมินทักษะปฐมพยาบาลโดยการจำลองสถานการณ์จะช่วยให้อาสายุวกาชาดเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และพร้อมที่จะนำความรู้และทักษะปฐมพยาบาลไปช่วยเหลือบุคคลทั่วไป

12. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรมเฉพาะทางสำหรับอาสายุวกาชาด เรื่อง การปฐมพยาบาลอีกหรือไม่

แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม

1. ขอบข่ายเนื้อหาและโครงสร้างเวลา

ที่	หน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย	นำมาใช้	ไม่นำมาใช้	ลำดับที่ในการจัดการเรียนรู้	ระยะเวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู
1	หลักการกาชาด ระบบร่างกาย หลักการปฐมพยาบาล และการประเมินอาการผู้บาดเจ็บ				
2	บาดแผล การห้ามเลือด การใช้ผ้าพันแผล				
3	ภาวะบาดเจ็บฉุกเฉิน				
4	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย				
5	การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานในผู้ใหญ่ การสำลักในผู้ใหญ่				
6	การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานในเด็กและทารก การสำลักในเด็กและทารก				
7	แผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ การปฐมพยาบาลจิตใจ				
8	ทบทวนและฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาล				
9	ทดสอบปฏิบัติรายบุคคล				
10	สถานการณ์จำลอง				

2. สรุปตารางการฝึกอบรม

วันที่	กิจกรรมภาคเช้า	พักกลางวัน	กิจกรรมภาคบ่าย
1			
2			

3. สรุปวัตถุประสงค์การเรียนรู้และแนวทางการวัดและประเมินผล

ที่	หน่วยการเรียนรู้	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	แนวทางการประเมินผล

4. เทคนิคใดบ้างที่เหมาะที่จะนำมาใช้ในการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ที่	หน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย	เทคนิคที่สามารถนำมาใช้	
1	หลักการกาชาด ระบบร่างกาย หลักการปฐมพยาบาล และการประเมินอาการผู้บาดเจ็บ	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ
2	บาดแผล การห้ามเลือด การใช้ผ้าพันแผล	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ
3	ภาวะบาดเจ็บฉุกเฉิน	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ

ที่	หน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย	เทคนิคที่สามารถนำมาใช้	
4	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ
5	การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานในผู้ใหญ่ การสำลักในผู้ใหญ่	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ
6	การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานในเด็กและทารก การสำลักในเด็กและทารก	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ
7	แผลไหม้ สารพิษ พิษจากสัตว์ การปฐมพยาบาลจิตใจ	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ
8	ทบทวนและฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาล	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์ ☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม ☐ การแสดงบทบาทสมมติ
9	ทดสอบปฏิบัติรายบุคคล	☐ การระดมสมอง ☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย ☐ กิจกรรมนันทนาการ ☐ การจำลองสถานการณ์	☐ การใช้ฐานกิจกรรม ☐ การสาธิต ☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา ☐ การแสดงแบบพฤติกรรม

ที่	หน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานสภากาชาดไทย	เทคนิคที่สามารถนำมาใช้	
10	สถานการณ์จำลอง	☐ การระดมสมอง	☐ การใช้ฐานกิจกรรม
		☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย	☐ การสาธิต
		☐ กิจกรรมนันทนาการ	☐ กลุ่มฝึกแก้ไขปัญหา
		☐ การจำลองสถานการณ์	☐ การแสดงแบบพฤติกรรม
		☐ การใช้กรณีศึกษา	☐ การแสดงบทบาทสมมติ

5. ท่านเห็นด้วยกับข้อความเหล่านี้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เหตุผล
1	การเสริมสร้างจิตสาธารณะควรดำเนินการไปพร้อมกับการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด			
2	การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาสายุวกาชาดได้เรียนรู้ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะในตนเอง			
3	การพัฒนาศักยภาพด้วยหลักสูตรเฉพาะทาง จะทำให้อาสายุวกาชาดเกิดแรงจูงใจภายในที่จะไปปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม			
4	การสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของการฝึกทักษะปฐมพยาบาล จะช่วยให้อาสายุวกาชาดมุ่งมั่นในการฝึกฝนเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค			
5	การประเมินทักษะปฐมพยาบาลโดยการจำลองสถานการณ์จะช่วยให้อาสายุวกาชาดเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และพร้อมที่จะนำความรู้และทักษะปฐมพยาบาลไปช่วยเหลือบุคคลทั่วไป			

6. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาชุดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับอาสายุวกาชาด เรื่อง การปฐมพยาบาล

-
-
-

รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

กลุ่มที่ 1 : วิทยากรยุวกาชาด ด้านการปฐมพยาบาล

1.	นางสุนันทา ศรอนุสิน	ผู้อำนวยการสำนักงานยุวกาชาด
2.	นายคมกฤช วิจิตรวิริยะกุล	วิทยาจารย์ 5 สำนักงานยุวกาชาด
3.	น.ส.เมธิณี จงศรี	วิทยาจารย์ 4 สำนักงานยุวกาชาด
4.	นายฉลวย อ่วมสุข	ครูชำนาญการ โรงเรียนหันคาพิทยาคม
5.	ผอ.เบญจพร จั่นเจริญ	ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อ.เมือง จ.เพชรบุรี
6.	น.ส.สุทธาทิพย์ เชื้อภักดี	ผู้ชำนาญการพิเศษวิทยาจารย์ 7
7.	นางอรพิณ ฐาปนากุลศักดิ์	ผู้ชำนาญการพิเศษ วิทยาจารย์ 7
8.	ว่าที่ร้อยตรีอิทธิ อิทธิพัทธ์	วิทยาจารย์ 4 สำนักงานยุวกาชาด

กลุ่มที่ 2: อาสายุวกาชาด

1.	นางสาวศิริวรรณ พึ่งตระกูล	วิทยาลัยอาชีวศึกษาดุสิตพานิชยการ
2.	นายนิทัศน์ กิลาวงษ์	โรงเรียนโยธินบูรณะ 2 (สุวรรณสุทธาราม)
3.	นายฐิติพัฒน์ ศุภะวัฒนะบดี	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
4.	นายประรุจ สว่างนุวัตรกุล	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
5.	นางสาวบงกชรัตน์ อัครพุทธิพร	ชมรมกุลบุตรกุลธิดากาชาด
6.	นายณัฐพล ประคุณศึกษาพันธ์	ชมรมกุลบุตรกุลธิดากาชาด
7.	นางสาวภราดา เกิดศิริ	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า
8.	นางสาวน้ำเพชร วงษ์ศิริ	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า

ตาราง 1 การตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบสัมภาษณ์สำหรับการสนทนากลุ่ม (IOC)

ที่	ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
1	หัวข้อวิชาใดบ้าง ในหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย ที่ท่านคิดว่านำไปจัดการอบรมแก่อาสายุวกาชาดได้ยาก	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
2	สำนักงานยุวกาชาดต้องการจัดทำชุดฝึกอบรมเรื่องปฐมพยาบาลเพื่อเป็นหลักสูตรเฉพาะทาง ระยะเวลา 2 วัน สำหรับอาสายุวกาชาด ท่านคิดว่าควรเลือกหัวข้อวิชาใดบ้างจากหลักสูตรตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย	1	0	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้ได้
3	หัวข้อวิชาที่เลือก ควรจัดลำดับก่อนหลังในการฝึกอบรมอย่างไร	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้ได้
4	หากกำหนดเวลา 1 ชั่วโมงแรกเป็นการประเมินก่อนการฝึกอบรม และตลอดช่วงบ่ายของวันที่ 2 เป็นการประเมินหลังการฝึกอบรม เราจะกำหนดกรอบระยะเวลาของแต่ละหัวข้อวิชาจากเวลาส่วนที่เหลืออย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้ได้
5	ลำดับหัวข้อวิชา และกำหนดการฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 2 วันควรเป็นอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
6	วัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรเฉพาะทาง เรื่อง การปฐมพยาบาล ของสำนักงานยุวกาชาดไทย ควรเป็นอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
7	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละหัวข้อวิชาควรเป็นอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้

ตาราง 1 การตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบสัมภาษณ์สำหรับการสนทนากลุ่ม (IOC) (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
8	วิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหัวข้อวิชาและในภาพรวมตลอดการฝึกอบรม ควรมีลักษณะอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
9	เทคนิคการฝึกอบรมใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ประกอบการฝึกอบรม โดยพิจารณาเป็นรายหัวข้อวิชา	0	1	1	1	1	4	0.8	นำไปใช้ได้
10	สื่อประกอบการเรียนรู้ใดบ้าง เหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยพิจารณาเป็นรายหัวข้อวิชา	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
11	ท่านเห็นด้วยกับข้อความเหล่านี้หรือไม่ เพราะเหตุใด	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
	- การเสริมสร้างจิตสาธารณะควรดำเนินการไปพร้อมกับการฝึกอบรมอาสายุวกาชาด	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
	- การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาสายุวกาชาดได้เรียนรู้ควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสาธารณะในตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
	- การพัฒนาศักยภาพด้วยหลักสูตรเฉพาะทาง จะทำให้อาสา ยุวกาชาดเกิดแรงจูงใจภายในที่จะไปปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้
	- การสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของการฝึกทักษะปฐมพยาบาล จะช่วยให้อาสายุวกาชาดมุ่งมั่นในการฝึกฝนเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้

ตาราง 1 การตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบสัมภาษณ์สำหรับการสนทนากลุ่ม (IOC) (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
12	ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกอบรมเฉพาะทางสำหรับอาสายุวกาชาด เรื่อง การปฐมพยาบาลอีกหรือไม่	1	1	1	1	1	5	1.0	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์
เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด เรื่อง การปฐมพยาบาล/
ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล
โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ
สำหรับอาสายุวกาชาด

คำชี้แจงการใช้ชุดฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด มีวัตถุประสงค์ของการใช้ ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด
2. เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการปฐมพยาบาลของอาสายุวกาชาด
3. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการปฐมพยาบาลของอาสายุวกาชาด
4. เพื่อใช้เป็นคู่มือสำหรับวิทยากรจัดการฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล

คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด เป็นชุดฝึกอบรมที่มุ่งเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาด ผ่านการเรียนรู้ทักษะการปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละคนได้สะท้อนประสบการณ์และแนวคิดของตนที่มีต่อสภาพปัญหาที่จัดขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้ออกมาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันเพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดไปสู่หลักการและแนวทางที่ถูกต้อง สรุปเป็นองค์ความรู้ร่วมกันและทดลองนำองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นไปสู่การปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ และมีความต้องการที่จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมต่อไป

ชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด แบ่งออกเป็นหน่วยการเรียนรู้จำนวน 8 หน่วย คือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการกาชาด ประกอบด้วย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการปฐมพยาบาล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเป็นลม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บาดแผล การห้ามเลือด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สารพิษ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง หน่วยบูรณาการ

ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์

ก. ชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยนำกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

ข. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยการดึงเอาประสบการณ์จากตัวผู้เรียน แล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้นออกมาเพื่อพัฒนาความคิดใหม่ เจตคติใหม่และทักษะใหม่ กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวผู้วิจัยประยุกต์ตามแนวคิดของโคล์บ (Kolb) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

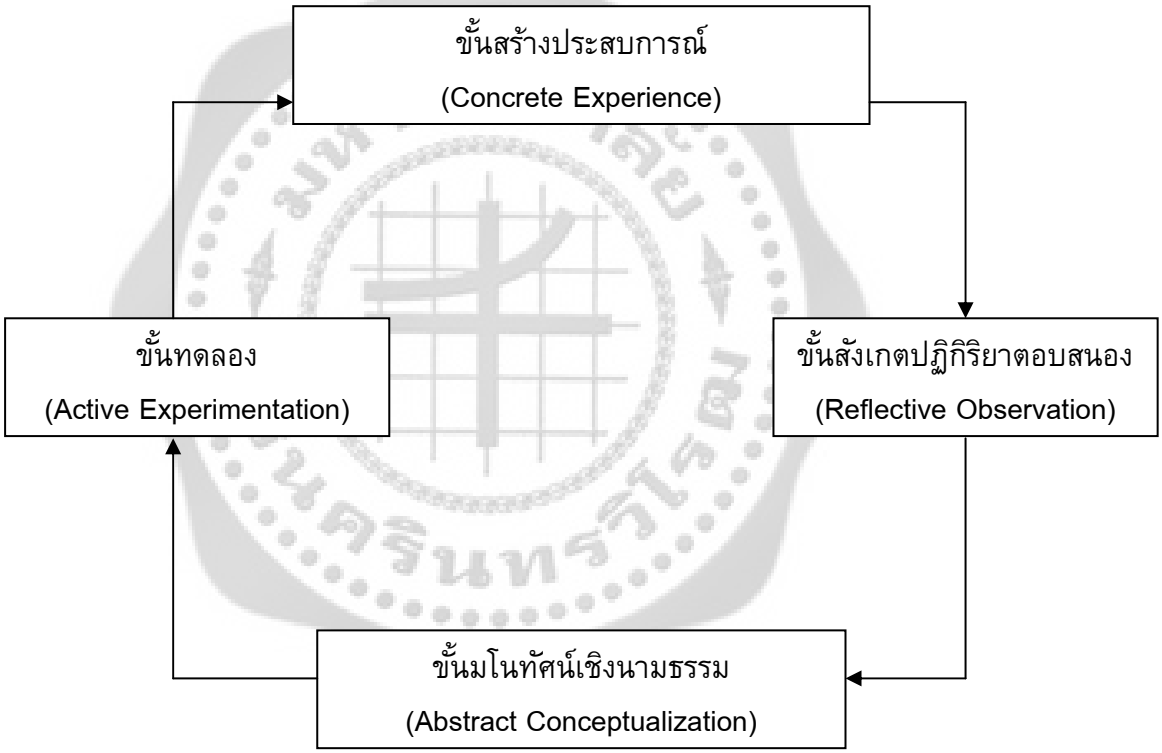

1) **ขั้นสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience)** มีเป้าหมายเพื่อให้อาสายุวกาชาดเกิดความตระหนักต่อความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ นำเสนอสิ่งเร้าที่จะช่วยให้มีการนำประสบการณ์เดิมมาใช้เพื่อแสดงความคิดเห็นในมุมมองของตนต่อปัญหาที่ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ เทคนิคการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ กรณีศึกษา ภาพ วีดิทัศน์ เกมต่าง ๆ หรือบทบาทสมมติ ข้อสรุปที่เกิดจากการใช้ประสบการณ์เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าในขั้นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมนี้ จะนำไปสู่ความตระหนักและความต้องการที่จะเรียนรู้ในประเด็นที่กำหนด หรือเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) **ขั้นไตร่ตรองและสะท้อนความคิด (Reflective Observation)** เป็นขั้นที่จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับผลกระทบจากปัญหาและเข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้สิ่งใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่ต้องการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง และจะมีความตั้งใจในการเรียนรู้สิ่งที่เห็นหรือตระหนักว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดำเนินไปในขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองนี้จะเป็นการเชื่อมโยงข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนการสร้างประสบการณ์เพื่อนำไปสู่หลักการ ทฤษฎี หรือวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง

3) **ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization)** เป็นขั้นที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอาสายุวกาชาดจะได้สังเกตจากการสาธิต การแสดงแบบพฤติกรรม และการลงมือฝึกปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการไตร่ตรอง พิจารณาเหตุและผลของการดำเนินการที่ถูกต้องนั้น กิจกรรมในขั้นตอนนี้จะมีการปรับเปลี่ยนความคิดจากประสบการณ์เดิมเข้ากับสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ ร่วมกันสรุปเป็นแนวคิดหรือแนวปฏิบัติใหม่ด้วยการอภิปรายและสรุปร่วมกันของกลุ่ม หรือใช้กิจกรรมนันทนาการ เกมเป็นสื่อประกอบการสรุปหลักการและแนวปฏิบัติที่ได้เรียนรู้จากขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง หรือใช้กิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อเพื่อการทบทวนและสรุปเป็นแนวคิดที่ถูกต้องตามหลักการที่ได้เรียนรู้ รวมถึงการทดสอบความรู้ ความเข้าใจสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้นั้น

4) **ขั้นทดลอง (Active Experimentation)** เป็นขั้นที่นำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความสามารถของตนแก่อาสายุวกาชาด ในการนำหลักการหรือแนวปฏิบัติที่สรุปร่วมกันไปใช้ ความเชื่อมั่นนี้จะเกิดจากการเปิดโอกาสให้อาสายุวกาชาดนำหลักการ หรือแนวปฏิบัตินั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งเทคนิคการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การใช้ฐานกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา และการจำลองสถานการณ์ ผลของการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ นอกจากเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อการนำสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ไปใช้แล้ว ยังสามารถสร้างแรงจูงใจภายในให้อาสายุวกาชาดต้องการจะนำความรู้ และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของอาสายุวกาชาดในภูมิภาคของตน

ค. ความรู้ด้านการปฐมพยาบาล หมายถึง ความคิดรวบยอดของอาสายุวกาชาดที่เกิดจากการเรียนรู้ตามขอบข่ายเนื้อหาที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมอาสายุวกาชาดและกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมของการกำหนดกรอบการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยพิจารณาขอบข่ายเนื้อหาจากหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย

ง. ทักษะด้านการปฐมพยาบาล หมายถึง ความสามารถของอาสายุวกาชาดที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติตามขอบข่ายเนื้อหาที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรม

อาสายุวกาชาดและกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมของการกำหนดกรอบการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยพิจารณาขอบข่ายเนื้อหาจากหลักสูตรปฐมพยาบาลตามมาตรฐานของสภากาชาดไทย

ตัวชี้วัดจิตสาธารณะในการฝึกอบรม เรื่อง การปฐมพยาบาล

1. องค์ประกอบด้านความคิด ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

1.1 การตระหนักรู้ถึงปัญหา และผลกระทบจากปัญหา ตลอดจนความจำเป็นในการแก้ปัญหาของสังคมส่วนรวม

1.2 รับรู้ และเชื่อมั่นในตนเองต่อการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

1.3 ความเอาใจใส่ต่อกลุ่ม ชุมชน สังคม ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นคุณค่าของความสมานฉันท์

2. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

2.1 การหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม

2.2 การมีส่วนร่วมทำประโยชน์ต่อสังคมโดยเกิดจากความเต็มใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทนตามวิสัยที่จะกระทำได้

2.3 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และสื่อสารเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม

2.4 การเคารพสิทธิ์และการปฏิบัติในสิ่งอันเป็นสาธารณะของบุคคลอื่น

ขอบข่ายเนื้อหา กิจกรรม และโครงสร้างเวลา

กิจกรรมการเรียนรู้ในชุดฝึกอบรมนี้ มี ระยะเวลาการฝึกอบรม 20 ชั่วโมง ฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีขอบข่ายเนื้อหา กิจกรรมและโครงสร้างเวลา ดังนี้

กิจกรรม/หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
ลงทะเบียน ชี้แจงเบื้องต้น	1.00
พิธีเปิดการฝึกอบรม	0.30
การทดสอบก่อนเรียน	1.00
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการกาชาด	0.40
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการปฐมพยาบาล	1.00
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเป็นลม	0.50
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บาดแผลและการห้ามเลือด	1.30
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	1.00
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	1.00

กิจกรรม/หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สารพิษ	1.30
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง หน่วยบูรณาการ	2.00
กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	1.30
การบริหารและฝึกทบทวน	1.00
การประเมินทักษะ	3.00
สรุป อภิปราย ซักถาม	0.30
การทดสอบหลังเรียน	1.00
พิธีปิดการฝึกอบรม	1.00
รวม	20.00

ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยการเรียน มีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดจิตสาธารณะ และวิธีการวัดและประเมินผล ดังนี้

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ	ประเมินทักษะ	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	วัดจิตสาธารณะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : หลักการกาชาด												
1	อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักการกาชาดได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
2	ยกตัวอย่างกิจกรรมที่หน่วยงานกาชาดทั่วโลกดำเนินการได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ	ประเมินทักษะ	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	วัดจิตสาธารณะ
3	ระบุแนวทางการดำเนินงานตามหลักการกาชาดและผลกระทบที่เกิดจากการไม่ดำเนินงานตามหลักการกาชาดได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	●	●
4	สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	●	●	-	-	●	●	-	-	●	●
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : หลักการปฐมพยาบาล												
1	นำเสนอแนวทางการนำหลักการกาชาดมาใช้เป็นหลักคิดในการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	●	●
2	เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	-	●	●	●	●	●	-	●	●	●	●

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบวัดความรู้	ประเมินทักษะ	ประเมินผลการ	วัดจิตสาธารณะ
3	สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 : การเป็นลม												
1	บอกความหมาย สาเหตุและอาการของการเป็นลม ได้	●	-	-	-	-	-	-	●	-	-	-
2	อธิบายขั้นตอนการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลม ได้	-	●	-	-	-	●	-	●	-	-	-
3	ระบุผลกระทบที่เกิดจากการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมที่ไม่ถูกต้องได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	●	●
4	ปฏิบัติการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลมได้	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	-
5	อธิบายวิธีการจัดท่านอนที่ปลอดภัยได้	●	-	-	-	-	-	-	●	-	-	-
6	ปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัยได้	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	●
7	สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ	ประเมินพฤติกรรม	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	วัดจิตสาธารณะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4: บาดแผลและการห้ามเลือด												
1	ระบุชนิดของบาดแผลและอาการบาดเจ็บที่มีสาเหตุจากบาดแผลแต่ละชนิดได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
2	ระบุอาการที่เกิดจากการเสียเลือดและอธิบายหลักการห้ามเลือดได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
3	ปฏิบัติการห้ามเลือดได้ถูกต้อง	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	-
4	อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	●	●
5	อธิบายผลกระทบที่เกิดจากการปฐมพยาบาลที่ไม่ถูกต้องได้	●	-	-	●	-	●	-	●	-	●	-
6	ปฏิบัติการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	●

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ	ประเมินทักษะ	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	วัดจิตสาธารณะ
7	สามารถใช้ผ้าพันแผลในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	-
8	สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5: การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ												
1	อธิบายสาเหตุและลักษณะของอาการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
2	อธิบายหลักการและแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
3	ระบุสิ่งที่พึงระวังในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	●	-	-	●	-	●	-	●	-	●	●
4	ปฏิบัติการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อและการใช้เฝือกชั่วคราวได้	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	●

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ	ประเมินทักษะ	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	วัดจิตสาธารณะ
5	สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 : การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ												
1	บอกความหมายและความสำคัญของการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
2	อธิบายหลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
3	อธิบายผลกระทบที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไม่ถูกต้อง และไม่ระมัดระวังได้	●	-	-	●	-	●	-	●	-	●	●
4	วางแผนการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้เหมาะสมตามสถานการณ์	●	●	●	●	●	●	-	●	-	●	-
5	ปฏิบัติการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้ถูกต้อง	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	●

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบวัดความรู้ในเนื้อหาที่เรียน	ประเมินผลงาน	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	วัดจิตสาธารณะ
6	สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7: สารพิษ												
1	บอกสาเหตุ อาการแสดง และอันตรายที่เกิดจากการได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายได้	●	-	-	-	-	●	-	●	-	-	-
2	สามารถวางแผนและปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายได้	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	●
3	สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●

ที่	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัดจิตสาธารณะ							วิธีวัดและประเมินผล			
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	ทดสอบโดยใช้แบบวัดความรู้	ประเมินท้ายชั้น	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	วัดจิตสาธารณะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 : หน่วยบูรณาการ												
1	ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บในสถานการณ์ที่กำหนดได้	-	●	●	●	●	●	-	-	●	●	●
2	สามารถประเมินความถูกต้องของการปฏิบัติที่นำเสนอเป็นกรณีศึกษาได้	-	-	●	●	-	●	-	-	-	-	●

ตารางการฝึกอบรม

เวลา / วัน	07.30 น. - 08.20 น	08.20 น. - 09.20 น.	09.20 น. - 10.20น.	10.35 น. - 11.15 น.	11.15 น. - 12.15 น.		13.00 น. - 13.50 น.	13.50 น. - 15.20 น.	15.35 น. - 16.35 น.		18.30น. - 19.00 น.	19.00 น. - 20.00 น.	20.00 น. - 22.00 น.
วันที่ 1	ลงทะเบียน ชี้แจง เบื้องต้น	Pretest	พิธีเปิด	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการกาชาด	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการปฐมพยาบาล		หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเป็นลม	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บาดแผลและการห้ามเลือด	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ		กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สารพิษ มอบหมายงานหน่วยบูรณาการ
วันที่ 2	**05.30 น. - 06.30 น.**	**08.00 น. - 09.00 น.**	**09.00 น. - 10.30 น.**	**10.45 น.- 12.15 น.**			**13.00 น. - 14.30 น.**	**14.45 น. - 15.45 น.**	**16.00 น. - 16.30 น**		**หมายเหตุ**		
	กายบริหาร ฝึกทบทวนการประเมินสถานการณ์และการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 หน่วยบูรณาการ	การประเมินทักษะ			การประเมินทักษะ	Posttest	พิธีปิด		1. หน่วยบูรณาการ ดำเนินการชี้แจง 30 นาทีก่อนสิ้นสุดกิจกรรมภาคค่ำ 2. พักรับประทานอาหารว่างเช้า-บ่าย ช่วงละ 15 นาที		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : หลักการปฐมพยาบาล **เวลา 1.00 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

ทักษะการปฐมพยาบาลเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ในภารกิจหลักประการหนึ่งของหน่วยงานกาชาด อาสายุวกาชาดจึงควรเรียนรู้หลักการปฐมพยาบาลซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาล

ขอบข่ายเนื้อหา

1. หลักการเบื้องต้นของการปฐมพยาบาล
   1.1 ความหมาย
   1.2 วัตถุประสงค์
2 คุณสมบัติของนักปฐมพยาบาล
3 หลักการปฏิบัติการปฐมพยาบาล
1. การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ

รายละเอียดเนื้อหา

1. หลักการเบื้องต้นของการปฐมพยาบาล

ความหมาย

การปฐมพยาบาล หมายถึง การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ณ ที่เกิดเหตุ โดยใช้เครื่องมือเท่าที่มีในขณะนั้น ก่อนส่งต่อแพทย์

วัตถุประสงค์

การปฐมพยาบาล มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อช่วยชีวิตผู้บาดเจ็บ
2) ป้องกันความพิการ
3) บรรเทาอาการเจ็บปวด และป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น

2. คุณสมบัติของนักปฐมพยาบาล

- มีความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาล
- สามารถควบคุมสติตนเองและมีจิตวิทยาในการให้กำลังใจ
- มีความละเอียดรอบคอบในการสังเกตลักษณะอาการต่าง ๆ
- สามารถประยุกต์อุปกรณ์

3. หลักการปฏิบัติการปฐมพยาบาล

3.1 สำรวจสถานการณ์ และแนะนำตัว

ให้ใช้เวลาสั้น ๆ โดยประเมินสถานการณ์ ดังนี้

1) ความปลอดภัย

2) จำนวนผู้บาดเจ็บ

3) ความรุนแรง

- กลุ่มช่วยเหลือเร่งด่วน ได้แก่ หยุดหายใจ หัวใจหยุดเต้น หมดสติ เสียเลือด

- กลุ่มอาการช่วยเหลือรอง ได้แก่ ความเจ็บปวด การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ อัมพาต

3.2 การประเมินอาการบาดเจ็บขั้นที่ 1

โดยการให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีอาการสาหัสก่อน ดังนี้

3.2.1 หมดสติ กรณีนอนหงาย ให้ปฏิบัติดังนี้

1) ประเมินสถานการณ์ว่าปลอดภัยพอที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บหรือไม่ หากสถานการณ์ปลอดภัยให้ตะโกนเรียก “คุณ....” หากไม่มีปฏิกิริยาตอบสนอง

2) นั่งคุกเข่าข้างผู้บาดเจ็บ โดยแนวหัวเข่าผู้ช่วยเหลืออยู่แนวเดียวกับหัวไหล่ผู้บาดเจ็บ ใช้มือ 2 ข้างจับไหล่เขย่าเรียก

3) หากผู้บาดเจ็บไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองใด ๆ ให้ตะโกน “ช่วยด้วย มีคนหมดสติ อยู่ตรงนี้ โทรตาม 1669 ด้วย””

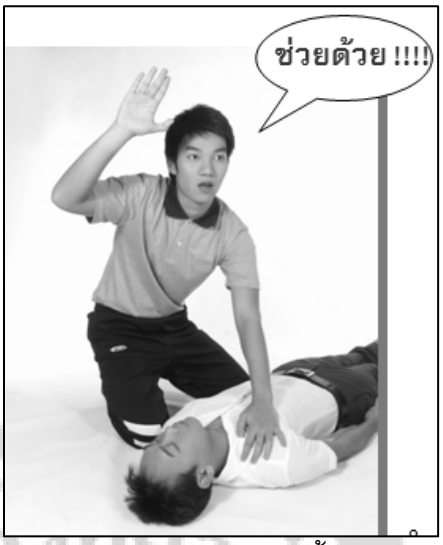

4) เปิดทางเดินหายใจให้แหงนหน้าขึ้น (กดหน้าผากและยกคางให้แหงนหน้าขึ้น

5) มองดูเศษอาหารในปาก

6) ตรวจการหายใจ 10 วินาที ว่าผู้ป่วยยังมีลมหายใจ (ถ้าไม่หายใจให้ทำ CPR)

7) ตรวจชีพจรชีพจรที่คอ 10 วินาที ผู้บาดเจ็บยังมีชีพจร

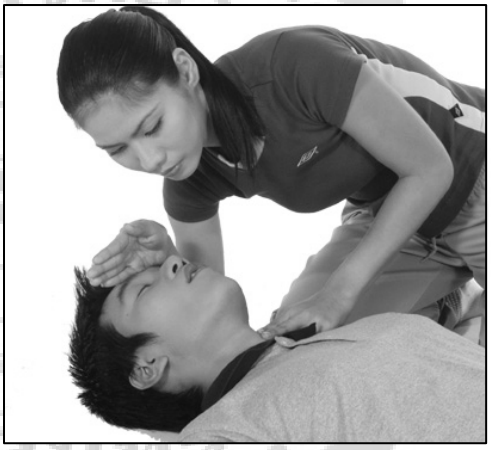

8) ตรวจร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้าเพื่อประเมินการบาดเจ็บอื่น ๆ ดังนี้

- ศีรษะ

- คอ

- ไหล่

- ซี่โครง

- แขนด้านนอก

- แขนด้านใน

- สะโพก

- ขาด้านนอก

- ขาด้านใน

9) ถ้าไม่มีการบาดเจ็บอื่น ๆ ให้จัดท่านอนที่ปลอดภัย

3.2.2 หมดสติ กรณีนอนคว่ำ ให้ปฏิบัติดังนี้

1) ประเมินสถานการณ์ว่าปลอดภัยพอที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บหรือไม่ หากสถานการณ์ปลอดภัยให้ตะโกนเรียก “คุณ...” หากไม่มีปฏิกิริยาตอบสนอง

2) นั่งคุกเข่าข้างผู้บาดเจ็บ โดยแนวหัวเข่าผู้ช่วยเหลืออยู่แนวเดียวกับหัวไหล่ผู้บาดเจ็บ ใช้มือ 2 ข้างจับไหล่เขย่าเรียก

3) หากผู้บาดเจ็บไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองใด ๆ ให้ตะโกน “ช่วยด้วย มีคนหมดสติอยู่ตรงนี้ ช่วยโทรตาม 1669 ด้วย”

4) เปิดทางเดินหายใจให้หน้าแหงนขึ้น (ใช้มือกดหน้าผากและเชยคางขึ้น)

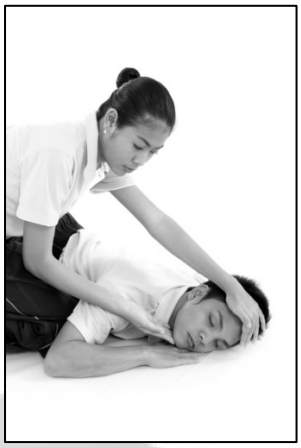

5) ตรวจการหายใจ 10 วินาที โดยกำมือข้างที่เชยคาง ขั้นแล้วใช้หลังมืออังที่จมูกของผู้บาดเจ็บ (ถ้าไม่หายใจทำ CPR)

6) ตรวจชีพจรที่ข้างคอ 10 วินาที ให้ใช้มือข้างที่กำเปลี่ยนเป็น 2 นิ้วแทน

7) ตรวจร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดเท้าเพื่อประเมินการบาดเจ็บอื่น ๆ ดังนี้

- ศีรษะ

- คอ

- ไหล่

- ซี่โครง

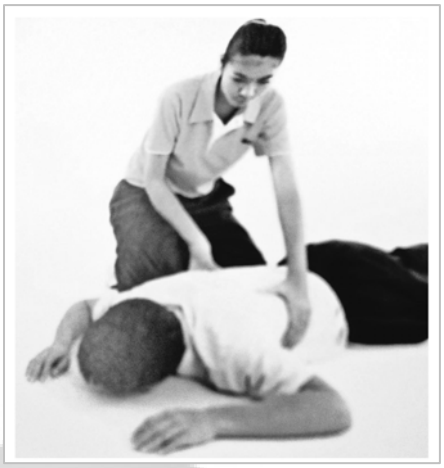

- แขนด้านนอก

- แขนด้านใน

- สะโพก

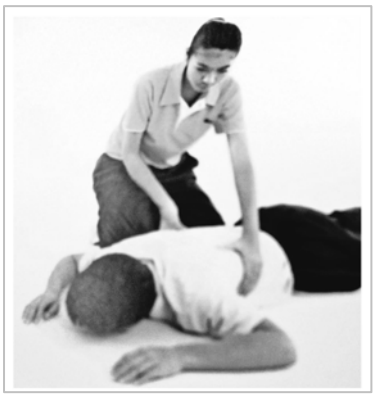

- ขาด้านนอก

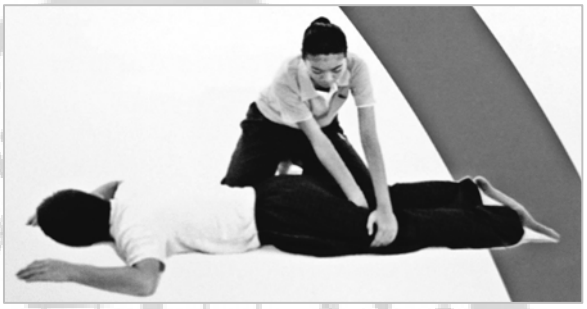

- ขาด้านใน

8) ถ้าไม่มีการบาดเจ็บอื่น ๆ ให้จัดท่านอนที่ปลอดภัย หรือท่านอนตะแคงกึ่งคว่ำ

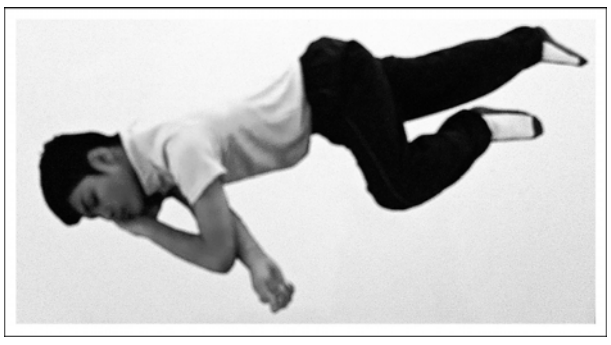

การขอความช่วยเหลือ

เมื่อพบผู้บาดเจ็บที่จำเป็นต้องส่งโรงพยาบาล การขอความช่วยเหลือควรให้ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเวลาเกิดเหตุ ถ้าสามารถทำได้
- สถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด
- จำนวนของผู้บาดเจ็บและอาการของผู้บาดเจ็บที่ประเมินได้
- การปฐมพยาบาลที่ได้ช่วยเหลือและกระทำอยู่
- จำนวนผู้ช่วยเหลือ
- ชื่อ-นามสกุล ของผู้แจ้งพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อกลับ

การประเมินการบาดเจ็บขั้นที่ 2

เป็นการประเมินอาการบาดเจ็บอื่น ๆ ที่ไม่รุนแรง มีขั้นตอน ดังนี้

1) สัมภาษณ์ผู้บาดเจ็บด้วยคำถามง่าย ๆ ไม่ใช้เวลานาน

2) ตรวจการหายใจ ว่าการหายใจปกติหรือไม่ เช่น หายใจมีเสียงผิดปกติ หายใจเร็วหรือช้ากว่าปกติ หายใจแล้วรู้สึกเจ็บ เป็นต้น

3) ตรวจชีพจรว่าปกติหรือไม่ เช่น จังหวะและความแรงไม่สม่ำเสมอ (เต้นเร็วหรือช้า) เป็นต้น

4) ตรวจสีผิวและอุณหภูมิร่างกาย เช่น ผิวหนังซีดขาวและเย็น แสดงว่ามีการเสียเลือด ผิวหนังแดงและร้อนแสดงว่ามีเลือดออกมาคั่งมาก เป็นต้น

5) ตรวจร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า

- ตรวจตั้งแต่ศีรษะ ใบหน้า คอ ไหล่ แขน 2 ข้าง มือ ทรวงอก หลัง ท้อง สะโพก ขา 2 ข้าง และเท้า ตามลำดับ

- ตรวจหู จมูก ปาก สังเกตเลือด หรือน้ำที่ไหลออกมา

- ตรวจคอ ให้ผู้บาดเจ็บหันคอ สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ

- ตรวจไหล่ ให้ผู้บาดเจ็บยกไหล่ สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ

- ตรวจทรวงอกและท้อง ให้ผู้บาดเจ็บหายใจเข้า-ออก ลึก ๆ สังเกตความเจ็บปวดและการเคลื่อนไหว

- ตรวจแขนทีละข้าง ให้ผู้บาดเจ็บขยับแขนทีละข้าง หมุนแขน งอแขน สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวผิดปกติ

- ตรวจขาทีละข้าง ให้ผู้บาดเจ็บขยับนิ้วเท้า ข้อเท้า เท้า ยกและงอเข่า สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวผิดปกติ

2. **การจัดท่านอนที่ปลอดภัย (Recovery Position)** เป็นการจัดท่านอนให้คนที่หมดสติ แต่ยังหายใจได้เอง และชีพจรเต้นเป็นปกติ โดยจัดให้ผู้บาดเจ็บนอนตะแคงกึ่งคว่ำไปข้างใดข้างหนึ่ง ไม่ควรจัดท่านี้ให้ผู้บาดเจ็บที่ได้รับอุบัติเหตุรุนแรง หรือสงสัยว่าประสบอุบัติเหตุแล้วหมดสติ เพราะอาจเป็นสาเหตุให้กระดูกหักเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกระดูกสันหลังและกระดูกคอ ถ้าพบหรือสงสัยว่ามีกระดูกหัก ให้ผู้บาดเจ็บนอนท่าเดิม โดยจัดทางเดินหายใจให้หายใจสะดวก การจัดท่านอนที่ปลอดภัย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ทำให้ทางเดินหายใจโล่งขึ้น เพราะสิ่งอาเจียน น้ำมูก น้ำลายไหลออกจากปากและจมูกได้สะดวก
- ทำให้ลิ้นไม่ตกไปอุดทางเดินหายใจเพราะขากรรไกรยื่นมาด้านหน้า
- เป็นท่าพักรอระหว่างทีมช่วยเหลือจะมาถึง

ขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัย กรณีผู้ป่วยนอนหงาย

1) นั่งคุกเข่าข้างผู้บาดเจ็บ

2) จับแขนข้างใกล้ตัวกางออก

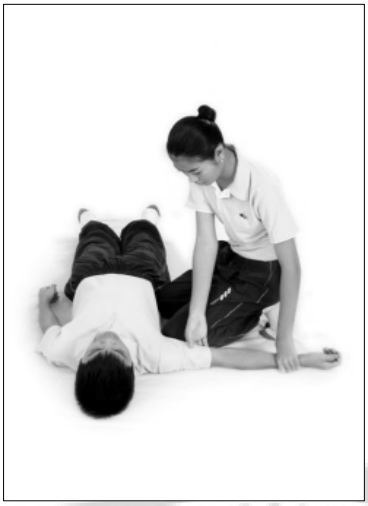

3) จับแขนข้างไกลตัววางพาดไว้บนหน้าอก

4) ช้อนใต้เข่าผู้บาดเจ็บข้างไกลตัวให้งอตั้งขึ้น

5) ใช้มือโอบไหล่และสะโพก

6) ดึงผู้บาดเจ็บให้พิงตักผู้ช่วยเหลือ

7) เปิดทางเดินหายใจ

8) สอดปลายนิ้วผู้บาดเจ็บไว้ใต้แก้ม

9) ดึงเข่าผู้บาดเจ็บให้งอและวางราบกับพื้น ขาอีกข้างเหยียดตรง

10) เปิดทางเดินหายใจอีกครั้ง

11) ตรวจการหายใจ 10 วินาที

12) ตรวจชีพจร 10 วินาที

ขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัย กรณีผู้ป่วยนอนคว่ำ

1) นั่งคุกเข่าข้างผู้บาดเจ็บ

2) จับมือผู้บาดเจ็บข้างที่อยู่ด้านเดียวกับใบหน้าสอดไว้ใต้บริเวณแก้มและคาง

3) ยกสะโพกพร้อมดึงเข่าผู้บาดเจ็บเพื่อให้ลำตัวและหน้าท้องยกสูงจากพื้นเล็กน้อย

4) เปิดทางเดินหายใจอีกครั้ง

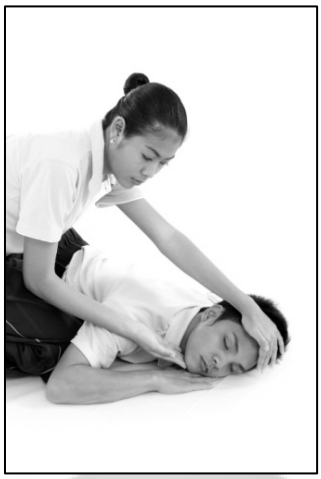

5) ตรวจการหายใจ 10 วินาที

6) ตรวจชีพจร 10 นาที

ข้อควรระวัง

1) ภายหลังการจัดท่านอนเรียบร้อยแล้ว บริเวณหน้าอกและหลังของของผู้บาดเจ็บ ต้องอยู่ในท่าตะแคงกึ่งคว่ำ (เอียงประมาณ 45 องศา กับพื้น
2) ควรตรวจลมหายใจและการเต้นของชีพจรตลอดเวลา จนกระทั่งทีมช่วยเหลือจะมาถึง
3) ควรห่มผ้าให้ความอบอุ่น

4. การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ (Psychological First Aid : PFA)

4.1 ความหมาย

การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์รุนแรง เช่น ผู้สูญเสีย ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ และผู้รอดชีวิต ทุกเพศ ทุกวัย ไม่เลือกชนชั้น และศาสนา โดยการให้ความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วเท่าที่จะทำได้ เพื่อลดและบรรเทาอาการเจ็บปวดทางจิตใจโดยตอบสนองความต้องการ เสริมสร้างความรู้สึกปลอดภัยทั้งต่อตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ตลอดจนสร้างทรัพยากรและติดต่อเครือข่ายทางสังคมระหว่างผู้ประสบภัย ญาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.2 วัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาลด้านจิตใจ

1) เพื่อลดความทุกข์ทรมานทั้งทางกายและทางจิตใจ
2) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการของผู้ประสบภัย
3) เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ประสบภัยปรับตัวกลับสู่สภาพเดิม
4) เพื่อช่วยประสานผู้ประสบภัยเข้ากับทรัพยากรทั้งทางกายภาพและจิตใจ ได้แก่ การสนองตอบความต้องการพื้นฐาน การขอความช่วยเหลือ การติดต่อญาติ

4.3 เจตคติและคุณลักษณะของผู้ให้การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ

4.3.1 เจตคติของผู้ให้การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ

เจตคติเป็นความคิด ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีทิศทาง ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ส่วนที่แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และความพร้อมที่จะกระทำ ซึ่งสามารถสร้างได้โดย การกระตุ้นให้เกิดการคิดไตร่ตรอง ใส่ใจ สนับสนุนให้เกิดการวิเคราะห์ มองถึงสิ่งที่จะตามมาในอนาคต รวมถึงผลกระทบต่อบุคคล ชุมชน และสังคม การมีเจตคติที่ดีในการปฐมพยาบาลด้านจิตใจ ผู้ให้การปฐมพยาบาล จะต้องทำตัวให้สงบ ระมัดระวังไม่ให้อารมณ์ หรือการกระทำใด ๆ มีผลกระทบต่อจิตใจของผู้ประสบภัย จนเสียความควบคุมตนเอง แสดงความอบอุ่น สนอกสนใจ มีภาษากายที่เปิดเผย น้ำเสียงที่นุ่มเบาฟังดูสงบ แสดงความตระหนักรู้ถึงปัญหา โดยแสดงท่าทีเหตุการณ์เกิดขึ้นจริง ไม่แสดงท่าที หรือคำพูดที่ไปลดความสำคัญของปัญหาของผู้ประสบภัย เช่น คำว่า “ไม่เป็นไร” ยืนยันว่า หรือ “ทุกอย่างจะดี

ขึ้นเอง” แสดงความสามารถในการเข้าใจวามรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งแตกต่างจากการเห็นอกเห็นใจ กล่าวคือ จะต้องรับฟังอย่างเข้าใจเพื่อจะได้เห็น ได้รับรู้ถึงมุมมองของผู้ประสบภัย ผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึงแสดงความสามารถในการแสดงการตอบสนองอย่างจริงใจ เพื่อให้ผู้ประสบภัยทราบว่า ผู้ให้การช่วยเหลือเข้าใจเขาอย่างแท้จริง สามารถช่วยเหลือให้ผู้ประสบภัยเกิดความเข้มแข็ง กล้าหาญ และความสามารถในการควบคุมตนเองกลับคืนมา

4.3.2 คุณลักษณะของผู้ให้การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ

ผู้ให้การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ ควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1) ท่าทีอบอุ่น จริงใจ ไม่เสแสร้ง ไม่ทำโดยคิดว่าเป็นหน้าที่

2) มีทักษะการฟังเชิงรุก (Active Listening Skill) กล่าวคือ สามารถรับฟังปัญหาและตอบสนองตามความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) มีการควบคุมตนเอง และมีสติ

4) มีจิตบริการ

5) มีความอดทนต่อสถานการณ์

6) มีความมั่นใจในตนเอง

7) มีความเมตตา

8) ไวต่อการจับความรู้สึก

9) ยืดหยุ่น มีไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์

10) ช่างสังเกต มีความเข้าใจและสามารถตีความปฏิกิริยาได้อย่างถูกต้อง

4.4 ปฏิกิริยาด้านจิตใจของผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤตและแนวทางการช่วยเหลือ

ปฏิกิริยาด้านจิตใจของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์รุนแรง หมายถึง ปฏิกิริยาด้านจิตใจของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์รุนแรงที่คุกคามชีวิต แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านร่างกาย ได้แก่ อาการหน้ามืด วิงเวียนศีรษะ รู้สึกร้อนหรือหนาว รู้สึกตีบในลำคอ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ไม่มีแรง ปวดท้องและคลื่นไส้อาเจียน ความอยากอาหารลดลงหรือเพิ่มขึ้น

2) ด้านการแสดงออก เช่น ตกใจง่าย ร้องไห้ไม่มีสาเหตุ เฉยเมย หวาดระแวง กวาดตามองไปมาบ่อย ๆ

3) ด้านอารมณ์ ได้แก่ ช็อก ไม่ยอมรับรู้ในสิ่งที่เห็น วิตกกังวล กลัว เศร้าโกรธ ฉุนเฉียวง่าย โทษตัวเองและผู้อื่น อารมณ์กวัดแกว่ง คาดเดาไม่ได้

4) ด้านการรับรู้ ได้แก่ สับสน มึนงง ไม่มีสมาธิ มีปัญหาด้านความจำ มีปัญหาการตัดสินใจ ภาพทรงจำผ่านเข้ามาแบบวูบวาบ

ปฏิกิริยาทางจิตใจที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดเหตุการณ์วิกฤต ได้แก่

1) ปฏิกิริยาทางจิตใจแบบช็อกและปฏิเสธ (Shock & Denial) คือ มีลักษณะอาการมึนงง สับสน หลงลืม ความคิดแตกกระจาย ไม่สามารถเชื่อมโยงความคิดกับการรับรู้สิ่งแวดล้อม ปฏิเสธ ไม่ยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง มีอารมณ์เศร้า โกรธรุนแรง ควบคุมตนเองไม่ได้ มีอาการทางกาย ใจสั่น มือสั่น ตัวสั่น หายใจถี่แรง การช่วยเหลือทำได้โดย

- การดูแลทางกาย เช่น การให้ระบายความรู้สึก สัมผัสตามความเหมาะสม ให้กำหนดลมหายใจ
- การช่วยเหลือทางสังคม เช่น ถามถึงความต้องการ และตอบสนองความต้องการ เช่น โทรศัพท์ติดต่อญาติ

2) ปฏิกิริยาทางจิตใจแบบโกรธ (Anger) คือ มีลักษณะอาการตะโกนด่า กระวนกระวาย เดินไปเดินมา ทำร้ายตนเองหรือขว้างของรอบตัว กล่าวโทษแก่บุคคลอื่น พูดขู่อาฆาต ไม่ร่วมมือ แยกตัว หรือแสดงออกอย่างไม่เปิดเผย ซึ่งสามารถสังเกตได้จากน้ำเสียงและการกระทำ เช่น กำมือ ขบกราม เกร็ง ตามขวาง ปากสั่น การช่วยเหลือทำได้โดย

- การดูแลทางกาย เช่น ให้อยู่ในที่ปลอดภัย ให้การดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่รุกเข้าไป จัดระยะห่างที่เหมาะสมระหว่างผู้ประสบภัยและผู้ช่วยเหลือ ต้องมีท่าทีสงบนิ่ง ยอมรับพฤติกรรมที่แสดงออกมาของผู้ประสบเหตุการณ์วิกฤต
- การดูแลทางใจ โดยให้ระบายความรู้สึก ให้พูดสะท้อนอารมณ์ เช่น “อารมณ์โกรธเป็นเรื่องปกติ ถ้าเราอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน เราก็รู้สึกโกรธเช่นกัน” ถามความต้องการ เพื่อตอบสนองความต้องการทางกาย จิตใจ สังคม ที่สามารถตอบสนองได้

3) ปฏิกิริยาทางจิตใจแบบต่อรอง (Bargaining) คือ มีลักษณะอาการพูดซ้ำ ๆ หรือพูดคาดคั้นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น พูดรุกเร้าขอให้ช่วย เรียกร้อง หรือต่อรอง เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการที่ไม่สามารถตอบสนองได้จริงในเวลานั้น ไม่ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น คาดหวังถึงปาฏิหาริย์ บนบานศาลกล่าว หรือแสดงคำพูดในทำนองหลอกตัวเอง การช่วยเหลือทำได้โดย

- อดทน รับฟัง ไม่แสดงออกอาการท่าทางเบื่อหน่าย แสดงออกว่าตั้งใจรับฟัง
- สนองความต้องการในสิ่งที่สามารถให้ได้
- ประเมินอารมณ์ ความรู้สึก และการบอกข้อมูลความจริงอย่างเหมาะสม

4) ปฏิกิริยาทางจิตใจแบบอารมณ์เศร้า (Depression) คือ มีลักษณะอาการเศร้า เป็นอาการที่พบง่าย และบ่อย ได้แก่ การร้องไห้ เสียใจ ปากสั่น ไม่พูดจา หมดเรี่ยวแรง อาจเป็นลม ทรงตัวไม่ไหว มักปรากฏร่วมกับการรู้สึกผิด และโทษตัวเอง การช่วยเหลือทำได้โดย

- การช่วยเหลือทางกาย ด้วยการหาผู้เช็ดหน้า น้ำเย็น ผ้าเย็น ในรายที่มีอาการหายใจไม่ออกให้กำหนดการสูดลมหายใจและการหายใจ
- การรับฟัง
- การพูดให้กำลังใจ
- ช่วยให้ผู้ประสบภัยมีสิ่งยึดเหนี่ยวทางใจ เช่น การติดต่อญาติ หรือการขอความช่วยเหลือ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการทั่วไปของการปฐมพยาบาลและความสำคัญจำเป็นของการปฐมพยาบาลด้านจิตใจ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นำเสนอแนวทางการนำหลักการกาชาดมาใช้เป็นหลักคิดในการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บได้
2. เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้
3. สามารถปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมการ

1. เตรียมบัตรสถานการณ์บทบาทสมมติ สำหรับผู้แสดง 5 คน ประกอบด้วย
   - ผู้บาดเจ็บ 3 คน
   - ผู้ประสบเหตุและดำเนินการปฐมพยาบาล 2 คน
2. มอบหมายการแสดงแก่คณะวิทยากร หากมีจำนวนวิทยากรไม่มากพอ สามารถใช้อาสายุวกาชาดร่วมแสดง โดยให้อาสายุวกาชาด รับบทบาทเป็นผู้บาดเจ็บ และให้คณะวิทยากร 2 คน รับบทบาทเป็นผู้ประสบเหตุและดำเนินการปฐมพยาบาล
3. ซักซ้อมความเข้าใจ และกำชับผู้แสดงในเรื่องการแสดงออกอย่างสมจริง และแสดงขั้นตอนการประเมินสถานการณ์อย่างถูกต้อง

การดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นสร้างประสบการณ์ (15 นาที)

1.1 วิทยากรแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้

1.2 วิทยากรชี้แจงการปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การประสบเหตุและการช่วยเหลือ เพื่อใช้สถานการณ์เป็นสื่อกลางในการประมวลประสบการณ์เดิมของผู้เรียนแต่ละคนเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมชมการแสดงบทบาทสมมติของคณะวิทยากร ซึ่งแบ่งการแสดงออกเป็น 2 ตอน แล้วให้สมาชิกแต่ละหน่วยสีสังเกตเพื่อหาคำตอบในประเด็นคำถามในแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 : อุบัติเหตุ

สถานการณ์

บนถนนสายหนึ่ง วัยรุ่น 3 คน ขับขี่จักรยานยนต์ซ้อนสาม ด้วยความเร็วและคึกคะนอง เกิดเสียหลัก ล้มและเลื่อนไถลไปตามถนน

วัยรุ่นคนที่ 1 ซึ่งเป็นคนขับและวัยรุ่นคนที่ 2 ซึ่งนั่งซ้อนตรงกลาง ล้มเลื่อนไถลไปพร้อมกับรถ เมื่อรถหยุดนิ่ง

วัยรุ่นคนที่ 1 ซึ่งเป็นคนขับพยายามยันตัวยกรถขึ้นได้ มีเลือดไหลที่บริเวณขมับขวา ขาข้างขวามีรอยฉีกขาดของกางเกงและมีรอยเลือดไหลซึม พื้น มีบาดแผลฉีกขาดและเลือดออกที่ปลายเท้าขวาเนื่องจากการครูดไปกับพื้นถนน เมื่อยกรถจักรยานยนต์ขึ้นตั้งได้แล้ว ก็พยายามช่วยเพื่อนที่ล้มอยู่ใกล้เคียงกัน แต่ไม่สามารถพยุงเพื่อนขึ้นมาได้ จึงร้องขอความช่วยเหลือ และทรุดนั่งลงกุมขมับ

วัยรุ่นคนที่ 2 ซึ่งเป็นคนนั่งซ้อนตรงกลาง พยายามยันตัวลุกขึ้น แต่พบว่าข้อมือขวาหัก เนื่องจากการค้ำยัน มีแผลถลอกลึกเป็นบริเวณกว้างที่แขนขวาท่อนล่างยาวไปจนถึงข้อศอก มีเลือดปนกับทรายเกรอะกรังอยู่ มีอาการตกใจ ร้องไห้คร่ำครวญด้วยความเจ็บปวด กุมข้อมือข้างที่หักไว้

วัยรุ่นคนที่ 3 ซ้อนท้ายสุด กระเด็นตกลงมากระแทกและกลิ้งไปตามพื้นถนนแน่นิ่งไป มีแผลถลอกตามร่างกาย ขาซ้ายมีอาการบวมช้ำและรูปร่างผิดปกติ

ประเด็นคำถาม

ให้หน่วยสีของท่านใช้เวลา 2 นาที ระดมความคิดว่า เมื่อประสบเหตุ จะดำเนินการช่วยเหลือเป็นลำดับขั้นอย่างไรบ้าง

ตอนที่ 2 : เมื่อมีผู้ประสบเหตุ

สถานการณ์

เมื่อเกิดเหตุตามสถานการณ์ในตอนที่ 1 แล้ว มีพลเมืองดี 2 คนขับขี่รถยนต์ผ่านมาประสบเหตุ และจอดรถลงข้างทาง เพื่อทำการช่วยเหลือ

ผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 ไปดูวัยรุ่นคนที่ 3 ที่นอนสิ้นสติ ปลุกเรียก พบว่าไม่มีการตอบสนอง เมื่อประเมินการหายใจพบว่ายังหายใจอยู่ สังเกตการณ์บาดเจ็บตามร่างกาย แล้วใช้โทรศัพท์มือถือโทรขอความช่วยเหลือ

ผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 ไปดูวัยรุ่นคนที่ 2 ที่กำลังร้องไห้คร่ำครวญ ปลอบโยน และถามวัยรุ่นคนที่ 1 ที่นั่งกุมขมับว่าลุกไหวหรือไม่ เมื่อวัยรุ่นคนที่ 1 ตอบว่าลุกไหว จึงหันไปปลอบโยนผู้บาดเจ็บที่กำลังร้องไห้ ให้คลายกังวล และขอให้วัยรุ่นคนที่ 1 ช่วยกันพยุงวัยรุ่นคนที่ 2 ไปที่ข้างถนน เพื่อทำการปฐมพยาบาลต่อไป

ประเด็นคำถาม

ให้หน่วยสีของท่านใช้เวลา 3 นาที อภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปประเด็นคำถามต่อไปนี้

1) เมื่อผู้ปฐมพยาบาลพบผู้บาดเจ็บ ผู้ปฐมพยาบาลดำเนินการอย่างไรเป็นอันดับแรก

2) หากท่านเป็นผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 หลังจากโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือแล้ว ท่านจะดำเนินการอย่างไรต่อไประหว่างรอการช่วยเหลือ เพราะเหตุใด

3) หากท่านเป็นผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 เมื่อนำวัยรุ่นคนที่ 1 และ 2 ไปนั่งที่ข้างถนนแล้ว ท่านจะช่วยเหลือใครก่อน ช่วยอย่างไร เพราะเหตุใด

1.3 คณะวิทยากรแสดงบทบาทสมมติ ผู้เข้ารับการอบรมพิจารณาบทบาทสมมติและอภิปรายหาข้อสรุปจากประเด็นคำถาม

1.4 วิทยากรซักถามข้อสรุปจากแต่ละหน่วยสี และสรุปทีละประเด็น

2. ขั้นสังเกตปฏิกิริยาตอบสนอง (10 นาที)

วิทยากรนำเสนอแผนภูมิหลักการกาชาดเพื่อทบทวนความรู้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการกาชาด และอธิบายการปฏิบัติงานในใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การนำหลักการกาชาดมาประยุกต์เป็นแนวทางการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ โดยวิทยากรกรณีศึกษา 2 กรณี เพื่อร่วมกันพิจารณา และอภิปรายกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แลกเปลี่ยนแนวคิดร่วมกัน

วิทยากรนำเสนอกรณีศึกษาที่ 1 : การตัดสินใจของอานนท์ และให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละหน่วย ใช้เวลา 2 นาที อ่านและอภิปรายหาข้อสรุปตามประเด็นคำถามจากกรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่ 1 : การตัดสินใจของอานนท์

ขณะที่อานนท์ ขับขี่รถจักรยานยนต์ไปหาเพื่อนในหมู่บ้านจัดสรรแห่งหนึ่ง และโดยไม่คาดคิด ขณะที่ขับผ่านสนามเด็กเล่นของหมู่บ้าน มีลูกบอลกระดอนผ่านหน้ารถ และมีเด็กชายคนหนึ่งวิ่งออกมา อานนท์พยายามหักหลบ จักรยานยนต์จึงเสียหลักพุ่งลงไปในคูน้ำข้างทาง เมื่ออานนท์ตั้งสติได้ เขารู้สึกว่ามีเลือดไหลลงมาจากบริเวณข้อศอกด้านหนึ่ง ขากางเกงขาด มีเลือดไหลซึมเป็นวงกว้าง เขาหันไปดูรอบ ๆ พบว่าเด็กชายที่วิ่งตัดหน้ารถ นอนคว่ำหน้า หมดสติอยู่ ไม่มีใครในบริเวณนั้น ชั่วแวบหนึ่งที่เขาคิดว่าเขาอาจหนีไปได้โดยไม่มีใครพบเห็น แต่แล้วเขาก็สลัดความคิดนั้นออกไป แล้วเข้าไปดูอาการของเด็กคนนั้น ตะโกนขอความช่วยเหลือ โทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นและปฏิบัติการปฐมพยาบาลเท่าที่เขาจะทำได้

ประเด็นคำถาม

1. การตัดสินใจและการกระทำของอานนท์ สอดคล้องกับหลักการกาชาดในข้อใด เพราะเหตุใด
2. การตัดสินใจและการกระทำของอานนท์ จะส่งผลต่อตนเองและบุคคลอื่นอย่างไรบ้าง

2.3 วิทยากรใช้เวลา 1 นาที ซักถามข้อสรุปจากแต่ละหน่วย

2.4 วิทยากรนำเสนอแผนภูมิหลักการกาชาด และนำเสนอกรณีศึกษาที่ 2 : การตัดสินใจของนิภา และให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละหน่วย ใช้เวลา 2 นาที อ่านและอภิปรายหาข้อสรุปตามประเด็นคำถามจากกรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่ 2 : การตัดสินใจของนิภา

ขณะนิภาเดินกลับบ้าน ประสบเหตุการณ์รถยนต์และรถจักรยานยนต์ชนกัน คนขับรถยนต์ไม่เป็นอะไรมาก ส่วนชายที่ขับรถจักรยนต์ยนต์ขาหักและมีบาดแผลตามร่างกาย หญิงสาวและเด็กที่ซ้อนท้ายจักรยานยนต์มามีบาดแผลตามร่างกาย หญิงสาวมีอาการตกใจ หน้าซีดนิ่งเฉย ส่วนเด็กร้องไห้เสียงดัง ขณะนั้นมีผู้เข้าไปช่วยเหลือแล้ว 2 คน ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งกำลังช่วยกันกับคนขับรถยนต์ในการปฐมพยาบาลชายที่ขับรถจักรยานยนต์ ผู้ช่วยเหลืออีกคนหนึ่งกำลังช่วยเหลือเด็ก แม้ว่านิภาจะไม่มั่นใจในความสามารถด้านการปฐมพยาบาลของตน นิภาก็เลือกที่จะเข้าไปดูอาการของหญิงสาว และช่วยปลอบโยนเธอ

ประเด็นคำถาม

1. การตัดสินใจและการกระทำของนิภา สอดคล้องกับหลักการกาชาดในข้อใด เพราะเหตุใด
2. การตัดสินใจและการกระทำของนิภา จะส่งผลต่อตนเองและบุคคลอื่นอย่างไรบ้าง

2.5 วิทยากรใช้เวลา 1 นาที ซักถามข้อสรุปจากแต่ละหน่วย

2.6 วิทยากรนำผู้เข้ารับการอบรม อภิปรายสรุปในประเด็นคำถาม

“ การใช้หลักการกาชาดเป็นหลักคิดในการปฐมพยาบาล ส่งผลดีต่อตนเอง บุคคลอื่น และสังคมส่วนรวมอย่างไรบ้าง”

3. ขั้นมโนทัศน์เชิงนามธรรม (25 นาที)

วิทยากรนำเสนอความหมาย วัตถุประสงค์ คุณสมบัติของนักปฐมพยาบาลหลักปฏิบัติการปฐมพยาบาล ตลอดจน ความหมาย วัตถุประสงค์ และหลักการปฐมพยาบาล เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดของผู้เข้ารับการอบรมให้มีความเข้าใจในหลักการปฐมพยาบาลที่ถูกต้อง

วิทยากรอธิบายประกอบการสาธิต และให้ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ฝึกปฏิบัติการประเมินสถานการณ์ขั้นที่ 1 ทีละขั้นตอน ดังนี้

1) สาธิตและฝึกปฏิบัติการประเมินการบาดเจ็บขั้นที่ 1 กรณีนอนหงาย
2) สาธิตและฝึกปฏิบัติการประเมินการบาดเจ็บขั้นที่ 1 กรณีนอนคว่ำ
3) สาธิตและฝึกปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัย กรณีนอนหงาย
4) สาธิตและฝึกปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัย กรณีนอนคว่ำ

วิทยากรอธิบายประกอบการสาธิต และให้ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่ฝึกปฏิบัติการประเมินสถานการณ์ขั้นที่ 2 ทีละขั้นตอน ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ผู้บาดเจ็บ
2) การตรวจการหายใจ ชีพจร สีผิวและอุณหภูมิ
3) การตรวจร่างกาย

4. ขั้นทดลอง (10 นาที)

วิทยากรอธิบายการปฏิบัติกิจกรรมในใบกิจกรรมที่ 4 การวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ ความเข้าใจในหลักการปฐมพยาบาลที่ถูกต้องที่ได้เรียนรู้ นำมาทดลองใช้ในสถานการณ์ใหม่ โดยให้แต่ละหน่วยสีระดมความคิดเพื่อวางแผนจัดลำดับการปฏิบัติการปฐมพยาบาลจากกรณีศึกษาที่กำหนด ดังนี้

กรณีศึกษา : นพและนภา

นพและนภาเป็นพนักงานเซเว่น อีเลฟเว่น เมื่อออกเวรเฝ้าหน้าร้าน ขณะกำลังเดินทางกลับบ้าน ในตอนดึกของคืนวันหนึ่ง ระหว่างทางประสบเหตุเพลิงไหม้ มีผู้หญิงและเด็กที่หนีออกจากอาคารนั่งอยู่ริมฟุตบาท 4-5 คน ส่วนผู้ชายอีก 2 คน กำลังตะโกนขอความช่วยเหลือและช่วยกันดับไฟ นพและนภาได้ยินเสียงรถดับเพลิงกำลังจะมาถึงที่เกิดเหตุ ทั้งนพและนภาจึงเข้าไปตรวจดูผู้ประสบภัยที่นั่งอยู่ริมฟุตบาท พบว่า มีหญิงชราที่มีอาการตกใจ นอนเอนพิงเสาไฟฟ้า ไอสำลักควัน และเอามือกุมหน้าอก สีหน้าแสดงอาการเจ็บปวด ขณะที่หญิงสาวอีกคนหนึ่งกำลังอุ้มปลอบเด็กทารกที่ร้องไห้ แต่ที่เท้าข้างขวาของหญิงสาวมีบาดแผลลึก เลือดออกมาก เด็กชาย 2 คน นั่งนิ่งมองดูเปลวเพลิงที่ลุกไหม้อย่างตกใจ ขณะที่เด็กหญิงอีกคนหนึ่งร้องไห้เสียงดัง

กิจกรรม

ให้แต่ละกลุ่มใช้เวลา 3 นาที ศึกษาข้อมูลจากสถานการณ์ที่กำหนด เขียนลำดับขั้นของแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล

วิทยากรให้ผู้แทนแต่ละหน่วยสีอ่านแผนการปฐมพยาบาลที่จัดทำขึ้น

วิทยากรสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การวัดและประเมินผล

1. **วิธีการวัดและประเมินผล**

   1.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติงานกลุ่ม

   1.2 ประเมินผลการปฏิบัติงาน เรื่อง การวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล

   1.3 ประเมินผลการอภิปรายกลุ่ม

2. **เครื่องมือวัดและประเมินผล**

   แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการปฐมพยาบาล

3. **เกณฑ์การวัดและประเมินผล**

พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม (10 คะแนน)

1) การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่ม (2 คะแนน)

2) สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาทั่วถึง (3 คะแนน)

3) เอาใจใส่และมีส่วนร่วม ไม่มีสมาชิกปลีกตัวจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ร่วมกันปฏิบัติงานจนเสร็จตามเวลาที่กำหนด (2 คะแนน)

4) มีการสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำซึ่งกันและกันในกลุ่ม (2 คะแนน)

5) มีการแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานกลุ่ม (1 คะแนน)

3.2 ผลการปฏิบัติงาน (10 คะแนน)

1) การนำเสนอแนวทางการนำหลักการกาชาดมาใช้เป็นหลักคิดในการช่วยเหลือและปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ **(**4 คะแนน)

2) การวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล **(**6 คะแนน)

สื่อประกอบการเรียนรู้

1) บัตรสถานการณ์บทบาทสมมติ เรื่อง การปฐมพยาบาลและการปฐมพยาบาลด้านจิตใจ
2) ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง การประสบเหตุและการช่วยเหลือ
3) ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การนำหลักการกาชาดมาประยุกต์เป็นแนวทางการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ
4) ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล
5) สไลด์ power point ประกอบการนำเสนอหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการปฐมพยาบาล

ใบกิจกรรมที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : หลักการปฐมพยาบาล เรื่อง การประสบเหตุและการช่วยเหลือ

วัตถุประสงค์

วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อวางแผนการช่วยเหลือจากสถานการณ์ที่กำหนด

คำชี้แจง

ให้หน่วยสีของท่านปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ร่วมกันสังเกต และพิจารณาบทบาทสมมติ ตอนที่ 1 : อุบัติเหตุ
2. ใช้เวลา 2 นาที ระดมความคิดว่า

ถ้าท่านเป็นผู้ประสบเหตุ จะดำเนินการช่วยเหลือเป็นลำดับขั้นอย่างไรบ้าง

4. ร่วมกันสังเกต และพิจารณาบทบาทสมมติ ตอนที่ 2 : เมื่อมีผู้ประสบเหตุ
5. ใช้เวลา 3 นาที นาที อภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปประเด็นคำถามต่อไปนี้

1) เมื่อผู้ปฐมพยาบาลพบผู้บาดเจ็บ ผู้ปฐมพยาบาลดำเนินการอย่างไรเป็นอันดับแรก

2) หากท่านเป็นผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 หลังจากโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือแล้ว ท่านจะดำเนินการอย่างไรต่อไประหว่างรอการช่วยเหลือ เพราะเหตุใด

3) หากท่านเป็นผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 เมื่อนำวัยรุ่นคนที่ 1 และ 2 ไปนั่งที่ข้างถนนแล้ว ท่านจะช่วยเหลือใครก่อน ช่วยอย่างไร เพราะเหตุใด

6. นำเสนอข้อสรุปจากบทบาทสมมติทั้งสองตอน เมื่อวิทยากรซักถาม

บทบาทสมมติประกอบกิจกรรมที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : หลักการปฐมพยาบาล เรื่อง การประสบเหตุและการช่วยเหลือ

ตอนที่ 1 : อุบัติเหตุ

สถานการณ์

บนถนนสายหนึ่ง วัยรุ่น 3 คน ขับขี่จักรยานยนต์ซ้อนสาม ด้วยความเร็วและคึกคะนอง เกิดเสียหลัก ล้มและเลื่อนไถลไปตามถนน

วัยรุ่นคนที่ 1 ซึ่งเป็นคนขับและวัยรุ่นคนที่ 2 ซึ่งนั่งซ้อนตรงกลาง ล้มเลื่อนไถลไปพร้อมกับรถ เมื่อรถหยุดนิ่ง

วัยรุ่นคนที่ 1 ซึ่งเป็นคนขับพยายามยันตัวยกรถขึ้นได้ มีเลือดไหลที่บริเวณขมับขวา ขาข้างขวามีรอยฉีกขาดของกางเกงและมีรอยเลือดไหลซึม พื้น มีบาดแผลฉีกขาดและเลือดออกที่ปลายเท้าขวาเนื่องจากการครูดไปกับพื้นถนน เมื่อยกรถจักรยานยนต์ขึ้นตั้งได้แล้ว ก็พยายามช่วยเพื่อนที่ล้มอยู่ใกล้เคียงกัน แต่ไม่สามารถพยุงเพื่อนขึ้นมาได้ จึงร้องขอความช่วยเหลือ และทรุดนั่งลงกุมขมับ

วัยรุ่นคนที่ 2 ซึ่งเป็นคนนั่งซ้อนตรงกลาง พยายามยันตัวลุกขึ้น แต่พบว่าข้อมือขวาหัก เนื่องจากการค้ำยัน มีแผลถลอกลึกเป็นบริเวณกว้างที่แขนขวาท่อนล่างยาวไปจนถึงข้อศอก มีเลือดปนกับทรายเกรอะกรังอยู่ มีอาการตกใจ ร้องไห้คร่ำครวญด้วยความเจ็บปวด กุมข้อมือข้างที่หักไว้

วัยรุ่นคนที่ 3 ซ้อนท้ายสุด กระเด็นตกลงมากระแทกและกลิ้งไปตามพื้นถนนแน่นิ่งไป มีแผลถลอกตามร่างกาย ขาซ้ายมีอาการบวมช้ำและรูปร่างผิดปกติ

ตอนที่ 2 : เมื่อมีผู้ประสบเหตุ

สถานการณ์

เมื่อเกิดเหตุตามสถานการณ์ในตอนที่ 1 แล้ว มีพลเมืองดี 2 คนขับขี่รถยนต์ผ่านมาประสบเหตุ และจอดรถลงข้างทาง เพื่อทำการช่วยเหลือ

ผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 ไปดูวัยรุ่นคนที่ 3 ที่นอนสิ้นสติ ปลุกเรียก พบว่าไม่มีการตอบสนอง เมื่อประเมินการหายใจพบว่ายังหายใจอยู่ สังเกตการณ์บาดเจ็บตามร่างกาย แล้วใช้โทรศัพท์มือถือโทรขอความช่วยเหลือ

ผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 ไปดูวัยรุ่นคนที่ 2 ที่กำลังร้องไห้คร่ำครวญ ปลอบโยน และถามวัยรุ่นคนที่ 1 ที่นั่งกุมขมับว่าลุกไหวหรือไม่ เมื่อวัยรุ่นคนที่ 1 ตอบว่าลุกไหว จึงหันไปปลอบโยนผู้บาดเจ็บที่กำลังร้องไห้ ให้คลายกังวล และขอให้วัยรุ่นคนที่ 1 ช่วยกันพยุงวัยรุ่นคนที่ 2 ไปที่ข้างถนน เพื่อทำการปฐมพยาบาลต่อไป

ใบกิจกรรมที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : หลักการปฐมพยาบาล
เรื่อง การนำหลักการกาชาดมาประยุกต์เป็นแนวทางการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ

วัตถุประสงค์

นำเสนอแนวทางการนำหลักการกาชาดมาใช้เป็นหลักคิดในการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บได้

คำชี้แจง

ให้หน่วยสีของท่านปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ใช้เวลา 2 นาที พิจารณากรณีศึกษาที่ 1 : การตัดสินใจของอานนท์ และอภิปรายสรุปประเด็นคำถามในกรณีศึกษา นำเสนอข้อสรุปของหน่วย เมื่อวิทยากรซักถาม
2. ใช้เวลา 2 นาที พิจารณากรณีศึกษาที่ 2 : การตัดสินใจของนิภา และอภิปรายสรุปประเด็นคำถามในกรณีศึกษา นำเสนอข้อสรุปของหน่วย เมื่อวิทยากรซักถาม

บันทึกข้อสรุป

กรณีศึกษาที่ 1 : การตัดสินใจของอานนท์

1. การตัดสินใจและการกระทำของอานนท์ สอดคล้องกับหลักการกาชาดในข้อใด เพราะเหตุใด

_____
_____

2. การตัดสินใจและการกระทำของอานนท์ จะส่งผลต่อตนเองและบุคคลอื่นอย่างไรบ้าง

_____
_____
_____

กรณีศึกษาที่ 1 : การตัดสินใจของนิภา

1. การตัดสินใจและการกระทำของนิภา สอดคล้องกับหลักการกาชาดในข้อใด เพราะเหตุใด

_____
_____

2. การตัดสินใจและการกระทำของนิภา จะส่งผลต่อตนเองและบุคคลอื่นอย่างไรบ้าง

_____
_____

กรณีศึกษาที่ 1 : การตัดสินใจของอานนท์

ขณะที่อานนท์ ขับขี่รถจักรยานยนต์ไปหาเพื่อนในหมู่บ้านจัดสรรแห่งหนึ่ง และโดยไม่คาดคิด ขณะที่ขับผ่านสนามเด็กเล่นของหมู่บ้าน มีลูกบอลกระดอนผ่านหน้ารถ และมีเด็กชายคนหนึ่งวิ่งออกมา อานนท์พยายามหักหลบ จักรยานยนต์จึงเสียหลักพุ่งลงไปในคูน้ำข้างทาง เมื่ออานนท์ตั้งสติได้ เขารู้สึกว่ามีเลือดไหลลงมาจากบริเวณข้อศอกด้านหนึ่ง ขากางเกงขาด มีเลือดไหลซึมเป็นวงกว้าง เขาหันไปดูรอบ ๆ พบว่าเด็กชายที่วิ่งตัดหน้ารถ นอนคว่ำหน้า หมดสติอยู่ ไม่มีใครในบริเวณนั้น ชั่วแวบหนึ่งที่เขาคิดว่าเขาอาจหนีไปได้โดยไม่มีใครพบเห็น แต่แล้วเขาก็สลัดความคิดนั้นออกไป แล้วเข้าไปดูอาการของเด็กคนนั้น ตะโกนขอความช่วยเหลือ โทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นและปฏิบัติการปฐมพยาบาลเท่าที่เขาจะทำได้

ประเด็นคำถาม

1. การตัดสินใจและการกระทำของอานนท์ สอดคล้องกับหลักการกาชาดในข้อใด เพราะเหตุใด
2. การตัดสินใจและการกระทำของอานนท์ จะส่งผลต่อตนเองและบุคคลอื่นอย่างไรบ้าง

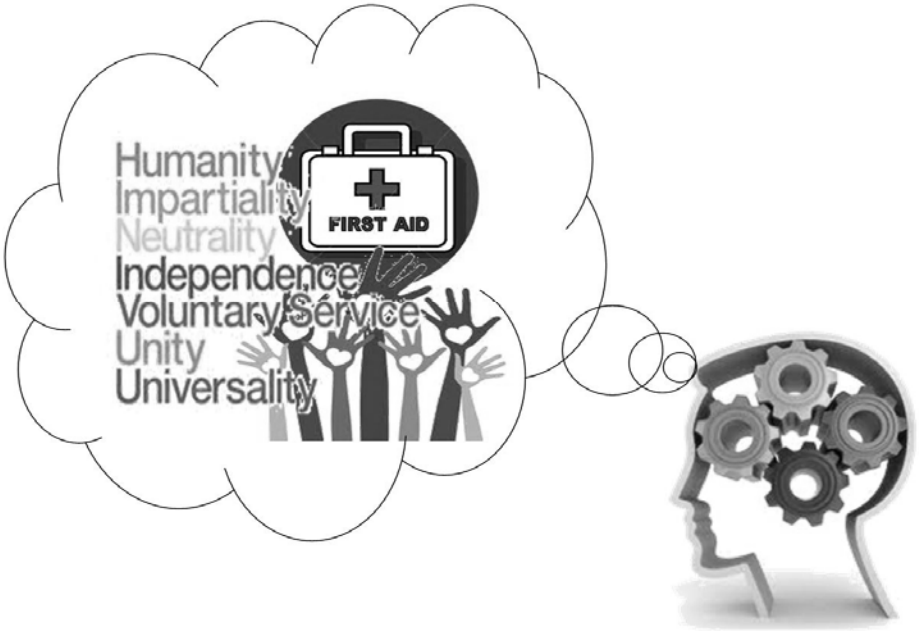

กรณีศึกษาที่ 2 : การตัดสินใจของนิภา

ขณะนิภาเดินกลับบ้าน ประสบเหตุการณ์รถยนต์และรถจักรยานยนต์ชนกัน คนขับรถยนต์ไม่เป็นอะไรมาก ส่วนชายที่ขับรถจักรยนต์ยนต์ขาหักและมีบาดแผลตามร่างกาย หญิงสาวและเด็กที่ซ้อนท้ายจักรยานยนต์มามีบาดแผลตามร่างกาย หญิงสาวมีอาการตกใจ หน้าซีด นิ่งเฉย ส่วนเด็กร้องไห้เสียงดัง ขณะนั้นมีผู้เข้าไปช่วยเหลือแล้ว 2 คน ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งกำลังช่วยกันกับคนขับรถยนต์ในการปฐมพยาบาลชายที่ขับรถจักรยานยนต์ ผู้ช่วยเหลืออีกคนหนึ่งกำลังช่วยเหลือเด็ก แม้ว่านิภาจะไม่มั่นใจในความสามารถด้านการปฐมพยาบาลของตน นิภาก็เลือกที่จะเข้าไปดูอาการของหญิงสาว และช่วยปลอบโยนเธอ

ประเด็นคำถาม

1. การตัดสินใจและการกระทำของนิภา สอดคล้องกับหลักการกาชาดในข้อใด เพราะเหตุใด

2. การตัดสินใจและการกระทำของนิภา จะส่งผลต่อตนเองและบุคคลอื่นอย่างไรบ้าง

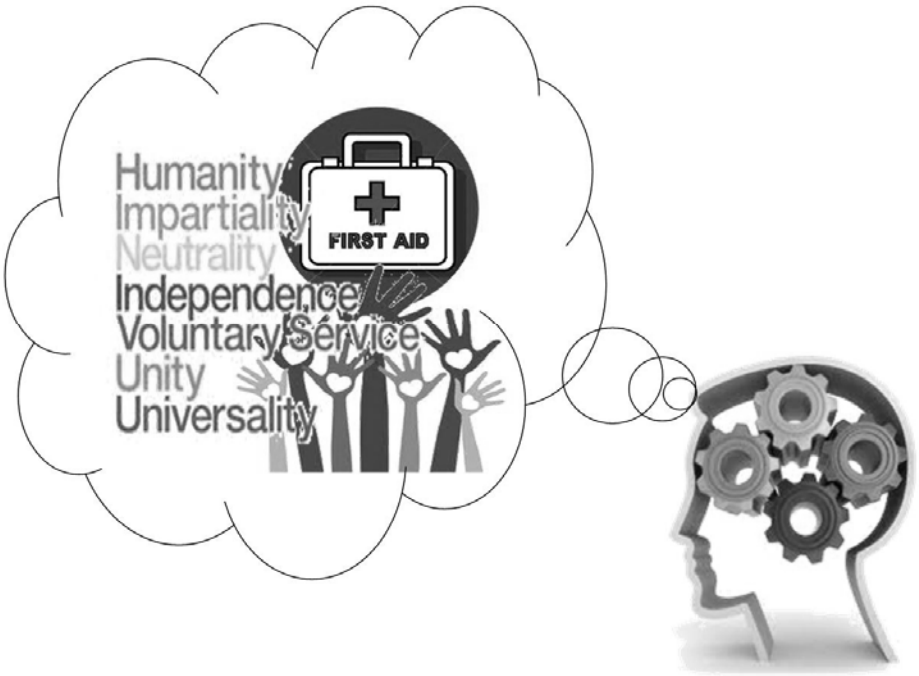

ใบกิจกรรมที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : หลักการปฐมพยาบาล เรื่อง การวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล

วัตถุประสงค์

วางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้

คำชี้แจง

ให้หน่วยสีของท่าน ปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ใช้เวลา 3 นาที ศึกษาข้อมูลจากสถานการณ์ที่กำหนดในกรณีศึกษา เรื่อง นพและนภา และระดมความคิดเพื่อเขียนลำดับขั้นของแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล
2. นำเสนอแผนการช่วยเหลือ

บันทึกผลการระดมความคิด

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

กรณีศึกษา เรื่อง นพและนภา

นพและนภาเป็นพนักงานเซเว่น อีเลฟเว่น เมื่อออกเวรเฝ้าหน้าร้าน ขณะกำลังเดินทางกลับบ้าน ในตอนดึกของคืนวันหนึ่ง ระหว่างทางประสบเหตุเพลิงไหม้ มีผู้หญิงและเด็กที่หนีออกจากอาคารนั่งอยู่ริมฟุตบาท 4-5 คน ส่วนผู้ชายอีก 2 คน กำลังตะโกนขอความช่วยเหลือและช่วยกันดับไฟ นพและนภาได้ยินเสียงรถดับเพลิงกำลังจะมาถึงที่เกิดเหตุ ทั้งนพและนภาจึงเข้าไปตรวจดูผู้ประสบภัยที่นั่งอยู่ริมฟุตบาท พบว่า มีหญิงชราที่มีอาการตกใจ นอนเอนพิงเสาไฟฟ้า ไอสำลักควัน และเอามือกุมหน้าอก สีหน้าแสดงอาการเจ็บปวด ขณะที่หญิงสาวอีกคนหนึ่งกำลังอุ้มปลอบเด็กทารกที่ร้องไห้ แต่ที่เท้าข้างขวาของหญิงสาวมีบาดแผลลึก เลือดออกมาก เด็กชาย 2 คน นั่งนิ่งมองดูเปลวเพลิงที่ลุกไหม้อย่างตกใจ ขณะที่เด็กหญิงอีกคนหนึ่งร้องไห้เสียงดัง

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการปฐมพยาบาล หน่วยสี _____

คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง
3. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อเสนอแนะ
		มี	ไม่มี			
ก. การปฏิบัติงานกลุ่ม (10 คะแนน)						
1	การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่ม			2		
2	สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาทั่วถึง			3		
3	เอาใจใส่และมีส่วนร่วม ไม่มีสมาชิกปลีกตัวจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ร่วมกันปฏิบัติงานจนเสร็จตามเวลาที่กำหนด			2		
4	มีการสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำซึ่งกันและกันในกลุ่ม			2		
5	มีการแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานกลุ่ม			1		
			รวมคะแนน	10		
ข. ผลการปฏิบัติงาน (10 คะแนน)						

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผ่าน	ปรับปรุง	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	
1	การนำเสนอแนวทางการนำหลักการกาชาดมาใช้เป็นหลักคิดในการช่วยเหลือและปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ			4		
2	การวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาล			6		
			รวมคะแนน	10		
	รวมคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ ($E_{1/2}$)			**20**		

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ก่อน-หลังการฝึกอบรม /
การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ก่อน-หลังการฝึกอบรม

แบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (Pretest)
สำหรับการอบรม
เรื่อง ปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์
เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาด

คำชี้แจง :

1. แบบทดสอบชุดนี้ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่นำมาใช้ในการวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาลของอาสายุวกาชาดที่เข้ารับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด
2. เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
3. กาเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

---

1. แนวคิดสำคัญที่ทำให้เกิดการริเริ่มก่อตั้งหน่วยงานกาชาดขึ้น คือ ข้อใด
   ก. การช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรโลก
   ข. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภาวะสงคราม
   ค. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภัยธรรมชาติ
   ง. การช่วยเหลือปกป้องสิทธิเด็กและสตรี

2. หลักการกาชาด หมายถึง ข้อใด
   ก. กฎหมายที่ควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรกาชาดทั่วโลก
   ข. หลักการที่บุคลากรและหน่วยงานกาชาดยึดถือปฏิบัติในยามสงคราม
   ค. หลักการที่บุคลากรและหน่วยงานกาชาดทั่วโลกยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติงาน
   ง. หลักการที่หน่วยงานทางการแพทย์ในประเทศที่เกิดความขัดแย้งทางการทหารต้องยึดถือปฏิบัติ

3. จากสถานการณ์ต่อไปนี้ ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการโดยคำนึงถึงหลักการกาชาดข้อใด
   นที ประสบเหตุ มีผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ซึ่งขณะนั้นมีผู้เข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บบ้างแล้ว นทีซึ่งเป็นอาสายุวกาชาด มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาล จึงเข้าไปแนะนำตัวสั้น ๆ และช่วยปฐมพยาบาล
   ก. ความเป็นกลาง
   ข. ความเป็นอกภาพ
   ค. ความเป็นอิสระ
   ง. บริการอาสาสมัคร

4. การปฐมพยาบาล หมายถึงอะไร

ก. การช่วยเหลือ ดูแลผู้ป่วย

ข. การช่วยเหลือผู้ป่วยให้กลับเป็นปกติ

ค. การช่วยให้ผู้ป่วยคลายความวิตกกังวล ต่ออาการเจ็บป่วย

ง. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุ โดยใช้เครื่องมือเท่าที่หาได้ ก่อนส่งต่อแพทย์

5. จากขั้นตอนต่อไปนี้

1. การขอความช่วยเหลือ
2. การประเมินอาการบาดเจ็บขั้นที่ 1
3. การประเมินอาการบาดเจ็บขั้นที่ 2
4. สำรวจสถานการณ์และแนะนำตัว

ข้อใดเรียงลำดับขั้นตอนได้ถูกต้อง

ก.1-2-3-4 ข.4-2-1-3

ค.4-3-2-1 ง.2-1-4-3

6. ข้อใด **ไม่** จัดอยู่ในกลุ่มอาการที่ต้องช่วยเหลือเร่งด่วน

ก. หยุดหายใจ

ข. อัมพาต

ค. เสียเลือด

ง. หัวใจหยุดเต้น

7. การพิจารณาจัดกลุ่มอาการของผู้บาดเจ็บ มีประโยชน์อย่างไร

ก. การกำหนดวิธีการปฐมพยาบาล

ข. การกำหนดวิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

ค. การกำหนดเครื่องมือการปฐมพยาบาล

ง. การจัดลำดับของการให้ความช่วยเหลือ

8. ข้อใดเป็นการประเมินการหมดสติของผู้บาดเจ็บ

ก. การเรียกผู้ป่วย

ข. การตรวจชีพจร

ค. การปลุกเขย่าตัว

ง. การสังเกตการณ์หายใจ

9. ข้อใดเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติขณะตรวจการหายใจ
   ก. ตาดู หูฟัง แก้มสัมผัส
   ข. ตาดู หูฟัง มือสัมผัส
   ค. ตาดู หูฟัง เป่าปาก
   ง. ตาดู หูฟัง เป่าปาก กดหน้าอก

10. ข้อใดให้คำจำกัดความของการเป็นลมได้ถูกต้อง
   ก. การหมดความรู้สึกไปชั่วขณะหนึ่งเนื่องจากเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอ
   ข. การวิงเวียนศีรษะ และไม่สามารถทรงตัวได้ชั่วขณะหนึ่ง
   ค. การหมดความรู้สึกเนื่องจากการเสียเลือด
   ง. ภาวะหมดสติเนื่องจากเนื้อเยื่อขาดออกซิเจน

11. ผู้ป่วยที่เป็นลมเนื่องจากการสูญเสียเหงื่อ มีอาการดังต่อไปนี้ **<u>ยกเว้น</u>** ข้อใด
   ก. หายใจเร็ว ตื้น ไม่สม่ำเสมอ
   ข. หน้าซีด เหงื่อออกมาก
   ค. อ่อนเพลีย คลื่นไส้
   ง. ชีพจรเบา เร็ว

12. ข้อใด คือ การจัดท่านอนที่ปลอดภัย
   ก. จัดให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ
   ข. จัดให้นอนหงาย เชยคางขึ้น
   ค. จัดให้นอนคว่ำ ตะแคงหน้าไปด้านใดด้านหนึ่ง
   ง. นอนยกหนุนศีรษะให้สูงกล่าวระดับของปลายเท้า

13. หากพบว่าผู้บาดเจ็บมีอาการกระดูกหัก ควรจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างไร
   ก. นอนยกหนุนศีรษะให้สูงกล่าวระดับของปลายเท้า
   ข. จัดให้นอนคว่ำ ตะแคงหน้าไปด้านใดด้านหนึ่ง
   ค. จัดให้นอนหงาย เชยคางขึ้น
   ง. จัดให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ

14. เด็กชายคนหนึ่งหกล้ม หน้าผากบวมโน เขียวคล้ำ ท่านจะปฐมพยาบาลอย่างไร
   ก. ประคบด้วยความร้อน เพื่อช่วยให้เลือดมาเลี้ยงดี
   ข. ประคบด้วยความเย็น จนรู้สึกชา
   ค. ประคบด้วยความเย็นเพื่อให้เส้นเลือดหดตัว
   ง. ประคบด้วยความเย็นสลับกับความร้อน

15. การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บที่ถูกกระจกบาดที่แขนมีเลือดออกมาก สิ่งแรกที่ควรปฏิบัติ คือข้อใด

ก. เช็ดด้วยแอลกอฮอล์
ข. ใส่ยาแดงและปิดพลาสเตอร์
ค. ใช้ผ้ากดแผลไว้
ง. ล้างแผลด้วยน้ำสะอาด

16. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นการช่วยเหลือคนช็อกอย่างถูกวิธี

ก. ให้นอนราบ ตะแคงหน้า ยกปลายเท้าสูง ห่มผ้าให้อบอุ่น
ข. ให้นอนราบ ตะแคงหน้า ห่มผ้าให้อบอุ่น
ค. ให้นอนราบ ยกปลายเท้าสูง ห่มผ้าให้อบอุ่น
ง. ให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ

17. เกิดอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ชนเสาไฟฟ้า ผู้ขับขี่มีบาดแผลที่ขาเลือดออกมากและพุ่งเป็นจังหวะตามการเต้นของหัวใจ ท่านคิดว่าเป็นเลือดที่ออกจากเส้นเลือดชนิดใด

ก. เส้นเลือดดำ
ข. เส้นเลือดใหญ่
ค. เส้นเลือดแดง
ง. เส้นเลือดฝอยจำนวนมาก

18. อาสายุวกาชาด ประสบเหตุเด็กชายข้างบ้านถูกน้ำร้อนลวกขาทั้ง 2 ข้างตั้งแต่เท้าถึงหน้าแข้ง สิ่งแรกที่จะต้องทำคือข้อใด

ก. ร้องตะโกนให้คนช่วยพร้อมกับอุ้มลูกออกมานอกบ้านเพื่อไปโรงพยาบาล
ข. ใช้ยาสีฟันทาขาพร้อมกับปลอบประโลมให้เด็กหายตกใจ
ค. หาผ้าสะอาดห่อขาเด็กแล้วรีบพาไปโรงพยาบาล
ง. ล้างขาเด็กชายด้วยน้ำธรรมดาหรือแช่ขาลงในถังน้ำและรีบนำไปโรงพยาบาล

19. การปฐมพยาบาลแผลไหม้ ที่ถูกต้อง คือ ข้อใด

ก. หาผ้าสะอาดปิดแผล ห้ามแผลถูกน้ำ
ข. ใช้ยาสีฟันทาบริเวณแผล
ค. ใช้น้ำประคบ
ง. ใช้น้ำแข็งประคบ

20.ข้อใดถูกต้อง เกี่ยวกับข้อเคล็ด

ก. มีการเลื่อนของกระดูกข้อต่อ

ข. ไม่มีการฉีกขาดของเนื้อเยื่อรอบข้อต่อ

ค. มีอาการปวดบวม ซีด เนื่องจากอวัยวะส่วนปลายขาดเลือด

ง. การดึง ยืด หรือบิดข้อต่อมากเกินปกติ เป็นสาเหตุของข้อเคล็ด

21. นักปฐมพยาบาล มีหลักในการเข้าเฝือกชั่วคราวอย่างไร

ก. ควรมัดเฝือกให้กระชับทับส่วนที่หัก

ข. ควรใช้วัสดุที่มีขนาดเล็ก เช่น เชือก ในการมัดเฝือก

ค. ขณะเข้าเฝือก ให้ดึงอวัยวะที่หักให้ตึงเพื่อลดอาการปวด

ง. ภายหลังเข้าเฝือกชั่วคราว ต้องมีเลือดไปเลี้ยงอวัยวะส่วนปลายเพียงพอ

22. อาสายุวกาชาดประสบเหตุ มีผู้บาดเจ็บจากการลื่นตกบันได ล้มกระแทกกับพื้นค่อนข้างแรง มีอาการปวดที่ข้อเท้าขวา สังเกตเห็นว่าข้อเท้าบวมช้ำ ทันทีเห็นเหตุการณ์ อาสายุวกาชาดจะให้การช่วยเหลืออย่างไรจึงเหมาะสม

ก. ประคบด้วยความเย็นและพันด้วยผ้าม้วนยืด

ข. แช่เท้าในน้ำอุ่น แล้วเข้าเฝือกชั่วคราว

ค. ทาด้วยยาหม่องและเข้าเฝือกชั่วคราว

ง. ประคบด้วยความเย็นและทายาหม่อง

23. ในการปฐมพยาบาลกรณีกระดูกหัก การช่วยเหลือระหว่างนำส่งโรงพยาบาลข้อใด**<u>ไม่ถูกต้อง</u>**

ก. นอนราบ ยกขาสูง

ข. ให้ทานยาแก้ปวด

ค. ประคบความเย็นรอบบาดแผล

ง. สังเกตสีผิวและอุณหภูมิของมือซ้าย

24. ผู้บาดเจ็บตกจากที่สูง รู้สึกตัวดี หายใจและชีพจรเต้นปกติ หน้าค่อนข้างซีด ไม่สามารถขยับตัวได้ควรให้การช่วยเหลืออย่างไรจึงจะปลอดภัย

ก. พยุงไปพบแพทย์

ข. นอนราบ ยกขาสูง ตะแคงหน้า

ค. จัดท่านอนที่ปลอดภัย (Recovery position)

ง. อยู่กับผู้บาดเจ็บจนกว่ารถพยาบาลหรือบุคลากรทางการแพทย์มารับ

25. ท่านมีหลักในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไร
    ก. กระดูกสันหลังของผู้ช่วยเหลือควรอยู่ในแนวตรงขณะยกผู้บาดเจ็บ
    ข. ขณะยก ให้น้ำหนักตัวของผู้บาดเจ็บห่างจากตัวผู้ช่วยเหลือมากที่สุด
    ค. ผู้บาดเจ็บทุกราย ต้องได้รับการปฐมพยาบาลก่อนเคลื่อนย้ายเสมอ
    ง. ควรยกผู้บาดเจ็บทันที เพื่อความรวดเร็ว

25. " ผู้บาดเจ็บหมดสติ ไม่มีอาการกระดูกหัก" ข้อใด เป็นวิธีการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่เหมาะสม
    ก. การพยุง
    ข. การแบก
    ค. การใช้เก้าอี้
    ง. การใช้เปลผ้าห่ม

26. วิชัยและยศ ช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลม จนรู้สึกตัวแล้วและต้องการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปในที่เหมาะสม วิชัยและยศ ควรเลือกใช้วิธีการใดในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
    ก. การใช้เปลผ้าห่ม
    ข. การอุ้มนั่งบนมือ
    ค. การแบก
    ง. การลาก

27. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ
    ก. ต้องเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บก่อนปฐมพยาบาล
    ข. ควรยกผู้บาดเจ็บ โดยให้น้ำหนักตัวของผู้บาดเจ็บห่างจากผู้ช่วยเหลือมากที่สุด
    ค. การสื่อสารกันอย่างชัดเจน เป็นสิ่งสำคัญในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยทีมผู้ช่วยเหลือ
    ง. เราสามารถยกผู้บาดเจ็บที่หมดสติตามลำพังได้ทันทีหากผู้บาดเจ็บมีน้ำหนักน้อยกว่าผู้ช่วยเหลือ

28. สิ่งใดควรทำเป็นอันดับแรก เมื่อพบผู้ป่วยที่ได้รับก๊าซพิษจนหมดสติ
    ก. คลายเสื้อผ้าให้หลวม
    ข. เคลื่อนย้ายผู้ป่วย
    ค. ตรวจการหายใจ และชีพจร
    ง. ทำให้อาเจียน

29. สิ่งใดที่**ไม่ควร**กระทำในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ดื่มสารพิษที่มีฤทธิ์กัดกร่อน

ก. ให้ดื่มน้ำ

ข. ทำให้อาเจียน

ค. เปิดทางเดินหายใจ

ง. ให้รับประทานผงถ่านบดผสมน้ำ

30.วัลยา พบผู้ป่วยที่ดื่มน้ำยาล้างห้องน้ำเพื่อฆ่าตัวตาย สิ่งใดที่ **ไม่ควร** กระทำในการช่วยเหลือ

ก. ทำให้อาเจียน

ข. เปิดทางเดินหายใจ

ค. ให้ดื่มน้ำ

ง. ให้รับประทานผงถ่านบดผสมน้ำ

เฉลย

แบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (Pretest)

1	ข	11	ก	21	ง
2	ค	12	ก	22	ก
3	ง	13	ค	23	ง
4	ง	14	ค	24	ง
5	ข	15	ค	25	ก
6	ข	16	ก	26	ค
7	ง	17	ค	27	ค
8	ค	18	ง	28	ข
9	ก	19	ค	29	ข
10	ก	20	ง	30	ก

แบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (Posttest)
สำหรับการอบรม
เรื่อง ปฐมพยาบาล โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์
เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่อาสายุวกาชาด

คำชี้แจง :

1. แบบทดสอบชุดนี้ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่นำมาใช้ในการวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาลของอาสายุวกาชาดที่เข้ารับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด
2. เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
3. กาเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

เรื่อง หลักการกาชาด

1. แนวคิดสำคัญที่ทำให้เกิดการริเริ่มก่อตั้งหน่วยงานกาชาดขึ้น คือ ข้อใด
   ก. การช่วยเหลือปกป้องสิทธิเด็กและสตรี
   ข. การช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรโลก
   ค. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภัยธรรมชาติ
   ง. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภาวะสงคราม

2. หลักการกาชาด หมายถึง ข้อใด
   ก. กฎหมายที่ควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรกาชาดทั่วโลก
   ข. หลักการที่บุคลากรและหน่วยงานกาชาดยึดถือปฏิบัติในยามสงคราม
   ค. หลักการที่บุคลากรและหน่วยงานกาชาดทั่วโลกยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติงาน
   ง. หลักการที่หน่วยงานทางการแพทย์ในประเทศที่เกิดความขัดแย้งทางการทหารต้องยึดถือปฏิบัติ

3. อาภรณ์เข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บจำนวน 2 คน หลังจากประเมินสถานการณ์ พบว่า

ผู้บาดเจ็บคนที่ 1 เป็นชายคนหนึ่งซึ่งเป็นคนที่อาภรณ์ไม่รู้จัก หมดสติ

ผู้บาดเจ็บคนที่ 2 เป็นหญิงวัยกลางคนที่อยู่ใกล้บ้านอาภรณ์ กระดูกขาหัก ร้องขอความช่วยเหลือ

อาภรณ์เลือกช่วยเหลือผู้บาดเจ็บที่หมดสติก่อน เป็นการกระทำที่สอดคล้องกับหลักการกาชาดข้อใด

ก. ความเป็นอิสระ

ข. ความเป็นกลาง

ค. ความเป็นเอกภาพ

ง. บริการอาสาสมัคร

4. ข้อใด **ไม่ใช่** วัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาล

ก. เพื่อช่วยชีวิตผู้บาดเจ็บ

ข. เพื่อป้องกันความพิการ

ค. เพื่อดูแลสภาพร่างกายผู้บาดเจ็บให้หายเป็นปกติ

ง. เพื่อบรรเทาความเจ็บปวด และป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น

5. จากขั้นตอนต่อไปนี้

5. การขอความช่วยเหลือ
6. การประเมินอาการบาดเจ็บขั้นที่ 1
7. การประเมินอาการบาดเจ็บขั้นที่ 2
8. สำรวจสถานการณ์และแนะนำตัว

ข้อใดเรียงลำดับขั้นตอนได้ถูกต้อง

ก. 1-2-3-4

ข. 2-1-4-3

ค. 4-2-1-3

ง. 4-3-2-1

6. ข้อใด **ไม่** จำเป็นในการสำรวจสถานการณ์

ก. ความปลอดภัย

ข. สถานที่เกิดเหตุ

ค. จำนวนผู้ประสบเหตุ

ง. ความรุนแรงของอาการบาดเจ็บ

7. เมื่อพบอุบัติเหตุเกิดขึ้น สิ่งที่ท่านต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกก่อนเข้าไปให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ คือ ข้อใด

ก. ช่วยผู้บาดเจ็บให้เร็วที่สุด
ข. สำรวจดูสถานการณ์ในขณะนั้น
ค. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บอย่างถูกวิธี
ง. รีบนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด

8. การตรวจการหายใจควรใช้เวลาเท่าไร

ก. 20 วินาที
ข. 10 วินาที
ค. 15 วินาที
ง. 25 วินาที

9. ข้อใดให้คำจำกัดความของการเป็นลมได้ถูกต้อง

ก. การหมดความรู้สึกเนื่องจากการเสียเลือด
ข. ภาวะหมดสติเนื่องจากเนื้อเยื่อขาดออกซิเจน
ค. การวิงเวียนศีรษะ และไม่สามารถทรงตัวได้ชั่วขณะหนึ่ง
ง. การหมดความรู้สึกไปชั่วขณะหนึ่งเนื่องจากเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอ

10. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นการปฐมพยาบาลคนเป็นลมจากการหิว

ก. ให้ดื่มน้ำหวาน
ข. ให้ดื่มนมหรือน้ำเต้าหู้
ค. ให้รับประทานโจ๊กร้อน ๆ
ง. ให้รับประทานข้าวไข่เจียว

11. ข้อใด คือ การจัดท่านอนที่ปลอดภัย

ก. จัดให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ
ข. จัดให้นอนหงาย เชยคางขึ้น
ค. จัดให้นอนคว่ำ ตะแคงหน้าไปด้านใดด้านหนึ่ง
ง. นอนยกหนุนศีรษะให้สูงกล่าวระดับของปลายเท้า

12. กรณีใดต่อไปนี้ **ไม่**สามารถจัดผู้ป่วยให้อยู่ในท่านอนที่ปลอดภัยได้
    ก. ผู้ป่วยหมดสติจากการสำลักควัน
    ข. ผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากการเป็นลม
    ค. ผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากอุบัติเหตุทางรถยนต์
    ง. ผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากการรับสารพิษเข้าไปในร่างกาย

13. ขณะที่เพื่อนท่านกำลังเดินเล่นอยู่ในสวน ถูกไม้แหลมตำเสียบคาเท้าและมีเลือดออกเล็กน้อย ท่านจะช่วยเหลืออย่างไร
    ก. ไม่ต้องดึงไม้ออก นำเพื่อนส่งสถานพยาบาล
    ข. ดึงไม้ออกแล้วหาผ้าสะอาดมาปิดแผล
    ค. หายามาทาแล้วดึงไม้ออก
    ง. รีบดึงไม้นั้นออกทันที

14 ,ขณะที่แม่ครัวกำลังสับซี่โครงหมู เกิดพลาดไปถูกนิ้วขาด ท่านไปพบเหตุการณ์นั้นพอดี ควรดูแลนิ้วมือที่ขาดอย่างไร
    ก. นำนิ้วที่ขาดไปล้างน้ำสะอาด
    ข. หาผ้าสะอาดห่อไว้แล้วใส่ในกระติกน้ำแข็ง
    ค. หาผ้าสะอาดห่อไว้ แล้วนำส่งโรงพยาบาล พร้อมผู้บาดเจ็บ
    ง. ใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่นแล้วนำไปแช่ในภาชนะที่ใส่น้ำแข็งผสมน้ำ

15.หลานชายของวิทยาหกล้มขณะวิ่งเล่นอยู่หน้าบ้าน เกิดบาดแผลถลอกที่ฝ่ามือ สิ่งแรกที่วิทยาควรช่วยเหลือคือ ข้อใด
    ก. ใส่ยาแดง
    ข. ล้างด้วยน้ำและสบู่
    ค. ใส่ทิงเจอร์ไอโอดีน
    ง. เช็ดด้วยแอลกอฮอล์

16. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นการช่วยเหลือคนช็อกอย่างถูกวิธี
    ก. ให้นอนราบ ตะแคงหน้า ยกปลายเท้าสูง ห่มผ้าให้อบอุ่น
    ข. ให้นอนราบ ยกปลายเท้าสูง ห่มผ้าให้อบอุ่น
    ค. ให้นอนราบ ตะแคงหน้า ห่มผ้าให้อบอุ่น
    ง. ให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ

17. เกิดอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ชนเสาไฟฟ้า ผู้ขับขี่มีบาดแผลที่ขาเลือดออกมากและพุ่งเป็นจังหวะตามการเต้นของหัวใจ ท่านคิดว่าเป็นเลือดที่ออกจากเส้นเลือดชนิดใด
    ก. เส้นเลือดดำ
    ข. เส้นเลือดแดง
    ค. เส้นเลือดใหญ่
    ง. เส้นเลือดฝอยจำนวนมาก
18. อาสายุวกาชาด ประสบเหตุเด็กชายข้างบ้านถูกน้ำร้อนลวกขาทั้ง 2 ข้างตั้งแต่เท้าถึงหน้าแข้ง สิ่งแรกที่จะต้องทำคือข้อใด
    จ. หาผ้าสะอาดห่อขาเด็กแล้วรีบพาไปโรงพยาบาล
    ฉ. ใช้ยาสีฟันทาขาพร้อมกับปลอบประโลมให้เด็กหายตกใจ
    ช. ร้องตะโกนให้คนช่วยพร้อมกับอุ้มลูกออกมานอกบ้านเพื่อไปโรงพยาบาล
    ซ. ล้างขาเด็กชายด้วยน้ำธรรมดาหรือแช่ขาลงในถังน้ำและรีบนำไปโรงพยาบาล

19. การปฐมพยาบาลแผลไหม้ ที่ถูกต้อง คือ ข้อใด
    ก. ใช้น้ำประคบ
    ข. ใช้น้ำแข็งประคบ
    ค. ใช้ยาสีฟันทาบริเวณแผล
    ง. หาผ้าสะอาดปิดแผล ห้ามแผลถูกน้ำ

20. ผู้บาดเจ็บพลัดตกจากเก้าอี้ ข้อมือขวากระแทกพื้น มีอาการปวดมาก การปฐมพยาบาลข้อใด**<u>ไม่ถูกต้อง</u>**
    ก. คล้องแขนด้วยผ้าที่หาได้ในที่เกิดเหตุ
    ข. ทายาและนวดนาน 10 นาที
    ค. เข้าเฝือกชั่วคราวอย่างนุ่มนวล
    ง. พันด้วยผ้าม้วนยืดอย่างระวัง

21. ผู้บาดเจ็บประสบอุบัติเหตุไหล่ซ้ายกระแทกกับพื้น สังเกตเห็นไหล่ซ้ายผิดรูป การช่วยเหลือข้อใดเหมาะสม
    ก. ให้ทาขี้ผึ้งเพื่อป้องกันอาการปวด
    ข. ประคบด้วยน้ำแข็งสลับกับน้ำอุ่น
    ค. ค่อย ๆ จับไหล่ซ้ายขยับเพื่อตรวจการบาดเจ็บ
    ง. คล้องแขนและค่อย ๆ มัดยึดแขนซ้ายกับลำตัว

22. อาสายุวกาชาด ประสบเหตุมีผู้บาดเจ็บรายหนึ่งมีการบาดเจ็บเฉพาะแขนซ้าย โดยพบว่าแขนซ้ายผิดรูป และมีบาดแผลเลือดออก การช่วยเหลือก่อนเข้าเฝือกชั่วคราวข้อใดถูกต้อง
    ก. ล้างทำความสะอาดแผลและใช้ผ้าสะอาดปิด
    ข. จับแขนซ้ายซึ่งงออยู่ ให้ค่อย ๆ ยืดออกอย่างระวัง
    ค. ให้ผู้บาดเจ็บนอนนิ่ง ๆ จนกว่ารถพยาบาลจะมาถึง
    ง. สังเกตสีผิวของมือซ้ายและห้ามเลือดบริเวณบาดแผล

23. ผู้บาดเจ็บตกจากที่สูง รู้สึกตัวดี หายใจและชีพจรเต้นปกติ หน้าค่อนข้างซีด ไม่สามารถขยับตัวได้ควรให้การช่วยเหลืออย่างไรจึงจะปลอดภัย
    ก. พยุงไปพบแพทย์
    ข. นอนราบ ยกขาสูง ตะแคงหน้า
    ค. จัดท่านอนที่ปลอดภัย (Recovery position)
    ง. อยู่กับผู้บาดเจ็บจนกว่ารถพยาบาลหรือบุคคลากรทางการแพทย์มารับ

24. ท่านมีหลักในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไร
    ก. กระดูกสันหลังของผู้ช่วยเหลือควรอยู่ในแนวตรงขณะยกผู้บาดเจ็บ
    ข. ขณะยก ให้น้ำหนักตัวของผู้บาดเจ็บห่างจากตัวผู้ช่วยเหลือมากที่สุด
    ค. **ผู้บาดเจ็บทุกราย** ต้องได้รับการปฐมพยาบาลก่อนเคลื่อนย้ายเสมอ
    ง. ควรยกผู้บาดเจ็บทันที เพื่อความรวดเร็ว

25. ข้อใด **ไม่** ถูกต้องเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยการแบก
    ก. ใช้ในกรณีผู้บาดเจ็บไม่มีสติ
    ข. ไม่ควรใช้หากพบว่ามีการบาดเจ็บที่กระดูกสันหลัง
    ค. ใช้ช่วยเหลือในกรณีที่จำเป็นต้องเคลื่อนย้ายฉุกเฉิน
    ง. สามารถใช้เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่มีน้ำหนักตัวมาก

26. พงศ์และพิชัย ช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลม จนรู้สึกตัวแล้วและต้องการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปในที่เหมาะสม พงศ์และพิชัย ควรเลือกใช้วิธีการใดในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
    ก. การใช้เปลผ้าห่ม
    ข. การอุ้มนั่งบนมือ
    ค. การแบก
    ง. การลาก

27. อาสายุวกาชาดคนหนึ่งประสบเหตุมีแก๊สรั่ว และมีชายคนหนึ่งหมดสติอยู่ในที่เกิดเหตุ ควรจะเลือกวิธีการเคลื่อนย้ายแบบใดจึงจะเหมาะสมและปลอดภัย
    ก. การพยุง
    ข. การอุ้มนั่งมือ
    ค. การนั่งบนเก้าอี้
    ง. การลากแบบคลาน

28. สิ่งใดควรทำเป็นอันดับแรก เมื่อพบผู้ป่วยที่ได้รับก๊าซพิษจนหมดสติ
    ก. ทำให้อาเจียน
    ข. เคลื่อนย้ายผู้ป่วย
    ค. คลายเสื้อผ้าให้หลวม
    ง. ตรวจการหายใจ และชีพจร

29. สิ่งใดที่**ไม่ควร**กระทำในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ดื่มสารพิษที่มีฤทธิ์กัดกร่อน
    ก. ให้ดื่มน้ำ
    ข. ทำให้อาเจียน
    ค. เปิดทางเดินหายใจ
    ง. ให้รับประทานผงถ่านบดผสมน้ำ

30. อาสายุวกาชาดประสบเหตุ มีผู้บาดเจ็บถูกสารพิษกระเด็นเข้าตา อาสายุวกาชาดควรช่วยเหลืออย่างไรเป็นอันดับแรก
    ก. ปิดตาผู้บาดเจ็บเพื่อป้องกันการติดเชื้อ
    ข. พิจารณาว่าสารเคมีนั้นมีฤทธิ์เป็นกรดหรือด่าง
    ค. ใช้น้ำสะอาดชะล้างสารเคมี ออกจากดวงตา
    ง. รีบเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเพื่อนำส่งโรงพยาบาล

เฉลย

แบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (Posttest)

1	ง	11	ก	21	ค
2	ค	12	ค	22	ง
3	ข	13	ก	23	ง
4	ง	14	ง	24	ก
5	ค	15	ข	25	ง
6	ค	16	ก	26	ค
7	ข	17	ข	27	‘ง
8	ข	18	ง	28	ข
9	ง	19	ก	29	ข
10	ก	20	ข	30	ค

การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ก่อน-หลังการฝึกอบรม

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักการกาชาดได้	1.แนวคิดสำคัญที่ทำให้เกิดการริเริ่มก่อตั้งหน่วยงานกาชาดขึ้น คือข้อใด ก. การช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรโลก ข. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภาวะสงคราม ค. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภัยธรรมชาติ ง. การช่วยเหลือปกป้องสิทธิเด็กและสตรี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักการกาชาดได้	2. หลักการกาชาด หมายถึง ข้อใด ก. กฎหมายที่ควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรกาชาดทั่วโลก ข. หลักการที่บุคลากรและหน่วยงานกาชาดยึดถือปฏิบัติในยามสงคราม ค. หลักการที่บุคลากรและหน่วยงานกาชาดทั่วโลกยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ง. หลักการที่หน่วยงานทางการแพทย์ในประเทศที่เกิดความขัดแย้งทางการทหารต้องยึดถือปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักการกาชาดได้	1.แนวคิดสำคัญที่ทำให้เกิดการริเริ่มก่อตั้งหน่วยงานกาชาดขึ้น คือข้อใด ก. การช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรโลก ข. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภาวะสงคราม ค. การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และการปกป้องผู้ประสบภัยธรรมชาติ ง. การช่วยเหลือปกป้องสิทธิเด็กและสตรี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
นำเสนอแนวทางการนำหลักการกาชาดมาใช้เป็นหลักคิดในการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บได้	3.จากสถานการณ์ต่อไปนี้ ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการโดยคำนึงถึงหลักการกาชาดข้อใด **นที ประสบเหตุ มีผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ซึ่งขณะนั้นมีผู้เข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บบ้างแล้ว นทีซึ่งเป็นอาสายุวกาชาด มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาล จึงเข้าไปแนะนำตัวสั้น ๆ และช่วยปฐมพยาบาล** ก. ความเป็นกลาง ข. ความเป็นอกภาพ ค. ความเป็นอิสระ ง. บริการอาสาสมัคร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
นำเสนอแนวทางการนำหลักการกาชาดมาใช้เป็นหลักคิดในการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บได้	4. อาภรณ์เข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บจำนวน 2 คน หลังจากประเมินสถานการณ์ พบว่า ผู้บาดเจ็บคนที่ 1 เป็นชายคนหนึ่งซึ่งเป็นคนที่อาภรณ์ไม่รู้จัก หมดสติ ผู้บาดเจ็บคนที่ 2 เป็นหญิงวัยกลางคนที่อยู่ใกล้บ้านอาภรณ์ กระดูกขาหัก ร้องขอความช่วยเหลือ อาภรณ์เลือกช่วยเหลือผู้บาดเจ็บที่หมดสติก่อน เป็นการกระทำที่สอดคล้องกับหลักการกาชาดข้อใด ก. ความเป็นกลาง ข. ความเป็นอกภาพ ค. ความเป็นอิสระ ง. บริการอาสาสมัคร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	5.ปฐมพยาบาล หมายถึงอะไร ก. การช่วยเหลือ ดูแลผู้ป่วย ข. การช่วยเหลือผู้ป่วยให้กลับเป็นปกติ ค. การช่วยให้ผู้ป่วยคลายความวิตกกังวล ต่ออาการเจ็บป่วย ง. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุ โดยใช้เครื่องมือเท่าที่หาได้ก่อนส่งต่อแพทย์							

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	6.ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> วัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาล ก. เพื่อช่วยชีวิตผู้บาดเจ็บ ข. เพื่อป้องกันความพิการ ค. เพื่อดูแลสภาพร่างกายผู้บาดเจ็บให้หายเป็นปกติ ง. เพื่อบรรเทาความเจ็บปวด และป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	7.จากขั้นตอนต่อไปนี้ 1. การขอความช่วยเหลือ 2. การประเมินอาการบาดเจ็บขั้นที่ 1 3. การประเมินอาการบาดเจ็บขั้นที่ 2 4. สำรวจสถานการณ์และแนะนำตัว ข้อใดเรียงลำดับขั้นตอนได้ถูกต้อง ก. 1-2-3-4 ข. 4-2-1-3 ค. 4-3-2-1 ง. 2-1-4-3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	8.ข้อใด ไม่ จัดอยู่ในกลุ่มอาการที่ต้องช่วยเหลือเร่งด่วน ก. หยุดหายใจ ข. อัมพาต ค. เสียเลือด ง. หัวใจหยุดเต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	9.ข้อใด ไม่ จำเป็นในการสำรวจสถานการณ์ ก. ความปลอดภัย ข. สถานที่เกิดเหตุ ค. จำนวนผู้ประสบเหตุ ง. ความรุนแรงของอาการบาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	10.การพิจารณาจัดกลุ่มอาการของผู้บาดเจ็บ มีประโยชน์อย่างไร ก. การกำหนดวิธีการปฐมพยาบาล ข. การกำหนดวิธีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ค. การกำหนดเครื่องมือการปฐมพยาบาล ง. การจัดลำดับของการให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	11.เมื่อพบอุบัติเหตุเกิดขึ้น สิ่งที่ท่านต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกก่อนเข้าไปให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ คือ ข้อใด ก. ช่วยผู้บาดเจ็บให้เร็วที่สุด ข. สำรวจดูสถานการณ์ในขณะนั้น ค. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บอย่างถูกวิธี ง. รีบนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	12.ข้อใดเป็นการประเมินการหมดสติของผู้บาดเจ็บ ก. การเรียกผู้ป่วย ข. การตรวจชีพจร ค. การปลุกเขย่าตัว ง. การสังเกตการณ์หายใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	13.ข้อใดเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติขณะตรวจการหายใจ ก. ตาดู หูฟัง แก้มสัมผัส ข. ตาดู หูฟัง มือสัมผัส ค. ตาดู หูฟัง เป่าปาก ง. ตาดู หูฟัง เป่าปาก กดหน้าอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
เข้าใจหลักการและสามารถวางแผนการช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลได้	14.การตรวจการหายใจควรใช้เวลาเท่าไร ก. 5 วินาที ข. 10 วินาที ค. 15 วินาที ง. 30 วินาที	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บอกความหมาย สาเหตุและอาการของการเป็นลม ได้	15.ข้อใดให้คำจำกัดความของการเป็นลมได้ถูกต้อง ก. การหมดความรู้สึกไปชั่วขณะหนึ่งเนื่องจากเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอ ข. การวิงเวียนศีรษะ และไม่สามารถทรงตัวได้ชั่วขณะหนึ่ง ค. การหมดความรู้สึกเนื่องจากการเสียเลือด ง. ภาวะหมดสติเนื่องจากเนื้อเยื่อขาดออกซิเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บอกความหมาย สาเหตุและอาการของการเป็นลม ได้	16.ผู้ป่วยที่เป็นลมเนื่องจากการสูญเสียเหงื่อ มีอาการดังต่อไปนี้ <u>ยกเว้น</u> ข้อใด ก. หายใจเร็ว ตื้น ไม่สม่ำเสมอ ข. หน้าซีด เหงื่อออกมาก ค. อ่อนเพลีย คลื่นไส้ ง. ชีพจรเบา เร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายขั้นตอนการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลม ได้	17.ข้อใดต่อไปนี้ เป็นการปฐมพยาบาลคนเป็นลมจากการหิว ก. ให้รับประทานโจ๊กร้อน ๆ ข. ให้รับประทานข้าวไข่เจียว ค. ให้ดื่มนมหรือน้ำเต้าหู้ ง. ให้ดื่มน้ำหวาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายวิธีการจัดท่านอนที่ปลอดภัยได้	18.ข้อใด คือ การจัดท่านอนที่ปลอดภัย ก. จัดให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ ข. จัดให้นอนหงาย เชยคางขึ้น ค. จัดให้นอนคว่ำ ตะแคงหน้าไปด้านใดด้านหนึ่ง ง. นอนยกหนุนศีรษะให้สูงกล่าวระดับของปลายเท้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายวิธีการจัดท่านอนที่ปลอดภัยได้	19.หากพบว่าผู้บาดเจ็บมีอาการกระดูกหัก ควรจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างไร ก. นอนยกหนุนศีรษะให้สูงกล่าวระดับของปลายเท้า ข. จัดให้นอนคว่ำ ตะแคงหน้าไปด้านใดด้านหนึ่ง ค. จัดให้นอนหงาย เชยคางขึ้น ง. จัดให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายวิธีการจัดท่านอนที่ปลอดภัยได้	20.กรณีใดต่อไปนี้ ไม่สามารถจัดผู้ป่วยให้อยู่ในท่านอนที่ปลอดภัยได้ ก. ผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากการรับสารพิษเข้าไปในร่างกาย ข. ผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ ค. ผู้ป่วยหมดสติเนื่องจากการเป็นลม ง. ผู้ป่วยหมดสติจากการสำลักควัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	21. เด็กชายคนหนึ่งหกล้ม หน้าผากบวมโน เขียวคล้ำ ท่านจะปฐมพยาบาลอย่างไร ก. ประคบด้วยความร้อน เพื่อช่วยให้เลือดมาเลี้ยงดี ข. ประคบด้วยความเย็น จนรู้สึกชา ค. ประคบด้วยความเย็นเพื่อให้เส้นเลือดหดตัว ง. ประคบด้วยความเย็นสลับกับความร้อน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	22.ขณะที่เพื่อนท่านกำลังเดินเล่นอยู่ในสวน ถูกไม้แหลมตำเสียบคาเท้าและมีเลือดออกเล็กน้อย ท่านจะช่วยเหลืออย่างไร ก. รีบดึงไม้นั้นออกทันที ข. ไม่ต้องดึงไม้ออก นำเพื่อนส่งสถานพยาบาล ค. หายามาทาแล้วดึงไม้ออก ดึงไม้ออกแล้วหาผ้าสะอาดมาปิดแผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	23.การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บที่ถูกกระจกบาดที่แขนมีเลือดออกมาก สิ่งแรกที่ควรปฏิบัติ คือ ข้อใด ก. เช็ดด้วยแอลกอฮอล์ ข. ใส่ยาแดงและปิดพลาสเตอร์ ค. ใช้ผ้ากดแผลไว้ ง. ล้างแผลด้วยน้ำสะอาด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	24.ขณะที่แม่ครัวกำลังสับซี่โครงหมู เกิดพลาดไปถูกนิ้วขาด ท่านไปพบเหตุการณ์นั้นพอดี ควรดูแลนิ้วมือที่ขาดอย่างไร ก. ใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่นแล้วนำไปแช่ในภาชนะที่ใส่น้ำแข็งผสมน้ำ ข. หาผ้าสะอาดห่อไว้ แล้วนำส่งโรงพยาบาล พร้อมผู้บาดเจ็บ ค. หาผ้าสะอาดห่อไว้แล้วใส่ในกระติกน้ำแข็ง ง. นำนิ้วที่ขาดไปล้างน้ำสะอาด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	25.หลานชายของวิทยาหกล้มขณะวิ่งเล่นอยู่หน้าบ้าน เกิดบาดแผลถลอกที่ฝ่ามือ สิ่งแรกที่วิทยาควรช่วยเหลือคือข้อใด **ก. เช็ดด้วยแอลกอฮอล์** **ข. ล้างด้วยน้ำและสบู่** ค. ใส่ทิงเจอร์ไอโอดีน ง. ใส่ยาแดง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	26.ข้อใดต่อไปนี้ เป็นการช่วยเหลือคนช็อกอย่างถูกวิธี ก. ให้นอนราบ ตะแคงหน้า ยกปลายเท้าสูง ห่มผ้าให้อบอุ่น ข. ให้นอนราบ ตะแคงหน้า ห่มผ้าให้อบอุ่น ค. ให้นอนราบ ยกปลายเท้าสูง ห่มผ้าให้อบอุ่น ง. ให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ระบุอาการที่เกิดจากการเสียเลือดและอธิบายหลักการห้ามเลือดได้	27.เกิดอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ชนเสาไฟฟ้า ผู้ขับขี่มีบาดแผลที่ขาเลือดออกมากและพุ่งเป็นจังหวะตามการเต้นของหัวใจ ท่านคิดว่าเป็นเลือดที่ออกจากเส้นเลือดชนิดใด ก. เส้นเลือดดำ ข. เส้นเลือดใหญ่ ค. เส้นเลือดแดง ง. เส้นเลือดฝอยจำนวนมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	28.อาสายุวกาชาด ประสบเหตุเด็กชายข้างบ้านถูกน้ำร้อนลวกขาทั้ง 2 ข้าง ตั้งแต่เท้าถึงหน้าแข้งสิ่งแรกที่จะต้องทำคือข้อใด ก. ร้องตะโกนให้คนช่วยพร้อมกับอุ้มลูกออกมานอกบ้านเพื่อไปโรงพยาบาล ข. ใช้ยาสีฟันทาขาพร้อมกับปลอบประโลมให้เด็กหายตกใจ ค. หาผ้าสะอาดห่อขาเด็กแล้วรีบพาไปโรงพยาบาล ง. ล้างขาเด็กชายด้วยน้ำธรรมดาหรือแช่ขาลงในถังน้ำและรีบนำไปโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	29.เมื่อเป็นแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก จะไม่ใช้น้ำมัน เนยหรือครีมทาแผล เพราะเหตุใด ก. หายาก ราคาแพง ข. เปรอะเปื้อนเสื้อผ้า ค. ไม่สะอาด ติดเชื้อได้ง่าย ง. ปิดกั้นการระบายความร้อน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลบาดแผลประเภทต่าง ๆ ได้	30.การปฐมพยาบาลแผลไหม้ ที่ถูกต้องคือ ข้อใด ก. หาผ้าสะอาดปิดแผล ข. ห้ามแผลถูกน้ำใช้ ค. ยาสีฟันทาบริเวณแผล ง. ใช้น้ำประคบใช้น้ำแข็งประคบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายสาเหตุและลักษณะของอาการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	31.ข้อใดถูกต้อง เกี่ยวกับข้อเคล็ด ก. มีการเลื่อนของกระดูกข้อต่อ ข. ไม่มีการฉีกขาดของเนื้อเยื่อรอบข้อต่อ ค. มีอาการปวดบวม ช้ำ เนื่องจากอวัยวะส่วนปลายขาดเลือด ง. การดึง ยืด หรือบิดข้อต่อมากเกินปกติ เป็นสาเหตุของข้อเคล็ด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายหลักการและแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	32. นักปฐมพยาบาล มีหลักในการเข้าเฝือกชั่วคราวอย่างไร จ. ควรมัดเฝือกให้กระชับทับส่วนที่หัก ฉ. ควรใช้วัสดุที่มีขนาดเล็ก เช่น เชือก ในการมัดเฝือก ช. ขณะเข้าเฝือก ให้ดึงอวัยวะที่หักให้ตึงเพื่อลดอาการปวด ซ. ภายหลังเข้าเฝือกชั่วคราว ต้องมีเลือดไปเลี้ยงอวัยวะส่วนปลายเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายหลักการและแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	33.ผู้บาดเจ็บพลัดตกจากเก้าอี้ ข้อมือขวากระแทกพื้น มีอาการปวดมาก การปฐมพยาบาลข้อใดไม่ถูกต้อง ก. ทายาและนวดนาน 10 นาที ข. พันด้วยผ้าม้วนยึดอย่างระวัง ค. เข้าเฝือกชั่วคราวอย่างนุ่มนวล **ง.** คล้องแขนด้วยผ้าที่หาได้ในที่เกิดเหตุ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายหลักการและแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	34.ผู้บาดเจ็บประสบอุบัติเหตุไหล่ซ้ายกระแทกกับพื้น สังเกตเห็นไหล่ซ้ายผิดรูป การช่วยเหลือข้อใดเหมาะสม ก. ให้ทาขี้ผึ้งเพื่อป้องกันอาการปวด ข. ประคบด้วยน้ำแข็งสลับกับน้ำอุ่น ค. ค่อย ๆ จับไหล่ซ้ายขยับเพื่อตรวจการบาดเจ็บ ง. คล้องแขนและค่อย ๆ มัดยึดแขนซ้ายกับลำตัว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายหลักการและแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	35. อาสายุวกาชาดประสบเหตุ มีผู้บาดเจ็บจากการลื่นตกบันได ล้มกระแทกกับพื้นค่อนข้างแรง มีอาการปวดที่ข้อเท้าขวา สังเกตเห็นว่าข้อเท้าบวมช้ำ ทันทีเห็นเหตุการณ์ อาสายุวกาชาดจะให้การช่วยเหลืออย่างไรจึงเหมาะสม ก. ประคบด้วยความเย็นและพันด้วยผ้าม้วนยืด ข. แช่เท้าในน้ำอุ่น แล้วเข้าเฝือกชั่วคราว ค. ทาด้วยยาหม่องและเข้าเฝือกชั่วคราว ง. ประคบด้วยความเย็นและทายาหม่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายหลักการและแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	36.อาสายุวกาชาด ประสบเหตุมีผู้บาดเจ็บรายหนึ่งมีการบาดเจ็บเฉพาะแขนซ้าย โดยพบว่าแขนซ้ายผิดรูปและมีบาดแผลเลือดออก การช่วยเหลือก่อนเข้าเฝือกชั่วคราวข้อใดถูกต้อง ก. ล้างทำความสะอาดแผลและใช้ผ้าสะอาดปิด ข. จับแขนซ้ายซึ่งงออยู่ ให้ค่อย ๆ ยืดออกอย่างระวัง ค. ให้ผู้บาดเจ็บนอนนิ่ง ๆ จนกว่ารถพยาบาลจะมาถึง ง. สังเกตสีผิวของมือซ้ายและห้ามเลือดบริเวณบาดแผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ระบุสิ่งที่พึงระวังในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	37.ในการปฐมพยาบาลกรณีกระดูกหักการช่วยเหลือระหว่างนำส่งโรงพยาบาลข้อใดไม่ถูกต้อง ก. นอนราบ ยกขาสูง ข. ให้ทานยาแก้ปวด ค. ประคบความเย็นรอบบาดแผล ง. สังเกตสีผิวและอุณหภูมิของมือซ้าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายหลักการและแนวปฏิบัติในการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บของกระดูกและข้อได้	38.ผู้บาดเจ็บตกจากที่สูง รู้สึกตัวดี หายใจและชีพจรเต้นปกติ หน้าค่อนข้างซีด ไม่สามารถขยับตัวได้ควรให้การช่วยเหลืออย่างไรจึงจะปลอดภัย ก. พยุงไปพบแพทย์ ข. นอนราบ ยกขาสูง ตะแคงหน้า ค. จัดท่านอนที่ปลอดภัย (Recovery position) ง. อยู่กับผู้บาดเจ็บจนกว่ารถพยาบาลหรือบุคคลากรทางการแพทย์มารับ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายหลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้	39.ท่านมีหลักในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไร ก. กระดูกสันหลังของผู้ช่วยเหลือควรอยู่ในแนวตรงขณะยกผู้บาดเจ็บ ข. ขณะยก ให้น้ำหนักตัวของผู้บาดเจ็บห่างจากตัวผู้ช่วยเหลือมากที่สุด ค. ผู้บาดเจ็บทุกราย ต้องได้รับการปฐมพยาบาลก่อนเคลื่อนย้ายเสมอ ง. ควรยกผู้บาดเจ็บทันที เพื่อความรวดเร็ว							

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
อธิบายหลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้	40.ผู้บาดเจ็บหกล้ม มีอาการปวดที่ข้อเท้า" ข้อใด เป็นวิธีการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่เหมาะสม ก. การพยุง ข. การแบก ค. การใช้เก้าอี้ ง. การใช้เปลผ้าห่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายหลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้	41." ผู้บาดเจ็บหมดสติ ไม่มีอาการกระดูกหัก" ข้อใด เป็นวิธีการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่เหมาะสม ก. การพยุง ข. การแบก ค. การใช้เก้าอี้ ง. การใช้เปลผ้าห่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
อธิบายหลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้	42.ข้อใด ไม่ ถูกต้องเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยการแบก ก. ใช้ในกรณีผู้บาดเจ็บไม่มีสติ ข. ไม่ควรใช้หากพบว่ามีการบาดเจ็บที่กระดูกสันหลัง ค. ใช้ช่วยเหลือในกรณีที่จำเป็นต้องเคลื่อนย้ายฉุกเฉิน ง. สามารถใช้เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่มีน้ำหนักตัวมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
วางแผนการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้เหมาะสมตามสถานการณ์	43.วิชัยและยศ ช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลม จนรู้สึกตัวแล้วและต้องการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปในที่เหมาะสม วิชัยและยศควรเลือกใช้วิธีการใดในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ก. การใช้เปลผ้าห่ม ข. การอุ้มนั่งบนมือ ค. การแบก ง. การลาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
วางแผนการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้เหมาะสมตามสถานการณ์	44.พงศ์และพิชัย ช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลม จนรู้สึกตัวแล้วและต้องการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปในที่เหมาะสม พงศ์และพิชัย ควรเลือกใช้วิธีการใดในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ก. การใช้เปลผ้าห่ม ข. การอุ้มนั่งบนมือ ค. การแบก ง. การลาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
วางแผนการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้เหมาะสมตามสถานการณ์	45.ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ก. ต้องเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บก่อนปฐมพยาบาล ข. ควรยกผู้บาดเจ็บ โดยให้น้ำหนักตัวของผู้บาดเจ็บห่างจากผู้ช่วยเหลือมากที่สุด ค. การสื่อสารกันอย่างชัดเจน เป็นสิ่งสำคัญในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยทีมผู้ช่วยเหลือ ง. เราสามารถยกผู้บาดเจ็บที่หมดสติตามลำพังได้ทันทีหากผู้บาดเจ็บมีน้ำหนักน้อยกว่าผู้ช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
สามารถวางแผนและปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายได้	46.อาสายุวกาชาดคนหนึ่งประสบเหตุมีแก๊สรั่ว และมีชายคนหนึ่งหมดสติอยู่ในที่เกิดเหตุ ควรจะเลือกวิธีการเคลื่อนย้ายแบบใดจึงจะเหมาะสมและปลอดภัย ก. การลากแบบคลาน ข. การนั่งบนเก้าอี้ ค. การอุ้มนั่งมือ ง. การพยุง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
สามารถวางแผนและปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายได้	47.สิ่งใดควรทำเป็นอันดับแรก เมื่อพบผู้ป่วยที่ได้รับก๊าซพิษจนหมดสติ ก. คลายเสื้อผ้าให้หลวม ข. เคลื่อนย้ายผู้ป่วย ค. ตรวจการหายใจ และชีพจร ง. ทำให้อาเจียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
สามารถวางแผนและปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายได้	48.สิ่งใดที่ไม่ควรกระทำในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ดื่มสารพิษที่มีฤทธิ์กัดกร่อน ก. ให้ดื่มน้ำ ข. ทำให้อาเจียน ค. เปิดทางเดินหายใจ ง. ให้รับประทานผงถ่านบดผสมน้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
สามารถวางแผนและปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายได้	49.วัลยา พบผู้ป่วยที่ดื่มน้ำยาล้างห้องน้ำเพื่อฆ่าตัวตาย สิ่งใดที่ ไม่ควร กระทำในการช่วยเหลือ ก. ทำให้อาเจียน ข. เปิดทางเดินหายใจ ค. ให้ดื่มน้ำ ง. ให้รับประทานผงถ่านบดผสมน้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 การตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล (ต่อ)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าความสอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
สามารถวางแผนและปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกายได้	50.อาสายุวกาชาดประสบเหตุ มีผู้บาดเจ็บถูกสารพิษกระเด็นเข้าตา อาสายุวกาชาดควรช่วยเหลืออย่างไรเป็นอันดับแรก ก. ปิดตาผู้บาดเจ็บเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ข. รีบเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเพื่อนำส่งโรงพยาบาล ค. พิจารณาว่าสารเคมีนั้นมีฤทธิ์เป็นกรดหรือด่าง ง. ใช้น้ำสะอาดชะล้างสารเคมีออกจากดวงตา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 3 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของข้อทดสอบจำนวน 50 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	สรุป	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	สรุป
1	0.47	0.35	นำไปใช้	26	0.65	0.28	นำไปใช้
2	0.58	0.31	นำไปใช้	27	0.73	0.30	นำไปใช้
3	0.68	0.30	นำไปใช้	28	0.57	0.38	นำไปใช้
4	0.62	0.29	นำไปใช้	29	0.80	0.04	ตัดทิ้ง
5	0.65	0.50	นำไปใช้	30	0.62	0.49	นำไปใช้
6	0.43	0.31	นำไปใช้	31	0.70	0.27	นำไปใช้
7	0.77	0.25	นำไปใช้	32	0.52	0.41	นำไปใช้
8	0.73	0.37	นำไปใช้	33	0.80	0.35	นำไปใช้
9	0.75	0.32	นำไปใช้	34	0.77	0.23	นำไปใช้
10	0.58	0.39	นำไปใช้	35	0.62	0.11	ตัดทิ้ง
11	0.77	0.27	นำไปใช้	36	0.68	0.40	นำไปใช้
12	0.80	0.35	นำไปใช้	37	0.62	0.44	นำไปใช้
13	0.73	0.30	นำไปใช้	38	0.65	0.45	นำไปใช้
14	0.85	0.27	นำไปใช้	39	0.72	0.37	นำไปใช้
15	0.63	0.45	นำไปใช้	40	0.82	0.25	นำไปใช้
16	0.73	0.26	นำไปใช้	41	0.65	0.36	นำไปใช้
17	0.82	0.31	นำไปใช้	42	0.70	0.53	นำไปใช้
18	0.65	0.33	นำไปใช้	43	0.82	0.36	นำไปใช้
19	0.82	0.35	นำไปใช้	44	0.63	0.30	นำไปใช้
20	0.65	0.37	นำไปใช้	45	0.77	0.30	นำไปใช้
21	0.68	0.36	นำไปใช้	46	0.75	0.46	นำไปใช้
22	0.65	0.34	นำไปใช้	47	0.77	0.30	นำไปใช้
23	0.73	0.33	นำไปใช้	48	0.75	0.50	นำไปใช้
24	0.73	0.37	นำไปใช้	49	0.72	0.36	นำไปใช้
25	0.75	0.43	นำไปใช้	50	0.50	0.27	นำไปใช้

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ด้วยวิธี KR-20

ตาราง 4 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้ง

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	2	3	4	4	2	2	4	3	1	1	1	1	3	3	3	1	3	4	3	4	4	1	4	4	1	3	3	2	2	1	**30**
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28
2	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	27
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	27
5	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	26
6	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	26
7	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	26
8	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26
9	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	25
10	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	25
11	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	25
12	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	24
13	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	24
14	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	24

ตาราง 4 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้ง (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	2	3	4	4	2	2	4	3	1	1	1	1	3	3	3	1	3	4	3	4	4	1	4	4	1	3	3	2	2	1	**30**
15	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	23
16	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	23
17	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	23
18	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	23
19	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	23
20	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	23
21	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	23
22	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	22
23	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	22
24	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	22
25	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	22
26	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	22
27	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	21
28	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	21
29	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	21
30	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	21
31	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	20
32	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	20

ตาราง 4 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้ง (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	2	3	4	4	2	2	4	3	1	1	1	1	3	3	3	1	3	4	3	4	4	1	4	4	1	3	3	2	2	1	**30**
33	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	20
34	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	20
35	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	20
36	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	20
37	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	19
38	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	19
39	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	19
40	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	19
41	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	18
42	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	18
43	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	18
44	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	18
45	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	18
46	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	14
47	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	14
48	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	14
49	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	14
50	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	14

ตาราง 4 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้ง (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	2	3	4	4	2	2	4	3	1	1	1	1	3	3	3	1	3	4	3	4	4	1	4	4	1	3	3	2	2	1	**30**
51	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	13
52	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	13
53	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	13
54	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	13
55	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	13
56	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	13
57	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	13
58	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	13
59	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	13
60	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	12
61	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	12
62	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	12
63	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	12
64	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	12
65	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	12
66	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	12
67	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	12
68	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	11

ตาราง 4 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้ง (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	2	3	4	4	2	2	4	3	1	1	1	1	3	3	3	1	3	4	3	4	4	1	4	4	1	3	3	2	2	1	**30**
69	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	11
70	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	10
71	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	10
72	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	10
73	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	10
74	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9
75	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	9
76	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	9
77	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	9
78	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	9
79	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	9
80	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	9
81	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	8
82	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	8
83	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7
84	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	7
85	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7
86	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	7

ตาราง 4 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้ง (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	2	3	4	4	2	2	4	3	1	1	1	1	3	3	3	1	3	4	3	4	4	1	4	4	1	3	3	2	2	1	**30**
87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6
88	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
89	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6
90	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6

Reliability ก่อนเรียน

****** Method 1 (space saver) will be used for this analysis ******

_

R E L I A B I L I T Y A N A L Y S I S - S C A L E (A L P H A)

1. I1
2. I2
3. I3
4. I4
5. I5
6. II6
7. I7
8. I8
9. I9
10. I10
11. I11
12. I12
13. I13
14. I14
15. I15
16. I16
17. I17
18. I18
19. I19
20. I20I
21. I21
22. I22
23. I23
24. I24
25. I25
26. I26
27. I27
28. I28
29. I29
30. I30

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
I1	15.8667	38.5663	.5875	.8450
I2	15.9111	39.5201	.4241	.8497
I3	15.9333	39.5236	.4230	.8497
I4	15.9778	39.7973	.3802	.8509
I5	15.9000	39.9787	.3500	.8518
II6	15.8111	39.9527	.3667	.8513
I7	15.8889	40.2797	.3020	.8531
I8	15.9556	39.7059	.3937	.8505
I9	15.9889	39.5617	.4199	.8498
I10	15.8667	40.3191	.2976	.8532
I11	15.9556	40.5823	.2525	.8545
I12	15.8333	40.7022	.2395	.8548
I13	15.7444	40.1699	.3497	.8518
I14	15.9111	39.4752	.4314	.8494
I15	15.8444	40.4924	.2721	.8539
I16	15.8111	40.5819	.2626	.8542
I17	15.9556	40.2677	.3028	.8531
I18	15.7333	41.0292	.2048	.8555
I19	15.7889	40.4156	.2946	.8533
I20I	15.9556	39.1665	.4822	.8480
I21	15.8222	39.8782	.3767	.8510
I22	15.9778	39.5051	.4280	.8495
I23	15.9667	39.4933	.4291	.8495
I24	15.8556	39.5856	.4189	.8498
I25	15.9889	40.1684	.3209	.8526
I26	15.7556	41.2654	.1597	.8567

I27	15.8778	38.2658	.6365	.8435
I28	15.8889	39.6280	.4079	.8501
I29	15.9333	39.5236	.4230	.8497
I30	15.8667	38.5663	.5875	.8450

Reliability Coefficients

N of Cases = 90.0 N of Items = 30

Alpha = .8553

****** Method 1 (space saver) will be used for this analysis ******

_

R E L I A B I L I T Y A N A L Y S I S - S C A L E (A L P H A)

Reliability Coefficients

N of Cases = 90.0 N of Items = 30

Alpha = .8553

ตาราง 5 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้งไปแล้ว

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	4	3	2	4	3	4	2	2	4	1	1	3	1	4	2	1	2	4	1	2	3	4	4	1	4	3	4	2	2	3	**30**
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28
2	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	27
5	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	27
6	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	27
7	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	26
8	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26
9	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	26
10	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	25
11	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	25
12	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	24
13	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	24
14	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	23
15	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	23
16	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	23
17	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	23
18	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	23

ตาราง 5 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้งไปแล้ว (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	4	3	2	4	3	4	2	2	4	1	1	3	1	4	2	1	2	4	1	2	3	4	4	1	4	3	4	2	2	3	**30**
19	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	23
20	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	23
21	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	23
22	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	23
23	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	21
24	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	21
25	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	21
26	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	21
27	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	21
28	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	21
29	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	21
30	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	21
31	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	20
32	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	20
33	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	20
34	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	20
35	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	20
36	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	20

ตาราง 5 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้งไปแล้ว (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	4	3	2	4	3	4	2	2	4	1	1	3	1	4	2	1	2	4	1	2	3	4	4	1	4	3	4	2	2	3	**30**
37	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	20
38	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	20
39	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	19
40	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	19
41	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	18
42	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	18
43	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	18
44	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	18
45	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	18
46	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	14
47	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	14
8	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	14
49	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	14
50	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	14
51	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	13
52	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	13
53	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	13
54	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	13

ตาราง 5 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้งไปแล้ว (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	4	3	2	4	3	4	2	2	4	1	1	3	1	4	2	1	2	4	1	2	3	4	4	1	4	3	4	2	2	3	**30**
55	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	13
56	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	13
57	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	13
58	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	13
59	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	13
60	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	13
61	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	12
62	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	12
63	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	12
64	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	12
65	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	12
66	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	12
67	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	11
68	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	10
69	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	10
70	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	10
71	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	10
72	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	10

ตาราง 5 ผลการทดสอบในแบบทดสอบวัดความรู้ ฉบับที่ 1 สำหรับ Pretest ผู้ตอบจำนวน 90 คน แยกเป็นกลุ่มเก่ง 45 คน กลุ่มอ่อน 45 คน ใช้คำนวณค่า KR 20 โดยเก็บข้อมูลจาก อาสายุวกาชาดจำนวน 160 คน แล้วตัดเอากลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน กลุ่มละ 27% ตัดส่วนผู้ตอบที่เป็นกลุ่มกลางทิ้งไปแล้ว (ต่อ)

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
เฉลย	4	3	2	4	3	4	2	2	4	1	1	3	1	4	2	1	2	4	1	2	3	4	4	1	4	3	4	2	2	3	**30**
73	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	10
74	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9
75	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	9
76	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	9
77	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	9
78	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	9
79	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	9
80	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	9
81	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	8
82	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	8
83	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7
84	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	7
85	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7
86	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	7
87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	6
88	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
89	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6
90	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6

Reliability หลังเรียน

****** Method 1 (space saver) will be used for this analysis ******

_

R E L I A B I L I T Y A N A L Y S I S - S C A L E (A L P H A)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
I1	15.9778	38.2467	.5894	.8157
I2	16.0111	39.1122	.4416	.8206
I3	16.0444	39.0317	.4545	.8202
I4	15.9667	40.8865	-.0005	.8554
I5	16.0000	39.4382	.3887	.8224
II6	15.9222	39.6456	.3650	.8232
I7	16.0000	39.7303	.3411	.8239
I8	16.0556	40.1879	.2668	.8264
I9	16.0556	39.6935	.3466	.8237
I10	15.9556	40.1328	.2796	.8259
I11	16.0667	39.8157	.3273	.8244
I12	15.9333	40.5348	.2171	.8279
I13	15.8333	40.0281	.3256	.8245
I14	16.0222	38.9658	.4654	.8198
I15	15.9333	39.8382	.3310	.8243
I16	15.9222	39.6905	.3575	.8234
I17	16.0333	40.1674	.2697	.8263
I18	15.8333	39.8708	.3533	.8236
I19	15.9111	40.3516	.2502	.8268
I20I	16.0556	39.0418	.4533	.8202
I21	15.9111	39.9471	.3171	.8247
I22	16.0333	39.5607	.3677	.8230
I23	16.0667	39.5011	.3784	.8227

I24	16.0111	39.9437	.3061	.8251
I25	16.0889	40.0145	.2966	.8254
I26	15.8667	40.5663	.2233	.8276
I27	15.9667	37.8978	.6509	.8136
I28	15.9889	39.4044	.3951	.8221
I29	16.0333	38.8865	.4784	.8194
I30	15.9667	38.1449	.6086	.8150

Reliability Coefficients

N of Cases = 90.0 N of Items = 30

Alpha = .8289

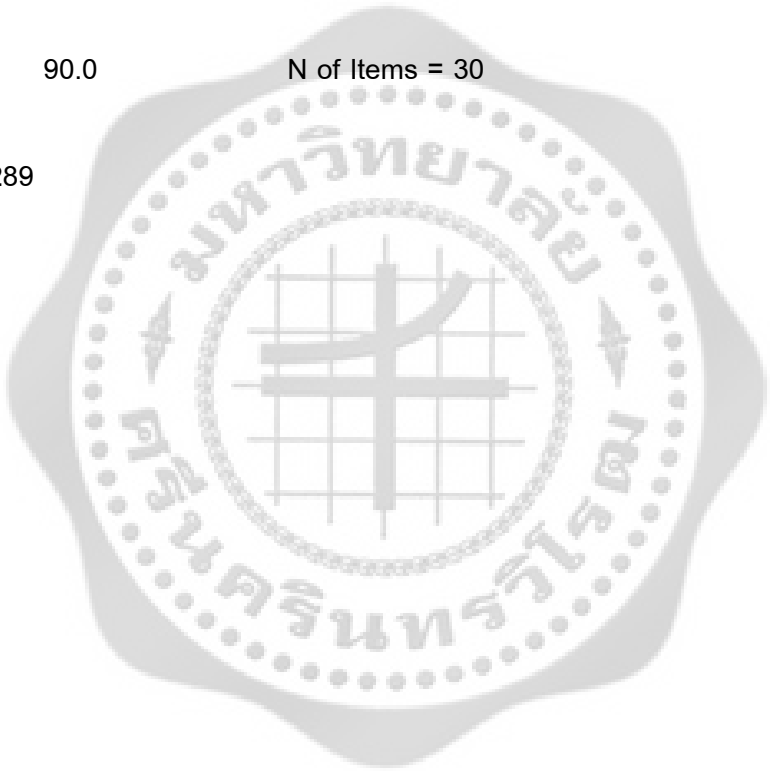

ภาคผนวก จ

แบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล ก่อน-หลังการฝึกอบรม /
การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินทักษะ

แบบประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล ก่อน-หลังการฝึกอบรม

แบบประเมินทักษะ เรื่อง การเป็นลม

กลุ่มที่ _____ หน่วยสี _____

คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง
3. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมเนื่องจากความร้อนและการเสียเหงื่อ (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามสาเหตุการเป็นลม			5		
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วย			4		
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			1		
	รวม			10		

การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมหน้าซีด(10 คะแนน)						
ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามสาเหตุการเป็นลม			5		
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วย			4		
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			1		
	รวม			10		
	รวมทั้งสิ้น			**20**		

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) การประเมินทักษะ เรื่อง การเป็นลม

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมเนื่องจากความร้อนและการเสียเหงื่อ (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามสาเหตุการเป็นลม	5	ผู้ปฐมพยาบาลมีการปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้ ครบถ้วน ถูกต้อง คล่องแคล่ว 1. จัด ประคองให้ผู้ป่วยนอนราบในที่เหมาะสม 2. คลายเสื้อผ้าให้หลวม 3. มีการสังเกตผู้ป่วย ถ้าหน้าซีด ยกขาสูง 1 ฟุต หรือ 1 ศอก ถ้าหน้าแดง ให้นอนราบปกติ 4. เช็ดตัวด้วยผ้าชุบน้ำธรรมดา 5. ประคองผู้ป่วยให้ดื่มน้ำเกลือแร่ หรือน้ำเกลือ เจือจาง อย่างระมัดระวัง	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาลครบถ้วนทั้ง 5 ข้อ แต่ยังขาดความมั่นใจและความคล่องแคล่ว	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาลทั้ง 5 ข้อ แต่มีข้อผิดพลาดข้อใดข้อหนึ่ง ยกเว้นข้อที่ 3	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาลทั้ง 5 ข้อ แต่มีข้อผิดพลาด 2-3 ข้อ ยกเว้นข้อที่ 3	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาล ข้อที่ 3 ผิดพลาด

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วย	4		ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง ด้วยความมั่นใจ ดังนี้ 1. จัดแขน ขาผู้ป่วยให้พร้อมที่จะพลิกตัว 2. พลิกตัวผู้ป่วยให้นอนในท่าตะแคงกึ่งคว่ำ อย่างระมัดระวัง 3. จัดให้มีการดูแลผู้ป่วยตลอดเวลาที่ทำการขอความช่วยเหลือ หรือรอให้ฟื้นคืนสติ	ปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัยทั้ง 3 ข้อ อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง แต่ขาดความมั่นใจ	ปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัยถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ไม่ปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัยแก่ผู้ป่วย
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	1					มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมหน้าซีด(10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามสาเหตุการเป็นลม	5	ผู้ปฐมพยาบาลมีการปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้ครบถ้วน ถูกต้อง คล่องแคล่ว 1. จัด ประคองให้ผู้ป่วยนั่ง โน้มศีรษะลงมาที่ระหว่างเข่าทั้งสองข้าง หรือนอนราบในที่เหมาะสม 2. คลายเสื้อผ้าให้หลวม 3. ให้ผู้ป่วยหายใจเข้า ออกลึก ๆ 4. ให้ผู้ป่วยนานราบ ยกขาสูง 1 ฟุต หรือ 1 ศอก 5. ประคองผู้ป่วยให้ดื่มน้ำหวาน หรือน้ำเกลือแร่อย่างระมัดระวัง 6. เช็ดตัวด้วยผ้าชุบน้ำธรรมดา	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาลครบถ้วนทั้ง 5 ข้อ แต่ยังขาดความมั่นใจและความคล่องแคล่ว	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาลทั้ง 5 ข้อ แต่มีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 ข้อ	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาลทั้ง 5 ข้อ แต่มีข้อผิดพลาด 3-4 ข้อ ยกเว้นข้อที่ 3	ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฐมพยาบาลผิดพลาด มากกว่า 4 ข้อ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วย	4		ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง ด้วยความมั่นใจ ดังนี้ 4. จัดแขน ขาผู้ป่วยให้พร้อมที่จะพลิกตัว 5. พลิกตัวผู้ป่วยให้นอนในท่าตะแคงกึ่งคว่ำ อย่างระมัดระวัง 6. จัดให้มีการดูแลผู้ป่วยตลอดเวลาที่ทำการขอความช่วยเหลือ หรือรอให้ฟื้นคืนสติ	ปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัยทั้ง 3 ข้อ อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง แต่ขาดความมั่นใจ	ปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัยถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ไม่ปฏิบัติการจัดท่านอนที่ปลอดภัยแก่ผู้ป่วย
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	1					มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ

แบบประเมินทักษะ เรื่อง บาดแผลและการห้ามเลือด
หน่วยสี _____

คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง
3. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
ก. บาดแผลศีรษะแตก (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การห้ามเลือด			3		
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล			3		
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		

ข.บาดแผลถูกของมีคม และอวัยวะขาด (10 คะแนน)						
ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การห้ามเลือด			3		
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล			3		
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		
ค.**บาดแผลมีวัตถุปักคา** (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การห้ามเลือด			3		
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล			3		
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		
ง.บาดแผลไหม้ (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การห้ามเลือด			3		
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล			3		
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		
	รวมทั้งสิ้น			40		

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) การประเมินทักษะ เรื่อง บาดแผลและการห้ามเลือด

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ก. บาดแผลศีรษะแตก (10 คะแนน)							
1.	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2.	การห้ามเลือด	3			ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดไม่ถูกต้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	3			ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม แต่ปฏิบัติงานโดยขาดความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดพันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดไม่รัดกุม เพียงพอ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	น้ำหนักคะแนน	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
4	3.การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัย ไม่ถูกต้อง หรือไม่จัดผู้ป่วยให้อยู่ในท่านอนที่ปลอดภัย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ข.บาดแผลถูกของมีคม และอวัยวะขาด (10 คะแนน)							
1.	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2.	การห้ามเลือด	3			ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดไม่ถูกต้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	3			ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม แต่ปฏิบัติงานโดยขาดความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดพันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดไม่รัดกุม เพียงพอ
4	3.การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัย ไม่ถูกต้อง หรือไม่จัดผู้ป่วยให้อยู่ในท่านอนที่ปลอดภัย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ค.**บาดแผลมีวัตถุปักคา** (10 คะแนน)							
1.	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2.	การห้ามเลือด	3			ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดไม่ถูกต้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	3			ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม แต่ปฏิบัติงานโดยขาดความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดพันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดไม่รัดกุม เพียงพอ
4	3.การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัย ไม่ถูกต้อง หรือไม่จัดผู้ป่วยให้อยู่ในท่านอนที่ปลอดภัย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	น้ำหนักคะแนน	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ง.บาดแผลไหม้ (10 คะแนน)							
1.	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2.	การห้ามเลือด	3			ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจ	ปฏิบัติการห้ามเลือดไม่ถูกต้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	3			ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดอย่างถูกต้อง แต่พันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดอย่างรัดกุม แต่ปฏิบัติงานโดยขาดความมั่นใจ	ใช้อุปกรณ์การห้ามเลือดพันปิดบาดแผลเพื่อห้ามเลือดไม่รัดกุม เพียงพอ
4	3.การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่านอนที่ปลอดภัย ไม่ถูกต้อง หรือไม่จัดผู้ป่วยให้อยู่ในท่านอนที่ปลอดภัย

แบบประเมินทักษะ เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ หน่วยสี _____

คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง
3. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
ก. **ข้อเคล็ด** (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการและการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม			3		
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย			3		
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
ข.กระดูกไหปลาร้าหัก / กระดูกซี่โครงหัก (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการและการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม			3		
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย			3		
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		
ค. **ข้อมือ/ ข้อเท้าหัก** (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการและการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม			3		
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย			3		
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		
ง.กระดูกท่อนแขน / ท่อนขาหัก (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการและการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม			3		
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย			3		
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล			2		
	รวม			10		
	รวมทั้งสิ้น			40		

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) การประเมินทักษะ เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ก. **ข้อเคล็ด** (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	3			มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ให้การช่วยเหลือตามอาการบาดเจ็บโดยไม่มีการจัดลำดับ มีการปฏิบัติบางขั้นตอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	3			ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้นอย่างคล่องแคล่ว ระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้นอย่างคล่องแคล่ว แต่ขาดความระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ข.กระดูกไหปลาร้าหัก / กระดูกซี่โครงหัก (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	3			มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ให้การช่วยเหลือตามอาการบาดเจ็บโดยไม่มีการจัดลำดับ มีการปฏิบัติบางขั้นตอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	3			ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพักหรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว ระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้นอย่างคล่องแคล่ว แต่ขาดความระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพักหรือท่านอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	น้ำหนักคะแนน	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ค. **ข้อมือ/ ข้อเท้าหัก** (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	3			มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ให้การช่วยเหลือตามอาการบาดเจ็บโดยไม่มีการจัดลำดับ มีการปฏิบัติบางขั้นตอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	3			ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้นอย่างคล่องแคล่ว ระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้นอย่างคล่องแคล่ว แต่ขาดความระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจและการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ง.กระดูกท่อนแขน / ท่อนขาหัก (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ หรือเพียงแต่เขย่าเรียกเท่านั้น
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	3			มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ให้การช่วยเหลือตามอาการบาดเจ็บโดยไม่มีการจัดลำดับ มีการปฏิบัติบางขั้นตอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	3			ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพักหรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว ระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพักหรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว แต่ขาดความระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพักหรือท่านอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	2				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย

แบบประเมินทักษะ เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ
หน่วยสี _____

คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง
3. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
ก. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ 1 คน (10 คะแนน)						
1	การยก ประคองผู้ป่วย			4		
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย			3		
3	การวางผู้ป่วย			3		
	รวม			10		
ข. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ 2 คน (10 คะแนน)						
1	การยก ประคองผู้ป่วย			4		
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย			3		
3	การวางผู้ป่วย			3		
	รวม			10		

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
ค. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือมากกว่า 2 คน(10 คะแนน)						
1	การยก ประคองผู้ป่วย			4		
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย			3		
3	การวางผู้ป่วย			3		
	รวม			10		
	รวมทั้งสิ้น			**30**		

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) การประเมินทักษะ เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน		2 คะแนน
ก. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ 1 คน (10 คะแนน)							
1	การยก ประคองผู้ป่วย	4		ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวังในท่าทางที่ไม่รัดกุม อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ยกผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย	3			เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง
3	การวางผู้ป่วย	3			วางผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	วางผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	วางผู้บาดเจ็บ อย่างไม่ระมัดระวัง

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ข. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ 2 คน (10 คะแนน)							
1	การยก ประคองผู้ป่วย	4		ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวังในท่าทางที่ไม่รัดกุม อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ยกผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย	3			เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง
3	การวางผู้ป่วย	3			วางผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	วางผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	วางผู้บาดเจ็บ อย่างไม่ระมัดระวัง

แบบประเมินทักษะ เรื่อง สารพิษ หน่วยสี _____

คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง
3. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
ก. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษสัมผัสผิวหนัง (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			3		
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ			5		
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			2		
	รวม			10		
ข. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าสู่ทางเดินหายใจ (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			1		
2	การนำผู้บาดเจ็บออกจากสถานการณ์อันตราย			4		
3	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ			4		
4	การจัดท่าพัก/ ท่านอนที่ปลอดภัย			4		
	รวม			10		

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อสังเกต
		ผ่าน	**ปรับปรุง**			
ค. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าทางปากกรณีไม่รู้สึกตัว (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			1		
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ			4		
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			1		
4	การจัดท่าพัก /ท่านอนที่ปลอดภัย			4		
	รวม			10		
ง. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าทางปาก กรณีรู้สึกตัว (10 คะแนน) (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ			4		
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			4		
	รวม			10		
จ. การช่วยเหลือ เมื่อสารพิษเข้าตา (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			2		
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ			4		
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			2		
4	การจัดท่าพัก/ ท่านอนที่ปลอดภัย			2		
	รวม			10		
	รวมทั้งสิ้น			**50**		

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) การประเมินทักษะ เรื่อง สารพิษ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ก. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษสัมผัสผิวหนัง (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	3			มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียด รอบคอบ	มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างหยาบ ๆ	ไม่มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	5	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนแต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	ให้การช่วยเหลือตามอาการบาดเจ็บโดยไม่มีการจัดลำดับ มีการปฏิบัติบางขั้นตอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	2				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ข. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าสู่ทางเดินหายใจ (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	1					มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียดรอบคอบ
2	การนำผู้บาดเจ็บออกจากสถานการณ์อันตราย	4		ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวังและอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวังในท่าทางที่ไม่รัดกุม อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ยกผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	4		มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนแต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวังไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้องแต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ
4	การจัดท่าพัก/ ท่านอนที่ปลอดภัย	4		ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว ระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว แต่ขาดความระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดท่าพัก/ ท่านอนที่ปลอดภัย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ค. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าทางปากกรณีไม่รู้สึกตัว (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	1					มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียด รอบคอบ
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	4		มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วน แต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	1					มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ
4	การจัดท่าพัก /ท่านอนที่ปลอดภัย	4		ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว ระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพักหรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว แต่ขาดความระมัดระวัง	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ง. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าทางปาก กรณีรู้สึกตัว (10 คะแนน) (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียดรอบคอบ	มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างหยาบ ๆ หรือไม่มีการประเมินสถานการณ์
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	4		มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนแต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวังไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้องแต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	4		มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ และเอาใจใส่ดูแลตลอดระยะเวลาที่ทำการปฐมพยาบาล	มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย	มีการปลอบโยน แต่ใช้คำพูดที่อาจทำให้ผู้บาดเจ็บเกิดความวิตกกังวลมากขึ้น	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
จ. การช่วยเหลือ เมื่อสารพิษเข้าตา (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	2				มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียดรอบคอบ	มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างหยาบ ๆ หรือไม่มีการประเมินสถานการณ์
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	4		มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนแต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวังไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้องแต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	2				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย
4	การจัดท่าพัก /ท่านอนที่ปลอดภัย	2				การจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ไม่ทำให้มีการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น อย่างคล่องแคล่ว ระมัดระวัง ไม่มีการจัดท่าพัก/ ท่านอนที่ปลอดภัย	ปฏิบัติขั้นตอนการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่อาจทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น หรือไม่มีการจัดท่าพัก หรือท่านอนที่ปลอดภัยให้แก่ผู้บาดเจ็บ

แบบประเมิน เรื่อง ทักษะบูรณาการด้านปฐมพยาบาล

หน่วยสี _____

คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง
2. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง
3. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อเสนอแนะ
		ผ่าน	ปรับปรุง			
ก. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บคนที่ 1: ถูกสารพิษ เป็นลม (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			**1**		
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ			**4**		
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			**2**		
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ			**3**		
			รวมคะแนน	**10**		
การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บคนที่ 2: มีการบาดเจ็บของกระดูกและข้อ (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			**1**		
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ			**4**		
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			**2**		
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ			**3**		
			รวมคะแนน	**10**		

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	ผลการประเมิน		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ข้อเสนอแนะ
		ผ่าน	ปรับปรุง			
ค. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บคนที่ 3 : ผู้บาดเจ็บหมดสติ มีบาดแผลเลือดออก มีสัญญาณชีพ (10 คะแนน)						
1	การประเมินสถานการณ์			**1**		
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ			**4**		
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ			**2**		
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ			**3**		
			รวมคะแนน	**10**		
			รวมคะแนน	**30**		

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) การประเมินทักษะ เรื่อง ทักษะบูรณาการด้านปฐมพยาบาล

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1	การประเมินสถานการณ์	**1**					มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียดรอบคอบ
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	**4**		มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนแต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวังไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	**2**				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	**3**			ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บคนที่ 2: มีการบาดเจ็บของกระดูกและข้อ (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	**1**					มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียดรอบคอบ
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	**4**		มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนแต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวังไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	**2**				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	**3**			ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ค. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ คนที่ 3 : ผู้บาดเจ็บหมดสติ มีบาดแผลเลือดออก มีสัญญาณชีพ (10 คะแนน)							
1	การประเมินสถานการณ์	**1**					มีการประเมินสถานการณ์ของผู้บาดเจ็บ อย่างละเอียดรอบคอบ
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	**4**		มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง ระมัดระวัง ไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนด้วยความมั่นใจ	มีการจัดลำดับและให้การช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนนั้นอย่างถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนแต่ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ระมัดระวัง ระมัดระวังไม่ทำให้มีอาการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น	ไม่มีการจัดลำดับการช่วยเหลือตามอาการที่เร่งด่วนปฏิบัติงานถูกต้อง แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ

ที่	พฤติกรรมที่พึงประเมิน	คะแนนเต็ม	พฤติกรรมชี้วัด				
			5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	**2**				มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ	ไม่มีการปลอบโยน ให้กำลังใจ หรือรับฟังคำพูดของผู้ป่วย
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	**3**			ยก ประคองผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม ไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บเพิ่มขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ด้วยความระมัดระวัง และอยู่ในท่าทางที่รัดกุม แต่ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ	เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บอย่างไม่ระมัดระวัง

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินทักษะ

ตาราง 6 การประเมินความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
	คำชี้แจง : ให้วิทยากรสังเกตพฤติกรรมที่พึงประเมินของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินดังนี้ 4. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **มี/ผ่าน** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมมีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ถูกต้อง 5. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการประเมิน **ไม่มี/ปรับปรุง** เมื่อผู้เข้ารับการอบรมไม่มีพฤติกรรมที่กำหนด หรือปฏิบัติงานตามขั้นตอนไม่ถูกต้อง 6. ให้คะแนนตามคะแนนเต็มเมื่อ **มี/ผ่าน** การประเมินพฤติกรรมที่พึงประเมินแต่ละพฤติกรรม **เกณฑ์การผ่านการประเมิน** มีคะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
เรื่อง การเป็นลม								
การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมเนื่องจากความร้อนและการเสียเหงื่อ (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามสาเหตุการเป็นลม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยเป็นลมหน้าซีด (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามสาเหตุการเป็นลม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 6 การประเมินความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
เรื่อง บาดแผลและการห้ามเลือด								
ก. บาดแผลศีรษะแตก (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การห้ามเลือด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ข.บาดแผลถูกของมีคม และอวัยวะขาด (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การห้ามเลือด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ค.**บาดแผลมีวัตถุปักคา** (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การห้ามเลือด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ง.บาดแผลไหม้ (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การห้ามเลือด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การใช้อุปกรณ์ประกอบการปฐมพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เรื่อง การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ								
ก. **ข้อเคล็ด** (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 6 การประเมินความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ข.กระดูกไหปลาร้าหัก / กระดูกซี่โครงหัก (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ค. **ข้อมือ/ ข้อเท้าหัก** (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ง.กระดูกท่อนแขน / ท่อนขาหัก (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือที่เหมาะสมตามอาการ และการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การจัดท่าพัก/ท่านอนที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ และการดูแลผู้บาดเจ็บก่อนนำส่งโรงพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 6 การประเมินความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
เรื่อง การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ								
ก. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ 1 คน (10 คะแนน)								
1	การยก ประคองผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การวางผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ข. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ 2 คน (10 คะแนน)								
1	การยก ประคองผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การวางผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ค. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือมากกว่า 2 คน(10 คะแนน)								
1	การยก ประคองผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การประคอง เคลื่อนย้ายผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การวางผู้ป่วย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
เรื่อง สารพิษ								
ก. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษสัมผัสผิวหนัง (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ข. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าสู่ทางเดินหายใจ (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การนำผู้บาดเจ็บออกจากสถานการณ์อันตราย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การจัดท่าพัก/ ท่านอนที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ค. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าทางปากกรณีรู้สึกตัว (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 6 การประเมินความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
4	การจัดท่าพัก /ท่านอนที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ง. การช่วยเหลือเมื่อสารพิษเข้าทางปาก กรณีไม่รู้สึกตัว (10 คะแนน) (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
จ. การช่วยเหลือ เมื่อสารพิษเข้าตา (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือบรรเทาอาการบาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การจัดท่าพัก/ ท่านอนที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ก. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บคนที่ 1: ถูกสารพิษ เป็นลม (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ข.การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บคนที่ 2: มีการบาดเจ็บของกระดูกและข้อ (15 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ค. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บคนที่ 3 : ผู้บาดเจ็บหมดสติ มีบาดแผลเลือดออก มีสัญญาณชีพ (10 คะแนน)								
1	การประเมินสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การปฐมพยาบาลด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 7 การหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาล จากผู้ประเมิน 2 คน

หน่วยการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2
การเป็นลม	20	9	9
บาดแผลและการห้ามเลือด	40	17	18
การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	40	16.5	20
การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	30	15.5	15.5
สารพิษ	50	18	21
หน่วยบูรณาการ	30	28	28
รวม	210	104	111.5

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ONE	17.3333	6.12917	6
TWO	18.5833	6.29616	6

Correlations

		ONE	TWO
ONE	Pearson Correlation	1	.967(**)
	Sig. (2-tailed)	.	.002
	Sum of Squares and Cross-products	187.833	186.583
	Covariance	37.567	37.317
	N	6	6
TWO	Pearson Correlation	.967(**)	1
	Sig. (2-tailed)	.002	.
	Sum of Squares and Cross-products	186.583	198.208
	Covariance	37.317	39.642
	N	6	6

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed

ภาคผนวก ฉ

แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ก่อน-หลังการฝึกอบรม /
การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ

แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด ก่อน-หลังการฝึกอบรม

แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

(Pretest)

คำชี้แจง:

1. แบบวัดจิตสาธารณะ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 21 ข้อ
2. ใช้เวลาทำแบบวัดจิตสาธารณะ 30 นาที
3. เลือกข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

.....

1. อาสายุวกาชาดจำเป็นต้องเรียนรู้หลักการกาชาด เพราะ_____
   - ก. เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของอาสายุวกาชาด
   - ข. ใช้เป็นหลักคิดด้านมนุษยธรรมในการดำเนินชีวิต
   - ค. เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติการช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเสมอภาค
   - ง. เข้าใจและสามารถดำเนินงานถูกต้องตามหลักการดำเนินงานของกาชาด
   - จ. เพื่อให้กิจกรรมอาสายุวกาชาดเป็นที่ยอมรับว่าทำงานโดยยึดหลักการสากล

2. การใช้หลักการกาชาดเป็นหลักคิดในการช่วยเหลือบุคคลทั่วไป เพื่อ _____
   - ก. แสดงให้เห็นว่าเป็นอาสายุวกาชาดที่มีคุณภาพ
   - ข. ให้ได้รับความชื่นชมว่าเป็นอาสายุวกาชาดที่ดี
   - ค. เป็นอาสายุวกาชาดที่มีความสามารถได้มาตรฐานตามที่สำนักงานยุวกาชาดกำหนด
   - ง. เป็นหลักในการตัดสินใจช่วยเหลือโดยคำนึงถึงความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
   - จ. แสดงออกถึงภาพลักษณ์ที่ดีในช่วยเหลือบุคคลทั่วไป ตามภารกิจของสภากาชาดโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

3. ขณะขับรถบนท้องถนน เมื่อเห็นสัญญาณไฟเหลือง อาสายุวกาชาดจะ_____
   - ก. ชะลอจอด เพราะ การปฏิบัติตามกฎจราจรนับเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี
   - ข. ชะลอจอด เพื่อปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด
   - ค. ชะลอความเร็วลง เพื่อดูทีท่าว่ารถคันอื่นจอดหรือไม่ ถ้ามีรถคันอื่น ๆ อาสายุวกาชาดก็จะจอดรถ
   - ง. ชะลอจอด เพราะการปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นหนทางที่ดีที่สุดในการป้องกันการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน
   - จ. เร่งความเร็วเพื่อให้ผ่านสัญญาณจราจรนั้นไปได้ เพราะคิดว่าถ้าหยุดรถ จะมีโอกาสเสี่ยงที่จะถูกรถคันที่ขับตามมาชน

4. อาสายุวกาชาดมั่นใจว่า การฝึกทักษะปฐมพยาบาลจะเป็นประโยชน์แก่ตัวอาสายุวกาชาด เพราะอาสายุวกาชาดจะได้_____

ก. เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือบุคคลทั่วไปในสังคม
ข. พัฒนาตนเองตามมาตรฐานที่สภากาชาดไทยกำหนด
ค. รับการยอมรับจากเพื่อนและอาสายุวกาชาดรุ่นน้อง
ง. มีความรู้ ความสามารถในปฏิบัติงานตามภารกิจของสภากาชาดไทยเพิ่มขึ้น
จ. นำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ในอุบัติเหตุที่อาสายุวกาชาดพบ มีเพื่อนของอาสายุวกาชาดและผู้บาดเจ็บอีก 1 คน เท่าที่สังเกตดูเพื่อนของอาสายุวกาชาดบาดเจ็บที่ขา อาจจะขาหัก ส่วนผู้บาดเจ็บอีก 1 คน หมดสติ อาสายุวกาชาดจะ_____

ก. เลี่ยงไปจากสถานการณ์นั้น
ข. โทรหาญาติของเพื่อน แล้วคอยดูอยู่ห่าง ๆ จนกว่าญาติของเพื่อนจะมาถึง
ค. เข้าไปประเมินสถานการณ์เบื้องต้น และขอร้องให้บุคคลอื่น ๆ ที่ประสบเหตุโทรแจ้งเหตุ
ง. ขอความช่วยเหลือแล้วเข้าไปประเมินสถานการณ์เพื่อปฏิบัติตามหลักการปฐมพยาบาล
จ. เข้าไปช่วยเหลือเพื่อนของอาสายุวกาชาด ส่วนผู้บาดเจ็บอีกคนปล่อยให้เป็นหน้าที่ของคนอื่นที่ประสบเหตุ

6. อาสายุวกาชาดรับรู้และเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติหน้าที่อาสายุวกาชาด เป็นการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เพราะ_____

ก. ได้ปฏิบัติงานตามหลักการกาชาด
ข. ได้รับความชื่นชมว่าเป็นเยาวชนที่มีจิตอาสา
ค. ได้รับการยอมรับว่าเป็นกำลังสำคัญของหน่วยงานกาชาด
ง. ได้ปฏิบัติงานด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม
จ. ได้ปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการดูแลสังคม

7. ในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ อาสายุวกาชาดจำเป็นต้องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อ_____

ก. ให้เป็นไปตามกติกาสังคม
ข. ให้เกิดความสมานสามัคคี
ค. ให้ได้รับการยอมรับในหมู่คณะ
ง. ให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
จ. ให้ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม

8. การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่หมดสติ จำเป็นต้องอาศัยความพร้อมเพรียง และกระบวนการกลุ่ม เพราะ _____

ก. เป็นการปฏิบัติตามหลักการปฐมพยาบาล
ข. จะทำให้ได้รับคำชมจากเพื่อนและบุคคลทั่วไป
ค. ทำให้การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
ง. จะทำให้อาสายุวกาชาดเป็นที่ยอมรับในเรื่องการปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี
จ. เป็นความร่วมแรงร่วมใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บาดเจ็บและผู้ช่วยเหลือ

9. อาสายุวกาชาดควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพราะ_____

ก. เป็นการเผยแพร่กิจการกาชาด
ข. เป็นบทบาทหน้าที่ที่อาสายุวกาชาดพึงปฏิบัติ
ค. จะได้รับการยอมรับและชื่นชมจากบุคคลทั่วไป
ง. จะได้รับคำชมเชยจากที่ปรึกษาชมรมอาสายุวกาชาด
จ. เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมด้านมนุษยธรรมในหมู่คนทั่วไป

10.อาสายุวกาชาดจะประเมินสถานการณ์ก่อนช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เพราะ _____

ก. หากไม่ปฏิบัติตามจะเป็นการกระทำความผิด
ข. เป็นหลักปฏิบัติเบื้องต้นของการปฐมพยาบาล
ค. หากไม่ปฏิบัติตามจะทำให้บุคคลอื่นเกิดความไม่พอใจ
ง. หากไม่ปฏิบัติตามอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ตนเองและบุคคลอื่น
จ. การช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลเป็นความรับผิดชอบที่ผู้ปฐมพยาบาลพึงกระทำ

11.อาสายุวกาชาดจะพยายามการหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม เพื่อ_____

ก. ไม่ให้ถูกลงโทษ
ข. ให้ได้รับคำชื่นชม
ค. ให้เกิดความปกติสุขในสังคมอย่างยั่งยืน
ง. แสดงออกถึงความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
จ. ทำตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด

12.เมื่ออาสายุวกาชาดเล็งเห็นว่าการกระทำใดจะก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมส่วนรวม อาสายุวกาชาดจะหลีกเลี่ยงที่จะกระทำการนั้น เพราะ _____

ก. ไม่ต้องการถูกลงโทษ
ข. เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบทางสังคม
ค. เพื่อให้ได้รับการยอมรับว่าเป็นเยาวชนที่เป็นแบบอย่างที่ดี
ง. เป็นการแสดงถึงความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง
จ. เป็นการแสดงออกความรับผิดชอบต่อปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคม

13.อาสายุวกาชาดเชื่อว่าทุกคนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อทุกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพราะ_____

ก. เป็นหน้าที่ของพลเมืองดี
ข. หากไม่ทำจะถูกผู้ใหญ่ตำหนิ
ค. เป็นการปฏิบัติตามหลักการกาชาด
ง. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบทำให้สังคมน่าอยู่
จ. เมื่อทำแล้วจะได้รับการยอมรับและชื่นชมจากผู้ใหญ่

14.อาสายุวกาชาดเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของสภากาชาดไทย เพราะ _____

ก. เป็นสิ่งแสดงถึงพลังของเยาวชน
ข. เป็นการแสดงออกด้านมนุษยธรรม
ค. เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
ง. จะมีโอกาสเสนอผลงานเพื่อรับเหรียญกาชาดสมนาคุณ
จ. จะได้รับความชื่นชม และเชื่อถือยอมรับจากบุคคลทั่วไป

15.อาสายุวกาชาดพยายามเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสภากาชาดไทย เพื่อ_____

ก. แสดงพลังของเยาวชน
ข. ขอรับรางวัลอาสาสมัครดีเด่น
ค. เสริมสร้างสังคมแห่งศานติสุข
ง. ความชื่นชมยอมรับในหมู่เพื่อน
จ. ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด

16.อาสายุวกาชาด พยายามแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่หมู่คณะ เพื่อ_____

ก. ให้ได้รางวัลการปฏิบัติงานดีเด่น
ข. แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีในหมู่คณะ
ค. ได้รับการยอมรับในหมู่เพื่อนอาสายุวกาชาด
ง. ให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
จ. ให้สามารถการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

17.อาสายุวกาชาดพยายามมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ เพื่อ_____

ก. ได้รับการยอมรับในหมู่เพื่อน
ข. เพื่อให้เห็นถึงความสามัคคีในหมู่คณะ
ค. ขอรับรางวัลอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานดีเด่น
ง. ให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
จ. เพื่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

18.การร่วมแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ปัญหาสังคม เป็นสิ่งที่อาสายุวกาชาดพึงกระทำ เพราะ_____

ก. เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม
ข. เป็นการแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
ค. จะทำให้อาสายุวกาชาดได้รับเลือกเป็นอาสาสมัครดีเด่น
ง. แสดงถึงความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมสร้างสังคมแห่งศานติสุข
จ. จะทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความชื่นชม ยกย่องในกิจกรรมอาสายุวกาชาด

19.อาสายุวกาชาดพยายามรับฟัง และทำความเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น เพราะ _____

ก. เป็นมารยาทของผู้ฟังที่ดี
ข. ไม่ต้องการให้เพื่อนรังเกียจ
ค. แสดงถึงคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย
ง. แสดงถึงการเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น
จ. การคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อนจะทำให้เข้ากับเพื่อนได้

20.อาสายุวกาชาด**ไม่**นำสิ่งที่เป็นของส่วนรวมมาเป็นสมบัติของตน เพราะ _____

ก. จะถูกผู้ใหญ่ลงโทษ
ข. จะถูกมองว่าเป็นคนไม่ดี
ค. เป็นสิ่งที่ผิดทำนองคลองธรรม
ง. อาสายุวกาชาดไม่ควรเห็นแก่ตัว
จ. เป็นการแสดงพลังของการอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

21.อาสายุวกาชาดพยายามส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจการของสภากาชาดไทยของบุคคลทั่วไป เพื่อ _____

ก. ให้ทุกคนชื่นชมอาสายุวกาชาด
ข. ให้บุคคลทั่วไปรู้จักกิจกรรมอาสายุวกาชาด
ค. เป็นการแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดี
ง. เป็นการเผยแพร่แนวคิดและการดำเนินงานด้านมนุษยธรรม
จ. เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสภากาชาดไทย

การให้คะแนนแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดก่อนการฝึกอบรม

ตัวเลือก / ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
1	1	5	4	3	2
2	2	1	3	5	4
3	4	3	2	5	1
4	5	3	2	1	4
5	1	2	3	5	4
6	3	1	2	4	5
7	3	5	2	4	1
8	3	1	4	2	5
9	4	3	2	1	5
10	1	3	2	4	5
11	1	2	5	4	3
12	1	3	2	4	5
13	4	1	3	5	2
14	4	5	3	1	2
15	4	1	5	2	3
16	1	4	2	3	5
17	2	4	1	3	5
18	4	3	1	5	2
19	3	1	4	5	2
20	1	2	3	4	5
21	1	2	4	5	3

แบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด (Posttest)

คำชี้แจง:

1. แบบวัดจิตสาธารณะ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ
2. ใช้เวลาทำแบบวัดจิตสาธารณะ 30 นาที
3. เลือกข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว

.....

1. อาสายุวกาชาดจำเป็นต้องเรียนรู้หลักการกาชาด เพราะ_____
   ก. เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของอาสายุวกาชาด
   ข. ใช้เป็นหลักคิดด้านมนุษยธรรมในการดำเนินชีวิต
   ค. เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติการช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเสมอภาค
   ง. เข้าใจและสามารถดำเนินงานถูกต้องตามหลักการดำเนินงานของกาชาด
   จ. เพื่อให้กิจกรรมอาสายุวกาชาดเป็นที่ยอมรับว่าทำงานโดยยึดหลักการสากล

2. การฝึกทักษะปฐมพยาบาลส่งผลดีต่ออาสายุวกาชาดอย่างไร
   ก.เพื่อให้อาสายุวกาชาดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนทั่วไป
   ข.สามารถช่วยเหลือบุคคลทั่วไป ตามภารกิจของสภากาชาด
   ค.เพื่อให้ผ่านการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
   ง.มีความสามารถตามมาตรฐานที่สำนักงานยุวกาชาดกำหนด
   จ.ทำให้เป็นผู้มีทักษะในการป้องกันชีวิต และช่วยเหลือบุคคลทั่วไป

3. อาสายุวกาชาดคิดว่าการใช้หลักความเป็นกลางในการประเมินสถานการณ์เพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เป็นความคิดที่ถูกต้อง เพราะ_____
   ก. จะไม่ถูกมองว่าเป็นไม่ยุติธรรม
   ข. จะได้รับการชื่นชมว่าเป็นอาสายุวกาชาดที่ดี
   ค. ธำรงรักษาความเป็นเอกภาพของหน่วยงานกาชาด
   ง. แสดงออกถึงความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
   จ. การยึดถือความเป็นกลางในการปฏิบัติการช่วยเหลือ ย่อมเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย

4. การปฐมพยาบาล จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของอาสายุวกาชาด เพราะ_____
   ก. เป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของอาสายุวกาชาด
   ข. เป็นการเพิ่มศักยภาพอาสายุวกาชาดให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในสังคม
   ค. เป็นทักษะพื้นฐานที่สำนักงานยุวกาชาดกำหนดให้อาสายุวกาชาดต้องเรียนรู้
   ง. เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านมนุษยธรรม
   ค. เป็นทักษะสำคัญที่อาสายุวกาชาดจะใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมส่วนรวม

5. ในอุบัติเหตุที่อาสายุวกาชาดพบ มีเพื่อนของอาสายุวกาชาดและผู้บาดเจ็บอีก 1 คน เท่าที่สังเกตดู เพื่อนของอาสายุวกาชาดบาดเจ็บที่ขา อาจจะขาหัก ส่วนผู้บาดเจ็บอีก 1 คน หมดสติ อาสายุวกาชาดจะ_____
   ก. เลี่ยงไปจากสถานการณ์นั้น
   ข. โทรหาญาติของเพื่อน แล้วคอยดูอยู่ห่าง ๆ จนกว่าญาติของเพื่อนจะมาถึง
   ค. เข้าไปประเมินสถานการณ์เบื้องต้น และขอร้องให้บุคคลอื่น ๆ ที่ประสบเหตุโทรแจ้งเหตุ
   ง. ขอความช่วยเหลือแล้วเข้าไปประเมินสถานการณ์เพื่อปฏิบัติตามหลักการปฐมพยาบาล
   จ. เข้าไปช่วยเหลือเพื่อนของอาสายุวกาชาด ส่วนผู้บาดเจ็บอีกคนปล่อยให้เป็นหน้าที่ของคนอื่นที่ประสบเหตุ

6. อาสายุวกาชาดรับรู้และเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติหน้าที่อาสายุวกาชาด เป็นการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เพราะ_____
   ก. อาสายุวกาชาดได้ปฏิบัติงานตามหลักการกาชาด
   ข. อาสายุวกาชาด ได้รับความชื่นชมว่าเป็นเยาวชนที่มีจิตอาสา
   ค. อาสายุวกาชาดได้รับการยอมรับว่าเป็นกำลังสำคัญของหน่วยงานกาชาด
   ง. อาสายุวกาชาดได้ปฏิบัติงานด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม
   จ. อาสายุวกาชาดได้ปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการดูแลสังคม

7. ในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ อาสายุวกาชาดจำเป็นต้องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อ_____
   ก. ให้เป็นไปตามกติกาสังคม
   ข. ให้เกิดความสมานสามัคคี
   ค. ให้ได้รับการยอมรับในหมู่คณะ
   ง. ให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
   จ. ให้ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม

8. อาสายุวกาชาด ควรรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อ_____
   ก. ให้ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม
   ข. ให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
   ค. ให้ได้รับการยอมรับในหมู่คณะ
   ง. ให้เกิดความสมานสามัคคี
   จ. ให้เป็นไปตามกติกาสังคม

9. อาสายุวกาชาดควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพราะ_____
   ก. เป็นการเผยแพร่กิจการกาชาด
   ข. เป็นบทบาทหน้าที่ที่อาสายุวกาชาดพึงปฏิบัติ
   ค. จะได้รับการยอมรับและชื่นชมจากบุคคลทั่วไป
   ง. จะได้รับคำชมเชยจากที่ปรึกษาชมรมอาสายุวกาชาด
   จ. เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมด้านมนุษยธรรมในหมู่คนทั่วไป

10. อาสายุวกาชาด จะ**ไม่**ทิ้งขวดพลาสติกบนพื้นถนน เพราะ_____
    ก. อาสายุวกาชาดควรตระหนักถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
    ข. อาจเป็นสาเหตุของอุบัติภัยบนท้องถนน
    ค. เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย
    ง. จะถูกมองว่าเป็นคนมักง่าย
    จ. จะถูกปรับ

11. อาสายุวกาชาดจะประเมินสถานการณ์ก่อนช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เพราะ _____
    ก. หากไม่ปฏิบัติตามจะเป็นการกระทำความผิด
    ข. เป็นหลักปฏิบัติเบื้องต้นของการปฐมพยาบาล
    ค. หากไม่ปฏิบัติตามจะทำให้บุคคลอื่นเกิดความไม่พอใจ
    ง. หากไม่ปฏิบัติตามอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ตนเองและบุคคลอื่น
    จ. การช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลเป็นความรับผิดชอบที่ผู้ปฐมพยาบาลพึงกระทำ

12. อาสายุวกาชาด**ไม่**เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บก่อนที่จะประเมินสถานการณ์ให้แน่ใจ เพราะ _____
    ก. เป็นการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับทั้งผู้บาดเจ็บและผู้ช่วยเหลือ
    ข. การปฏิบัติงานเมื่อแน่ใจ จะทำให้เป็นที่ศรัทธาเชื่อถือของบุคคลอื่น
    ค. แสดงถึงความระมัดระวัง และความรอบคอบในการช่วยเหลือ
    ง. เป็นไปตามข้อกำหนดในหลักการปฐมพยาบาล
    จ. หากเกิดอันตรายจะถูกตำหนิ

13. อาสายุวกาชาดเชื่อว่าทุกคนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อทุกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพราะ_____
    ก. เป็นหน้าที่ของพลเมืองดี
    ข. หากไม่ทำจะถูกผู้ใหญ่ตำหนิ
    ค. เป็นการปฏิบัติตามหลักการกาชาด
    ง. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบทำให้สังคมน่าอยู่
    จ. เมื่อทำแล้วจะได้รับการยอมรับและชื่นชมจากผู้ใหญ่

14. อาสายุวกาชาดเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของสภากาชาดไทย เพราะ _____
    ก. เป็นสิ่งแสดงถึงพลังของเยาวชน
    ข. เป็นการแสดงออกด้านมนุษยธรรม
    ค. เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
    ง. จะมีโอกาสเสนอผลงานเพื่อรับเหรียญกาชาดสมนาคุณ
    จ. จะได้รับความชื่นชม และเชื่อถือยอมรับจากบุคคลทั่วไป

15. อาสายุวกาชาดเข้าร่วมบริจาคโลหิต เพราะ_____

ก. จะได้รับคำชมจากผู้ใหญ่
ข. จะได้รับเข็มผู้บริจาคโลหิต
ค. ทำตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
ง. เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
จ. เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะ

16. อาสายุวกาชาดพยายามมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ เพื่อ_____

ก. ได้รับการยอมรับในหมู่เพื่อน
ข. ให้เห็นถึงความสามัคคีในหมู่คณะ
ค. ขอรับรางวัลอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานดีเด่น
ง. ให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
จ. ให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

17. อาสายุวกาชาดพยายามใช้แนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนากิจกรรมอาสายุวกาชาด เพื่อ _____

ก. ให้ได้รับคำชมเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์
ข. ให้กิจกรรมอาสายุวกาชาดพัฒนาอย่างยั่งยืน
ค. ให้ทุกคนชื่นชมในศักยภาพของอาสายุวกาชาด
ง. ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
จ. ปรับเปลี่ยนงานอาสายุวกาชาดให้เหมาะสมตามยุคสมัย

18. การสื่อสารเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นส่วนหนึ่งในบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด เพื่อ_____

ก. ให้ทุกคนชื่นชมอาสายุวกาชาด
ข. ให้บุคคลทั่วไปรู้จักกิจกรรมอาสายุวกาชาด
ค. เป็นการแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดี
ง. เป็นการเผยแพร่แนวคิดและการดำเนินงานด้านมนุษยธรรม
จ. เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสภากาชาดไทย

19. อาสายุวกาชาดพยายามรับฟัง และทำความเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น เพราะ_____

ก. เป็นมารยาทของผู้ฟังที่ดี
ข. ไม่ต้องการให้เพื่อนรังเกียจ
ค. แสดงถึงคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย
ง. แสดงถึงการเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น
จ. การคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อนจะทำให้เข้ากับเพื่อนได้

20. อาสายุวกาชาดพยายามดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เพราะ_____

ก. เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะ
ข. เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม
ค. เป็นบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด
ง. จะได้รับความชื่นชมจากบุคคลอื่น
จ. จะได้รับรางวัลจากการทำความดี

21. อาสายุวกาชาด**ไม่**นำสิ่งที่เป็นของส่วนรวมมาเป็นสมบัติของตน เพราะ _____

ก. จะถูกผู้ใหญ่ลงโทษ

ข. จะถูกมองว่าเป็นคนไม่ดี

ค. เป็นสิ่งที่ผิดทำนองคลองธรรม

ง. อาสายุวกาชาดไม่ควรเห็นแก่ตัว

จ. เป็นการแสดงพลังของการอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

การให้คะแนนแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาดหลังการฝึกอบรม

ตัวเลือก / ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
1	1	5	4	3	2
2	2	4	1	5	5
3	1	2	3	5	4
4	3	2	1	5	4
5	1	2	3	4	5
6	3	1	2	4	5
7	3	5	2	4	1
8	1	2	4	5	3
9	4	3	2	1	5
10	4	5	3	1	2
11	1	3	2	4	5
12	5	2	4	3	1
13	4	1	3	5	2
14	4	5	3	1	2
15	2	1	5	2	3
16	2	4	1	3	5
17	1	5	2	3	4
18	1	2	4	5	3
19	3	1	4	5	2
20	5	4	3	2	1
21	1	2	3	4	5

การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
-	**คำชี้แจง:** 1. แบบวัดจิตสาธารณะ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ 2. ใช้เวลาทำแบบวัดจิตสาธารณะ 30 นาที 3. เลือกข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
ตัวชี้วัดที่ 1.1 การตระหนักรู้ถึงปัญหา และผลกระทบจากปัญหา ตลอดจนความจำเป็นในการแก้ ปัญหาของสังคมส่วนรวม								
1	อาสายุวกาชาดจำเป็นต้องเรียนรู้หลักการกาชาด เพราะ ก. เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของอาสายุวกาชาด (1) ข. เพื่อให้กิจกรรมอาสายุวกาชาดเป็นที่ยอมรับว่าทำงานโดยยึดหลักการสากล (2) ค. เข้าใจและสามารถดำเนินงานถูกต้องตามหลักการดำเนินงานของกาชาด (3) ง. เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติการช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเสมอภาค (4) จ. ใช้เป็นหลักคิดด้านมนุษยธรรมในการดำเนินชีวิต (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
2	การฝึกทักษะปฐมพยาบาลส่งผลดีต่ออาสายุวกาชาดอย่างไร ก. เพื่อให้ผ่านการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (1) ข. เพื่อให้อาสายุวกาชาดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนทั่วไป (2) ค. มีความสามารถตามมาตรฐานที่สำนักงานยุวกาชาดกำหนด (3) ง. สามารถช่วยเหลือบุคคลทั่วไป ตามภารกิจของสภากาชาด (4) จ. ทำให้เป็นผู้มีทักษะในการป้องกันชีวิต และช่วยเหลือบุคคลทั่วไป (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การใช้หลักการกาชาดเป็นหลักคิดในการช่วยเหลือบุคคลทั่วไป เพราะ ก. ให้ได้รับความชื่นชมว่าเป็นอาสายุวกาชาดที่ดี (1) ข. แสดงให้เห็นว่าเป็นอาสายุวกาชาดที่มีคุณภาพ (2) ค. เป็นอาสายุวกาชาดที่มีความสามารถได้มาตรฐานตามที่สำนักงานยุวกาชาดกำหนด (3) ง. ช่วยเหลือบุคคลทั่วไป ตามภารกิจของสภากาชาดโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (4) จ. ใช้เป็นหลักในการตัดสินใจช่วยเหลือโดยคำนึงถึงความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
4	อาสายุวกาชาดคิดว่าการใช้หลักความเป็นกลางในการประเมินสถานการณ์เพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เป็นความคิดที่ถูกต้อง เพื่อ ก. จะไม่ถูกมองว่าเป็นไม่ยุติธรรม (1) ข. จะได้รับการชื่นชมว่าเป็นอาสายุวกาชาดที่ดี (2) ค. ธำรงรักษาความเป็นเอกภาพของหน่วยงานกาชาด (3) ง. การยึดถือความเป็นกลางในการปฏิบัติการช่วยเหลือ ย่อมเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย (4) จ. แสดงออกถึงความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	ขณะขับรถบนท้องถนน เมื่อเห็นสัญญาณไฟเหลือง ก. อาสายุวกาชาดเร่งความเร็วเพื่อให้ผ่านสัญญาณจราจรนั้นไปได้ เพราะคิดว่าถ้าหยุดรถจะมีโอกาสเสี่ยงที่จะถูกรถคันที่ขับตามมาชน (1) ข. อาสายุวกาชาดชะลอความเร็วลง เพื่อดูทีท่าว่ารถคันอื่นจอดหรือไม่ ถ้ามีรถคันอื่น ๆ อาสายุวกาชาดก็จะจอดรถ (2) ค. อาสายุวกาชาดจะชะลอจอด อาสายุวกาชาดจะชะลอจอด เพื่อปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด (3) ง. อาสายุวกาชาดจะชะลอจอด เพราะ การปฏิบัติตามกฎจราจรนับเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี (4) จ. อาสายุวกาชาดจะชะลอจอด เพราะการปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นหนทางที่ดีที่สุดในการป้องกันการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
ตัวชี้วัดที่ 1.2 รับรู้ และเชื่อมั่นในตนเองต่อการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม								
6	อาสายุวกาชาดมั่นใจว่า การฝึกทักษะปฐมพยาบาลจะเป็นประโยชน์แก่ตัวอาสายุวกาชาด เพราะ ก. อาสายุวกาชาดจะมีความสามารถในปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น (1) ข. อาสายุวกาชาดจะได้รับการยอมรับจากเพื่อนและอาสายุวกาชาดรุ่นน้อง (2) ค. อาสายุวกาชาดได้พัฒนาตนเองตามมาตรฐานที่สภากาชาดไทยกำหนด (3) ง. อาสายุวกาชาดจะได้นำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (4) จ. อาสายุวกาชาดจะเป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือบุคคลทั่วไปในสังคม (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7	การปฐมพยาบาล เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของอาสายุวกาชาด เพราะ ก. เป็นทักษะพื้นฐานของอาสายุวกาชาดตามที่สำนักงานยุวกาชาดกำหนด (1) ข. เป็นการเพิ่มศักยภาพอาสายุวกาชาดให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในสังคม (2) ค. เป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของอาสายุวกาชาด (3) ง. เป็นทักษะสำคัญที่จะทำให้อาสายุวกาชาดเป็นพลังสำคัญที่จะแก้ปัญหาสังคมส่วนรวม (4) จ. เป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านมนุษยธรรมในสังคมทั่วไป (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
8	เมื่ออาสายุวกาชาดประสบเหตุมีผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุบนท้องถนน มีผู้คนเข้าไปมุงดูจำนวนมาก อาสายุวกาชาดเข้าไปแสดงตัวเพื่อช่วยเหลือ เพราะ ก. อาสายุวกาชาดอาจได้รับรางวัลพลเมืองดี (1) ข. อาสายุวกาชาดต้องการได้รับการชื่นชมจากคนทั่วไป (2) ค. การช่วยชีวิตผู้อื่น ย่อมได้บุญกุศลมาก (3) ง. อาสายุวกาชาดต้องการทำหน้าที่อาสายุวกาชาดที่ดี (4) จ. อาสายุวกาชาดสบายใจที่ได้ช่วยเหลือ (5)	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
9	ในอุบัติเหตุที่อาสายุวกาชาดพบ มีเพื่อนของอาสายุวกาชาดและผู้บาดเจ็บอีก 1 คน เท่าที่สังเกตดู เพื่อนของอาสายุวกาชาดบาดเจ็บที่ขาอาจจะขาหัก ส่วนผู้บาดเจ็บอีก 1 คน หมดสติ ก. อาสายุวกาชาดจะเลี่ยงไปจากสถานการณ์นั้น (1) ข. อาสายุวกาชาดจะโทรหาญาติของเพื่อนแล้วคอยดูอยู่ห่าง ๆ จนกว่าญาติของเพื่อนจะมาถึง (2) ค. อาสายุวกาชาดจะเข้าไปประเมินสถานการณ์เบื้องต้น และขอร้องให้บุคคลอื่น ๆ ที่ประสบเหตุโทรแจ้งเหตุ (3) ง. อาสายุวกาชาดจะเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนของอาสายุวกาชาด ส่วนผู้บาดเจ็บอีกคนปล่อยให้เป็นหน้าที่ของคนอื่นที่ประสบเหตุ (4) จ. อาสายุวกาชาดจะขอความช่วยเหลือแล้วเข้าไปประเมินสถานการณ์เพื่อปฏิบัติตามหลักการปฐมพยาบาล (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
10	อาสายุวกาชาดรับรู้และเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติหน้าที่อาสายุวกาชาด เป็นการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เพราะ ก. อาสายุวกาชาด ได้รับความชื่นชมว่าเป็นเยาวชนที่มีจิตอาสา (1) ข. อาสายุวกาชาดได้รับการยอมรับว่าเป็นกำลังสำคัญของหน่วยงานกาชาด (2) ค. อาสายุวกาชาดได้ปฏิบัติงานตามหลักการกาชาด (3) ง. อาสายุวกาชาดได้ปฏิบัติงานด้วยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม (4) จ. อาสายุวกาชาดได้ปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการดูแลสังคม (5)	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**	**+1**	**1.00**	**สอดคล้อง**
ตัวชี้วัดที่ 1.3 ความเอาใจใส่ต่อกลุ่ม ชุมชน สังคม ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นคุณค่าของความสมานฉันท์								
11	ในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ อาสายุวกาชาดจำเป็นต้องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อ ก. ให้ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม (1) ข. ให้ได้รับการยอมรับในหมู่คณะ (2) ค. ให้เป็นไปตามกติกาสังคม (3) ง. ให้สามารถ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (4) จ. ให้เกิดความสมานสามัคคี (5)	**+1**	**0**	**+1**	**+1**	**+1**	**0.80**	**สอดคล้อง**

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
12	อาสายุวกาชาด ควรรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อ ให้ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม (1) ให้ได้รับการยอมรับในหมู่คณะ (2) ให้เป็นไปตามกติกาสังคม (3) ให้สามารถ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (4) ให้เกิดความสมานสามัคคี (5)	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
13	การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่หมดสติ จำเป็นต้องอาศัยความพร้อมเพรียง และกระบวนการกลุ่ม เพราะ จะทำให้ได้รับคำชมจากบุคคลทั่วไป (1) จะทำให้อาสายุวกาชาดเป็นที่ยอมรับในเรื่องการปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี (2) เป็นการปฏิบัติตามหลักการปฐมพยาบาล (3) ทำให้การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (4) เป็นความร่วมแรงร่วมใจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บาดเจ็บและผู้ช่วยเหลือ (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14	อาสายุวกาชาดรู้สึกมีความสุขที่ได้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพราะ ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน (1) ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน (2) ได้เรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้าหากัน (3) ได้ร่วมคิด ร่วมทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ (4) เป็นโอกาสที่จะสร้างสัมพันธภาพ และเป็นรากฐานของการสร้างสังคมแห่งศานติสุข (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
15	อาสายุวกาชาดควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพราะ ก. จะได้รับคำชมเชยจากที่ปรึกษาชมรมอาสายุวกาชาด (1) ข. จะได้รับการยอมรับและชื่นชมจากบุคคลทั่วไป (2) ค. เป็นบทบาทหน้าที่ที่อาสายุวกาชาดพึงปฏิบัติ (3) ง. เป็นการเผยแพร่กิจการกาชาด (4) จ. เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมด้านมนุษยธรรมในหมู่คนทั่วไป (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ตัวชี้วัดที่ 2.1 การหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม								
16	อาสายุวกาชาด จะไม่ทิ้งขวดพลาสติกบนพื้นถนน เพราะ ก. จะถูกปรับ ข. จะถูกมองว่าเป็นคนมักง่าย ค. เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ง. อาสายุวกาชาดควรตระหนักถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม จ. อาจเป็นสาเหตุของอุบัติภัยบนท้องถนน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
17	อาสายุวกาชาดจะประเมินสถานการณ์ก่อนช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เพราะ ก. หากไม่ปฏิบัติตามจะเป็นการกระทำความผิด (1) ข. หากไม่ปฏิบัติตามจะทำให้บุคคลอื่นเกิดความไม่พอใจ (2) ค. เป็นหลักปฏิบัติเบื้องต้นของการปฐมพยาบาล (3) ง. หากไม่ปฏิบัติตามอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ตนเองและบุคคลอื่น (4) จ. การช่วยเหลือตามหลักการปฐมพยาบาลเป็นความรับผิดชอบที่ผู้ปฐมพยาบาลพึงกระทำ (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
18	อาสายุวกาชาดไม่เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บก่อนที่จะประเมินสถานการณ์ให้แน่ใจ เพราะ ก. หากเกิดอันตรายจะถูกตำหนิ (1) ข. การปฏิบัติงานเมื่อแน่ใจ จะทำให้เป็นที่ศรัทธาเชื่อถือของบุคคลอื่น(2) ค. เป็นไปตามข้อกำหนดในหลักการปฐมพยาบาล (3) ง. แสดงถึงความระมัดระวัง และความรอบคอบในการช่วยเหลือ (4) จ. เป็นการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับทั้งผู้บาดเจ็บและผู้ช่วยเหลือ (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
19	อาสายุวกาชาดจะพยายามการหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม เพื่อ ก. ไม่ให้ถูกลงโทษ (1) ข. ให้ได้รับคำชื่นชม (2) ค. ทำตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด (3) ง. แสดงออกถึงความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (4) จ. ให้เกิดความปกติสุขในสังคมอย่างยั่งยืน (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
20	เมื่ออาสายุวกาชาดเล็งเห็นว่าการกระทำใดจะก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมส่วนรวม อาสายุวกาชาดจะหลีกเลี่ยงที่จะกระทำการนั้น เพราะ ก. ไม่ต้องการถูกลงโทษ (1) ข. เพื่อให้ได้รับการยอมรับว่าเป็นเยาวชนที่เป็นแบบอย่างที่ดี (2) ค. เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบทางสังคม (3) ง. เป็นการแสดงถึงความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง (4) เป็นการแสดงออกความรับผิดชอบต่อปัญหา ในฐานะสมาชิกของสังคม (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ตัวชี้วัดที่ 2.2 การมีส่วนร่วมทำประโยชน์ต่อสังคมโดยเกิดจากความเต็มใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทนตามวิสัยที่จะกระทำได้								
21	อาสายุวกาชาดเชื่อว่าทุกคนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อทุกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพราะ ก. หากไม่ทำจะถูกตำหนิ (1) ข. เมื่อทำแล้วจะได้รับการยอมรับและชื่นชมจากผู้ใหญ่ (2) ค. เป็นการปฏิบัติตามหลักการกาชาด (3) ง. เป็นหน้าที่ของพลเมืองดี (4) จ. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบทำให้สังคมน่าอยู่ (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
22	การมีส่วนร่วมในการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาของสังคมส่วนรวม เป็นหน้าที่ที่อาสายุวกาชาดพึงกระทำ เพราะ ก. จะได้รับรางวัลจากการปฏิบัติงานอาสาสมัคร (1) ข. ทำให้ได้รับความชื่นชมจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (2) ค. เป็นการรักษาภาพลักษณ์ดีของอาสายุวกาชาด (3) ง. เป็นการแสดงสำนึกของพลเมืองที่ดีในสังคม (4) จ. เป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกของสังคม (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
23	อาสายุวกาชาดเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของสภากาชาดไทย เพราะ ก. จะมีโอกาสเสนอผลงานเพื่อรับเหรียญกาชาดสมนาคุณ (1) ข. จะได้รับความชื่นชม และเชื่อถือยอมรับจากบุคคลทั่วไป (2) ค. เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ของอาสายุวกาชาด (3) ง. เป็นสิ่งแสดงถึงพลังของเยาวชน (4) ฉ. เป็นการแสดงออกด้านมนุษยธรรม (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
24	อาสายุวกาชาดพยายามเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสภากาชาดไทย เพื่อ ก. ขอรับรางวัลอาสาสมัครดีเด่น (1) ข. ความชื่นชมยอมรับในหมู่เพื่อน (2) ค. ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด (3) ง. แสดงพลังของเยาวชน (4) จ. เสริมสร้างสังคมแห่งศานติสุข (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
25	อาสายุวกาชาดเข้าร่วมบริจาคโลหิต เพราะ ก. จะได้รับเข็มผู้บริจาคโลหิต (1) ข. จะได้รับคำชมจากผู้ใหญ่ (2) ค. ทำตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด (3) ง. เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (4) จ. เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะ (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ตัวชี้วัดที่ 2.3 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และสื่อสารเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม								
26	อาสายุวกาชาด พยายามแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่หมู่คณะ เพื่อ ก. ให้ได้รางวัลการปฏิบัติงานดีเด่น (1) ข. ได้รับการยอมรับในหมู่เพื่อนอาสายุวกาชาด (2) ค. ให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด (3) ง. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามัคคีในหมู่คณะ (4) จ. เพื่อให้สามารถการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (5)	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
27	อาสายุวกาชาดพยายามมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ เพื่อ ก. ให้ได้รางวัลการปฏิบัติงานดีเด่น (1) ข. ได้รับการยอมรับในหมู่เพื่อนอาสายุวกาชาด (2) ค. ให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด(3) ง. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามัคคีในหมู่คณะ (4) จ. เพื่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม(5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
28	การร่วมแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการแก้ปัญหาสังคม เป็นสิ่งที่อาสายุวกาชาดพึงกระทำ เพราะ ก. จะทำให้อาสายุวกาชาดได้รับเลือกเป็นอาสาสมัครดีเด่น (1) ข. จะทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความชื่นชมในกิจกรรมอาสายุวกาชาด(2) ค. เป็นการแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด(3) ง. เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (4) จ. แสดงถึงความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมแห่งศานติสุข (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
29	อาสายุวกาชาดพยายามใช้แนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนากิจกรรมอาสายุวกาชาด เพื่อ ก. ให้ได้รับคำชมเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ข. ให้ทุกคนชื่นชมในศักยภาพของอาสายุวกาชาด ค. ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด ง. ปรับเปลี่ยนงานอาสายุวกาชาดให้เหมาะสมตามยุคสมัย จ. ให้กิจกรรมอาสายุวกาชาดพัฒนาอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
30	การสื่อสารเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นส่วนหนึ่งในบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด เพื่อ ก. ให้ทุกคนชื่นชมอาสายุวกาชาด (1) ข. ให้บุคคลทั่วไปรู้จักกิจกรรมอาสายุวกาชาด (2) ค. เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสภากาชาดไทย(3) ง. เป็นการแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดี(4) จ. เป็นการเผยแพร่แนวคิดและการดำเนินงานด้านมนุษยธรรม(5)	+1	+1	+1	+1	0	0.80	สอดคล้อง
ตัวชี้วัดที่ 2.4 การเคารพสิทธิ์และการปฏิบัติในสิ่งอันเป็นสาธารณะของบุคคลอื่น								
31	อาสายุวกาชาดพยายามรับฟัง และทำความเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น เพราะ ก. ไม่ต้องการให้เพื่อนรังเกียจ (1) ข. การคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อนจะทำให้เข้ากับเพื่อนได้ (2) ค. เป็นมารยาทของผู้ฟังที่ดี (3) ง. แสดงถึงคุณลักษณะด้านประชาธิปไตย (4) จ. แสดงถึงการเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น (5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
32	อาสายุวกาชาดจะไม่กระทำการที่เป็นการละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น เพราะ ก. จะถูกผู้ใหญ่ตำหนิ (1) ข. เพื่อนจะแสดงความรังเกียจ(2) ค. เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อหลักการกาชาด (3) ง. เป็นการแสดงออกถึงความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน(4) จ. เป็นสิ่งที่จะบ่อนทำลายศานติสุขในสังคม(5)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 8 การตรวจสอบความสอดคล้องและตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม
ในแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
33	อาสายุวกาชาดพยายามดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เพราะ ก. จะได้รับรางวัลจากการทำความดี ข. จะได้รับความชื่นชมจากบุคคลอื่น ค. เป็นบทบาทหน้าที่ของอาสายุวกาชาด ง. เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม จ. เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกถึงความมีจิตสาธารณะ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
34	อาสายุวกาชาดไม่นำสิ่งที่เป็นของส่วนรวมมาเป็นสมบัติของตน เพราะ ก. จะถูกผู้ใหญ่ลงโทษ(1) ข. จะถูกมองว่าเป็นคนไม่ดี(2) ค. เป็นสิ่งที่ผิดทำนองคลองธรรม(3) ง. อาสายุวกาชาดไม่ควรเห็นแก่ตัว(4) จ. อาสายุวกาชาดควรแสดงพลังของการอุทิศตนเพื่อส่วนรวม(5)	+1	+1	+1	+1	0	0.80	สอดคล้อง
35	อาสายุวกาชาดพยายามส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจการของสภากาชาดไทยของบุคคลทั่วไป เพื่อ ก. ให้ทุกคนชื่นชมอาสายุวกาชาด (1) ข. ให้บุคคลทั่วไปรู้จักกิจกรรมอาสายุวกาชาด (2) ค. เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสภากาชาดไทย(3) ง. เป็นการแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดี(4) ฉ. เป็นการเผยแพร่แนวคิดและการดำเนินงานด้านมนุษยธรรม(5)	+1	+1	0	+1	+1	0.80	สอดคล้อง

ตาราง 9 การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบวัดจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด จำนวน 35 ข้อ (n = 90)

ข้อที่	อำนาจจำแนก (r)	สรุป	ข้อที่	อำนาจจำแนก (r)	สรุป
1	0.53	นำไปใช้	26	0.54	นำไปใช้
2	0.44	นำไปใช้	27	0.35	นำไปใช้
3	0.36	นำไปใช้	28	0.35	นำไปใช้
4	0.24	นำไปใช้	29	0.45	นำไปใช้
5	0.44	นำไปใช้	30	0.34	นำไปใช้
6	0.53	นำไปใช้	31	0.77	นำไปใช้
7	0.23	นำไปใช้	32	0.26	ปรับปรุง
8	0.13	ตัดทิ้ง	33	0.57	นำไปใช้
9	0.29	นำไปใช้	34	0.30	นำไปใช้
10	0.66	นำไปใช้	35	0.28	นำไปใช้
11	0.66	นำไปใช้			
12	0.35	นำไปใช้			
13	0.36	นำไปใช้			
14	0.20	ปรับปรุง			
15	0.70	นำไปใช้			
16	0.33	นำไปใช้			
17	0.48	นำไปใช้			
18	0.47	นำไปใช้			
19	0.44	นำไปใช้			
20	0.31	นำไปใช้			
21	0.75	นำไปใช้			
22	0.07	ตัดทิ้ง			
23	0.36	นำไปใช้			
24	0.40	นำไปใช้			
25	0.32	นำไปใช้			

ตาราง 10 ข้อมูลผลการวัดจิตสาธารณะเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ ชุดที่ 1 (ฉบับ Pretest)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 1	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	99
คนที่ 2	3	4	2	4	5	4	5	3	2	4	5	5	4	5	3	5	5	5	5	4	5	87
คนที่ 3	5	4	3	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	3	5	97
คนที่ 4	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	99
คนที่ 5	4	5	5	5	5	4	2	4	5	5	4	3	5	5	5	4	2	1	5	4	5	87
คนที่ 6	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	3	4	4	5	5	5	5	5	4	5	97
คนที่ 7	1	5	4	4	3	4	2	3	4	2	1	4	3	3	5	4	4	5	4	5	5	75
คนที่ 8	3	4	5	4	5	5	2	4	5	3	5	4	4	4	3	4	3	2	4	5	5	83
คนที่ 9	4	4	1	4	5	5	5	4	5	4	5	5	3	4	4	5	5	3	5	4	5	89
คนที่ 10	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	2	5	1	5	5	3	5	91
คนที่ 11	3	2	5	5	5	4	5	5	5	3	5	4	4	4	4	5	4	5	5	5	2	89
คนที่ 12	4	1	2	4	1	4	5	5	2	5	2	3	5	4	2	3	1	2	2	3	2	62
คนที่ 13	3	2	3	4	5	4	5	3	5	4	3	5	4	5	4	3	5	2	3	2	2	76
คนที่ 14	3	4	3	4	5	5	5	3	5	5	5	5	3	4	3	4	4	5	1	5	4	85
คนที่ 15	4	2	2	4	5	5	5	4	5	5	5	2	4	5	4	5	5	5	4	3	1	84
คนที่ 16	5	2	4	3	5	1	5	4	1	3	3	2	2	4	1	2	2	1	1	5	4	60
คนที่ 17	4	4	1	4	5	5	5	4	5	3	5	4	3	4	2	4	4	5	5	3	3	82
คนที่ 18	5	4	3	4	4	2	1	5	5	4	3	3	2	5	1	2	4	3	5	2	4	71
คนที่ 19	5	3	5	4	5	4	5	5	5	2	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	96
คนที่ 20	4	5	4	5	5	5	5	3	4	3	3	3	4	4	2	4	4	3	3	3	3	79
คนที่ 21	4	5	5	2	5	5	4	5	5	5	5	3	1	2	4	3	5	2	2	3	1	76
คนที่ 22	3	3	5	4	5	5	5	5	4	5	4	3	5	4	3	5	5	5	5	4	5	92

ตาราง 10 ข้อมูลผลการวัดจิตสาธารณะเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ ชุดที่ 1 (ฉบับ Pretest) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 23	3	5	3	4	4	3	5	2	3	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	88
คนที่ 24	3	4	5	1	5	5	5	2	5	3	4	5	5	2	5	4	5	1	5	4	5	83
คนที่ 25	3	4	4	5	5	4	5	4	5	3	5	3	5	5	4	4	5	3	3	5	4	88
คนที่ 26	3	4	5	5	4	5	5	4	3	3	5	5	5	3	3	5	5	5	5	3	3	88
คนที่ 27	3	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	3	5	5	3	5	5	5	5	3	3	91
คนที่ 28	4	4	3	5	5	5	4	3	5	4	5	3	5	5	5	5	4	5	5	4	5	93
คนที่ 29	3	4	5	4	3	5	3	5	5	5	3	2	5	4	5	5	5	3	5	4	5	88
คนที่ 30	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	4	3	3	5	5	3	4	1	5	4	87

ตาราง 11 แสดงข้อมูลผลการวัดจิตสาธารณะเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ ชุดที่ 2 (ฉบับ Posttest)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 1	3	4	3	1	3	4	2	5	4	2	3	2	2	4	4	3	3	5	5	5	4	71
คนที่ 2	4	5	4	4	3	5	5	5	4	5	5	3	4	4	5	4	5	5	5	5	5	94
คนที่ 3	3	3	3	4	5	5	4	4	1	5	5	5	2	4	5	4	4	5	5	4	3	83
คนที่ 4	4	3	4	3	3	4	3	3	4	3	4	3	5	4	4	2	3	3	3	4	4	73
คนที่ 5	4	4	2	4	3	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	3	5	5	5	4	4	88
คนที่ 6	4	4	4	5	3	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	4	4	92
คนที่ 7	5	5	5	5	5	5	3	5	3	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	4	4	96
คนที่ 8	4	4	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	3	4	4	5	5	5	5	5	5	94
คนที่ 9	4	5	2	4	5	2	5	4	4	4	5	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	91
คนที่ 10	4	5	2	4	5	5	5	5	3	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	4	4	93
คนที่ 11	3	5	4	4	4	4	5	4	3	5	3	5	2	4	4	5	5	5	4	5	4	87
คนที่ 12	4	5	4	4	3	4	2	4	3	5	4	5	4	5	4	5	5	5	4	5	4	88
คนที่ 13	3	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	4	4	5	5	4	5	5	5	4	95
คนที่ 14	4	5	2	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	96
คนที่ 15	4	5	4	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	4	5	95
คนที่ 16	3	4	5	3	5	2	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	5	4	80
คนที่ 17	5	5	4	3	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	5	5	5	5	4	94
คนที่ 18	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	98
คนที่ 19	5	5	4	4	5	4	5	4	3	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	92
คนที่ 20	4	5	4	3	5	5	5	4	5	5	5	5	3	5	4	5	5	4	4	5	4	94
คนที่ 21	4	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	4	4	3	4	5	4	5	5	4	5	94

ตาราง 11 แสดงข้อมูลผลการวัดจิตสาธารณะเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ ชุดที่ 2 (ฉบับ Posttest) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 22	3	5	4	2	3	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	4	89
คนที่ 23	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	4	93
คนที่ 24	4	5	3	4	5	3	4	4	3	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	89
คนที่ 25	5	5	4	2	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	97
คนที่ 26	4	5	4	4	5	4	5	4	3	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	94
คนที่ 27	5	5	4	2	5	3	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	94
คนที่ 28	4	5	5	4	4	5	5	4	5	3	4	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	95
คนที่ 29	4	5	2	4	5	5	4	5	5	5	4	3	5	5	5	5	5	5	5	4	4	94
คนที่ 30	3	5	4	4	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	96

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ ชุดที่ 1

****** Method 1 (space saver) will be used for this analysis ******

R E L I A B I L I T Y A N A L Y S I S - S C A L E (A L P H A)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR01	81.8000	94.8552	-.0928	.7784
VAR02	81.6333	88.1023	.2488	.7616
VAR03	81.5000	87.9828	.1738	.7691
VAR04	81.3333	89.9540	.2024	.7637
VAR05	80.7667	86.6678	.3972	.7532
VAR06	81.0333	85.0678	.4522	.7493
VAR07	81.0000	90.1379	.1156	.7713
VAR08	81.3000	91.4586	.0906	.7704
VAR09	80.9667	83.7575	.4484	.7482
VAR10	81.4000	90.9379	.1141	.7693
VAR11	81.1667	81.2471	.5814	.7388
VAR12	81.5667	87.8402	.2579	.7610
VAR13	81.3667	84.1023	.4336	.7493
VAR14	81.2333	90.9437	.1399	.7670
VAR15	81.6667	80.2299	.5147	.7414
VAR16	81.0667	79.3747	.8407	.7265
VAR17	81.2667	84.1333	.3744	.7530
VAR18	81.6333	79.2747	.4884	.7429
VAR19	81.3000	79.7345	.4946	.7425
VAR20	81.6000	92.3862	.0510	.7717
VAR21	81.4000	84.0414	.3438	.7555

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 21

Alpha = .7659

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ ชุดที่ 2

****** Method 1 (space saver) will be used for this analysis ******

R E L I A B I L I T Y A N A L Y S I S - S C A L E (A L P H A)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR1	87.0333	39.4816	.3609	.7541
VAR2	86.2667	37.5126	.6745	.7369
VAR3	87.2667	42.2023	-.0209	.7840
VAR4	87.2333	37.6333	.3490	.7548
VAR5	86.5333	37.9126	.3919	.7508
VAR6	86.7000	39.3897	.2430	.7626
VAR7	86.5000	36.1207	.5421	.7379
VAR8	86.6333	39.9644	.3208	.7566
VAR9	87.0000	39.6552	.1948	.7674
VAR10	86.5667	38.5299	.3838	.7517
VAR11	86.6667	39.4713	.3960	.7525
VAR12	86.6000	38.1103	.3335	.7558
VAR13	86.7000	37.5276	.3406	.7559
VAR14	86.5000	41.3621	.1501	.7655
VAR15	86.6667	41.7471	.1374	.7654
VAR16	86.4667	36.6713	.5864	.7367
VAR17	86.5000	39.2241	.4028	.7517
VAR18	86.2333	39.8402	.3547	.7549
VAR19	86.2000	39.8207	.4272	.7525
VAR20	86.4000	42.5931	-.0084	.7720
VAR21	86.6667	39.8851	.3878	.7538

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0 N of Items = 21

Alpha = .7652

ภาคผนวก ช

แบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม/
การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม/
ผลการสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

แบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

แบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับอาสายุวกาชาด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย

   ตอนที่ 1: สถานภาพผู้ตอบ

   ตอนที่ 2: การประเมินชุดฝึกอบรม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ..... ข้อ จากประเด็นการประเมิน 2 ส่วน ซึ่งแต่ละประเด็นจะมีข้อคำถามด้วยมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประเด็นการประเมินมีดังนี้

   ส่วนที่ 1 : ความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม

   ส่วนที่ 2 : ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน่วยการเรียนรู้

   ตอนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์เป็นอย่างยิ่งต่อการวิจัยและการศึกษาของนิสิต

ตอนที่ 1: สถานภาพผู้ตอบ

คำชี้แจง : กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ชื่อ-สกุล ..... ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน : .....

ตอนที่ 2: ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสมที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

ส่วนที่ 1 : ความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	คำชี้แจงในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้					
2	รูปแบบตัวอักษรในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม ชัดเจน อ่านง่าย					
3	คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฝึกอบรมครบถ้วน					
4	การจัดลำดับสาระสำคัญในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม					

ส่วนที่ 2 : ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน่วยการเรียนรู้

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1: หลักการกาชาด						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย					
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน					
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 : หลักการปฐมพยาบาล						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย					
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน					
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 : การเป็นลม						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย					
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน					
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 : บาดแผลและการห้ามเลือด						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 : การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย					
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน					
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 : การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย					
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน					
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 : สารพิษ						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย					
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน					

ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 : หน่วยบูรณาการ						
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา					
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม					
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้					
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน					
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย					
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน					
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้					
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

_____

_____

_____

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	คำชี้แจงในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	รูปแบบตัวอักษรในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม ชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฝึกอบรมครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	การจัดลำดับสาระสำคัญในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการกาชาด								
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการปฐมพยาบาล		1	2	3	4	5		
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเป็นลม		1	2	3	4	5		
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 บาดแผลและการห้ามเลือด		1	2	3	4	5		
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ		1	2	3	4	5		
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ		1	2	3	4	5		
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 สารพิษ		1	2	3	4	5		
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ตาราง 12 การตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม (ต่อ)

ที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 หน่วยบูรณาการ		1	2	3	4	5		
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้

ผลการสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม

ตาราง 13 ผลการสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1	คำชี้แจงในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.78	0.44	มากที่สุด
2	รูปแบบตัวอักษรในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม ชัดเจน อ่านง่าย	4.89	0.33	มากที่สุด
3	คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฝึกอบรมครบถ้วน	4.89	0.33	มากที่สุด
4	การจัดลำดับสาระสำคัญในคู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.78	0.44	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.84**	**0.39**	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการกาชาด				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.89	0.33	มากที่สุด
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.89	0.33	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.78	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.89	0.44	มากที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
	รวม	**4.78**	**0.32**	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการปฐมพยาบาล				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.78	0.44	มากที่สุด

ตาราง 13 ผลการสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	4.89	0.33	มากที่สุด
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.89	0.33	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.89	0.33	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	4.89	0.33	มากที่สุด
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
	รวม	**4.81**	**0.39**	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเป็นลม				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.44	0.53	มาก
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	4.67	0.50	มากที่สุด
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.67	0.50	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.89	0.50	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด

ตาราง 13 ผลการสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	4.89	0.33	มากที่สุด
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.76**	**0.40**	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 บาดแผลและการห้ามเลือด				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.67	0.50	มากที่สุด
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	4.78	0.44	มากที่สุด
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.89	0.33	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.89	0.33	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.56	0.53	มากที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.87**	**0.24**	**มากที่สุด**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.89	0.33	มากที่สุด
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	4.89	0.33	

ตาราง 13 ผลการสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.89	0.33	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.78	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.85**	**0.30**	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.89	0.33	มากที่สุด
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	4.89	0.33	มากที่สุด
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.56	0.53	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.89	0.33	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.78	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับ	4.78	0.44	มากที่สุด

ตาราง 13 ผลการสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	4.56	0.53	มากที่สุด
	รวม	**4.78**	**0.41**	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 สารพิษ				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.78	0.44	มากที่สุด
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	4.67	0.50	มากที่สุด
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	4.56	0.53	มากที่สุด
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.78	0.44	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.56	0.53	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.89	0.33	มากที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
	รวม	**4.76**	**0.41**	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 หน่วยบูรณาการ				
1	ความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักวิชา	4.87	0.33	มากที่สุด
2	ความสอดคล้องระหว่างขอบข่ายเนื้อหากับการกำหนดเวลาจัดกิจกรรม	4.33	0.50	มาก
3	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้นำเสนอสาระสำคัญในหน่วยการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 13 ผลการสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
5	สื่อและกิจกรรมในชุดฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน	4.67	0.50	มากที่สุด
6	สื่อประกอบในหน่วยการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้ง่าย	4.78	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียน	4.56	0.53	มากที่สุด
8	รูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสภาพของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้	4.67	0.56	มากที่สุด
9	เกณฑ์การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้	4.89	0.33	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.79**	**0.14**	**มากที่สุด**

ภาคผนวก ซ

ผลการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) / ผลการหาประสิทธิภาพของผลผลิต (E2)
สำหรับการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม

ผลการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) สำหรับการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม

ตาราง 14 สรุปคะแนน จากหน่วยการเรียนรู้ 8 หน่วย เก็บข้อมูล E1 จากการทดลองใช้ แบบรายบุคคล จากอาสายุวกาชาดจำนวน 6 คน

ที่	หน่วยการเรียนรู้เรื่อง	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ
1	หลักการกาชาด	20	12.5	62.5
2	หลักการปฐมพยาบาล	20	16.5	82.5
3	การเป็นลม	40	34	85
4	บาดแผลและการห้ามเลือด	40	35.5	88.75
5	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	40	31	77.5
6	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	40	32	80
7	สารพิษ	40	31	77.5
8	หน่วยบูรณาการ	30	24	80
		270	216.5	**80.19**

ตาราง 15 สรุปคะแนน จากหน่วยการเรียนรู้ 8 หน่วย เก็บข้อมูลจากการทดลองใช้กลุ่มเล็ก (Small Group) จากอาสายุวกาชาดจำนวน 12 คน

ที่	หน่วยการเรียนรู้เรื่อง	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้		เฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ
			กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2		
1	หลักการกาชาด	20	15	17	16	80.00
2	หลักการปฐมพยาบาล	20	18	17.5	17.75	88.75
3	การเป็นลม	40	28	31	29.5	73.75
4	บาดแผลและการห้ามเลือด	40	32.50	30	31.25	78.125
5	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	40	32	32	32	80.00
6	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	40	29	31	30	75.00
7	สารพิษ	40	33	33	33	82.5
8	หน่วยบูรณาการ	30	24	25	24.5	**81.67**
		270	211.50	215.50	213.5	

ตาราง 16 สรุปคะแนน จากหน่วยการเรียนรู้ 8 หน่วย เก็บข้อมูลจากการทดลองใช้กลุ่มใหญ่ (Field Group) จากอาสายุวกาชาดจำนวน 12 คน

ที่	หน่วยการเรียนรู้เรื่อง	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้			คิดเป็นร้อยละ
			กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
1	หลักการกาชาด	20	15	13	16	14.67
2	หลักการปฐมพยาบาล	20	18	15	15	16
3	การเป็นลม	40	32	33	32	32.33
4	บาดแผลและการห้ามเลือด	40	38	36.5	36.5	37
5	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	40	31	32	32	31.67
6	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	40	32	29	31	30.67
7	สารพิษ	40	39	30	31	33.33
8	หน่วยบูรณาการ	30	24	24	25	24.33
		270	229	212.5	218.5	220
			84.81	78.70	80.93	**81.48**

ผลการหาประสิทธิภาพของผลผลิต (E2) สำหรับการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม

ตาราง 17 ผลการประเมินทักษะด้านปฐมพยาบาล ในการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม สำหรับการหาประสิทธิภาพของผลผลิต (E2)

ที่	หน่วยการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=6)	ทดลองใช้ครั้งที่ 2 (n=12)	ทดลองใช้ครั้งที่ 3 (n=30)
3	การเป็นลม	20	17.00	16	16.67
4	บาดแผลและการห้ามเลือด	40	26.50	31.5	33.00
5	การบาดเจ็บของกระดูกและข้อ	40	34.50	35.75	35.50
6	การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	30	25.00	24	24.33
7	สารพิษ	50	42.50	42	42.33
8	หน่วยบูรณาการ	30	25.00	25	24
	รวม	210	170.5	174.25	175.83

ตาราง 18 ผลการทดสอบวัดความรู้ด้านปฐมพยาบาล ในการทดลองใช้ชุดฝึกอบรม สำหรับการหาประสิทธิภาพของผลผลิต (E2)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย
1. ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=6)	30	23.33
2. ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=12)	30	22.17
3. ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=30)	30	24.47

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของผลรวมการทดสอบวัดความรู้ และการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาลสำหรับการหาประสิทธิภาพของผลผลิต (E2)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนวัดความรู้	คะแนนประเมินทักษะ	คะแนนรวม	**ร้อยละ**
1. ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=6)	240	23.33	170.5	193.83	**80.76**
2. ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=12)	240	22.17	174.25	196.42	**81.84**
3. ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=30)	240	24.47	175.83	200.30	**83.46**

ภาคผนวก ฌ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล/ การประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มทดลอง

ตาราง 20 การเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม กลุ่มทดลองจำนวน 60 คน

คนที่	Pre-test	Post-test	คะแนนผลต่าง (D)
1	17	25	8
2	17	23	6
3	12	22	10
4	16	24	8
5	19	26	7
6	23	28	5
7	17	22	5
8	16	24	8
9	16	21	5
10	17	22	5
11	19	26	7
12	19	25	6
13	14	23	9
14	16	22	6
15	17	20	3
16	19	22	3
17	16	23	7
18	18	22	4
19	15	21	6
20	16	19	3
21	18	23	5
22	15	25	10
23	16	23	7
24	18	25	7
25	15	24	9
26	16	23	7
27	18	25	7
28	22	28	6

ตาราง 20 การเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม กลุ่มทดลองจำนวน 60 คน (ต่อ)

คนที่	Pre-test	Post-test	คะแนนผลต่าง (D)
29	23	27	4
30	21	24	3
31	21	25	4
32	17	21	4
33	15	23	8
34	16	22	6
35	18	24	6
36	17	23	6
37	20	24	4
38	17	22	5
39	21	28	7
40	17	25	8
41	19	23	4
42	17	25	8
43	18	25	7
44	21	28	7
45	19	23	4
46	20	23	3
47	18	23	5
48	21	27	6
49	24	28	4
50	21	25	4
51	17	26	9
52	19	25	6
53	19	27	8
54	22	27	5
55	23	27	4
56	23	25	2
57	21	27	6

ตาราง 20 การเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ด้านการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม กลุ่มทดลองจำนวน 60 คน (ต่อ)

คนที่	Pre-test	Post-test	คะแนนผลต่าง (D)
58	18	23	4
59	14	24	
60	16	25	**9**
	18.17	24.17	6.00

T-Test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	PREFA	18.17	60	2.605	.336
	POSTFA	24.17	60	2.141	.276

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	PREFA & POSTFA	60	.667	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	PREFA - POSTFA	-6.00	1.983	.256	6.51	5.49	23.437	59	.000

ตาราง 21 การเปรียบเทียบผลการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม (n = 60)

กลุ่มที่	คนที่	Pre-test	Post-test
1	1	77.5	158
	2	77.5	158
	3	77.5	158
	4	77.5	158
	5	77.5	158
	6	77.5	158
	7	77.5	158
	8	77.5	158
	9	77.5	158
	10	77.5	158
	11	77.5	158
	12	77.5	158
2	13	72	148
	14	72	148
	15	72	148
	16	72	148
	17	72	148
	18	72	148
	19	72	148
	20	72	148
	21	72	148
	22	72	148
	23	72	148
	24	72	148

ตาราง 21 การเปรียบเทียบผลการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม (n = 60) (ต่อ)

	คนที่	Pre-test	Post-test
3	25	69.5	153
	26	69.5	153
	27	69.5	153
	28	69.5	153
	29	69.5	153
	30	69.5	153
	31	69.5	153
	32	69.5	153
	33	69.5	153
	34	69.5	153
	35	69.5	153
	36	69.5	153
4	37	72	142
	38	72	142
	39	72	142
	40	72	142
	41	72	142
	42	72	142
	43	72	142
	44	72	142
	45	72	142
	46	72	142
	47	72	142
	48	72	142

ตาราง 21 การเปรียบเทียบผลการประเมินทักษะด้านการปฐมพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม (n = 60) (ต่อ)

	คนที่	Pre-test	Post-test
5	49	68.5	144.5
	50	68.5	144.5
	51	68.5	144.5
	52	68.5	144.5
	53	68.5	144.5
	คนที่	**Pre-test**	**Post-test**
6	54	68.5	144.5
	55	68.5	144.5
	56	68.5	144.5
	57	68.5	144.5
	58	68.5	144.5
	59	68.5	144.5
	60	68.5	144.5

การวิเคราะห์ผลประเมินทักษะก่อนเรียน และหลังเรียน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	POSTTEST	149.1000	60	5.83153	.75285
	PRETEST	71.9000	60	3.14723	.40631

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	POSTTEST & PRETEST	60	.613	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	POSTTEST - PRETEST	77.2000	4.62784	.59745	76.0045	78.3955	129.215	59	.000

ภาคผนวก ญ

ตารางแสดงการเปรียบเทียบผลการวัดจิตสาธารณะก่อนและหลังการฝึกอบรม
กลุ่มทดลองจำนวน 60 คน

ตาราง 22 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรม (Pretest , n = 60)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 1	3	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	98
คนที่ 2	3	4	2	4	5	4	5	3	2	4	5	5	4	5	3	5	5	5	5	4	5	87
คนที่ 3	3	4	3	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	3	5	95
คนที่ 4	4	4	5	4	5	4	5	5	5	3	5	3	5	5	5	5	5	5	5	4	5	96
คนที่ 5	4	5	5	5	5	4	2	4	5	5	4	3	5	5	5	4	2	1	5	4	5	87
คนที่ 6	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	3	4	4	5	5	5	5	5	4	5	97
คนที่ 7	3	5	4	4	3	4	2	5	4	2	1	4	3	3	5	4	4	5	4	5	5	79
คนที่ 8	3	4	5	4	5	5	2	4	5	3	5	4	4	4	3	4	3	2	4	5	5	83
คนที่ 9	4	4	1	4	5	5	5	4	5	4	5	5	3	4	4	5	5	3	5	4	5	89
คนที่ 10	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	2	5	1	5	5	3	5	91
คนที่ 11	3	2	5	5	5	4	5	5	5	3	5	4	4	4	4	5	4	5	5	5	2	89
คนที่ 12	4	1	2	4	1	4	5	5	2	5	1	3	5	4	1	3	1	2	2	3	2	60
คนที่ 13	3	2	3	4	5	4	5	5	5	4	3	5	4	5	4	5	5	2	3	2	2	80
คนที่ 14	3	4	3	4	5	5	5	3	5	5	5	5	3	4	3	4	4	5	1	5	4	85
คนที่ 15	1	2	2	4	5	5	5	4	5	5	5	2	4	5	4	5	5	5	4	3	1	81

ตาราง 22 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรม (Pretest , n = 60) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 16	5	2	4	3	5	1	5	4	1	3	3	2	2	4	1	2	2	1	1	5	4	60
คนที่ 17	4	4	1	4	5	5	5	4	5	3	5	4	3	4	2	4	4	5	5	3	3	82
คนที่ 18	3	4	3	4	4	2	1	5	5	4	3	3	2	5	1	2	4	3	5	2	4	69
คนที่ 19	3	3	5	4	5	4	5	5	5	2	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	94
คนที่ 20	4	5	4	5	5	5	5	3	4	3	3	3	4	4	2	4	4	3	3	3	3	79
คนที่ 21	2	5	5	2	5	5	4	5	5	5	5	3	1	2	4	3	5	1	1	3	1	72
คนที่ 22	3	3	5	4	5	5	5	5	3	5	4	3	5	4	3	5	5	5	5	4	5	91
คนที่ 23	3	5	3	4	4	3	5	2	3	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	88
คนที่ 24	3	4	5	1	5	5	5	2	5	3	4	5	5	2	5	4	5	1	5	4	5	83
คนที่ 25	3	4	4	5	5	4	5	4	5	3	5	3	5	5	4	4	5	3	3	5	4	88
คนที่ 26	3	4	5	5	4	5	5	4	3	3	5	5	5	3	3	5	5	5	5	3	3	88
คนที่ 27	3	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	3	5	5	3	5	5	5	5	3	3	91
คนที่ 28	4	4	3	5	5	5	4	3	5	4	5	3	5	5	5	5	4	5	5	4	5	93
คนที่ 29	3	4	5	4	3	5	3	5	5	5	3	2	5	4	5	5	5	3	5	4	5	88
คนที่ 30	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	3	4	3	3	5	5	3	4	1	5	4	87

ตาราง 22 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรม (Pretest , n = 60) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 31	4	1	5	5	3	3	5	5	5	2	4	5	4	5	5	1	1	2	1	3	1	70
คนที่ 32	4	4	5	1	1	4	4	1	3	3	5	2	5	2	5	1	5	4	4	3	4	70
คนที่ 33	3	5	4	4	3	2	4	5	4	5	3	5	4	4	4	3	2	2	5	5	5	81
คนที่ 34	4	4	5	5	5	2	4	4	3	5	5	5	5	2	3	5	5	1	4	5	4	85
คนที่ 35	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	3	5	5	5	5	5	4	5	5	3	95
คนที่ 36	3	4	5	5	3	5	4	5	5	5	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	94
คนที่ 37	5	5	5	1	2	3	2	5	2	4	3	3	1	3	5	3	4	5	4	4	3	72
คนที่ 38	3	5	3	3	3	5	3	4	5	4	5	5	4	3	3	4	4	1	5	1	3	76
คนที่ 39	3	4	5	4	3	5	5	5	5	4	3	5	4	4	5	5	5	4	4	3	5	90
คนที่ 40	3	4	5	4	5	5	5	3	5	3	5	3	5	5	5	5	5	5	5	4	4	93
คนที่ 41	4	4	5	4	5	5	1	5	5	3	5	5	5	3	2	5	1	1	4	3	4	79
คนที่ 42	3	4	4	4	5	5	5	5	5	3	4	3	3	4	3	3	5	5	3	4	5	85
คนที่ 43	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4	5	3	5	5	3	3	5	5	4	3	5	91
คนที่ 44	4	5	4	4	5	5	5	5	5	3	5	3	4	5	3	5	4	3	4	3	5	89
คนที่ 45	3	4	5	4	5	1	5	3	3	5	3	3	3	3	5	4	4	4	4	4	5	80

ตาราง 22 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรม (Pretest , n = 60) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 46	3	4	2	3	5	3	5	4	5	3	5	3	4	4	4	2	4	5	1	1	4	74
คนที่ 47	4	4	4	5	3	5	3	3	5	4	3	3	3	5	3	4	5	5	5	4	3	83
คนที่ 48	4	5	3	4	5	1	4	4	5	1	3	5	5	5	3	5	5	4	5	4	5	85
คนที่ 49	3	4	5	3	5	4	5	2	5	5	1	3	4	5	4	5	5	2	4	3	4	81
คนที่ 50	5	4	5	4	5	5	5	5	3	3	5	4	5	3	5	5	5	3	4	3	4	90
คนที่ 51	3	4	5	4	5	4	5	4	3	4	1	3	5	4	1	4	4	4	5	3	5	80
คนที่ 52	3	4	3	4	5	5	5	4	3	4	3	2	3	3	2	3	3	4	4	3	5	75
คนที่ 53	3	4	5	4	5	5	5	5	3	4	4	5	5	5	3	4	4	4	5	3	5	90
คนที่ 54	2	5	4	4	5	3	5	2	1	4	4	5	5	2	5	5	4	3	5	4	5	82
คนที่ 55	4	4	1	4	5	2	4	3	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	4	3	85
คนที่ 56	4	4	4	4	5	5	5	5	5	3	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	2	93
คนที่ 57	4	5	5	4	5	1	3	5	5	2	3	2	4	1	2	2	4	5	5	3	4	74
คนที่ 58	4	4	5	5	5	4	5	2	5	4	5	5	5	5	1	4	5	5	5	3	2	88
คนที่ 59	3	4	5	5	5	4	5	5	5	3	4	3	3	5	3	5	3	3	5	4	3	85
คนที่ 60	3	4	5	5	4	5	5	5	1	5	5	3	3	5	3	5	3	3	5	4	3	84

ตาราง 23 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะโดยเก็บข้อมูลภายหลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน (Pretest , n = 60)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 1	3	4	3	1	3	4	2	5	4	2	3	2	2	4	4	3	3	5	5	5	4	71
คนที่ 2	4	5	4	4	3	5	5	5	4	5	5	3	4	4	5	4	5	5	5	5	5	94
คนที่ 3	3	3	3	4	5	5	4	4	1	5	5	5	2	4	5	4	4	5	5	4	3	83
คนที่ 4	4	3	4	3	3	4	3	3	4	3	4	3	5	4	4	2	3	3	3	4	4	73
คนที่ 5	4	4	2	4	3	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	3	5	5	5	4	4	88
คนที่ 6	4	4	4	5	3	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	4	4	92
คนที่ 7	5	5	5	5	5	5	3	5	3	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	4	4	96
คนที่ 8	4	4	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	3	4	4	5	5	5	5	5	5	94
คนที่ 9	4	5	2	4	5	2	5	4	4	4	5	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	91
คนที่ 10	4	5	2	4	5	5	5	5	3	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	4	4	93
คนที่ 11	3	5	4	4	4	4	5	4	3	5	3	5	2	4	4	5	5	5	4	5	4	87
คนที่ 12	4	5	4	4	3	4	2	4	3	5	4	5	4	5	4	5	5	5	4	5	4	88
คนที่ 13	3	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	4	4	5	5	4	5	5	5	4	95
คนที่ 14	4	5	2	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	96
คนที่ 15	4	5	4	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	4	5	95

ตาราง 23 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะโดยเก็บข้อมูลภายหลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน (Pretest , n = 60) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 16	3	4	5	3	5	2	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	5	4	80
คนที่ 17	5	5	4	3	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	5	5	5	5	4	94
คนที่ 18	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	98
คนที่ 19	5	5	4	4	5	4	5	4	3	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	92
คนที่ 20	4	5	4	3	5	5	5	4	5	5	5	5	3	5	4	5	5	4	4	5	4	94
คนที่ 21	4	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	4	4	3	4	5	4	5	5	4	5	94
คนที่ 22	3	5	4	2	3	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	4	89
คนที่ 23	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	4	93
คนที่ 24	4	5	3	4	5	3	4	4	3	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	89
คนที่ 25	5	5	4	2	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	97
คนที่ 26	4	5	4	4	5	4	5	4	3	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	94
คนที่ 27	5	5	4	2	5	3	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	94
คนที่ 28	4	5	5	4	4	5	5	4	5	3	4	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	95
คนที่ 29	4	5	2	4	5	5	4	5	5	5	4	3	5	5	5	5	5	5	5	4	4	94
คนที่ 30	3	5	4	4	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	96

ตาราง 23 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะโดยเก็บข้อมูลภายหลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน (Pretest , n = 60) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 31	4	4	4	5	4	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4	96
คนที่ 32	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	5	4	5	5	4	96
คนที่ 33	4	5	2	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	3	5	4	5	5	5	5	95
คนที่ 34	4	5	5	4	4	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	4	96
คนที่ 35	4	4	5	2	4	4	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4	4	5	91
คนที่ 36	3	5	2	4	5	4	4	3	4	5	4	2	4	4	4	4	5	4	5	4	5	84
คนที่ 37	3	5	4	4	5	4	5	4	3	5	3	5	5	5	4	5	4	5	3	5	5	91
คนที่ 38	4	4	5	3	4	4	4	3	4	5	5	4	4	3	5	4	5	4	3	5	5	87
คนที่ 39	3	5	4	4	4	5	3	5	3	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	92
คนที่ 40	4	5	4	1	3	4	3	4	5	3	3	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	86
คนที่ 41	3	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	3	5	4	5	4	4	5	4	5	93
คนที่ 42	3	3	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	93
คนที่ 43	4	5	4	1	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	94
คนที่ 44	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	97
คนที่ 45	4	5	4	4	3	4	5	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	4	4	92

ตาราง 23 คะแนนผลการวัดจิตสาธารณะโดยเก็บข้อมูลภายหลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน (Pretest , n = 60) (ต่อ)

	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	รวม
คนที่ 46	4	5	5	4	4	5	4	3	4	5	4	5	3	5	4	3	5	5	5	4	4	90
คนที่ 47	4	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	3	5	3	2	5	4	4	4	88
คนที่ 48	5	5	4	4	4	5	4	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	98
คนที่ 49	4	4	2	1	4	4	5	4	4	5	4	4	4	3	4	4	1	2	5	4	3	75
คนที่ 50	3	5	4	5	5	4	3	4	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4	93
คนที่ 51	4	5	5	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	3	95
คนที่ 52	4	4	4	3	5	5	5	4	3	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4	92
คนที่ 53	4	5	5	5	5	3	4	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	4	96
คนที่ 54	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	3	4	4	4	5	5	97
คนที่ 55	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	98
คนที่ 56	4	4	4	3	4	5	5	5	5	3	4	3	5	5	4	4	5	5	5	4	5	91
คนที่ 57	5	2	3	5	3	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	2	3	5	4	4	4	83
คนที่ 58	3	5	3	5	5	4	4	5	5	4	5	4	5	4	3	5	5	5	5	5	5	94
คนที่ 59	4	3	2	4	4	5	5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	4	5	90
คนที่ 60	4	4	4	3	4	5	3	5	4	3	4	5	5	5	3	3	3	5	4	4	3	83

คะแนนจิตสาธารณะ

T-Test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	PREFA	3.9303	60	.38241	.04937
	POSTFA	4.4538	60	.17985	.02322

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	PREFA & POSTFA	60	.393	.002

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	PREFA - POSTFA	-.5234	.35286	.04555	.6146	.4323	11.491	59	.000

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายนันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2521
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลสมุทรสาคร อ.เมือง จ.สมุทรสาคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	142/2 เมโทรพาร์ค ถนนกัลปพฤกษ์ แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ผู้ชำนาญการวิทยาจารย์ ระดับ 6 ฝ่ายส่งเสริมอาสายุวกาชาด
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย เลขที่ 1871 อาคารเฉลิม บูรณะนนท์ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 08-7687-3786

ประวัตการศึกษา

พ.ศ.2535	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อ.สามพราน จ.นครปฐม
พ.ศ.2538	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนมัธยมสาธิตสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพฯ
พ.ศ.2542	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2546	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ.2555	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ